

819.3
Nor

X
301

Nordiske Fortællinger

ved

K. L. Rahbek.

Første Bind.

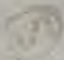
Landsbókasafn

Kiøbenhavn.

Trykt i det Schultziske Officin.
Forlagt af Dorothea sal. Schultz.

1819.

Mine inderlig elskede Venner

og

høiagtede Colleger

de

ogsaa af den islandske Litteratur

som af saamegen sand Videnskabelighed

høifortiente Mænd

Professorerne

Børge Thorlacius

og

Peter Erasmus Müller

helliges

med Venskab og Høiagtelse

dette Arbeide,

som skylder, fremfor Alle, dem

sin Tilværelse.

Bakkeh.,
d. 28. Septbr. 1819.

K. L. Rahbek.

Dpi

De ulige Hustruer

eller

Gunnars og Nials Endeligt.

Første Part.

Gunnar.

Efter

Brennunnialssaga.

Første Capitel.

I Breidafiordsdalen paa Island levede to Mænd, ved Navn Havskuld og Rut; de vare Halvbrødre, og havde Moder, men ikke Fader tilsammen. Havskuld boede paa Havskuldstad i Laxardal, og Rut paa Rutstad; og var Rut en smuk, stor og stærk Mand, vaabenfærdig, mild af Sindelag og meget forstandig, stræng mod sine Uvenner, men snildraadig i vigtige Ting. Engang var der Giæstebud hos Havskuld; Rut, hans Broder, var tilstede, og sad ham nærmest. Havskuld havde en Datter, ved Navn Halgerd, det legede paa Gulvet med andre Ungmøer; hun var smuk af Udseende, velvoxen, og havde et Haar, saa fagert som Silke, og saa stort, at det faldt hende ned over Beltet. Havskuld kaldte ad hende, og sagde: kom hid til mig! hun kom strax; han tog hende under Hagen, og kyste hende. Da hun var gaaet fra ham igien, sagde Havskuld til Rut: hvad siger du om denne Pige? tykkes dig

ikke, hun er smuk? Rut svarede intet. Da Havskuld atter spurgte, gav Rut til Svar: vel er denne Pige smuk; og vil mangen faae det at gielde; men ikke veed jeg, hvorlunde de Tyveøine ere komne i vor Æt. Da vreddes Havskuld, og var der nogen Tid liden Forstaaelse imellem Brodrene. Dog bleve de siden Venner igien, og baade ved Ruts Frieri til Unna, Mørd Gigias Datter, og siden, da hun skilte sig fra ham, og Mørd krævede hendes Medgift tilbage, gik ham Havskuld broderlig tilhaande.

Andet Capitel.

Midlertid voxte Halgerd til, og blev overmaade smuk og høi, og gav man hende det Tilnavn: den ranke; haarfager var hun, og havde et Haar saa langt, at hun kunde svøbe sig deri; men hun var hastig og haard af Sind. En Fosterfader havde hun ved Navn Thiostolf, en Syderøer, han var en stærk Mand, og dicerv Kiæmpe, og havde dræbt mangen Mand, og ingen budt Bod derfor; og sagdes der, at Halgerds Sind ikke var blevet bedre ved ham.

Nu boede der ved Medalfieldsstrand, under Fieldet, en formuende Mand, ved Navn Thorwald

Osvifsson; han eiede de Øer, Biarnoer kaldet, i Breidafiord, og havde derfra Torfisk og Meel i Overflod. Han var en stærk og artig Mand, men noget iilsindet. Engang raadslog han med sin Fader, hvor han skulde see sig om en Hustru; men det lod, som faa tyktes ham gode nok. Da sagde Osvif: vil du beile til Halgerd ranke, Havskulds Datter? Hende vil jeg beile til; svarte Thorvald. Det bliver nok ikke begge gavnligt, sagde Osvif, hun er et stolt Fruentimmer, og du er haarsindet og ueftergivende. Det vil jeg dog prøve, sagde Thorvald, og ikke lader jeg mig snakke derfra. Du vover og meest derved, sagde Osvif. Siden droge de ud at beile, og kom til Havskuldstad. Der bleve de vel modtagne. De gave da snart Havskuld deres Ærinde tilkiende, og kom frem med Frieriet. Havskuld svarede: Eders Kaar kiender jeg; men dette vil jeg ei dølge for Eder, at min Datter er haard af Hu; hendes Udseende og Væsen maa I selv see. Thorvald svarede: siig du Vilkaarene; thi ikke vil jeg lade hendes Sindelag hindre min Sag. Derpaa talede de om Giftermaal, og Havskuld spurgte ikke sin Datter; thi ham laae paa Hiertet at faae hende gift; og bleve de enige om den hele Handel. Saa fæstede Thorvald Halgerd af hendes Fader, og reed nu hiem med velforretzet Sag.

Tredie Capitel.

Havskuld sagde nu Halgerd, hvad skeet var; hun svarede: Nu har jeg da erfaret, hvad jeg længe har havt Mistanke om, at du ei under mig saa vel, som du altid sagde, da jeg ikke tyktes dig værd at tale med om denne Sag; heller synes mig dette Giftermaal ikke saa anseeligt, som du har lovet mig; og lod det til, at hun fandt sig bortgivet under sin Stand. Havskuld svarede: ikke lægger jeg din Hovmod saameget paa Hierte, at det skal være min Handel i Veien; og enes vi ikke, skal jeg raade, og ikke du. Stor er I Frænders Overmod, og ikke er det at undre, om jeg har min Deel; sagde hun, og gik. Hun traf nu sin Fosterfader Thiostolf, og sagde ham, hvad besluttet var, og var hun ilde tilmode. Thiostolf svarede: vær du ved godt Mod; du tør blive bortgiftet anden Gang, og du da blive spurgt; thi i Alt vil jeg handle efter dit Sind, undtagen, hvor din Fader er med eller Rut. Derpaa talde de ikke videre.

Havskuld redte nu Giæstebud, og drog ud at indbyde mange dertil; han kom til Rutstad, lod Rut kalde ud at tale med sig; og sagde ham da den hele Handel, og bad ham til Bryllup; og vilde jeg ønske, sagde han, at du ikke fortryder paa, at jeg ikke lod dig det vide, da Handelen blev afgiort. Heller øn-

skede jeg at være reent uden for den Sag, svarede Rut, thi hverken bliver den til Gavn for ham eller hende; midlertid vil jeg tage til Bryllup, naar du anseer dig det for en Hæder. Saa gior jeg vißelig, sagde Havskuld, og reed bort. Osvif og Thorvald indbad ogsaa mangfoldige, og var der ikke færre end hundrede budne.

En Mand ved Navn Svan boede i Biarnarfiord; han var Halgerds Morbroder; en meget troldkyndig Mand, ublid, og ond at omgaaes; ham bad Halgerd til Bryllup; og sendte ham Thiostolf. Svan drog did, og blev der meget Venskab imellem Thiostolf og ham.

Nu kom Giæsterne til Brylluppet, og Halgerd sad paa Brudebænk, og Bruden var ganske lystig, og gik Thiostolf ofte hen at tale med hende, og stundom talede han med Svan, og lagdes meget Mærke til denne deres Tale. Brylluppet gik vel. Havskuld udbetalte Halgerds Medgift med største Redebonhed. Siden sagde han til Rut: Skal jeg tage nogle Gaver frem? Rut svarede: Leilighed tør dig gives, at øde dine Penge for Halgerd; lad du det saalænge beroe.

Fierde Capitel.

Thorvald reed hiem fra Brylluppet, og hans Hustru med ham, og Thiostolf, der reed ved Siden

af hende, og de talte sammen, men sagte. Osvif vendte sig til sin Søn, og sagde: Er du vel tilfreds med din Beslutning, eller hvorledes var Talen mellem Eder? Vel! sagde han: idel Blidhed har hun viist mod mig, og maa du selv see, hvorledes hun leer ved hvert Ord. Ikke troer jeg hendes Latter saa godt som du, sagde Osvif; det vil klares med Tiden. De reed nu, til de kom hiem; om Aftenen sad Halgerd hos sin Hosbond, og satte Thiostolf næst hos sig paa den anden Side. Lidet havde Thorvald og Thiostolf med hinanden at skaffe, og var de sielden i Ord sammen den Vinter, og saa gik det. Halgerd var egennyttig og overmodig, ogsaa begiærte hun af Alt, hvad Andre havde i Nabolaget, og brugte af Alt forfode. Da det vaaredes, var der Mangel, og fattedes baade Fisk og Meel. Halgerd kom til Thorvald, og sagde: ikke mon du have behov at sidde bestandig, da her fattes baade Fisk og Meel i Huset. Thorvald svarte: ikke fik jeg mindre til Huse, end vant er, og forslog det da til ud paa Sommeren. Ikke bryder det mig, svarte Halgerd, at du og din Fader have sveltet Eder til Rigdom. Da blev Thorvald vred, og slog hende i Ansigtet, saa det blødte, gik derpaa bort, og tog sine Karle med sig, de stodte en Skude ud, og sex Mand gik deri, og roede til Biarnøer, at hente sig der Fisk og Meel.

Nu siges der, at Halgerd sad ude, og va tungsindet; Thioſtolf kom, og saae, hun var saaret i Ansigtet, og sagde: hvi er du saa mishandlet? Det har Thorvald, min Hosbond, giort, sagde hun, og savnede jeg dig da, hv du ellers bekymrer dig noget om mig. Jeg vidſte det ikke, sagde Thioſtolf, dog hevne det ſkal jeg. Nu gik han bort op til Fiorden, og fik en ſexaaret Baad ud. I Haanden tog han ſin ſtore jernſkaftede Øxe, gik i Baaden, og roede til Biarnøer. Da han kom der, vare alle Folk roede bort, uden Thorvald og hans Svende. Han var i med at lade Skuden, og hans Folk bar ud. Thioſtolf kom til, løb op paa Skuden, ladede med ham, og sagde: lidet driftig og duelig er du hertil! Troer du, du giør det bedre? ſpurgte Thorvald. Ikke monne vi giøre noget, ſom jeg ei ſkulde giøre bedre end du, sagde Thioſtolf, og er den Kone ilde gift, ſom du har; og kort ſkulle I være tilſammen. Thorvald tog nu en Madingskniv, der laae hos ham, og hug efter Thioſtolf. Han havde Øxen paa Skulderen, og hug igien, og traf Thorvald i Haanden, og hug Handledet ſønder, ſaa han tabte Kniven. Nu loftede Thioſtolf Øxen anden Gang, hug Thorvald i Hovedet, og blev det dennes Bane.

Femte Capitel.

Nu kom Thorvalds Mænd ned, med det, de havde at bære. Thiostolf tog hastig sin Beslutning, og hug med begge Hænder paa Plankerne i Skuden, og gik da i Stykker trende Rum. Nu løb han i sin Baad, og den sorte Sø brød ind i Skuden, saa den sank med hele sin Ladning, tillige sank Thorvalds Liig; og fik de ikke at see, hvorledes Thorvald var tilreed, men det vare de visse paa, at han var død. Thiostolf roede ned ad Fiorden, de ønskede ham ilde at fare, og aldrig at trives. Han svarede intet, og roede fort, til han kom til Land. Da drog han Baaden op, og gik hiem, bar Øxen høit, og var den meget blodig. Halgerd var udenfor, og sagde: blodig er din Øxe; hvad haver du havt fore? Nu har jeg giort det, sagde han, at du kan blive gift anden Gang. Du siger da Thorvald død? spurgde hun. Saa er det, svarte han, og see nu du om noget Raad for mig. Saa skal jeg, sagde hun. Jeg vil sende dig nordpaa til Biarnarfiord til Svanhold, der vil Svan min Frænde tage imod dig med begge Hænder; og er han saa mægtig af sig, at ingen forfølger dig der. Han sadlede en Hest af hendes, og reed nord paa til Biarnarfiord til Svanhold, og tog Svan imod ham, som Halgerd havde sagt. Det kalder jeg Mænd, sagde Svan, der ikke lade sig

forfærde for at giøre nogen Ting, og kan jeg sige dig, at dersom de forfølge dig hid, skulde de have største Skam deraf.

Halgerd bad nu sin Frænde Liot hin svarte giøre sig Følgeskab, og sadle deres Heste, da hun vilde ride til sin Fader. Han giorde Alt rede, hun gik hen, og aabnede sine Kister, kaldte paa sine Huusfinde, og gav dem nogle Gaver hver, og sørgede de alle over hende. Nu reed hun hiem til sin Fader, og tog han vel imod hende, thi han havde endnu ikke spurgt Tidende om, hvad skeet var. Rut sagde til Halgerd; hvi er ikke Thorvald med dig? Han er død, svarede hun. Det er Thiostolfs Værk, sagde Havskuld. Saa er det, svarte hun. Det mon nu gaae i Opfyldelse, sagde Havskuld, hvad Rut spaaede mig., at dette Giftermaal vilde komme meget Ondt afsted.

Thorvalds Svende havde bedet paa Biarnøer om et Fartøi at komme hiem paa, det blev dem strax laant; og roede de i Land ved Reikianes, søgte der Osvif, og sagde ham disse Tidender. Han svarede: Ondt Udfald følger ondt Raad, og seer jeg nu alt bagefter, hvad er skeet. Halgerd monne have sendt Thiostolf til Biarnarfiord, og hun selv være redet til sin Fader. Nu skulle vi samle os Folk, og søge ham nordpaa. De giorde saa, og droge ud at søge Hielpere, og fik mange Folk, og rede ud til Stein-

grimsfiord, saa til Liotardal og Selardal, og derfra ad Biarnarfiord. Da tog Svan til Orde, og gaskede meget: Hid søge Osvifs Skysaander nu. Flux sprang Thiostolf op. Svan sagde: gak du ud med mig; lidet giøres her behov. De gik ud, Svan tog et Gedeskind, svøbte om sit Hoved, og sagde: Bliv Taage, og bliv Udyr, og meget Kogleri for alle dem, som efter dig søge. Som nu Osvif reed over Aasen, med sine Mænd, da kom dem en stærk Taage imod. Det er Svans Værk, sagde Osvif, og var det vel, om ikke mere Ondt skulde følge. Lidt efter formørkedes det for deres Øine, saa de intet kunde see, men faldt af Hestene, og kom bort fra dem, og gik nogle i Moser, og nogle vild i Skoven, saa at de nær vare komne til Ulykke, og tabte Vaabnene. Da sagde Osvif: kunde jeg finde mine Heste og Vaaben, da vilde jeg vende om; og som han betre havde sagt, da klaredes det noget, saa de fandt deres Heste og Vaaben. Men nu æggede mange til, at de skulde prøve at ride videre frem. Det skeede, og mødte dem da igien samme Koglerier, og gik det saa tree Gange. Da sagde Osvif, skiøndt Reisen er ikke god, vil jeg dog nu vende om. Nu skulle vi tage vor Beslutning paa en anden Maade; og haver jeg i Sinde at drage hen og søge Havskuld, og æske Sonnebod af ham; thi der er Fyldestgiørelse at ven=

te, hvor nok er. De rede nu derfra til Breidafiordsdal.

Da de kom til Havskuldstad, var Rut der. Osvif lod Havskuld og Rut kalde ud; de kom ud begge, og hilsede ham; og gav de dem da i Samtale. Havskuld spurgte Osvif, hvor han kom fra? Han sagde, han var draget ud at opsøge Thiostolf, og havde ikke fundet ham. Havskuld sagde, han maatte være kommet nordpaa til Svanhold, og var det ikke hver Mands Sag at søge ham der. Thi er jeg kommen hid, sagde Osvif, at jeg vil kræve Sonnebod af dig. Ikke dræbte jeg din Søn, sagde Havskuld, og ikke raadte jeg hans Bane; og dog holder jeg dig undskyldt, at du søger hos nogen. Rut sagde: Nær er Næsen Dinene, Broder! og er fornødent at undertrykke onde Ord, og bøde ham for hans Søn, og saaledes lette Sagen for din Datter, thi dette er den eneste Maade til at giøre Ende paa denne Tvist, hvorom det er bedst, at lidet tales. Havskuld spurgte: Vil du afgiøre denne Sag? Det vil jeg, sagde Rut, og vil jeg ikke skaane dig i Dommen; thi sandt at tale, da har din Datter raadet hans Bane.

Derpaa taug Rut nogen Tid, stod saa op, og sagde til Osvif: tag mig nu i Haand, og giv mig Haand paa, du vil lade Sagen falde. Osvif stod op; og sagde: ikke er det billigt Forlig, at Broderen dømmer; men dog haver du raadet saa vel, at jeg

troer dig vel til at afgiøre Sagen. Saa stod han op, og tog Havskuld i Haand, og afgiorde de Sagen saa, at Rut skulde dømme, og kundgiøre Dommen, inden Osvif drog bort. Da dømte Rut, og sagde: for Thorvalds Drab dømmer jeg tohundrede i Sølv — det ansaaes da for god Mandebod — og skal du Broder betale dem slux og med rede Haand. Havskuld giorde saa. Da sagde Rut til Osvif: Jeg vil give dig en kostelig Kappe, som jeg har bragt udenlands fra; Osvif takkede ham for Gaven, var vel tilfreds med Sagens Udfald, og drog hiem. Rut og Havskuld kom did til Skifte, og enedes de vel derom med Osvif, og droge hiem med Halgerds Eiendom. Halgerd bad Havskuld, at hun maatte tage hiem til ham; og vidste han hende denne Bøn; og blev der længe meget talet om Thorvalds Drab. Halgerds Formue tog til, og blev overmaade anseelig.

Siette Capitel.

Der var den Tid tree Brodre, Thorarin, Ragi, og Glum, Sønner af Oluf den halte, høit anseete Mænd, og meget formuende. Thorarin havde det Kiendingsnavn, at han blev kaldet Ragabroder, han beklædde Laugstolen efter Rafn Heingson, og

var en viis Mand. Han boede i Varmalag, og levede han og Glum i Fællig. Glum havde længe faret til Søes. Han var en stor og stærk Mand, og smuk af Udseende; deres Broder Ragi var en navnkundig Drabsmand; og eiede disse Brødre Engø, og Laugernes.

Engang talede Brødrene Thorarin og Glum tilsammen, og spurgte Thorarin Glum, om han agtede sig udenlands, som han pleiede? Heller agtede han nu at opgive Kiøbfarten, svarte Glum. Hvad har du da i Sinde? vil du søge dig en Hustru? Det vilde jeg vel, sagde han, hvis jeg kunde faae vel seet mig fore. Da opregnede Thorarin ham alle de ugifte Qvinder, der vare i Borgefiord; og spurgte om han vilde have nogen af disse, da vilde han ride med ham derhen. Ingen af disse vil jeg eie, sagde Glum. Siig du da, hvem du vil have? sagde Thorarin. Vil du vide det, var Glums Svar, da hedder hun Halgerd, og er en Datter af Havskuld i Vesterdal. Ikke gielder her, hvad der siges for gammelt Ord, siger Thorarin, at andres Skade gior klog; hun har havt een Mand, og lagde Mordraad op imod ham." Tør være, at slig Ulykke ikke hændes hende anden Gang, svarte Glum, og er jeg vis paa, hun ikke lægger Raad op mod mit Liv; Men vil du vise mig nogen Hæder, da rid du

med mig at begiere hende. Ikke er derved at giøre! det maa skee, som bestemt er, sagde Thorarin.

Glum kom ofte om denne Sag til sin Broder; og han undrog sig længe. Omsider samlede de Følgesvende, og reed ti i Tallet vestpaa til Dalen, og kom til Havskuldstad; og tog Havskuld vel imod dem, og vare de der om Natten. Tidlig om Morgenen sendte Havskuld efter Rut, og kom han did. Som han reed over Huustoften, stod Havskuld udenfor, og sagde ham, hvo der var kommet. Hvad mon de vil? sagde Rut. Ikke have de sagt mig endnu deres Ærinde, svarte Havskuld. Dog er deres Ærinde til dig, sagde Rut; de vil begiere din Datter Halgerd; hvad vil du da svare? Hvad er dit Raad? spurgte Havskuld. Vel skal du svare, og sige baade hendes Dyder og Lyder, sagde Rut.

Medens Brødrene saaledes talede, kom Giæsterne ud. Havskuld tog vel imod dem. Rut hilsede og Thorarin og hans Broder. Saa kom de alle i Tale med hverandre, og sagde Thorarin: Jeg er hidkommen med min Broder Glum i det Ærinde, Havskuld! at begiære din Datter Halgerd til ægte for min Broder; du maa vide, at han er en Hæders-mand. Jeg veed, svarede Havskuld, at I ere meget hæderlige Mænd, begge I Brødre; men jeg vil og sige derhos: at jeg raadde hende engang tilforn, og blev det os til megen Ulæmpe. Thorarin svarede:

ikke ville vi lade dette staae Giftermaalet i Veien; og tør dette udfalde vel, skiøndt hiint udfaldt ilde; og-saa giorde Thiostolf meest til, at saa tilgik. Da sagde Rut, det Raad mon jeg give Eder, hvis I ikke ville lade være eders Beslutning til Hinder, hvad forhen har været med Halgerds Opførsel: at Thiostolf da ikke drager sydpaa med hende, og han være der aldrig over tree Nætter, uden Glums Forlov; men vorde fredløs for Glum, hvis han er der længer, dog saa, at det staaer Glum frit at tillade ham det, som dog ikke skal være mit Raad; og skal der nu ikke forholdes, som forrige Gang, at det holdes lønligt for Halgerd; men hun skal nu vide hele denne Handel, og see Glum, og raade selv, om hun vil have ham, eller ei; og monne hun ikke beskylde andre, hvis det ikke gaaer vel, og skal alt dette være uden Sviig. Da sagde Thorarin: nu er det som altid, at det mon være gavnligt, at dit Raad bliver fulgt.

Derpaa sendtes efter Halgerd, hun kom, og to Qvinder med hende; og havde hun over sig en blaa vævet Kaabe, og under den en Skarlagens Kiortel, og et Sølvbelte om Livet, og Haaret faldt ned over Brystet til begge Sider, og bandt hun det under Beltet. Hun satte sig mellem sin Fader og Rut, og hilste venlig dem alle, og talte vel og snildeligen, og spurgte, hvad Nyt? Da sagde Glum: Om vort

Giftermaal har din Fader talet med Thorarin, min Broder, at jeg maatte faae dig, Halgerd, til Hustru, om er det din Villie, som deres; og maa du sige, som en ædel Qvinde, om det er efter dit Sind; og hvis du har noget imod en Forening med os, da ville vi ikke tale derom.

Halgerd sagde: det veed jeg, at I Brødre ere meget hæderlige Mænd, men vide vil jeg, hvad I derom har talt, eller hvorvidt I ere komne i denne i denne Sag; og saa tykkes det mig, at jeg kunde ynde dig vel, hvis vi kom tilsammen. Da sagde Glum hende selv den hele Handel, og afveeg ikke til nogen Side, og spurgte saa Havskuld og Rut, om han talte Sandhed; Havskuld svarte ja. Da sagde Halgerd: saa vel have I denne Gang handlet imod mig, baade Fader og Rut, at jeg vil handle efter eders Raad, og skal dette Giftermaal være, som I have besluttet. Da sagde Rut: det tykkes mig bedst, at Havskuld og jeg kalder Vidner, men Halgerd fæster sig selv, hvis Laugmanden finder saa Ret. Ret er det, sagde Thorarin. Da vurderedes Halgerds Eiendom, og skulde Glum lægge lige saameget imod, og skulde der være lige Fællig imellem dem. Saa fæstede Glum sig Halgerd, og reed derpaa hjem; men Bryllupet skulde være hos Havskuld.

Syvende Capitel.

Til Bryllupet kom Brødrene med stort Følge, og var der mange Giæster i Forveien. De skiftedes til Sæde, Havskuld og Rut paa een Bænk, Brødrene paa en anden. Halgerd sad paa Brudebænk, og skikkede sig vel. Thiostolf gik med sin Øxe tilrede, og var meget bister ihu, og lod ingen, som han lagde Mærke dertil. Bryllupet gik vel; da det var til Ende; drog Halgerd sydpaa hiem. Da de kom til Varmaleg, da spurgte Thorarin Halgerd, om hun vilde paatage sig at styre Huset. Ikke vil jeg det, sagde hun. Halgerd holdt sig meget vel om Vinteren; og leed hende ingen ilde. Om Vaaren talte Brødrene om deres Eiendomme, og sagde da Thorarin: Jeg vil oplade eder Gaarden Varmaleg, thi det synes eder bedst tilhaande, og jeg vil drage sydpaa til Laugarnes, og bygge der; og Engø skulle vi eie i Fællig. Glum vilde, at saa skulde være, Thorarin drog da sydpaa at boe; og Glum og Halgerd bleve boende, som de vare.

Halgerd fæstede sig Tyende; hun var rundsindet og driftig. Om Sommeren fødte hun en Datter. Glum spurgte, hvad hun skulde hedde. Hun skal opkaldes efter min Farmoder, og skal hedde Thorgerd, thi hun stammede, paa fædrene Side,

ned fra Sigurd Fofnesbane, efter vore Slægtregistre. Pigen blev vanddøbt, og givet dette Navn. Hun voxede op der, og blev sin Moder liig af Udseende. Glum og Halgerd kom vel tilrette, og gik det saa en Tid.

Da spurgtes Tidende fra Biarnarfiørd nordpaa, at Svan var gaaet paa Fiskeri om Vaaren; og kom et stært Østenveir paa dem, og bleve de drevne til Veideløs, og bleve de der borte. Men der var Fiskere ved Kalbak, der syntes at see Svan gaae ind i Fieldet Kalbaks Horn, og blev han vel modtaget der; men andre sagde imod, og paastod, det var Tant. Men det vidste Alle, at han hverken fandtes levende eller død. Da Halgerd hørte det, syntes det hende stor Skade for hendes Morbroder.

Glum bad Thorarin at udskifte deres Eiendomme. Han svarte, det vilde han ikke, men hvis jeg lever længer end du, har jeg bestemt mig Varmaleg. Det sagde Glum Halgerd. Det har Thorarin vel fortient af os, sagde hun.

Ottende Capitel.

Thiostolf havde slaaet en Karl af Havskulds; thi jog Havskuld ham bort. Han tog sin Hest, og

sine Vaaben, og sagde til Havskuld: Nu drager jeg bort, og kommer aldrig igien. Det vil være alle en Glæde, sagde Havskuld. Thiostolf reed da til Varmaleg, hvor han blev vel modtaget af Halgerd og ikke ilde af Glum Han sagde Halgerd, at hendes Fader havde jaget ham bort; og bad hende sørge for ham. Hun svarede: at hun ikke kunde love ham Ophold der, før hun havde talt med Glum. Gaaer det vel mellem Eder? spurgte han. Det gaaer vel med vor Kiærlighed, svarte hun. Saa gik hun hen at tale med Glum, faldt ham om Halsen, og sagde: vil du vide mig den Bøn, jeg vil bede dig om? Jeg vil vide dig den, om den sømmelig er, svarte han: hvad vil du ellers bede mig om? Thiostolf er jaget bort vestpaa, sagde hun, og vilde jeg, at du skulde give ham Forlov at være her. Og vil jeg dog ikke tage det ilde, hvis du synes lidet derom. Glum sagde: nu, da du teer dig saa vel, skal jeg føie dig; men jeg siger dig, at dersom han tager sig noget Ondt til, skal han strax bort herfra. Hun gik da til Thiostolf, og sagde ham det. Han svarede: du er endnu den, du pleier. Han blev der da, og holdt sig en Stund. Men saa kom det til, at han syntes at forstyrre Alting, og skaante da intet Menneske uden Halgerd alene. Dog holdt hun aldrig med ham, naar han havde Udstaaende med Andre. Thorarin talte med sin Broder Glum om det, han

lod Thiostolf være der, og sagde, galt vilde det gaae, hvis han blev, og falde ud som tilforn. Glum svarte godt; men blev dog ved sin Beslutning.

Niende Capitel.

Det var en Høst engang slemt at faae Qvæget i Huus; og savnede Glum mange Beder. Da sagde han til Thiostolf: gaae du i Fieldet med mine Folk, og see, om I kan finde nogle af Faarene. Ikke er jeg nogen duelig Faaredriver, sagde Thiostolf; dertil kommer endnu, at jeg ikke vil gaae i dine Trælles Spor. Tag du selv med, og jeg gaaer med dig. Derover kom de meget tilords. Halgerd sad uden for, da Veiret var godt. Glum gik hen til hende, og sagde: Saa slemt er det blevet mellem Thiostolf og mig nu, at vi kun en stakket Tid ville blive tilsammen; og fortalte han hende Alt, hvad der var forefaldet imellem dem. Halgerd talte da for Thiostolf; og kom de meget i Ord sammen. Glum slog til hende med Haanden, og sagde: Ikke trættes jeg længer med dig, og gik bort. Hun holdt meget af Glum, og kunde ikke styre sig, men græd høit. Thiostolf gik hen til hende og sagde: Ilde er du mishandlet, og skal det ikke oftere skee. Ikke skal

du hævne dette, sagde hun, og ingen Deel tage i, hvad mellem os er. Han gik bort, og smilte lumsk derved.

Tiende Capitel.

Glum kaldte Folk til at drage med sig; Thiostolf giorde sig rede, og drog med Glum. De droge op ad sydre Rekiadal, saa ad Baugagelli, saa syd paa til Tværfield; og nogle sendte han til Sulafield, og fandt de alle af Faarene. Og nogle droge at søge i Skoradal; og det traf, at Glum og Thiostolf var der ene sammen; de gik sydfra Tværfield, og fandt forvildede Faar, og forfulgde de dem sønden for Fieldene; men de slap op paa Fieldet for dem; da gav de hinanden Skylden; og sagde Thiostolf til Glum, at han var ikke god til Andet, end at kiæle for Halgerd. Glum sagde: Ondt Følge har man ikke uden hiemmefra; skal jeg tage Haanord af dig, som er en forløben Træl? Thiostolf sagde: vel skal du komme til at bekiænde, at jeg ikke er Træl, thi ikke skal jeg nogensinde vige for dig. Da vreddes Glum, og hug til ham med Haand-Øxen, og han hug imod med sin Øxe, og traf i Skaftet, og hug to Fingersbred ned ovenfra.

Thiostolf hug strax igien med sin Øxe, og traf i Axlen, og hug Axelbenet og Kravebenet istykker, saa Blodet strømmede ud af Saarene. Glum greb Thiostolf med den anden Haand saa fast, at han faldt ved det; men Glum kunde ikke holde fast, thi Døden kom over ham. Thiostolf hyllede hans Liig til med Stene, og tog hans Guldring af ham; og gik saa, til han naaede Varmaleg.

Halgerd sad ude, og saae, Øxen var blodig. Jeg veed ikke, hvad du vil tykkes om, sagde han, at jeg siger dig Glums Drab. Det har du giort, sagde Halgerd; saa har jeg, svarte Thiostolf. Hun smiilte, og sagde: en heel Mand er du med Liig. Hvad Raad veed du nu for mig? spurgde han. Drag du til min Farbroder Rut, svarte hun, og lad ham sørge for dig. Ikke veed jeg, om det er velraadt, sagde Thiostolf, men dog vil jeg følge dine Raad den Gang.

Han tog da sin Hest, og reed sydpaa til Rutstad om Natten. Han bandt Hesten bag Husene, gik saa til Porten, og slog et stort Slag derpaa. Saa gik han Nord om Husene. Rut var vaagen, han sprang hurtig op, og foer i Troien, fik Sko paa, tog sit Sværd, og svøbte sin Kappe om venstre Haand og op om Armen. Folkene vaagnede, da han gik ud. Han saae en stor Mand staae bag Huset, og kiændte Thiostolf. Rut spurgte: hvad Nyt?

Jeg beretter dig Glums Drab, sagde Thiostolf. Hvo giorde det? spugte Rut. Jeg vog ham, svarte Thiostolf. Hvi tog du hid? spurgte Rut. Halgerd sendte mig til dig, sagde Thiostolf. Ikke er dette da med hendes Villie, sagde Rut, og drog Sværdet. Dette saae Thiostolf, var ikke seen, men hug strax til Rut. Rut bøiede sig hurtig under Hugget, og slog med venstre Haand paa Siden af Øren, saa den faldt Thiostolf afhænde, og hug nu med den høire Haand Thiostolf i Benet neden for Knæet, at det hang libet fast, løb saa ind paa ham, stødte ham haardt tilbage, hug ham i Hovedet, og gav ham Banesaar. Thiostolf faldt bagover; da kom Ruts Husfinde ud, og saae Sporene af Drabet. Rut lod Thiostolf bringe bort, og hans Liig tildække. Derpaa tog han til Havskuld, sagde ham Glums Drab, og Thiostolfs; det giorde Havskuld meget ondt for Glum; men han takkede Rut, at han havde dræbt Thiostolf.

Noget efter spurgte Thorarin Ragabroder sin Broder Glums Drab; han reed da med 11 Mænd vestpaa til Havskuldstad. Havskuld tog med aabne Arme imod ham, og blev han der om Natten. Havskuld sendte strax til Rut, at han skulde komme did. Han kom ufortøvet; Dagen efter talede de meget om Glums Drab. Thorarin sagde: vil du byde mig nogen Bod for min Broder? thi jeg haver tabt me-

get. Havskuld svarede: ikke dræbte jeg ham, og ikke var det min Datters Raad, han blev dræbt, og saasnart Rut fik det at vide, dræbte han Thiostolf. Da blev Thorarin taus, og tyktes ham, Sagen blev vanskelig. Rut sagde: Lad os giøre hans Reise god; visselig haver han tabt meget, og monne det blive os til Roes; lad os give ham gode Gaver, og vinde ham til en bestandig Ven herefter. Og blev det da saa, at Brødrene gav ham Gaver, og drog han da sydpaa. Om Foraaret skiftede Halgerd Bolig, og drog hun sydpaa til Laugarnes, og Thorarin til Varmaleg igien.

Ellevte Capitel.

Det er forhen sagt, at Rut havde havt en Hustru, som forlod ham, og hvis Fader Mørd efter Skilsmissen krævede Medgiften tilbage; men da Rut istæden for at lade Sagen gaae til Doms, fordrede den afgiort ved Holmgang, lod Mørd Sagen fare. Efter Mørds Død arvede Datteren Unna ham: hun var ødsel og letsindig, og satte snart al sin rede Formue til, saa hun intet havde tilbage uden sine Hiørde og sin Gaard. Unna havde en Frænde, ved Navn Gunnar, en Søn af Hanund Gunnarsson, og

Ranveig. Han boede paa Hlidarende i Fliotslide; var en stor, stærk, og drabelig Mand, hug ligegodt med Høire og Venstre, og kastede ligeledes Spyd, svingede sit Sværd med saadan en Fart, at der syntes tree Sværd i Veiret paa eengang, var den bedste Bueskytte, og traf alt, hvad han sigtede paa. Han kunde i alskens Rustning springe saa langt, som han selv var høi, og det saavel tilbage som frem; svømmede som en Sæl, og var der ingen Leeg, hvori nogen turde kappes med ham; og sagdes der, at ingen paa hans Tid var hans Lige. Han var derhos meget vakker af Udseende, lys af Ansigt, med en lige Næse, blaa og levende Øine, røde Kinder, stærkt Haar, smukt af Farve. Og var han en meget vennehuld Mand, rask til Alt, gavmild og sindig, vennefast, og vennekræsen; en rig Mand. Han havde en Broder, ved Navn Kolskeg, en anseelig og stærk Mand, god Karl, og nræd til Alt. Hans anden Broder hedde Hjørt, og var den Tid et Barn.

Paa Bergthorvalen paa Lauds'boede Nial Thorgirsføn, han var Gunnars synderlige Ven. Han eiede en anden Gaard i Thorolfsfield; var en meget rig Mand; og smuk af Udseende, dog han havde intet Skiæg; saa lovkyndig, at ingen fandtes hans Mage. Derhos var han forstandig, og kunde see forud; velraadig og velvillig; og var det idel gode

Raad, hvad han raadede; mild og ædelsindet, og hialp hver Mand ud af sin Vanskelighed, der raadspurgte ham. Hans Hustru var Bergthora Skarphedins Datter, en høimodig Qvinde, ædel, men meget haard af Hu. De havde sex Børn, tree Sønner, og tree Døttre; hvorom siden.

Tolvte Capitel.

Da nu Unna havde ødt al sin rede Formue, tog hun til Hlidarende; hun blev vel modtaget af sin Frænde Gunnar, og var der om Natten. Dagen efter talede de sammen, og klagede Unna ham sin Nød, at hun var i Betryk for Penge. Det er ilde, sagde han. Hvad Raad vil du give mig? Han sagde: tag du, saameget du behøver af mine Penge, som jeg har udestaaende. Ikke vil jeg have dine Penge, sagde hun, jeg vil, du skal inddrive min Medgift fra Rut. Ikke anseer jeg det for let, sagde Gunnar, da din Fader ikke fik det, og var han en stor Lovkyndig, og jeg veed kun lidet deraf. Mere streed Rut med Kiv, end med Lov, svarte Unna; min Fader var gammel, og tyktes da mange det ikke raadeligt, at han streed med Rut. Ikke haver jeg nogen Frænde, der vil indlade sig i denne Sag,

hvis du haver ikke Mod dertil. Din Medgift tør jeg kræve, sagde Gunnar, men ikke veed jeg, hvorledes jeg skal tage den Sag op. Drag du til Nial paa Bergthorsval, han veed gode Raad, og er han din særdeles Ven. Haab har jeg, svarte Gunnar, at han raader mig vel, som alle andre. Han paatog sig nu Sagen, og gav hende, hvad Penge hun havde behov til Huus, og drog hun da hiem.

Nu tog Gunnar hen til Nial, der tog vel imod ham. Da de nu kom i Tale sammen, sagde Gunnar: Jeg er kommet at søge gode Raad hos dig. Det fortiene mange af mine Venner af mig, svarede Nial, dog er jeg findet, at anvende meest Flid for dig. Jeg vil lade dig vide, sagde Gunnar, at jeg har paataget mig, at indkræve Unnas Medgift hos Rut. Det er en meget vanskelig Sag, svarte Nial, og megen Fare for, hvor den vil falde ud; men dog vil jeg raade dig, hvad mig tykkes bedst; og tør det hielpe dig, hvis du ikke afviger til nogen Side; men giør du ikke saa, da er dit Liv i Fare. Ikke skal jeg vige af, sagde Gunnar. Nial taug da en Stund, og sagde da: jeg har tænkt paa Sagen, og det skal hielpe.

Trettende Capitel.

Nu skal du ride hjemmefra — sagde Nial — selvtredie. Du skal have en Regnkappe ovenpaa, under neden en rodbrun grov Kiortel, under den dine gode Klæder, og en Haandøxe i Haanden, og hver af Eder skal have to Heste, een feed, den anden mager; du skal have Smeddevare med herfra. I skulde ride strax i Morgen, og naar I ere komne over Heden, skal du lade Hatten falde dybt ned over Ansigtet. Naar man spørger, hvo hin store Mand er? skulle dine Svende svare: at det er den bekiendte Kauphedin fra Øfiord, der reiser om med Jernfang. Han er en hidsig og snaksom Mand, der troer sig at forstaae Alt, ofte bryder sit Kiøb, og farer strax i Folk, der ikke giør Alt, som han vil. Du skal ride vestpaa til Borgarfiord, og overalt byde Smeddevare fal, og siden tit bryde din Handel; derved vil det ordes, at Kauphedin er ond at komme til tette med, og lidet løiet om ham.

Du skal ride til Norderdal, og saa til Rutafiord og Laxardal, indtil du kommer til Havskuldstad, der skal du være om Natten, og sidde nederst, og hænge med Hovedet. Saa skal du tage bört om Morgenen til den sidste Gaard, før Rutstad; der skal du falbyde Jernkram, komme frem med det sletteste, du har, og banke Feilene ud. Manden vil see nøie til,

og blive Feilene vaer. Du skal rive det fra ham, og tale ham ilde til. Han vil sige: at det var at vente, at du ikke behandler ham vel, da du handler alle andre ilde. Da skal du fare paa ham, skiøndt det ikke er din Vane, og styre vel din Styrke, at du ikke bliver kiændt. Saa vil de sende Bud til Rutstad, at sige Rut, at der maa nogen skifte Fred Jer imellem.

Han tager da strax derhen, og byder dig hiem til sig; og du tager derimod, hilser paa Rut, han vil svare vel; man vil sætte dig paa nederste Bænk, ligefor Ruts Hoisæde. Han vil spørge, om du er en Nordlænding? Du svarer, du er fra Ofiord. Er der mange anseelige Mænd? vil han spørge. De har Skarnagtighed nok, svarer du. Er du kiendt i Reykiadal? vil han spørge. Jeg er kiændt over hele Island, skal du sige. Er der store Kiæmper i Reykiadal? spørger han da. Tyve er der, og Ildgierningsmænd, siger du. Da vil Rut lee, og finde det Gammen; saa tale I om Mændene i Ostfirding; og skal du have noget paa dem at sige; saa kommer eders Tale til Rangarval; ikke har der været en fortreflig Mand, skal du sige, siden Mørd Gigia er død; og syng da en Vise, Rut kan have Gammen af; thi jeg veed, du er Skiald.

Saa vil Rut spørge, hvad du helst finder, hvorfor ingen Mand kan komme i Mørds Sted. Du skal svare, at han var saa forstandig en Mand, og

saa stor en Sagfører, at ingen fandtes hans Mage. Rut vil spørge, om du veed noget om, hvad der foregik ham og Mørd imellem. Jeg veed, siger du, at han skilte dig ved din Kone, og du kunde ikke hindre det. Tykkes det dig da, vil Rut svare, ikke en Feil af ham, at han ikke fik Medgiften tilbage, endskiøndt han havde anlagt Sag. Det kan jeg let svare paa, siger du: du æskede ham til Enekamp, han var gammel, og raadede hans Venner ham, at han ikke skulde kiæmpe med dig, og fik du saaledes Sagen til at falde bort. Vist giorde jeg det, siger Rut, og tyktes enfoldige Folk, det var lovligt; dog kunde han have optaget Sagen ved et andet Ting, hvis han havde havt Lyst. Det veed jeg, svarer du.

Forstaaer du noget af Loven? spørger da Rut dig. Nordpaa var jeg anseet derfor, siger du, men dog maa du sige mig, hvorledes den Sag var at optage paa ny. Rut vil da spørge, hvad Sag du taler om. Den, der ikke kommer mig ved, skal du sige, hvorledes Kravet paa Unnas Medgift skal optages. Du skal stævne mig, saa jeg hører det, eller i mit lovlige Hiem. Stævn da nu du, skal du sige, saa skal jeg bag efter. Saa fremsiger Rut Stævningen; og du maa give omhyggelig Agt paa hvert Ord, han bruger. Saa siger Rut, du skal stævne; det giør du da, men urigtig, saa at ikke meer end hvert andet Ord er ret. Da vil Rut lee, og mon

han da ikke mistænke dig; men sige, at der er ikke meget rigtigt i. Du skal da give dit Følge Skyld, at de har stirret paa dig, og bede Mut, at han vil sige det for igien, og tillade, at du siger det bag efter ham. Det vil han tillade, og stævne sig selv, du skal strax stævne efter, og da sige rigtig, og spørge Mut, om det er ret stævnet? Han vil svare, at den Stevning ikke kan afviises. Da skal du sige høit, saa at dit Følge hører det: Jeg indstævner den Sag, Unna Mørds Datter har faaet mig i Hænde.

Naar Folkene saa ere faldne i Søvn, skulle I tage Eders Tøi og Sadler, og liste eder sagte ud med Sadlerne, hvor de fede Heste gaae paa Græs, sætte eder paa dem, og lade de andre blive. I skulle ride op ad Græsgangen, og være der tre Nætter; saalænge vil man maaskee søge efter eder. Saa skal du ride sydpaa, og bestandig ride om Natten, og ligge over om Dagen, og ride vi da til Tings i Sommer, og staaer jeg dig bi i Sagen. Gunnar takkede ham, og reed først hiem.

Fiortende Capitel.

Tredie Nat reed Gunnar hiemmefra, og to Mænd med ham. De rede da, til de komme

til Blaaskovhede, der mødte dem nogle, der spurgte, hvo den høie Mand var, der saa lidt lod sig see. En af hans Følge sagde, det var Kauphedin. De svarte, da var neppe noget værre Møde at vente, naar en saadan var mødt først. Hedin lod da, som han vilde fare paa dem; dog drog de hver sin Vei. Gunnar foer frem i Alt, som ham var foreskrevet, var paa Havskuldstad om Natten, og drog derfra ned ad Dalene, og kom til næste Gaard ved Rutstad; der falholdt han Jernkram; og foer strax paa Bonden. Det blev sagt Rut, han sendte efter Hedin, der strax tog hen til ham, og blev vel modtaget. Rut satte ham ligeover for sig; og faldt deres Ord meget, som Nial havde sagt. Men da Talen kom om Rangarval, og Rut spurgte om Mændene der, da qvad Hedin:

Man Mænd i Rangarvalle
Ei meer som før kan finde,
Som jeg saa ofte hører
Det hele Folk at sige:
Den Tid Mørd Gigia giorde
Saa mangen Heltegierning,
En Mand saa viis og vældig
Mørd Gigia var fra Ungdom.

Da sagde Rut: Jeg hører, du er Skiald, Hedin; men har du spurgt, hvor det gik mig med Eders Mørd? Hedin sang da fremdeles:

Hørt har jeg at den hvide
Traadstyrerinde han dig
Samt rige Medgift røved
Ved sine Raad saa snilde;
Da raaddes Skattes Sanker
Af dem, der førte Skiolde
Fast Sværd han før blodfarved
Dog ei med dig at kiæmpe.

Da sagde Rut ham, hvorledes Mørd skulde optaget Sagen; og sagde ham Stævningen fore, og han sagde Stævningen efter, og stævnede uriglig; da smilede Rut, og fattede ingen Mistanke. Han sagde nu, at Rut skulde stævne anden Gang; det giorde Rut; Hedin stævnede da atter, og stævnede rigtig, og tog sine Følgesvende til Vidner, at han stævnede den Sag, Unna Mørds Datter havde givet ham ihænde. Om Aftenen gik han hen at sove med de Andre; men saasnart Rut var i Søvn, tog Hedin og hans Folk deres Klæder og Vaaben, og gik ud til deres Heste, og reed over Aaen, og saa forbi Hiardarholdt, til de vare ude af Dalene, og blev i Fieldet mellem dette og Haukadal, og kom, hvor ingen kunde finde dem, naar han ikke traf dem af en Hændelse. Havskuld vaagnede om Natten paa Havskuldstad, og vakte alle sine Huussinde. Jeg maa fortælle Eder min Drøm, sagde han: jeg syntes, jeg saae en stor Biørn gaae ud fra Husene;

og var overtydet, at dens Mage ikke fandtes; og fulgte den tvende Unger, og vare de meget kiærlige mod Biørnen; de stævnede ad Rutstad, og gik derudi Huset. Da vaagnede jeg. Nu vil jeg spørge Eder, hvad I saae til den høie Mand? En af Folkene svarede: jeg saae, at under Ærmet stak en guldbræmmet rød Klædning frem; paa høire Haand havde han en Guldring. Havskuld sagde: det er ingen Mands Gienfærd uden Gunnars fra Hlidarende; nu synes mig jeg seer Alt, hvad der vil skee. Lad os nu ride til Rutstad! saa giorde de.

Rut laae i en lukket Seng, og spurgte, hvo der var kommet? Havskuld sagde, det var ham; og spurgte, hvad Giæster der var? Rut sagde: Her er Kauphedin. Havskuld svarte: Bedre op, mener jeg; jeg troer, det har været Gunnar fra Hlidarende. Saa har her været List over List, svarte Rut. Hvad er da skeet? sagde Havskuld. Jeg sagde ham, hvorledes Unnas Sag skulde tages op; og stævnede jeg mig selv, og han stævnede efter; og tør han da have Sagen paa rede Haand, og det vitterlig. Her har Klogskaben været meget ulige, sagde Havskuld, og tør Gunnar ikke have været ene om Raadet. Nial tør have oplagt det Raad; thi ingen er hans Mage i Kløgt. De søgte nu efter Hedin, men han var alt borte. Siden samlede de Folk, og søgte saa i tree Dage, men fandt ingen. Gunnar drog

syd paa fra Fieldene ad Haukadal, og derpaa østen for Skard til Holtavardhede, og saa fremdeles hiem.

Femtende Capitel.

Gunnar reed til Atthinget. Rut og Havskuld reed og did, med stort Følge. Gunnar foredrog Sagen til Thinge, og kaldte Bønderne tildoms. Rut havde agtet, at byde ham Kamp; men tvertimod ikke dertil. Saa gik Gunnar til Breidafiordsdom, og bad Rut at høre hans Edsaflæggelse, Fremstilling, og øvrige til Sagens Fremme. Derpaa aflagte han Eed, og foredrog Sagen. Saa lod han føre Vidner paa Stævningen, siden paa selve Sagen. Nial var ikke ved Dommen.

Rut kaldte Vidner, og sagde, Sagen var ugyldig, da Stævningen ikke havde de tree Vidnesbyrd, som for Retten udkrævedes, et for Sengestedet, et for Huusdøren, og et for Lovbierget. Da var Nial kommet i Retten, og sagde, at Sagen og Sagsøgningen var i god Behold, hvis de vilde fremme den. Ikke vil jeg det, sagde Gunnar, men jeg vil byde Rut samme Kaar, som han bød Mørd, min Frende. Ere Brødrene Rut og Havskuld saa nær, at de kunne høre min Tale? Høre den kan vi, sagde Rut, hvad vil du? Gunnar sagde: Vidne skulle

alle I, som ere tilstede og høre, at jeg æsker dig Rut til Holmgang, og skulle vi kiæmpe i Dag paa den Holm, som er i Øraa; men hvis du ikke vil kiæmpes med mig, da udbetaler du alle Pengene i Dag.

Siden gik Gunnar fra Retten, med alle sine Mænd. Havskuld og Rut ginge og hiem, og blev Sagen hverkenført eller forsvart videre. Rut sagde, da han kom hiem til Sit: det er aldrig hændet, at nogen Mand har budet mig Holmgang, og jeg har undslaaet mig. Du agter at kiæmpe, sagde Havskuld, men ikke skal det være mit Raad; thi ikke er du mere mod Gunnar, end Mørd var mod dig; og skulle vi heller skyde Pengene sammen til Gunnar.

Derpaa spurgte Brødrene deres Bønder, hvad de vilde tilskyde. De sagde, at de vilde tilskyde alt, hvad Rut vilde. Lad os da gaae, sagde Havskuld, til Gunnars Telt, og afhænde Pengene. Det blev sagt Gunnar; han gik ud i Døren. Havskuld sagde: Nu skulle Pengene modtages! Gunnar svarte: Tæl ud da, thi nu er jeg rede, at modtage dem. De udtalte Pengene med rede Haand. Da sagde Havskuld: Nyd nu, som du vandt dem. Gnnnar sagde: Vel ville vi nyde dem; thi retfærdigt var Kravet. Ilde vil du faae Løn derfor, svar-

te Rut. Det faaer gaae, som det maa, sagde Gunnar.

Havskuld gik nu hiem med sine, og var han ilde tilmode, og sagde til Rut: Mon denne Uret skulde blive uhævnet paa Gunnar? Ikke vil det skee, svarte Rut, hævnes vil den vist; men tør det hverken blive os til Hevn eller Fremtarv; men dog er det rimeligt, at han vil vendes til vor Æt, at faae os til Venner.

Gunnar lod Nial see Pengene; han sagde: Vel er det faldet ud; og have vi dig det at takke, svarte Gunnar. Nu toge Folk hiem fra Thinge, og havde Gunnar stor Ære af Sagen. Han bragte nu Pengene alle til Unna, og vilde han Intet have deraf; men sagde dog, han syntes, han kunde fordre mere herefter af hende og hendes Frænder, end af nogen anden; og sagde hun det saa at være.

Sextende Capitel.

Paa Hof ved Rangaa boede en Mand ved Navn Valgard tredske, af Harald Hildetands Æt. Han drog i Følge med sin Broder Ulf Aargode hen at begiære Unna, og ægtede Unna ham uden nogensinde at raadspørge sine Frænder. Det tyktes Gunnar ilde, og Nial og mange andre, thi han var en lumsk og uvennesæl Mand. De fik en Søn, der hedde

Mord. Da han kom til Skiælsaar, var han aldrig sine Frænder god, men Gunnar værst; har var en trædsk Mand af Sindelag, og ildraadig. Og ville vi høre meget om ham i det følgende.

Ikke længe efter dette Unnas Giftermaal kom en Mand ved Navn Halvard, en Viigværing, med sit Skib til Arnarbøl. Halvard drog i Besøg paa Hlidarende, og blev Vintren over hos Gunnar, og bad ham indstændig at reise med. Gunnar svarede lidet dertil, men afslog det dog ikke; om Vaaren drog han til Bergthorsval, at raadspørge Nial, om han fandt det raadeligt, han reiste. Raadeligt synes det mig, sagde Nial; thi hvor du kommer, vil du holdes for en Hædersmand, som du er. Vil du da tage dig af min Eiendom, medens jeg er borte, spurgte Gunnar, thi jeg vil have min Broder Kolskeg med, og jeg ønskede, at du og min Moder vilde have Tilsyn ved Gaarden. Det skal ikke være i Veien, svarte Nial, jeg skal gaae dig tilhaande i, hvad du vil. Det er vel giort af dig, sagde Gunnar, og reed hiem. Nu talte Nordmanden atter til ham om Reisen, og enedes de saa, at Gunnar og Kolskeg giorde Reisen med ham, og Nial forestod midlertid deres Eiendomme hiemme.

Syttende Capitel.

Nial havde fire Sønner, tree med sin Hustru Bergthora: Skarphedin, Grim og Helge; den fierde Havskuld var uægte; hans Moder var Hrodny Havskuldsdatter, Søster til Ingiald af Kulda. Skarphedin, den ældste, var en anseelig Mand af Vært og Styrke; en drabelig Kæmper, svømmede som en Sæl, saare rask tilfods, diærv og uræd, var og snartalende og en god Digter. Han var mørkbrun af Haar og kruslokket, smuk af Dine, bleg og skarp af Ansigt, havde en krum Næse, fremstaaende Tænder, meget stygge Læber og Mund, men et meget krigersk Udseende. Grim var Nials anden Søn, han var smuk af Ansigt, med smukt mørkladende Haar, og smukkere af Udseende end Skarphedin, stor og stærk. Helge var Nials tredie Søn, han var smuk af Udseende, havde kiønt Haar, var en stærk Mand, og drabelig Kiæmper, klog og sindig. De vare samtlig ugifte. Nial spurgte Skarphedin, om han vilde tage en Hustru. Han bad sin Fader raade. Denne begiærte da Thorhild til ægte for ham, en Datter af Randvis paa Thorolfsfield; og havde han der siden sin anden Bolig. Skarphedin fik Thorhild, men blev dog derefter hos sin Fader. Grim beilede til Astrid af Diuparbakka, en meget rig Enke, fik hende, og blev ligeledes hos Nial.

Nial sagde nu til sin tredie Søn Helge: jeg har bestemt dig en Hustru, hvis du vil følge mit Raad; visselig vil jeg det, sagde han; thi jeg veed, at du baade vil mig vel, og kan raade mig vel; men hvem har du tænkt paa? Vi ville begiære Asgrim Ellidagrimsons Datter Thorhalla; thi det er det bedste Valg, svarede Nial.

Asgrim Ellidagrimsson boede paa Tongu, han havde tvende Sønner, der begge hedde Thorhald, begge haabefulde unge Mænd; hans tredie Søn hedde Grim. Hans Datter Thorhalla var overmaade smuk, og velbemidlet. Nial og hans Søn drog over til Asgrim. Han var hiemme, og tog vel imod dem. De bleve der om Natten. Næste Dag kom de i Samtale; da fremkom Nial med sit Ærinde, og begiærede Thorhalla sin Søn Helge tilhænde. Asgrim svarede vel, og sagde, der ingen Mand var, han hellere ville indgaae Forening med; og blev det da saa, at Asgrim fæstede Helge sin Datter, og Bryllupsdagen blev bestemt, og Brylluppet holdet, og vare mange af de ypperste Mænd der tilstæde. Efter Brylluppet indbød Nial Thorhald Asgrims Søn hiem til sig, som sin Fosterson; og var han længe hos Nial, og fik ham kiærere end sin egen Fader. Nial lærte ham Lov, saa han blev den lovkyndigste Mand, der paa den Tid var i Island.

Attende Capitel.

Midlertid drog Gunnar tilsøes, og Kolskeg med ham. De seilede til Tønsberg, og vare der om Vinteren. Norge havde da skiftet Høvding. Harald Graafeld og Gunnild vare komne af Dage, og Hakon Jarl den onde styrede Riget. Halvard spurgte Gunnar, om han vilde tage til Hakon Jarl? Ikke vil jeg det, sagde Gunnar: har du noget Langskib? Jeg har to, svarte Halvard. Da vilde jeg, vi skulde ud i Viking, sagde Gunnar, og samle Folk med os. Det vil jeg da, svarte Halvard. Saa tog de til Vigen, fik der to Skibe, rustede dem, og samlede mange Folk; thi der gik stort Ry om Gunnar. Hvor vil du nu hen? sagde Gunnar. Jeg vil drage øst paa til Hisingen at besøge Olver, min Frænde. Han er en brav Mand, og monne han give os nogen Forstærkning til vort Færd. Lad os da drage did, sagde Gunnar. Saasnart de vare rede, holdt de Øst paa ad Hisingen, og bleve de der vel modtagne.

Gunnar havde været der faie Tid, inden Olver tykkes meget om ham, og spurgte om hans Forehavende. Halvard sagde, Gunnar vil i Viking at vinde sig Rigdom. Derpaa er ei at tænke, svarte Olver, da J have saa liden Magt. Nu! du kunde forøge den, sagde Halvard. Jeg agter at forstærke

Gunnar noget, svarte Olver, og skiøndt du har Frændskab at anføre mig, har han dog mere at betyde. Hvad vil du da nu tillægge? spurgte Halvard. To Langskibe, et med 20 og et med 30 Roerbænke. Hvo skal paa dem, spurgte Halvard. Jeg skal besætte det ene med mine Huuskarle, det andet med Bønder. Men jeg har hørt, at her er Ufred paa Strømmen, og veed jeg ikke, hvorledes I komme bort; thi de ere her i Elven. Hvem? spurgte Halvard. To Brødre, svarte Olver, den ene hedder Vandil, den anden Karl, Solvi den Gamles Sønner fra Østgothland.

Halgard sagde Gunnar, at Olver havde givet dem Skibe til Hielp. Derover blev Gunnar glad, de rustede dem da til Reisen, til de bleve seilklare; da gik Gunnar og Halvard til Olver, og takkede ham; han bad dem fare varlig for de to Brødre.

Nittende Capitel.

Gunnar holdt ud af Elven, og var Kolskeg paa samme Skib, og Halvard var paa det andet. De saae nu Skibene for sig; da sagde Gunnar, lad os være nogenlunde beredde, hvis de prøve en Dyst med os; men lad os ikke give os af med dem ellers; de giorde saa, og roede til, hver paa sit Skib. De

andre stillede deres Skibe ad, og gav Rum imellem dem; Gunnar seilede derigiennem. Vandil tog en Stavnlee, og kastede fra sit Skib over i Gunnars, og drog det til sig. Gunnar drog nu sit gode Sværd, som Olver havde givet ham, sprang uden Hielm over i Forstavnen af Vandils Skib, og gav der en Mand Banehug. Karl lagde fra den anden Side til Gunnars Skib, og kastede Spyd tværtover det, sigtende efter hans Midie; Gunnar saae det, snoede sig saa hastig, at Diet knap kunde fæstes derpaa, greb Spydet med venstre Haand, og stiød det ind i Karls Skib; og blev det dens Bane, det traf. Kolskiæg tog Ankeret og kastede i Karls Skib, og kom Ankerhagen i Siden af Skibet, og gik tvertigiennem, og brød den mørkeblaa Sø derind, og alle Folkene løb paa de andre Skibe.

Nu sprang Gunnar tilbage paa sit Skib; og kom og Halvard til, og en stor Kamp begyndtes. De saae nu, at Fiendens Høvding var uræd, og kiæmpede hver, det bedste, han kunde; Gunnar kiæmpede vexelviis med med Hug og Skud, og fik mangen Mand sin Bane af ham. Kolskeg fulgte ham vel. Karl sprang over paa sin Broder Vandils Skib; og derfra stred begge den Dag. Op ad Dagen fik Kolskeg sig en Hvile paa Gunnars Skib, dette saae Gunnar, og qvad:

Gavmild giorde du Ravn Frænde
Graadig Ørn i Dag det bedre,
Hvem du redte rige Maaltid,
Rov for Bølgen, end dig selve.
Hid kom mangen Ravn i Morges,
Monne Ulvebækken drikke,
Tørsten trænger dig paa Vaabens
Thinget hæftig, mens du kiæmper.

Derpaa tog Kolskeg et Bæger Miød, og drak; og gik da i Striden igien; siden sprang begge Brødrene over paa Vandils Skib, og gik Kolskeg frem til den ene Side, og Gunnar til den anden. Imod Gunnar gik Vandil, og hug strax til ham; Hugget kom i Skioldet; Gunnar dreiede da Skioldet, hvori Sværdet sad fast, saa det brødes af under Hialtet. Gunnar hug da igien, saa det syntes, som tree Sværd var paa eengang i Veiret, og saae Vandil ikke, hvor han skulde undgaae det. Gunnar hug da begge Fødder af ham. Kolskeg giennemstak Karl med et Spyd; derpaa toge de meget Bytte, seilede saa sydpaa til Dannemark, og derfra øst til Smaalandene, og havde de stedse Seier, og kom ikke tilbage den Høst.

Tyvende Capitel.

Næste Sommer kom de til Reval, og mødte der Vikinger, og kiæmpede strax, og finge Seier.

Saa holdt de østpaa, ad Øsel, og laae der nogen Tid under et Næs. Da saae de en stor Mand komme ned fra Næsset, Gunnar gik op i Land for at møde Manden, og de taltes ved. Gunnar spurgte om hans Navn; han hedde Tofi, og vilde opsøge Gunnar, for at sige ham, der laae Krigsskibe paa den anden Side Næsset, under Anførsel af to Brødre, Halgrim og Kolskeg, meget berømte Krigere, og der havde Vaaben saa gode, at saa havde Magen. Halgrim havde en Øxe, som han havde ladet læse over, saa intet Vaaben kunde vorde hans Bane uden den; dermed fulgte og, at deraf vidstes, naar Drab skulde skee med denne Øxe; thi da synger det i den, saa det kan høres langt borte. Da sang Gunnar:

Med Fart jeg Værget fanger,
Og grumme Voldsmand fælder,
Hvis Hug i Kampen haarde
Af Hielmen Gny fremkalder,
Glad giennem Fiskens Sletter
Paa Vikings Ganger rider,
Til listig Kogler Livet
I Sigars Regn maa lade.

Kolskeg haver en Daggert, der og er et ypperligt Vaaben; de have og tree Gange saa megen Magt, som I have; og mange Bytte-Penge, som de have skiult i Land, og veed jeg meget vel, hvor det er. De have sendt et Speiderskib ud for Næsset, at

erfare Alt om Eder, og giøre de nu stor Tilrustning, og agte at lægge til Eder, naar de er klar; og er nu til Eder, enten at lægge bort herfra, eller giøre Eder færdige som snarest; men hvis I faae Seier, skal jeg følge Eder til Skatten."

Gunnar gav ham en Ring, gik saa til sine Folk, og sagde dem, at Krigsskibe laae paa den anden Side af Næsset. De vide Alt om os, sagde han, thi lad os tage vore Vaaben, og giøre os vel rede; her er Rigdom at vinde. Derpaa rustede de dem, og da de havde giort klar, saae de Skibe at styre ind paa dem. Der begyndte nu en Kamp imellem dem, og stred de længe, og faldt der mange Folk. Gunnar slog Mange. Halgrim sprang med Sine ind paa Skibet til ham; Gunnar vendte sig imod ham; Halgrim hug til ham med Øxen. Der var en Tværbielke over Skibet; den sprang Gunnar baglænds tværtover, med Skioldet for sig, paa den anden Side Bielken, og hug Halgrim deri, og igiennem det ind i Bielken. Gunnar hug Halgrim over Haanden, og blev hans Arm lam, men Sværdet beed ikke; dog faldt Øxen fra ham; Gunnar greb den, og hug Halgrim tværtigiennem; og sang da:

Ham jeg fældet har, der mange dræbte,
Hændig vidste flygtig Gnist at svinge,
Troldsdoms Vaaben, vidste jeg, han havde
Vant at bryde Hielm i fierne Lande.

Vide alle ædle, Vargens Mætter
Værget paa slig Maade havde faaet,
Mig, som det er saa tilhændekommet
Skal det følge indtil Livets Ende.

Og det holdt Gunnar, at han bar Øren, saalænge han levede. Nu kiæmpedes Navnerne, og var Kampen længe uafgiort, da kom Gunnar og hug Kolfkeg Halgrimsbroder Vanehug. Da bade Vikingerne om Naade. Gunnar vidste dem deres Bøn, og lod han da Valen randsage, og tage, hvad Skatte de Døde havde hos sig; men dem, han gav Naade, skiænkte han deres Klæder og Vaaben, og bød dem fare til deres Hiemstavn. De droge bort, og Gunnar tog Alt, hvad de efterlod.

Efter Kampen kom Tofi til Gunnar, og bad ham følge med til de Skatte, Vikingerne havde forvaret, og sagde ham, at det var baade mere og bedre, end hvad de ellers havde faaet. Gunnar samtykkede, og gik da i Land med Tofi til Skoven, til de kom, hvor der var baaret meget Ved sammen, der, sagde Tofi, Skatten var under: De rømmede da Veddet tilside, og funde derunder baade Guld og Sølv, Klæder og gode Vaaben. De bragde nu disse Rigdomme ombord. Gunnar spurgte Tofi, hvad han ønskede at have til Løn? Tofi svarte: Jeg er dansk af Æt, og vilde jeg, at du bragte mig til

mine Frænder. Gunnar spurgte ham, hvi han da var i Østerleden? Jeg blev taget af Vikinger, svarede Tofi, og blev jeg her kastet i Land paa Øsel, og har været her siden.

Et og tyvende Capitel.

Gunnar tog ham ombord, og sagde til sin Broder Kolskeg, og til Halvard: Nu ville vi holde nordpaa. De vare tilfreds dermed, og bad ham raade. Gunnar seilede fra Østerleden med megen Rigdom; han havde ti Skibe, og styrede dermed til Hethebÿ i Danmark. Kong Harald Gormsøn var der oppe i Landet; ham blev sagt om Gunnar, og at ingen monne være hans Lige i Island. Harald sendte da til ham, at byde ham til sig. Gunnar drog strax til Kongen, der tog vel mod ham, og satte ham næst hos sig. Gunnar var der en halv Maaned. Kongen havde sin Moro af, at han lod Gunnar forsøge forskiellige Legemsøvelser med hans Mænd, og var der ikke en eneste, hvori der var hans Lige. Kongen sagde til Gunnar: Mig tykkes, at din Mage ikke hyppig findes. Han tilbød, at skaffe Gunnar en Hustru, og meget Land, hvis han vilde bosætte sig der. Gunnar takkede Kongen for sit Tilbud, men sagde: Han vilde først til Island, at

see sine Venner og Frænder. Da kommer du aldrig til os igien, sagde Kongen. Det maa Skiebnen raade, Herre! sagde Gunnar. Gunnar gav Kongen et godt Langskib, og megen anden Rigdom. Kongen gav ham en prægtig Klædning, og guldbesatte Vanter, og et Hovedbaand med Guldknude, og en Serklands Hat.

Gunnar drog Nordpaa til Hisinge; Olver tog med aabne Arme mod ham; han skiænkte Olver sine Skibe, og sagde, de vare hans Part. Olvar tog mod den rige Gave, og sagde: Gunnar var en ædel Mand; og bad ham blive nogen Tid. Halvard spurgte Gunnar, om han vilde tage til Hakon Jarl? Gunnar sagde, at det var hans Tanke, thi nu havde han prøvet Noget; men da Halvard talte derom forrige Gang, havde han intet forsøgt. De droge da nordpaa til Trondhiem, at søge Hakon Jarl, og tog han vel mod Gunnar, og indbød ham at være hos sig om Vinteren; han tog derimod, og yndte ham hver Mand vel. Til Julen gav Jarlen ham en Guldring. Gunnar fik Tanke til Bergliot; en Slægtning af Jarlen; og mærkede man ofte paa Jarlen, at han havde givet ham hende, hvis Gunnar havde ladet noget Ord falde derom.

To og tyvende Capitel.

Om Vaaren spørger Jarlen Gunnar: Hvad havde i Sinde? Han sagde, at han vilde til Island. Jarlen sagde, at det var et ondt Aar i Landet, og vil der være liden Seilads derpaa. Dog skal du faae Meel og Mad til dit Skib. Gunnar giorde tidlig sit Skib seilklar. Halvard og Kolskeg foer med. De kom tidlig paa Sommeren, og naaede Arnabølsmunding før Althinget. Gunnar reed hiem fra Skibet, og fik Folk til at losse det; da de komme hiem, blev de vel modtagne. De vare blide mod Folkene hiemme, og deres Mod var ikke voxet. Gunnar spurgte, om Nial var hiemme, og da han hørte det, tog han sin Hest, og han og hans Broder rede til Bergthorsval. Nial blev glad ved deres Komme, og bad, de skulde blive der om Natten, og fortalte Gunnar ham sit Færd. Nial sagde, at han var en meget udmærket Mand; og meget har du prøvet, men vil faae mere at prøve herefter; thi mange ville blive dine Avindsmænd. Jeg vilde gierne staae vel med alle, sagde Gunnar. Der kan indtræffe meget, siger Nial, og tør du altid faae Leillghed at værge for dig. Magtpaaliggende vil det være, sagde Gunnar, at jeg maa have god Sag. Saa tør og skee, svarte Nial, hvis du ikke faaer for andre at giælde. Nial spurgte Gunnar, om han vilde ride til Thinge. Han

sagde, at han agtede det, og spurgte, om Nial vilde. Nial svarte, han vilde ikke, og ønskede, at Gunnar giorde ligesaa. Gunnar reed hiem, og gav Nial herlige Foræringer, og takkede ham, fordi han havde taget vare paa hans Eiendom. Kolskeg opmuntrede Broderen meget at ride til Thinge; det vilde han have Hæder af, thi mange vilde komme der for at see ham. Lidet har det været mit Sind at giøre mig til, sagde Gunnar, men godt tykkes mig, at træffe brave Mænd. Halvard var og kommen did, og tilbød sig, at ride til Thinge med dem.

Tree og tyvende Capitel.

Gunnar reed med alle Sine; da de kom til Thinge, vare de saa vel udrustede, at ingen var det som de; og kom Folk ud af hvert Telt at undres derpaa. Gunnar reed til Rangeboernes Telte, og var der med sine Frænder. Mange kom at besøge Gunnar, og høre Nyt af ham. Han var mod enhver villig og munter, og sagde hver, hvad han ønskede.

En Dag gik han fra Lovbierget, og gik forbi Mosfellingetelte. Da saae han et Fruentimmer komme sig imøde, der var velklædt; og da de mødtes, hilste hun strax Gunnar. Han tog vel mod hendes

Hilsen, og spurgte, hvo hun var. Hun sagde: hun hedde Halgerd, og var en Datter af Havskuld Dalekolsson. Hun talte dristig til ham, og bad ham fortælle hende om sit Færd; han sagde, han vilde ikke nægte hende en Samtale. De satte dem da ned, og talede sammen. Hun var i en rød Kiortel, og havde over sig en Skarlagenskaabe, stafferet med Guldstrydser neden om; Haaret faldt ned over hendes Bryst, og var baade stort og smukt. Gunnar var i den Skarlagens Klædning, Kong Harald Gormson gav ham, og havde den Ring paa sin Haand, som han havde faaet af Hakon Jarl.

De talede længe høit. Derpaa spurgte han hende, om hun var ugift? Hun sagde ja, og at der ikke vare mange, der kunde tænke paa at faae hende. Troer du da ingen dig værd? spurgte han. Det ikke, sagde hun; men kræsen tør jeg være. Hvad vilde du svare, om jeg begiærte dig? Det har du ikke isinde, sagde hun. Siig ikke det! svarte Gunnar. Hvis du har nogen Tanke dertil, da søg min Fader! sagde hun. Saa endtes Samtalen.

Gunnar gik strax til Dalmændenes Telte, og spurgte, om Havskuld var i Teltet. Ham blev svaret ja. Gunnar gik ind; Havskuld og Rut toge vel imod ham. Han satte sig ned imellem dem; og mærkedes det ikke paa deres Tale, at der havde været Misforstaaelse imellem dem. Da bragte Gunnar

paa Tale, hvorledes Brødrene vilde svare ham, hvis han begiærede Halgerd. Vel! svarte Havskuld: hvis det er din alvorlige Beslutning. Mit Alvor er det, svarte Gunnar, men saa skiltes vi sidst, at mangen maatte finde det rimeligt, at der ikke blev Forening mellem os. Hvad tykkes dig, Broder Rut? spurgte Havskuld. Rut svarede: Ikke synes mig dette passeligt Giftermaal. Hvi saa? sagde Gunnar. Herom vil jeg svare dig, hvad sandt er, sagde Rut: du er en rask og deilig Mand; og hun er noget tvetydig; og vil jeg ikke svige dig i Noget. Vel giør du, sagde Gunnar: dog vil jeg ansee det for afgiort, at I see paa fordums Fiendskab, hvis I ikke vil tilstaae mig dette Kaar. Ikke er saa, sagde Rut, snarere seer jeg, at du ikke kan staae imod; men om der intet blev af Giftermaalet, vilde vi dog være dine Venner. Jeg har talt med hende, sagde Gunnar, og er det ikke mod hendes Sind. Rut svarte: jeg veed, at I begge er for dette Giftermaal; og vove I meest ved, hvor det gaaer.

Rut sagde Gunnar uadspurgt Alt om Halgerds Sindelag, og tyktes Gunnar i Begyndelsen meget ikke, som det skulde; men siden kom det dog til, at Foreningen blev giort imellem dem. Saa blev der sendt Bud efter Halgerd, og talt om Sagen i hendes Nærværelse, og gjorde de da, som forrige Gang, at hun fæstede sig selv; og skulde dette Bryllup være

paa Hlidarende; og skulde Tingen først holdes hemmeligt, men dog kom det snart til alles Vidende.

Gunnar reed hiem fra Thinget, og kom til Bergthorsval, og sagde Nial sit Giftermaal. Han optog det ikke vel. Gunnar spurgte, hvi Nial ansaae det for uraadeligt. Fordi alt Ondt vil komme fra hende, naar hun kommer her ostpaa. Aldrig skal hun dog forspilde vort Venskab, sagde Gunnar. Nær tør det dog blive ved, svarte Nial; men du maa stedse bøde for hende. Gunnar bød Nial til Bryllup, og alle dem derfra, som vilde tage med. Nial løvede at komme. Saa reed Gunnar hiem, og siden omkring i Herredet at byde mange Giæster.

Fire og tyvende Capitel.

Gunnar havde en Frænde, der hedde Thrain Sigfusson, og boede paa Griota i Fliotslid; en meget anseet Mand. Han var gift med Thorhild Skaldkone; som var meget mundkaad, og foer med Sladder. Thrain holdt ikke meget af hende. Han og hans Kone vare begge budne til Bryllup. Thrains sex Brødre vare ogsaa til Bryllupet, alle anseelige Kiæmper; der var og Valgard hin trædske, hans Broder Ulv Aargode, og hans Sønner.

Nut og Havskuld kom og til Brylluppet med stort Følge, med dem var Havskulds Sønner Thorleif og Olaf, og Bruden og hendes Datter Thorgerd, der var overmaade smuk og fiorten Vintre gammel; og var med Bruden mange andre Qvinder.

Bruden sad midt paa Brudebænken, paa hendes ene Side hendes Datter Thorgerd, og paa den anden Thorkatla, Asgrim Ellidagrimsons Datter. Thorhild gik for Borde, og bar Maden ind med Bergthora. Thrain Sigfusson saae Jivt paa Thorgerd Glumsdatter. Det saae hans Kone Thorhild, blev vred, og sang den korte Vise for ham:

Skiorske ere Skelerne,
Skalk er dig i Øie,

Thrain! sagde hun. Han steeg strax frem over Bordet, og forkyndte Thorhills Skiældsord: Ikke vil jeg, sagde han, have hendes kaade Mund eller Skiældsord paa mig. Og vilde han ikke blive til Brylluppet, uden hun blev viist bort; og tog hun da derfra, og hver sad nu paa sin Plads, og de drukke og vare glade.

Da tog Thrain tilorde: Ikke vil jeg lægge Dølgsmaal paa, sagde han, hvad mig er i Hu, thi vil jeg spørge dig Havskuld Dalakoldsson, vil du give mig din Frænde Thorgerd til Ægte? Ikke veed jeg det, sagde Havskuld; ilde, tykkes det mig, eentes du med den, du havde tilforn! Men hvad Mand er

det ellers, Gunnar? Ikke vil jeg sige noget om Manden, svarede denne, thi han er mig paarørende; men tal du, Nial! thi alle troe dig. Det er om ham at sige, svarte Nial, at han er en meget riig Mand, og vel befaret i alle Maader, og en meget anseelig Mand; og kunne I derfor samtykke hans Valg.

Da sagde Havskuld: hvad er dit Raad, Broder Rüt! Det kan du samtykke, svarede han, thi Manden er hendes Lige. De talte da om Giftermaalet, og alt blev afgiort. Derpaa stode Gunnar og Thrain op, og traadde for Brudebænken, og sprugte Gunnar Moder og Datter, om de vilde samtykke denne Forening. De sagde, ikke vilde de bryde den, og fæstede da Halgerd sin Datter. Derpaa skiftedes Fruentimmernes Sæde; og Thorhalla sad da mellem Brudene. Brylluppet gik nu vel frem, og da det var tilende, drog Havskuld vesterpaa, og Rangingerne hver til sit Hiem. Gunnar gav mange af Giæsterne Foræringer, og blev meget anseet. Halgerd tog ved at styre Huset, og var driftig og i megen Anseelse. Thorgerd tog ved Bestyrelsen af Huset paa Griota, og var god Huusmoder.

Fem og tyvende Capitel.

Det var en Sædvane mellem Gunnar og Nial, at de hver sin Vinter kom til Giæst hos hinanden,

som Venner. Nu skulde Gunnar i Besøg hos Nial, og toge han og Halgerd til Bergthórsval. Helge og hans Hustru vare ikke hiemme. Nial tog vel imod Gunnars, og da de havde været der nogen Tid, kom Helge og Thorhalla hiem. Da gik Bergthora med Thorhalla til Bænken, og sagde: du maa give Rum for denne Kone. Ikke giver jeg Rum, svarte Halgerd, thi ikke vil jeg krybe i Krogen. Her vil jeg raade, sagde Bergthora. Derpaa kom Thorhalla til Sæde.

Bergthora gik for Borde med Vand til Hænderne. Halgerd tog hendes Haand, og sagde: ikke er der stor Forskiel paa din Skiønhed og Nials; du har en skrubbet Negl paa hver Finger, og han er skiæggeløs. Sandt er det! sagde Bergthora; men det lægger ingen af os den anden til Last; men ikke var Thorvald din Hosbond skiæggeløs, og dog raadde du hans Bane. Da sagde Halgerd: lidet gavner det mig at have den kiækkeste Mand paa Island, naar du ikke hævner dette, Gunnar! Han sprang op, stod fra Bordet, og sagde: Hiem vil jeg drage, og er det sømmeligt, at du trættes med dine Folk hiemme, og ikke i anden Mands Huus, ogsaa har jeg Nial megen Hæder at takke, og vil jeg ikke lade mig ægge ved dine Forførelser. De droge nu hiem. Kom ihu, Bergthora! sagde Halgerd, at vi ikke skulle skilles saaledes. Bergthora svarede, at ikke skulde

hun baade ved det. Gunnar sagde intet dertil, og drog hiem til Hlidarende, og blev hiemme den hele Vinter, og om Sommeren indtil Althinget.

Sex og tyvende Capitel.

Gunnar reed til Thinge; men inden han reed hiemme fra, sagde han til Halgerd; vær du nu fredelig, medens jeg er borte, og tee dig ikke fiendsk, hvor Sagen er med mine Venner. Trolden tage dine Venner! sagde hun. Gunnar reed til Things, og saae, der var ikke et godt Ord at faae af hende. Nial reed og til Things med alle sine Sønner.

Medens de vare der, foregik følgende hiemme. Nial og Gunnar eiede Skov sammen i Raudaskrid: den var ikke udskiftet, og hver var vant, at hugge, som han behøvede, og talte den anden ikke derpaa. Halgerds Avlskarl hed Kole; han havde været længe hos hende, og var et meget slet Menneske. En Huuskarl hos Nial og Bergthora hed Svarte; de leed ham vel. Bergthora sagde, han skulde drage til Raudaskrid at skove; og jeg skal faae Folk til at bringe Veddet hiem. Han var villig dertil, og drog strax derhen, og skulde være der i otte Dage. Der kom nogle Fattige til Hlidarende, østen fra Markarfliot, og fortalte, at Svarte havde været i Rauda-

skrid, og skovet, og fældet meget Ved. Saa er Bergthora findet at rane mig dygtig, sagde Halgerd, thi skal jeg mage det saa, at han ikke hugger oftere. Rauveg, Gunnars Moder, hørte det, og sagde: Huusmodre have før været gode, skiøndt de ikke have havt med Manddrab at skaffe. Hen gik Natten; om Morgenen kom Halgerd Kole i Tale, og sagde: Jeg har et Arbeid i Tanke til dig; og gav ham et Vaaben i Hænde, og sagde: drag til Raudaskrid, der møder du Svarte! Hvad skal jeg ham? spurgte Kole. Spørger du, svarte hun, der er en saa stor Ildgierningsmand? dræbe ham skal du. Det kan jeg vel, sagde Kole; men sandsynligt er, at jeg kommer til at bøde derfor med mit Liv. Enhver Ting kyser dig, sagde hun, og opfører du dig ilde mod mig, som haver forsvart dig allevegne; thi vil jeg faae en anden dertil, naar du ikke tør. Han tog Øxen, og var meget vred, satte sig paa en Hest af Gunnars, og red, til han kom østpaa til Markarfliot.

Der stod han af, og biede i Skoven, indtil de havde baaret Veddet bort, og Svarte var ene tilbage. Da løb Kole ind paa ham, og sagde: flere kunne hugge store Hug, end du! satte saa Øxen i Hovedet paa ham, og gav ham Banehug. Derpaa reed han hiem, og meldte Halgerd Drabet. Hun sagde, saa skal jeg beskierme dig, at dig skal intet skade.

Kan være, svarte han, dog drømte jeg anderledes, inden jeg giorde det Drab.

Nu kom Folk op i Skoven, og fandt Svarte myrdet, og bragte ham hiem. Halgerd sendte en paa Thinget at sige Gunnar Drabet. Han dadlede ikke Halgerd i Sendemandens Nærværelse, og vidste man aldeles ikke, om det tyktes ham vel eller ilde. Noget efter stod han op, og bød sine Folk følge sig. De giorde saa, og kom til Nials Telt. Gunnar sendte en ind at kalde Nial ud. Han kom strax, og gav de dem i Tale med hinanden. Gunnar sagde: jeg har et Mord at sige dig; og er min Hustru, og min Avlskarl Kole Skyld deri; men din Huuskarl Svarte er dræbt.

Nial taug, medens Gunnar sagde ham den hele Sag. Da sagde han: sørge maa du, at ikke lade din Kone giøre, hvad hun vil. Selv skal du dømme, sagde Gunnar. Dyrt, svarte Nial, vil det blive dig at bøde Alt, hvad Halgerd bryder; og tør det andenstеds drage værre Følger, end her, hvor Sagen er imellem os; og monne her dog meget mangle i, at Alt er vel; thi tør vi her vel behøve at mindes, at have tilsagt hinanden alt Godt; og er jeg vis paa, du vil handle vel; men du vil faae din Plage. Nial tog da Selvdom over Gunnar, og sagde: Ikke vil jeg tage denne Sag paa Kiv; du skal giælde 12 Øre Sølv; men det vil jeg tillægge, at om noget kom-

mer paa fra vort af, som du skal domme, du da ikke sætter værre Dom. Gunnar betalte villigen Pengene, og reed fra Thinge.

Syv og tyvende Capitel.

Nial og hans Sønner kom hiem. Bergthora saae Pengene og sagde: vel er denne Sag bilagt, men ligesaa mange Penge skal ydes for Kole, naar Tid er. Gunnar kom hiem fra Thinget, og talte til Halgerd. Hun sagde, at bedre Mænd laae mangensteds ubødede. Gunnar svarede, at hun raadede for, hvad hun tog sig til, men han skulde raade for, hvad Ende Sagen tog. Halgerd giorde sig idelig til af Koles Drab; det tykkedes Bergthora ilde om. Nial tog op med sine Sønner i Thorolfsfield, at ordne Tingene. Samme Dag hændte det, som Bergthora stod uden for, at hun saae en Mand ride til Gaarden paa en sort Hest. Hun blev staaende; Manden kiendte hun ikke, han havde et Spyd i Haanden, og en Daggert i Beltet. Hun spurgte om hans Navn. Jeg hedder Atle, sagde han. Hvorfra han var? Fra Ostfiord! hvorhen han vilde? Jeg er uden Tieneste, svarte han, og agtede at søge Nial og Skarphedin, at spørge, om de vilde tage mig an? Hvad Arbeid er du dygtig til? spurgte hun.

Jeg er en Agerdyrker, gav han til Svar, og er vel duelig til adskilligt Andet; men ikke vil jeg dølge, at jeg er en haard Mand af Sind; og have mange ikke faret vel ved mig. Ikke lægger jeg dig til Last, at du ingen Nidding er, sagde hun. Har du noget at sige her! spurgte han da. Jeg er Nials Hustru, svarte hun, og raader jeg ikke mindre for Tyendet end han. Vil du tage mig i Tieneste? spurgte Atle. Jeg vil giøre et Forsøg med med dig, svarede hun, naar du vil udføre, hvad jeg foreskriver dig, om jeg saa vil sende dig ud paa Manddrab. Du har saamange Folk, sagde han, at du ikke har mig behov til Sligt. Det bestemmer jeg, som jeg vil, svarte hun. Lad os være enige om det, sagde Atle; og tog hun ham an.

Nial kom hiem med sine Sønner, og spurgte Bergthora, hvad det var for en Mand? Han er din Huuskarl, sagde hun, jeg har taget ham an, og siger han, at han er nævenyttig. Rask til sin Gierning tør han være, svarte Nial; men om det bliver Gavnsgierning, veed ikke jeg. Skarphedin syntes godt om Atle. Om Sommeren reed Nial til Things. Gunnar var paa Thinget. Nial tog sine Penge frem. Hvad er det for Penge, Fader! spurgte Skarphedin. Det er de Penge, svarte Faderen, som Gunnar betalte mig for vor Kole forrige

Sommer. Det tør komme dig til Nytte, sagde Skarphedin, og smilte.

Otte og tyvende Capitel.

Engang spurgte Atle Bergthora, hvad han den Dag skulde tage sig fore. Jeg har udtænkt Noget for dig at giøre, sagde hun. Du skal drage ud at søge Kole, indtil du finder ham; thi nu skal du dræbe ham, hvis du vil efterkomme min Villie. Det er, som det bør være, sagde Atle, thi vi ere begge onde Mennesker; og skal jeg angribe ham saa, at een af os skal lade sit Liv. Deri giør du vel, sagde hun, og skal du ikke have giort det for Intet. Han tog sit Værge, og sin Hest, og reed op til Fliotslide, og mødte der Folk, som kom fra Hlidarende, og havde hiemme østpaa i Mørk. De spurgte, hvor Atle agtede sig hen. Han sagde, han skulde ride at søge et Øg op. De sagde, det var lidet Ærinde for en saadan Arbeider; dog var det bedst at spørge dem derom, der havde vandret i Nat. Hvem er det? spurgte han. Vigakole, Halgerds Karl, sagde de, kom fra Sæteren nylig, og har vaaget hele Natten. Ikke veed jeg, om jeg skal torde gaae til ham, sagde Atle, han er ond af sig, og kan

være, jeg lod andres Skade være mig en Varsel. Anderledes seer du ud til, end at du skulde være ræd, sagde de, og viste ham til Kole.

Han pidskede nu paa sin Hest, og reed stærkt til. Da han nu mødte Kole, sagde Atle til ham: hvor gaaer det med med dit Læs? Det kommer ikke dig ved, Drog! var Svaret, heller ikke nogen fra dit af. Da staaer dig et svært Arbeid for, sagde Atle, og det er at døe. Nu stødte han til Kole med Spydet, og traf ham midtpaa. Kole svingede Øxen imod, men hug feil, faldt baglænds over, og døde strax. Atle reed nu, til han fandt Arbeidere af Halgerds, og sagde, skynder jer op til Koles Hest, og passer paa Kole; thi han er falden bag af, og er død. Har du dræbt ham? sagde de. Saa vil det synes Halgerd, som han ikke er selvdød, svarede Atle.

Derpaa reed han hiem, og fortalte Bergthora det. Hun takkede ham for denne Gierning og de Ord, han havde brugt. Ikke veed jeg, hvad Nial vil tykkes derom, sagde Atle. Vel vil han tage det op, sagde Bergthora, og vil jeg sige dig det til Mærke derpaa, at han har til Thinge medbragt den Trælsbod, vi fik forrige Vaar, og vil den nu blive for Kole. Men skiøndt Sagen bliver bilagt, skal du dog vogte dig, thi Halgerd vil intet Fordrag holde. Vil du sende til Nial, og lade ham Drabet vide?

spurgte han. Ikke vil jeg det, sagde hun, jeg saae heller, Kole blev ubodet.

Halgerd fik Koles Drab, og Atles Tale at vide, og sendte nu til Thinget, at melde Gunnar Drabet. Han svarede lidet, og sendte en at melde Nial det. Nial svarte intet. Skarphedin sagde da: Nu ere Trællenes Bedrifter langt større, end de før have været; da sloges de, og syntes det ingen Ting, nu dræbes de indbyrdes; og smilte han. Nial rykkede en Pung ned, som hang oppe i Teltet, og gik ud. Hans Sønner gik med hen til Gunnars Telt. Skarphedin sagde til en Mand, der stod i Teltdøren: siig du til Gunnar, at min Fader vil tale med ham. Manden giorde saa. Gunnar kom strax ud, og tog vel mod Nial. De talede nu sammen, og Nial sagde: Ilde er det gaaet; min Hustru skal have brudt Fred, og ladt dræbe din Huuskarl. Ikke skal hun have Dadel derfor, sagde Gunnar. Døm du nu i Sagen, sagde Nial. Det skal jeg, sagde Gunnar; saa vil jeg lade Svarte og Kole gaae lige op mod hinanden; du skal give mig tolv Øre Sølv. Nial tog Pungen, og flyede Gunnar, som kiendte Pengene, at de vare de samme, han havde givet. Nial gik tilbage til sit Telt, og var der ligesaa god Forstaaelse mellem dem siden, som ellers. Da Nial kom hiem, talte han Bergthora til; hun sagde, hun vilde aldrig vige

for Halgerd. Halgerd klagede meget til Gunnar, fordi han havde bilagt Drabssagen; han svarede, han skulde aldrig forandres mod Nial eller hans Sønner. Hun ivredes meget; Gunnar agtede ikke derpaa. Næste Aar sørgedes der for, at intet forefaldt.

Ni og tyvende Capitel.

Om Vaaren sagde Nial til Atle: Jeg vilde, du skulde drage tilbage til Østfiord, at ikke Halgerd skal sætte Maal for dit Liv. Ikke er jeg ræd for det, sagde Atle, og vil jeg helst være herhiemme, naar jeg har Valg. Det er dog ikke raadeligt, svarte Nial. Mig tykkes det bedre, gientog Atle, at være i dit Huus, end at skifte Hyrehosbond; men det vil jeg bede dig, hvis jeg bliver dræbt, at der ikke bødes Trælsbod for mig. Du skal blive bødet, som en fri Mand, svarte Nial; men Bergthora, mener jeg, lover dig, hvad hun vil holde, at der skal komme Mandehævn for dig. Han blev da taget mellem Tyendet.

Halgerd sendte, Gunnar uafvidende, en Mand vestpaa til Biarnarfiord efter Bryniolf Rosta, hendes Frænde, Svans uægte Søn; et meget ondt Menneske. Halgerd sagde, han var vel skikket iil Avlskarl. Bryniolf kom. Gunnar spurgte, hvor

han vilde hen? Han svarte, han skulde blive der. Ikke vil du bedre vort Hiem, efter hvad mig er sagt om dig, svarte Gunnar; men ikke vil jeg vise Halgerds Frænder bort, dem hun vil have om sig. Gunnar var lidet fortrolig med ham, men ikke ublid; og gik det saa til hen ad Thinget.

Gunnar reed til Things med Kolskeg; og da de kom der, fandt de Nial og hans Sønner, og var alt godt imellem Gunnar og dem. Bergthora sagde til Atle, tag du op til Thorolfsfield, og arbeid en Uge der. Han drog did, var der i Londom, og brændte Kul i Skoven. Halgerd sagde til Bryniolf, mig er sagt, at Atle ikke er hiemme, og tør han være paa Arbeid i Thorolfsfield. Hvad tykkes dig rimeligst, han bestiller? spørger Bryniolf. "Noget i Skoven!" "Hvad skal jeg ham?" "Dræbe ham." Bryniolf blev taus. Mindre vilde Thiostolf være ræd for at dræbe Atle, hvis han levede, sagde Halgerd. Ikke skal du behøve at ægge mig meget, svarte Bryniolf, tog sine Vaaben, og sin Hest, og reed til Thorolfsfield.

Der saae han en stor Kulrøg oft for Gaarden, reed der ad, stod af Hesten, bandt den, og gik, hvor Røgen var stærkest. Nu saae han, hvor Kulmilen var; der stod en Mand ved, som havde sat sit Spyd paa Jorden hos sig. Bryniolf gik alt med Røgen ned paa ham, men han var ivrig i sit Arbeid,

og saae ham ikke. Bryniolf hug ham i Hovedet med sin Øxe; han vendte sig saa stærkt, at Bryniolf slap Øxen; Atle greb sit Spyd, og skiød efter ham; Bryniolf kastede sig ned paa Jorden, og Spydet fløi over ham. Vel nu for dig, jeg ikke var bered, sagde Atle, og vil det nu tykkes Halgerd godt, naar du siger hende min Død; men det er min Trøst, at du snart vil faae samme Skiel; men tag du din Øxe, som her var. Bryniolf svarede ham intet, men tog ikke Øxen, før han var død, reed saa hiem til Thorolfsfield, og meldte Drabet, og siden hiem at berette det til Halgerd.

Tredivte Capitel.

Halgerd sendte Bud til Bergthorsval, og lod Bergthora sige, at nu var Koles Drab giengieldt; siden sendte hun til Thinge til Gunnar, at melde ham Atles Drab. Gunnar stod op, og Kolskeg med ham. Til liden Gavn ere dig Halgerds Frænder, sagdé Kolskeg. De gik at opsøge Nial. Gunnar sagde: Jeg har Atles Drab at melde dig, nævnede nu Drabsmanden, og lagde til: Nu vil jeg byde dig Bod for ham, og skal du selv dømme. Saa have vi vedtaget, sagde Nial, at ikke lade os giøre uenige; men dog vil jeg ikke regne denne Mand for en Træl.

Gunnar bifaldt det, og fremrakte Haanden. Nial kaldte Vidner, og blev det saaledes afgiort. Skarphedin sagde, ikke lader Halgerd vore Huuskarle døe af Ælde. Saa monne din Moder agte, svarte Gunnar, at det skal gaae lige op mellem Gaardene. Der er formeget Spor af, svarte Nial; derpaa satte han Boderne til 100 Øre. Sølv. Gunnar betalte det strax. Mange, som hos stode, meente, det var store Bøder. Gunnar blev vred, og sagde: fuld Bod er bødet for dem, der ikke vare dygtigere Mænd, end Atle var.

De reed nu hiem fra Thinget. Da Bergthora saae Pengene, sagde hun til Nial: Du tykkes nu at have holdt dit Ord; men end er mit tilbage. Ikke giøres behov, svarte Nial, at du indfrier det. Anderledes har du formodet, svarte hun, og saa skal det blive. Halgerd sagde til Gunnar: Haver du gieldet for Atles Drab hundrede Øre Sølv, og giort ham til fri Mand? fri var han fød, svarte Gunnar; og ikke vil jeg giøre Nials Folk til Ubodemænd. Eens er det med Jer to, svarte hun, thi I ere Kiærlinger begge. Det vil vise sig, svarede Gunnar, og var han da længe ublid imod hende, indtil hun gav efter for ham. Det øvrige Aar var det stille, og forøgede Nial ikke sit Tyende den Vaar. Om Sommeren drog de til Thinge.

En og tredivte Capitel.

I Nials Huus var en Mand, ved Navn Thord, Søn af en Frigiven. Hans Fader Sigtryg Asgers Frigivne, druknede i Markafiod, og var Thord siden hos Nial. Han var en stor og stærk Mand, og havde opfostret alle Nials Sønner. Han havde Tanker til Nials Slægtning Gudfin Thorolfsdatter, som var Huusholderske der paa Gaarden, og var hun da frugtsommelig. Bergthora gav sig i Tale med Thord, og sagde: Du skal tage hen at dræbe Bryniolf, Halgerds Frænde. Ikke er jeg en Drabsmand, sagde han, men dog vil jeg giøre, som du vil. Saa vil jeg, sagde hun.

Han tog da op til Hlidarende, lod Halgerd kalde ud, og spurgte: hvor Bryniolf var? Hvad vil du ham? svarte Halgerd. Jeg vil, han skal sige mig, hvor han har giemt Atles Lig; mig er sagt, at han har slet besørget det. Hun viste ham til Bryniolf, og sagde, han var i Agretunge neden for Gaarden. Vogt du dig, sagde Thord, at det ikke gaaer ham som Atle. Ikke er du nogen Drabsmand, svarede Halgerd, og har det intet at betyde, at I mødes. Aldrig har jeg seet Mandeblod, og veed jeg ikke, hvorledes jeg vil blive tilmode derved, svarte Thord, og reed med en Fart fra Toften, ned til Agretunge.

Ranvig, Gunnars Moder, havde hørt paa deres Samtale. Meget tærger du ham, Halgerd! sagde hun, og anseer jeg ham for en uforsagt Mand, hvad din Frænde tør fornemme.

Bryniolf og Thord mødtes paa Veien. Værg du dig, Bryniolf, sagde Thord, ikke vil jeg bruge Nidingsfærd imod dig. Bryniolf reed til Thord, og hug til ham. Thord hug imod med sin Øxe, og hug Skaftet over, tæt ovenfor Hænderne paa Bryniolf; hug saa strax igien, ramte ham i Brystet, og hug igiennem. Bryniolf faldt da baglænds, og var strax død. Thord traf en Faaredriver af Halgerds, og vedgik Drabet for ham, sagde, hvor Bryniolf laae, og bad ham berette Halgerd det. Saa reed han til Bergthorsval, og sagde Bergthora og andre Drabet. Til Lykke med din Kiækhed, sagde hun. Faarevogteren sagde Halgerd Drabet. Hun blev bister derover, og sagde, der skulde komme meget ondt af, hvis hun maatte raade.

To og tredivte Capitel.

Nu kom Tidenderne til Thinge, og lod Nial sig dem sige tree Gange, og sagde da: Flere blive nu Drabsmænd, end jeg ventede. Skarphedin svatte:

Den Mand har været snar til at døe, som har ladt sit Liv for vor Fosterfader, der aldrig har seet Mandeblod; og monne mange mene, at vi Brødre før maatte have giort dette, efter det Sindelag vi have. Snart tør du komme saavidt, at sligt mon hænde dig, sagde Nial; dog vil Nødvendigheden drive dig dertil. De gik da at møde Gunnar, og sagde ham Drabet. Gunnar svarte, at der var lidet tabt i den Karl, men dog var han fri Mand. Nial bød ham strax Forlig, og han tog derimod, og skulde han selv dømme; han satte da strax 100 Øre Sølv til Bod. Nial betalte paa Stedet, og vare de saa forligte.

Tree og tredivte Capitel.

Der var en stor Søfarer, ved Navn Sigmund Lambsøn, en meget beleven og smuk Mand, stor og stærk, en stolt Karl, og en god Skiald, og vel oplært i de fleste Idrætter; men meget urolig, spottekiær, og fræk. Han kom østfra til Hornefiord; hans Stalbroder hedd Skiold, han var trættekiær og ond at omgaaes. De fik Heste der, og reed fra Hornafiord til Hlidarende i Fliotslid. Gunnar tog vel imod dem; og bad Sigmund, der var hans

nærbeslægtede, blive der om Vinteren. Sigmund svarede: at han tog derimod, naar hans Fælle Skiold maatte være der med. Saa er mig sagt om ham, sagde Gunnar, at du ikke bliver bedre ved hans Selskab, og kunde du dog trænge til Forbedring; her er og farligt at være, og vil jeg raade mine Frænder, at de ikke lade dem opægge ved min Hustru Halgerds Tilskyndelser, thi hun tager sig mange Ting for, der ikke er efter min Villie. Den er angerløs, der advarer, sagde Sigmund. Da er Raadet at følge, svarte Gunnar; men meget vil du blive fristet; thi hold dig stedse til mig, og lyd mine Raad.

Giæsterne vare meget om Gunnar. Halgerd giorde meget af Sigmund, og kom det saa vidt med deres særdeles Godhed, at hun gav ham Foræringer, og pleiede ham ikke mindre end sin Hosbond, og talte mange derom, og kunne ikke forstaaae, hvad der monne være under.

Halgerd sagde til Gunnar: Ikke har jeg godt ved at være tilfreds med de hundrede Øre Sølv, som du tog for Bryniolf, min Frænde, og hævner jeg min Slægt ligefuldt, hvis jeg kan. Gunnar svarede, at han ikke vilde vexle Ord med hende, gik bort, traf Kolskeg, og sagde til ham: rid du hen til Nial, og siig ham, at Thord maa tage sig vare, skiøndt Sagen er forligt; thi ikke troer jeg Freden. Kolskeg

reed med dette Budskab til Nial, der sagde det til Thord, og da Kolskeg reed hiem, takkede Nial ham og Gunnar for deres Trofasthed.

Fire og tredivte Capitel.

Engang stod Thord og Nial udenfor. Paa Toften pleiede der at gaae en Gedebuk, som ingen torde drive bort. Underlige Ting hændes nu, sagde Thord. Hvad seer du da, der synes dig saa underligt? spurgte Nial. Jeg synes, Bukken ligger her i Vandstedet, sagde Thord, og er ganske blodig overalt. Nial sagde, der var ingen Buk, og ingen Ting. Hvad er det da? sagde Thord. Din Død tør være nær, og du have seet dit Varsel, svarte Nial, thi tag du dig vare. Ikke hielper mig det, hvis Døden er mig bestemt, sagde Thord.

Halgerd gav sig i Tale med Thrain Sigfussøn, der var gift med hendes Datter Thorgerd; Da vilde jeg ansee dig for min Maag, sagde hun, naar du dræbte Thord Sigtrygsøn. Ikke vil jeg det giøre, sagde han, thi da vilde jeg faae min Frænde Gunnars Vrede; og vilde det komme dyrt at staae, thi det Drab vilde snart blive hævnet. Hvo skulde hævne det! sagde hun, mon den gamle

Skiæggeløs? Ikke det, svarte Thrain, men hans Sønner tør hevne det. Siden talede de længe sagte, og vidste ingen, hvad de havde at raadslaae om.

Engang traf det, at Gunnar og hans Broder var ikke hiemme. Da kom Thrain fra Griota. Halgerd sad ude, med Skiold og Sigmund. Da sagde hun, I to Stalbrødre Sigmund og Skiold have lovet at dræbe Thord Sigtrygsøn, og du, Thrain! at være tilstede. De vedgik alle, at de havde lovet hende det. Nu skal jeg give Eder Raad dertil, sagde hun. I skulde ride til Hornafiord efter Eders Penge, og komme tilbage, naar Thinget er begyndt. Thi vare I hiemme, vilde Gunnar have, I skulde ride til Thinge med ham. Naar saa Nial og hans Sønner og Gunnar ere til Thinge, da skulle I dræbe Thord. De lovede, at dette Raadslag skulde iværksættes, derpaa lavede de dem til at drage østpaa til Fiorden, og agtede Gunnar ikke derpaa, men tog til Thing.

Nial sendte Thord østpaa under Øfield, og befalte ham at blive een Nat borte. Han drog bid, og kunde han ikke komme tilbage østfra; thi Flommen var saa stærk, at der var Uvei langt omkring. Nial biede paa ham en Nat, thi han havde i Sinde, at han skulde redet med ham til Thinge. Derpaa sagde han til Bergthora, at hun skulde sende Thord

til Thinget, saasnart han kom hiem. To Nætter derefter kom Thord østfra. Bergthora sagde ham, at han skulde til Things, men først skulde han ride op til Thorolfsfield, og see der til Gaarden, og ikke blive der længere end een Nat eller to.

Fem og tredivte Capitel.

Sigmund og hans Staldbroder kom hiem østfra. Halgerd sagde dem, at Thord var hiemme, men han skulde snart ride til Thinge efter faa Nætters Frist; hvorfor I kunne giøre det af med ham nu; men gaaer det forbi, naae I ham ikke. Der kom Folk fra Thorolfsfield til Hlidarende, og sagde Halgerd, at Thord var der. Halgerd gik da til Thrain Sigfusson, og sagde: Nu er Thord paa Thorolfsfield, og nu er Leilighed for Eder at dræbe ham, naar han tager hiem. Det vil vi giøre, sagde Sigmund: de gik da ud, toge deres Vaaben og Heste, og rede i Veien for ham. Sigmund sagde til Thrain: Nu skal du ikke tage Deel heri; thi ikke giøres vi alle behov. Det vil jeg ei heller, sagde han. Lidt efter reed Thord dem imøde. Giv dig! sagde Sigmund til ham: thi nu skal du døe. Ikke giør jeg det, sagde Thord! kom du til Enekamp mod mig! Det

giør jeg ikke, sagde Sigmund: vi vil have Gavn af, at vi ere flere; og ikke er det selsomt, at Skarphedin er saa stridbar; thi det siges: at Fierdeparten arves efter Fosterfaderen. Det torde vel være, sagde Thord: thi Skarphedin tør hævne min Død.

Nu søgte de ind paa ham, og han brød et Spyd for hver af dem, og værgede han sig vel; da hug Skiold Haanden af ham, men han forsvarede sig nogen Tid med den anden; indtil Sigmund stak et Spyd igiennem ham; da faldt han død til Jorden. De bare Jord og Steen paa ham. Thrain sagde: en ond Gierning have vi her giort, og ville Nials Sønner tykkes ilde derom, naar de det spørge.

De rede nu hiem, og sagde Halgerd det; hun var glad ved Drabet; da sagde Ranvig, Gunnars Moder: det siges, at Drabsmanden har kun en stakket Glæde; og tør det blive saa her, skiøndt Gunnar vil rede dig ud af denne Sag; men hvis Halgerd sætter dig end een saadan Flue i Hovedet, da vil det blive din Bane. Halgerd sendte en til Bergthorsval at melde Drabet, og en anden til Thinge, at berette Gunnar det. Bergthora sagde, at hun ikke vilde overvælde Halgerd med Skiældsord derfor, thi det var ingen Hevn for saa vigtig en Sag.

Sex og tredevte Capitel.

Der kom en Sendemand til Thinge, at mælde Gunnar Drabet; da sagde Gunnar, ilde er her skeet, og ikke er mig kommet værre Tidende for Øre; dog vil vi skynde os hen at finde Nial, og veed jeg, at han vil fare vel imod mig, skiøndt det vil harme ham meget. De ginge da hen at opsøge Nial, og kaldte ham ud til Samtale med dem. Han gik strax ud til dem, og var der fra først af ingen anden tilstede end Kolskeg. En ond Tidende har jeg at sige dig, sagde Gunnar, Thord Sigtrygsons Drab, og vil jeg byde dig Selvdom for Drabet. Nial blev taus en Stund, derpaa sagde han: Vel er sligt budet, og tager jeg derimod; og er der ingen Tvivl om, at jeg vil have Dadbel af min Kone og mine Sønner derfor; thi dem vil det meget mistykkes; dog vil jeg prøve det; thi jeg veed, jeg har med god Mand at giøre, og ikke vil jeg, at vor Venskabsbrud skal komme fra mig. Vil du, at dine Sønner skulle være med? sagde Gunnar. Nei, svarte Nial; thi ikke ville de rygge det Forbrag, som jeg indgaaer; men er de tilstede, ville de ikke giøre dertil. Det tør saa være, svarte Gunnar: raad du da ene. De gave da hinanden Haand, og forligedes vel og snart. Da sagde Nial: To hundrede Øre Sølv sætter jeg; og vil du maaskee finde det meget. Ikke finder jeg

det formeget, svarte Gunnar, og gik lige til sit Telt.

Nials Sønner kom hiem, og spurgte da Skarphedin, hvor de mange Penge kom fra, som hans Fader stod med. Nial sagde: Jeg siger Eder Eders Fosterfader Thords Drab, og have vi, Gunnar og jeg, forligt den Sag; og haver han bødet dobbelt Mandebod for ham. Hvo har dræbt ham? spurgte Skarphedin. Sigmund og Skiold, svarte Nial; men Thrain stod hos. Megen Magt synes de at have troet fornøden; men naar kommer det da saa vidt, at vi skal tage Haand i? sagde Skarphedin. Det tør snart skee, sagde Nial, og skal du ikke blive holdet derfra; men dog ligger mig megen Lag paa, at I ikke rygge dette Forliig. Det skal vi efterkomme, sagde Skarphedin; men skulde der komme noget nyt paa med Sigmund, skulle vi komme det gamle Fiendskab ihu. Ikke skal jeg da lægge mig imellem, sagde Nial.

Syv og tredivte Capitel.

Nu reed Folk fra Thinge; da Gunnar kom hiem, sagde han til Sigmund: Mere Ulykkes Mand

er du, end jeg tænkte, og bruger du dit Pund ilde; dog haver jeg forligt dig med Nial og hans Sønner; lad nu ikke ny Fluer komme dig i Hovedet; thi ikke er du mig liig af Sind; du farer med Spot og Had, som ikke er min Hu, og kommer du derfor vel tilrette med Halgerd, da I ere mere eensſindede. Gunnar talede ham til en lang Stund; han ſvarede vel, og ſagde, han ſkulde herefter mere lyde hans Raad, end hidindtil; hvilket Gunnar forſikkrede, vilde blive ham ſelv beſt. Venſkabet varede ved mellem Gunnar og Nial, ſkiøndt der var liden Forſtaaelſe imellem de øvrige.

Det traf, at der kom Omløberſker til Hlidarende fra Bergthorsval; det var Sladderkiærlinger, der meeſt fare med Sqvalder. Halgerd havde et Fruerbuur, hvor hun gierne ſad; der var og Thorgerd, hendes Datter, og Thrain og Sigmund, og adſkillige Fruentimmer; hverken Gunnar eller Kolſkeg var tilſtæde. Disſe Omløberſker gik ind i Fruerburet. Halgerd hilſede dem, og lod dem give Plads, og ſpurgte om Nyt. De ſagde, de vidſte intet. Halgerd ſpurgte da, hvor de havde været om Natten? De ſagde, paa Bergthorsval. Hvad havde Nial for? ſpurgte hun. Han havde meget travelt med at ſidde ørkesløs, ſagde de. "Og hvad giorde hans Sønner, der troe ſig ypperlige Mænd?" "Store nok ere de af Vext; men ſtort har de ikke prøvet

endda. Skarphedin hvæssede en Øxe; Grim skiæftede et Spyd; Helge naglede Hialtet fast paa et Sværd; Havskuld giorde Haandtag fast paa et Skiold." "Saa har de noget Stort for." "Ikke vide vi det." "Men hvad giorde da Nials Folk." "Hvad somme af dem giorde, veed vi ikke; een agede Møg ud paa en Bakke!" "Hvortil skulde det?" "Saa voxede det bedre der, end andensteds, sagde Karlen." Taabelig er da Nial, sagde Halgerd, han som ellers veed Raad for Alt. Hvorfor det? spurgte de. Det skal jeg sige som sandt er, blev hun ved: at han ikke lader sit Skiæg giøde, at det kunde voxe, og han kunde blive som andre Mandfolk; og vil vi derfor kalde ham den gamle Skiæggeløs, og hans Sønner Møgskiæglinge; og sæt os nu det paa Vers, Sigmund, at vi kan have noget Godt af, du er Skiald! Jeg er rede, sagde Sigmund, og sang følgende:

Slig, Høgens Herskerinde!
Hvortil mon Hank i Skiolde
De meget mislig raadde
Møgskiæglinger vel fæste?
Ei Skulerne dem skulle
De Skiændsord dog undbrage
Du Svaners Vænges Vidie!
Vi her mod dem udklække.

Den gamle gierne vide
Nidqvadene, vi giøre,
I ledig Time lære
Lad gamle Skiægløs Qvadet!
Dem Guldets Giver kalder
Med Navne alt for gode;
Mig de maa altid vente
Møgskiæglinger at hedde.

Møgskiæglinger mon være
Meest værdigt Navn de Knøse,
Skiøndt Freden, Ædling fæsted,
Fortrøden her jeg bryder;
Og gamle Gubbe Navnet
Jeg vil i Korthed give;
Han Skiægløs skal herefter
Til Skam bestandig kaldes.

En kostelig Mand est du, sagde Halgerd, som du føier mig.

Da kom Gunnar ind til dem; han havde staaet uden for Fruerburet, og hørt hele Sqvalderen; De bleve meget forvirrede, da de saae ham komme ind, og alle bleve tause, saa høi Skoggerlatter der nys havde været. Gunnar var meget vred, og sagde til Sigmund: En taabelig Mand er du og ildraadig; du skiælder Nials Sønner, og hvad værst er, ham selv, ikke at tale om, hvad du har brudt mod dem tilforn, og mon dette vorde din Død. Men hvis nogen Mand eftersiger hans Ord eller Qvad,

skal han bort af min Gaard; og dog have min Vrede. Derpaa gik han bort, og vare de alle saa rædde for ham, at ingen torde gientage Hadingsordene.

Omløberskerne sagde nu til hinanden, at de vilde faae Betaling af Bergthora, hvis de sagde hende dette; de gik da siden derned, og fortalte hende det i Løndom uanmodet. Ved Maaltidet sagde Bergthora: Eder er givet en Gave, Fader og Sønner, at I blive Uslinge, hvis I ikke giengielde den. Hvad er det for Gave? spurgte Skarphedin. I, mine Sønner, ere alle om een Gave, svarede hun; I ere kaldede Møgskiæglinge, men min Hosbond, den gamle Skiægløs. Ikke ere vi Qvinder, sagde Skarphedin, at vi skulle vredes ved Alting. Dog vreddes Gunnar paa Eders Vegne, svarte Bergthora, og holdes han for en from Mand; og hævne I ikke dette, da hævne I ingen Forhaanelse. Det morer vor gamle Moder, sagde Skarphedin, og smiilte; dog brast Sveden ud paa hans Pande, og der brød røde Pletter ud paa hans Kinder, som der aldrig pleiede. Grim taug, og beed sig i Læben. Helge forandredes ikke derved, og talte ikke. Havskuld gik ud med Bergthora. Han kom ind igien, og fnøs meget. Nial sagde: Den kommer og med, der farer seent, Kone! og gaaer det saa med mange

Ting, skiøndt Folk harmes derved, at Fornærmelse føder Tvist, naar den hævnes.

Men om Aftenen, da Nial var kommen i sit Sengelukke, hørte han, at en Øxe rørte ved Panelet, og klang derved, og saae, at Skioldene vare borte, som hang over et andet Sengelukke. Hvo har taget vore Skiolde bort? spurgte han. Dine Sønner gik ud med dem; svarte Bergthora. Da tog Nial hastig sine Sko paa, gik ud paa den anden Side af Huset, og saae Sønnerne storme op ad Høien. Hvorhen Skarphedin? spurgte han! At søge dine Faar, var Svaret. Ikke monne I da have væbnet Eder, havde I det i Sinde, sagde Nial: og tør I have andet Ærinde. Finde vi ikke Faarene, svarte Skarphedin, skulle vi fange Lax, Fader! Godt vil det da være, om Fangsten ikke gaaer Eder af hænde, sagde Nial. De fore deres Vei, og Nial gik til sin Hvile. Til Bergthora sagde han: Dine Sønner ere nu alle i Vaaben, og maa du have opægget dem til Noget. Hiertelig skal jeg takke dem, hvis de sige mig Sigmunds Drab, svarede Bergthora.

Otte og tredivte Capitel.

Nu droge Nialssønnerne op til Fliotslide, og var om Natten ved Lide, og nærmede sig mod Morgenen Hlidarende. Samme Morgen stod Sigmund og Skiold op for at gaae til Stodhestene. De havde Bidsler med, toge Heste paa Toften, og rede bort. De fandt Stodhestene imellem to Bække. Skarphedin blev dem vaer, thi Sigmund var i affarvede Klæder. Seer I, sagde han, den røde Svend; de saae til, og sagde, de saae ham. Da sagde Skarphedin: Du skal ikke være med her, Havskuld! thi ofte sendes du ene uvarlig hid; og jeg har udseet mig Sigmund; thi det anseer jeg for Mandsdaad, men Grim og Helge skulde veie Skiold. Havskuld satte sig da ned. De andre gik, til de naaede dem. Skarphedin sagde til Sigmund: Tag dine Vaaben, og værg dig; det er nu mere nødvendigt, end at qvæde Nidqvad om os Brødre. Sigmund tog sit Værge; imidlertid ventede Skarphedin. Skiold vendte sig mod Helge og Grim; og sloges de ivrigen. Sigmund havde Hielm paa Hovedet, og Skiold paa Siden, og Spyd i Haanden; han vender sig mod Skarphedin, og kaster til ham med Spydet; det kom i Skioldet. Skarphedin hugger Spydstagen sønder, løfter Øxen, og hugger til Sigmund, og kløver Skioldet ovenfra ned paa den anden Side af Haandtaget. Sigmund

løfter Sværdet mod Skarphedin, og hugger i Skioldet, saa Sværdet blev siddende. Skarphedin dreiede Skioldet saa fast, at Sigmund slap Sværdet. Skarphedin hug til Sigmund med sin Øxe, Rimmigygi. Sigmund var i Pantser; Øxen traf ham i Axlen; Skarphedin hug Skulderbladet af ham, og trak Øxen til sig. Sigmund sank i Knæ, men sprang strax op igien. Knælt for mig har du alt, sagde Skarphedin; men du skal falde i din Moders Favn, inden vi skilles. Ilde er det, sagde Sigmund. Skarphedin hug nu paa Hielmen, og gav Sigmund Banehug.

Grim hug Benet af Skiold, i Vristledet, men Helge stødte Sværdet igiennem ham, og blev det hans Bane. Skarphedin saae Halgerds Faarehyrde; han havde hugget Hovedet af Sigmund, gav Faarehyrden det, bad ham bringe det til Halgerd, og sige: hun maatte kiende, om det Hoved havde digtet Nidqvad om dem, og sang da følgende:

Det Hoved giv du Halgerd
Med disse Ord i Hænde:
Hun som til vore Vaaben
Mon første Ophav være!
Jeg venter, hun vel kiender,
Ved grant det at beskue,
Hun øiner samme Hoved
Som Hadingsord fremførte.

Faarehyrden kastede Hovedet, saasnart de skiltes ad; thi han torde ikke, saalænge de saae ham. De reed nu, til de fandt Folk nede ved Markarfliot, og sagde dem, hvad skeet var. Skarphedin lyste Sigmunds Drab sig tilhænde; og Grim og Helge Skiolds Drab. De droge nu hiem, og mældte Nial, hvad skeet var. Han svarede: Held Eders Daad! Ikke skal her være Selvdom over dette.

Faarehyrden kom hiem til Hlidarende, og sagde Halgerd denne Tidende, og at Skarphedin havde givet ham Sigmunds Hoved ihænde, og bedet ham flye hende det; men at han torde ikke, da han ikke vidste, hvorledes hun vilde optage det. Det giorde du ilde i, sagde Halgerd: jeg skulde bragt Gunnar det, og maatte han da have hævnet sin Frænde, eller bære hver Mands Dabbel.

Nu gik hun til Gunnar, og sagde: Jeg mælder dig din Frænde Sigmunds Drab, og har Skarphedin dræbt ham, og villet lade mig bringe Hovedet. Det maatte han vente sig, svarte Gunnar, thi ikke lykkes ondt Raad, og have I begge tit behandlet hinanden fiendtlig.

Gunnar gik nu bort; han lod ikke Drabssag anlægge, eller noget videre skee. Halgerd mindede ofte derom, og sagde, Sigmund laae ubodet; Gunnar agtede ikke derpaa. Tree Thing ginge hen, som Man troede, han vilde sagsøge i. Da traf der

Gunnar en vanskelig Sag, som han ikke vidste, hvorledes han skulde tage op. Han reed da hen til Nial, der tog vel mod ham. Jeg er kommet, at søge godt Raad hos dig i en vanskelig Sag, sagde Gunnar. Vel er du det værd, sagde Nial, og raadde ham saa. Nu stod Gunnar op, og takkede ham; da sagde Nial: Længe har din Frænde Sigmund været ubødet; længe er bødet for ham, svarte Gunnar, dog vil jeg ikke skyde denne Hæder fra mig med egen Haand. Gunnar havde aldrig talt ilde om Nialssønnerne. Nial vilde, at Gunnar skulde afgiøre Sagen. Han satte 200 Øre Sølv, og lod Skiold være ubødet. De betalte strax alle Pengene.

Gunnar kundgiörde denne Sag paa Thingskaalthinget, da det var folkerigst; og viiste tillige, hvor vel de havde forholdt dem, og fremsagde de Nidord, der havde kostet Sigmund hans Liv; og maatte ingen eftersige disse, eller synge Versene; men hvis nogen qvad dem, skulde han være fredløs. Og sagde baade Gunnar og Nial, at ingen Tvist skulde komme dem imellem, som de jo selv skulde afgiøre; og vare de stedse Venner.

Ni og tredivte Capitel.

I Kirkjubo boede en Mand ved Navn Otkel; han var Søn af Skarfson Halkelsson, der streed med Grim paa Grimnes, og fældede ham i Holmgang. Otkel var en formuende Mand, han havde Thorgerd Mørds-Datter til Hustru og med hende en Søn, der hedde Thorgeir, der var ung, men mandig. En Mand, ved Navn Skamkel, boede i Hof, var velbemidlet, men ondskabsfuld, løgnagtig, en slet Nabo, og slem at have med at giøre, han var en Ven af Otkel.

Hos Otkel levede hans Broder Halkel. Deres Broder, Halbiørn hvide, flyttede ligeledes efter sin Hiemkomst udenlands fra, til Otkel. Han havde medbragt en Træl, ved Navn Melkolf, en Irlænder, og et ondt Menneske. Denne Træl sagde idelig, at han vilde tro sig lykkelig, naar han hørte Otkel til. Otkel kunde godt lide Trællen, og gav ham Kniv, og Belte, og et heelt Klædebon, og Trællen fik af ham Alt, hvad han vilde. Otkel vilde nu kiøbe Trællen af sin Broder. Halbiørn svarte, at han vilde give ham Trællen, men at det var en slettere Gave, end han troede. Men da nu Trællen blev Otkels, giorde han Alt slettere; Otkel talte da ofte til sin Broder, om, at han syntes, Trællen

giorde kun lidet Gavn. Haldiørn svarede, at det var endda ikke det værste med ham.

Der paakom nu stor Dyrtid, saa Folk fattedes baade Hø og Føde; og gik det over alle Egne. Gunnar hialp mange Folk med begge Dele, og enhver, der kom til ham, fik, saalænge der var noget; Nu kom han tilsidst selv til at fattes begge Dele. Da lod han Kolskeg tage med sig, og Thrain Sigfussøn, og Lamb Sigurdsøn; de toge til Kirkiubo, og lod Otkel udkalde. Han kom, og hilste paa dem. Gunnar sagde: Jeg kommer, for at kiøbe Levnetsmidler og Hø af dig, hvis du har Noget. Jeg har begge Dele, svarte Otkel, men jeg sælger intet deraf. Vil du da give mig det, spurgte Gunnar, og lade det komme an paa, hvorledes jeg vil giengielde. Heller ikke! svarte Otkel. Skamkel pustede til, og satte Ondt i Otkel. I var værd, sagde Thrain Sigfussøn, at vi skulde tage baade Levnetsmidler og Hø med Magt, og give for det, hvad vi selv syntes. Da maatte Mosfellingerne være døde hver een, svarte Skamkel, naar I Sigfussønner skulde rane dem. Ikke vil jeg fare med Ran, sagde Gunnar. Vil du kiøbe en Træl af mig? spurgte Otkel. Det kan jeg gierne, sagde Gunnar; kiøbte Trællen, og foer nu bort med den Beskeed.

Det hørte Nial, og sagde: Ilde er det giort, at afslaae Gunnar, hvad han vil kiøbe; lidet

Godt er at vente for Andre, hvor hans Lige faae Afslag. Hvad er der stort at tale om, sagde Bergthora; det er meget smukkere, at lade ham faae baade Levnetsmidler og Hø, da du ikke har Mangel paa nogen af Delene. Det er ligefrem, svarte Nial, og skal jeg nok hielpe ham noget. Han tog nu op til Thorolfsfield med sine Sønner, de læssede Hø paa femten Heste, og paa fem Heste havde de Levnetsmidler. Nial kom til Hlidarende, og lod Gunnar kalde ud. Han tog vel mod dem. Her har jeg Hø og Levnetsmidler til dig, sagde Nial, og vil jeg ikke, du maa tale nogen anden til end mig, naar du trænger til noget. Gode ere dine Gaver, sagde Gunnar, men mere værdt anseer jeg dog dit og dine Sønners Venskab. Lidet sagde Halgerd dertil; men om Otkels Afslag talte hun ofte. Siden tog Nial hiem, og leed nu hen ad Vaaren.

Fyrgetyvende Capitel.

Gunnar reed nu til Things. Mange fra Sida havde været hans Giæster; han bad dem, at de, naar de reed fra Thinget, skulde giæste ham igien. Det lovede de, og reed nu til Thinge. Nial, og hans Sønner var der og. Der var stille paa Thinget.

Midlertid kom Halgerd engang i Tale med Melkolf Træl. Jeg har et Ærinde til dig, sagde hun: Du skal ride til Kirkjubo? Hvad skal jeg der? spurgte han. Du skal stiæle Fødevare der paa to Heste, og tage Smør og Ost; og derpaa skal du sætte Ild paa Udhuset, og vil da alle troe, der er kommet af Vanvare, og ingen tænke paa, at der er stiaalet. Trællen svarte: Slem har jeg været, men Tyv var jeg aldrig. Aldrig hørte jeg Mage, sagde Halgerd: du giør dig ærlig, som baade har været Tyv og Morder; og skal du ikke torde andet, end gaae, som jeg siger, eller jeg skal lade dig dræbe. Han troede nu, at hun giorde det ganske vist, hvis han ikke lystrede, tog om Natten to Heste, lagde Dækkener paa dem, og reed til Kirkjubo. Hunden kiendte ham, og giøede ikke, men løb ham imøde. Han gik da til Udhuset, og læssede der to Heste med Fødevare, brændte saa Huset, og dræbte Hunden.

Han tog Veien langs Rangaa. Da gik hans Skotvinde i Stykket; han tog sin Kniv, og giorde den ved; men lod Kniven og Beltet ligge efter sig. Han blev nu ved at ride, til han kom til Hlidarende, der savnede han Kniven, men torde ikke ride tilbage efter den. Nu bragte han Halgerd Fødevarene; hun var vel tilfreds.

Om Morgenen, da Folk kom ud paa Kirkjubo, saae de, der var skeet stor Skade; der blev da en

sendt hen paa Thinget, at lade Otkel det vide. Han tog sig ikke Skaden nær, og troede, det var kommet af, at Ildstedet var nær Udhuset, og alle meente, det var gaaet saaledes til.

Nu rede Folk hiem fra Thinge, og tog mange til Hlidarende. Halgerd bar Mad ind paa Bordet, og kom med Ost og Smør. Gunnar vidste, det var noget, de ikke havde, og spurgte Halgerd: hvor det kom fra? derfra, sagde hun, at du gierne kan spise. Ikke kommer det ellers Mænd ved, at spørge om Maden. Gunnar blev vred, og sagde: Ilde er det, hvis jeg er Tyvshæler; og gav hende en Kindhest. Det skulde han faae betalt, hvis hun kunde, sagde hun, og gik, og han med. Nu blev der taget af Bordet, og Kiødet bragt ind, og troede alle, at de var gaaet, at sørge for den Ret. Siden tog Thingmændene bort.

Et og fyrgetyvende Capitel.

Skamkel rider efter sine Faar langs ad Rangaa; han seer, der gloer noget paa Veien; han finder der Kniv og Belte, og synes, han skal kiende begge Dele. Han tager dem med hiem til Kirkjubo. Otkel stod udenfor, da Skamkel kom. Kiender du no-

get til dette Stads? sagde Skamkel. Vist gior jeg det, svarte den Anden. Hvis er det? spurgte Skamkel. Trællen Melkolfs, svarte Otkel. Saa skal flere end vi to kiende, jeg er dig tro i Raad, sagde Skamkel. De viiste det nu til mange, og de kiendte det alle. Hvad skal vi nu giøre? spurgte Skamkel. Vi vil tage til Mørd Valgardson, svarte Otkel, og raadføre os med ham. De giorde saa.

Mørd Valgardsson boede den Tid paa Hof i Rangarval, og var en trædsk og ond Mand; hans Fader Valgard var udenlands, og hans Moder Unna død; Han var en stor Avindsmand af Gunnar paa Hlidarende, saa god en Frænde denne end havde været Mørds Moder. Han var en meget riig Mand, men ikke afholdt af sine Landsmænd.

Til ham kom nu Otkel og Skamkel, og viiste ham Hittegodset, og spurgte, om han kiendte det. Han sagde ja, men spurgte, hvorfor? eller troer I, at I har noget at søge i Hlidarende? Det er vanskeligt for os, at give os af med, sagde Skamkel, da vi have med slige mægtige Folk at giøre. Det er sandt, sagde Mørd, skiøndt jeg troer, at vide det fra Gunnars Huus, som ingen af Eder veed. Vi vil give dig Penge, for at undersøge den Sag, sagde de. De Penge tør jeg komme dyrt til at betale, svarte Mørd; dog kan det nok være, jeg skal under-

føge det. De gave ham tree Mark Sølv for hans Bistand.

Mørd gav nu det Raad, at der skulde gaae Kiærlinger til Hlidarende med Smaakram, og forære Huusmoderen det, og see, hvad de fik derfor; thi alle have den Maade, at komme først frem med hvad der stiaalet, hvis de har sligt i Værge, hvilket ogsaa vil skee her, hvis Ilden har været forsætlig paasat; og skal de vise mig af Alt, hvad der bliver dem givet; og naar det da bliver oplyst, vil jeg være ude af denne Sag. Det lovede de, og tog nu hiem.

Mørd sendte da Kiærlinger om i Landet, de vare en halv Maaned borte, og kom hiem med store Byrder. Mørd spurgte, hvor man havde givet dem meest? De sagde: det havde været paa Hlidarende, og Halgerd havde været den bedste imod dem. Han bad da om; at faae det at see. De viste ham Ostene, og var der mange Stykker, dem tog han til sig, og giemte.

Kort efter tog Mørd hen at besøge Otkel, og bad ham vise sig Thorgerds Osteform. Det skeede, Mørd lagde Stykkerne deri, og passede de fuldkommen i Formen, saa man saae, hun havde givet dem en heel Ost. Da sagde Mørd: Nu kunne I see, at Halgerd maa have stiaalet Ostene. De samlede nu alle Beviserne; og sagde da Mørd, at han

troede nu at have giort fyldest i den Sag; derpaa skiltes de.

To og fyrgetyvende Capitel.

Kolskeg kom kort efter til Gunnar, og sagde: Det er ikke trøsteligt at sige; Det er i Alles Munde, at Halgerd har staalet, og voldt al den Skade, der skeede i Kirkjubo. Gunnar sagde: han troede, at saa monne være; men hvad Raad er nu derfor? Kolskeg sagde: Du maa synes skyldig at bøde for din Kone; og tykkes mig det klogest, at du tager til Otkel, og byder ham god Bod. Det har du Ret i, sagde Gunnar, og saa skal det være.

Kort derpaa sendte han Bud efter Thrain Sigfussøn, og Lamb Sigurdsøn, og kom de begge. Gunnar sagde dem, hvad han havde isinde. De syntes vel derom. Gunnar reed selv tolvte til Kirkjubo, og lod Otkel kalde ud. Skamkel var der, og sagde: Jeg skal gaae ud med dig; og vil det nu være godt, at have Viisdom med sig; gierne vil jeg staae dig næst, hvor du har det meest behov, som tør blive nu. Og er det mit Raad, at du lader stolt.

Otkel og Skamkel gik nu ud med Halkel og Halbiørn. De hilsede Gunnar. Han tog vel imod dem. Otkel spørger, hvor han agtede sig hen? Ikke længere end hid, svarte Gunnar, og er mit Ærinde, at sige dig, at den store Skade, du leed, er min Kone Skyld i, og den Træl, jeg kiøbte af dig. Det var at formode, sagde Halbiørn. Gunnar svarte: Herfor vil jeg byde god Bod, og byder, at de bedste Mænd i Herredet maa dømme. Dette er en Bod, sagde Skamkel, der lader sig høre, men dog ubillig; du er venneſæl mellem Bønderne, det er Otkel ikke. Jeg mon da byde, sagde Gunnar, at dømme selv, og afgiøre Sagen paa Stedet, og love dig Venskab, og strax betale alle Pengene, og vil jeg bøde dobbelt Bod. Dette Vilkaar skal du ikke tage imod, siger Skamkel; og er det uhæderligt, at tilstaae ham Selvdommen, som tilkommer dig at tage. Otkel sagde: Ikke vil jeg lade dig selv dømme, Gunnar! Gunnar sagde: Jeg mærker, her blande sig andre i; hvad de tør faae betalt; men døm du da nu selv. Otkel hældede sig over til Skamkel, og spurgte: Hvad skal jeg nu svare. Det skal du kalde vel budet, men overgive din Sag til Gizzur hvide og Geir Gode; da vil mange sige, at du slægter din Farfader Halkel paa, der var en stolt Kiæmpe. Otkel svarede: Vel er det budet, Gunnar! dog vil

jeg, at du skal lade mig Tid at opsøge Gizzur hvide. Gunnar svarte: Giør nu, som du lyster; men det vil Folk sige, at du ikke forstaaer dig paa din egen Ære, da du ikke vil modtage de Vilkaar, jeg tilbyder dig. Nu reed Gunnar hiem.

Da Gunnar var borte, sagde Halbiorn: Her seer jeg den største Forskiel paa Gemytter. Gunnar bød dig god Bod; men du vilde ikke tage derimod. Men hvad tænker du, at du vil binde an mod Gunnar med det Onde, da ingen er hans Ligemand? dog er han saa retskaffen en Mand, at han vil lade sit Bud bestaae, naar du siden tager imod det. Det synes mig da raadeligst, at du tager ufortøvet hen til Gizzur hvide, og Geir Gode.

Otkel lod sin Hest føre frem, og lavede sig til. Han havde ikke gode Oine. Skamkel gik et Stykke med ham, og sagde: Det syntes mig underligt, at din Broder ikke vilde tage dig dette Ærinde af. Jeg vil da tilbyde dig at reise for dig, da jeg veed, du er ikke meget for den Reise. Det tager jeg imod, siger Otkel, og tael du den rene Sandhed. Det skal jeg, sagde Skamkel, fik Otkels Hest og Reiseklæder, og Otkel gik hiem.

Halbiorn var udenfor, og sagde til Otkel: Ondt er, at have en Træl til sin særdeles Ven; og monne vi siden komme til at angre, at du haver vendt om i Dag; thi uklogt er det, at sende løgn-

agtig Mand et Ærinde, som, man kan sige, Mands Liv beroer paa. Ræd monne du vorde, naar Gunnar løftede sin Øxe, sagde Otkel, da du er det saa nu. Ikke veed jeg, hvo da blev ræddest, sagde Halbiørn, men du tør komme til at sige, at Gunnar ikke længe vil høde med Øxen, naar han bliver vred. Rædde ere I alle uden Skamkel, var Otkels Svar; og vare de begge vrede.

Tree og fyrgetyvende Capitel.

Gizzur Hvide boede paa Mosfield, og var en mægtig Høvding; og hans Ven Geir Gode boede i Hlid, og stode han og Gizzur hinanden bi i alle Ting. Skamkel kom til Mosfield, og fortalte Gizzur alle de giorte Tilbud. Det kommer mig for, sagde Gizzur, som det var overmaade vel budet; men hvorfor tog han ikke mod disse Bud? Meest fordi alle vilde unde dig Æren, og vilde han derfor oppebie din Kiændelse, som og vil være bedst for Alle? var Skamkels Svar.

Skamkel blev der om Natten. Gizzur sendte efter Geir Gode. Han kom strax. Gizzur sagde ham Alt, og spurgte: Hvad giøre vi nu derved? Hvad du alt i Forveien har besluttet, og hvad bedst er. Lad os nu lade Skamkel fortælle Sagen anden Gang, og see, hvad han siger. De giorde saa.

Gizzur sagde: Vel tør du have fortalt denne Sag; skiøndt du seer ud til et meget slet Menneske; og ikke viser Ansigtet, hvad der boer i Folk, hvis der er godt ved dig. Skamkel reed nu hiem, dog tog han først over Kirkiubo, og lod Otkel kalde ud, der tog vel imod ham. Skamkel bragde ham Gizzurs og Geirs Hilsen; om Sagen selv er med faa Ord at sige, at deres Villie er, den ikke skal forliges; og gav Gizzur det Raad, at du skal tage til Hlidarende, og stævne Gunnar for at have brugt stiaalet Gods, men Halgerd for Styld. Alt skal skee efter deres Raad, sagde Otkel. De tyktes og meget godt om, sagde Skamkel, at du havde viist dig saa mandeligen, og jeg tillagde dig største Deel i Alt.

Otkel fortalte nu sin sine Brødre dette. Halbiørn sagde: Det torde være en stor Løgn. Tiden løb nu hen, til Althingets sidste Stævningsdag kom. Otkel bad sine Brødre og Skamkel, at ride med til Hlidarende, at forkynde Stævningen. Halbiørn sagde, han skulde tage med, men den Færd vilde de i Tiden komme til at fortryde.

De reed nu tolv Mænd i Alt til Hlidarende, og da de kom til Toften, stod Gunnar ude, og blev dem ikke vaer, før de kom lige til Gaarden. Han gik da ikke ind. Otkel lod strax Stævningen lyde; da den var til Ende, sagde Skamkel: er det rigtigt, Gunnar Bonde! Det maa du selv vide, sagde Gunnar;

men dette Færd, og dit Sammensætteri skal du engang komme til at huske, Skamkel! Det giør os intet, svarte Skamkel, naar Øxen ikke kommer over Hovedet.

Gunnar var overmaade indvreed, og gik ind, og fortalte Kolskeg det. Ilde var det, vi ikke var ude, sagde Kolskeg; en haanlig Reise skulde de have giort, havde vi været hos. Alting har sin Tid, svarte Gunnar; og ikke skal det Tog blive dem til nogen Ære. Kort derpaa tog Gunnar hen, og fortalte Nial, hvad der var forefaldet. Bryd du dig ikke om det, sagde Nial; det skal blive dig til største Ære, inden dette Thing sluttes; vi skulle alle staae med dig i Raad og i Daad. Gunnar takkede ham, og reed hiem. Otkel reed til Things med sine Brødre og Skamkel.

Fire og fyrgetyvende Capitel.

Gunnar reed til Things med alle Sigfussønnerne, Nial, og hans Sønner. De gik alle med Gunnar; og sagdes der, at ingen Hob var at ligne med deres. En Dag gik Gunnar til Dalmændenes Telte. Rut og Havskuld vare ved Teltet, og tog vel mod Gunnar. Gunnar sagde dem hele sin Sag. Hvad Raad giver Nial? spørger Rut. Han

bad mig søge Eder Brødre, svarer Gunnar; og hvad Raad I gav, skulde og være hans. Han vil da, sagde Rut, at jeg skal give Raadet for Slægtskabsskyld, og skal da saa skee. Du skal æske Gizzur hvide til Holmgang, hvis de ikke byde dig Selvdom, og Kolskeg Geir Gode, og vil der findes Mænd til at gaae mod Otkel og hans; og have vi nu saameget Folk alle tilsammen, at Alt skal gaae dig efter Ønske.

Gunnar gik hiem til sit Telt, og sagde det til Nial. Det ventede jeg mig; svarte Nial. Ulf Aargode var tilstæde ved disse Raadslag, og fortalte Alt til Gizzur hvide. Gizzur sagde til Otkel: Hvo gav dig det Raad, at du skulde stævne Gunnar? Skamkel sagde mig, at det var din og Geir Godes Villie, svarte Otkel. Og hvor er det Drog, der saa haver løiet? spurgte Gizzur. Han ligger syg hiemme i Teltet, Otkels Svar. Da gid han aldrig maa reise sig mere, sagde Gizzur; Nu vil vi alle gaae hen at opsøge Gunnar, og byde ham Selvdom; og veed jeg ikke, om han vil tage derimod. Mange talte Ondt om Skamkel, og laae han syg hele Thinget over.

Gizzur og de øvrige gik nu til Gunnars Telt; deres Tog rygtedes, og blev det sagt Gunnar inde i Teltet. Han gik ud med alle sine, der stillede dem ligesom til Slag. Gizzur hvide gik foran, og førte

Ordet. Det er vort Tilbud, Gunnar, sagde han: at du dømmer selv i denne Sag. Langt var det fra det Raad, du gav, at jeg skulde stævnes, sagde Gunnar. Det har hverken jeg eller Geir raadet til, svarte Gizzur. Det maa du paa lovlig Maade lægge dig fra, sagde Gunnar. Hvad forlanger du? spurgte Gizzur. At du skal aflægge Eed! var Svaret. Det vil jeg, gienmælte Gizzur, naar du vil modtage Selvdom. Det bød jeg selv tilforn, var Gunnars Ord, men nu synes mig en vigtigere Sag at paadømme. Ikke er Selvdom at afslaae, sagde Nial; jo større Sagen er, jo mere Fyldestgiørelse kommer den Fornærmede til. For at føie mine Venner, sagde Gunnar, vil jeg dømme i Sagen; men det raader jeg Otkel, at han herefter lader mig være i Ro.

Nu blev sendt efter Havskuld og Rut, og kom de strax til. Gizzur og Geir Gode aflagde Eed; og Gunnar fældede Dommen, uden at raadspørge Nogen; og forkyndte han den saaledes: Dette er min Dom, at jeg betaler Huset, og Levnetsmidlerne, som vare derinde. Men for Trællen vil jeg ikke bøde dig, fordi du lagde Dølgsmaal paa hans Feil; men jeg kiender dig ham til, thi bedst passe Ørene, hvor de ere voxede. Og mener jeg, at du haver stævnet mig til Haan, og dømmer jeg dig derfor i ikke mindre Bod, end Huset, og hvad der brændte,

er værdt. Men hvis Eder tykkes bedre, at vi ikke blive forligte, lader jeg Eder have Valget; og har jeg da udseet mig et andet Raad, som skal saa komme frem. Gizzur svarede: Vi samtykke, at du ikke betaler Otkel, men det bede vi derimod, at du vil være hans Ven. Det bliver jeg aldrig, sagde Gunnar; lad ham have Skamkel til Ven, det har længe været hans Valg. Vi ville dog have Sagen afgiort, sagde Gizzur, skiøndt du raader ene for Udslaget. De gave hinanden nu indbyrdes Haand paa Forliget.

Gunnar sagde til Otkel: Raadeligere er det for dig, at tage til dine Venner. Men vil du blive her i Bøigden, da yp ingen Kiv med mig. Det er et godt Raad, sagde Gizzur, og saa skal han giøre. Gunnar havde megenÆre af den Sag. Nu reed Folk hiem fra Thinge. Gunnar sad paa sin Gaard, og der var roligt en Tid.

Fem og fyrgetyvende Capitel.

I Dal, østen for Markarfliot, boede en Mand ved Navn Runolf, Søn af Ulf Aargode. Han giæstede Otkel, da han tog fra Thinge. Otkel foræerede ham en ganske sort Stud, der var 9 Aar gammel. Runolf takkede ham for denne Gave, og bad han hiem til sig, naar han selv lystede. Det

varte nogen Tid, inden han kom efter denne Indbydelse. Runolf sendte tit, og mindede ham om at komme, og han lovede det bestandig; men kom ikke.

Endelig om Vaaren sagde Otkel, at de nu skulde ride østpaa i Besøg til Dal; og vare alle hans veltilfreds dermed. Hos Otkel var en Nordmand, der hedde Odulf, der havde Tanker til Signy, Otkels Datter; en stor og stærk Mand. Han reed med Otkel, tilligemed begge Otkels Brødre, Skamkel, og tree andre.

Otkel havde to bleggule Heste, de to bedste Ridebeste i Herredet, og som holdt saameget af hinanden, at de stedse fulgtes ad. Den ene af dem reed han nu selv paa, og den anden løb løs med. De toge nu østpaa ad Markarfliot; Otkel fløi i fuld Fart foran; da begge Hestene vare blevne løbske, og tog hen ad Veien til Fliotslide, og kom Otkel meget hurtigere afsted, end han vilde.

Gunnar var gaaet ene ud paa sin Mark med en Kornkurv i den ene Haand, og en Haandøxe i den Anden; han vilde besaae sin Ager, lagde sin blommede Kappe og sin Øxe fra sig, og saaede nu en Stund. Nu kom Otkel i fuld Fart nede over Agren, og kunde ikke styre sin Hest, og den ene saae ikke den anden; men i det Gunnar vilde reise sig, reed Otkel af Vanvare paa ham, og kom til at hugge ham med den ene Spore bag Øret, saa der

blev et stort Saar, der blødte meget stærk. Nu kom Otkels Følge til. Nu see I alle, sagde Gunnar, at du har hugget mig til Blods; og er det en uforsvarlig Adfærd. Først har du stævnet mig, og nu rider du mig over, og træder mig under Fod. Let bliver du vred, Bonde! sagde Skamkel; og ikke var du mindre vredladen paa Thinget, da du tog Selvdom med Øxen over Hovedet paa os. Den skal du faae at see, naar vi mødes igien, sagde Gunnar. Derpaa skiltes de saaledes ad; men Skamkel raabte høit, og sagde: haardt ride I Svende!

Gunnar gik hiem, og talte ikke derom til nogen; og troede ingen, at nogen havde saaret ham. Engang fortalte han det til sin Broder Kolskeg. Kolskeg sagde: Det skal du sige til flere, at det ikke engang skal hedde, at du giver død Mand Sag; thi det vil blive sagt haardnakket imod, hvis du ikke har Vidner paa, hvad I have havt sammen. Gunnar fortalte det da til sine Naboer, og blev lidet i Forskningen talet derom.

Otkel kom til Dal østpaa, og blev vel modtaget her, og var der en Uge. Skamkel fortalte Runolf Alt, hvad der var foregaaet imellem Gunnar og dem. En kom til at spørge, hvordan Gunnar havde været tilmode derved. Havde det været en Mand af ringe Herkomst, vilde man sagt, han græd, sagde Skamkel. Det vilde været ilde sagt, svarte Runolf.

og vil du faae at sige af, naar I sees næst, at hans Hu ikke er til at græde; og vil det være godt, om ikke bedre Mænd komme til at græde for din Ondskab; thi synes mig det nu raadeligst, naar I tage hiem, at jeg drager med Eder; thi ikke giør Gunnar mig Meen. Ikke vil jeg det, siger Otkel, men jeg kan ride nederligere over Floden. Runolf gav Otkel gode Gaver, og sagde: de saaes ikke oftere. Otkel bad ham da komme hans Sønner ihu, hvis saa skulde være.

Sex og fyrgetyvende Capitel.

En Dag stod Gunnar paa Hlidarende og saae sin Faarehyrde ride i fuld Fart hen ad Giærdet; da han kom til Toften, sagde Gunnar: hvorfor rider du saa stærkt? Jeg vilde være dig tro, sagde Hyrden, jeg saae otte Mænd ride ned over Markarfliod, og var de fire i farvede Klæder. Det tør være Otkel, sagde Gunnar. Jeg har tit hørt mange bidende Ord af Skamkel, sagde Hyrden; han fortalte østpaa i Dal, at du græd, da de reed dig over; og jeg siger dig det, fordi jeg huer ikke saadan Tale af slette Folk. Ikke skulle vi være ordsyge, sagde Gunnar; men det skal du have til Løn, at du herefter ikke skal giøre andet Arbeid, end hvad du vil

selv. Skal jeg sige noget til din Broder Kolskeg, spurgte Faarehyrden. Gaae du hen, og læg dig at sove, svarte Gunnar; jeg skal selv sige Kolskeg til. Hyrden lagde sig da, og faldt strax i Søvn.

Gunnar lagde sin Sadel paa Hyrdens Hest, greb sit Skiold, spændte Sværdet Olvisnavt om sig, satte en Hielm paa Hovedet, og tog Oxen; da sang det i den. Det hørte Ranvig, hans Moder, hun gik frem, og sagde: Vred er du nu, min Søn! som jeg aldrig har seet dig før.

Gunnar gik ud, satte Oxen løst imod Jorden, svingede sig i Sadlen, og reed bort. Hans Moder Ranvig gik til Stuen, der var de meget høirøstede. Høit tale I, sagde Ranvig, men dog klang Oxen høiere, da Gunnar gik. Det hørte Kolskeg, og sagde: Det tør spaae os Nyt! Det er godt! sagde Halgerd, nu kan de erfare, om han gaaer grædende fra dem. Kolskeg tager sit Værge, søger en Hest op, og rider efter, alt hvad han kan.

Gunnar rider nu tvært over Agretunge, saa til Geilastofne, derfra til Rangaa, og ned over Vadet ved Hof. Der var Fruentimmer ved Stalden. Gunnar sprang af sin Hest, og bandt den. Da reed de andre til. Der var Leerhuler i Stien ved Vadet. Gunnar raabte til dem: Nu er det Tid at værge sig, her er Oxen. Nu faae I prøve, om jeg græder for Jer.

De sprang alle af Hestene, og søgte ind paa Gunnar. Halbiørn var fremmest. Bliv fra mig! sagde Gunnar: Dig vilde jeg mindst giøre Ondt; men jeg kan ingen skaane, naar jeg skal værge for mig selv. Det giør jeg ikke, sagde Halbiørn: du vil dog dræbe min Broder, og er det da Skam, om jeg sidder ørkesløs hos. Han stødte nu efter Gunnar med begge Hænder. Gunnar skiød Skioldet for, og Halbiørn stak Skioldet igiennem. Gunnar satte nu Skioldet saa stærkt ned, at det stod fast i Jorden, drog nu sit Sværd hurtigere, end øines kunde, hug da Halbiørn dermed over Armen, ovenfor Haandledet, saa han hug Haanden af. Skamkel løb bag til Gunnar, og hug efter ham med en stor Øxe. Gunnar vendte sig hurtig imod ham, og bødede af med sin Øxe, saa Skamkels faldt ham af Haanden ud i Rangaa, Gunnar svingede sin Øxe nok engang, hug igiennem Skamkel, tog ham paa Øxen, og kastede ham paa Hovedet i Leergraven.

Ødolf Nordmand tog nu et Spyd, og kastede efter Gunnar. Gunnar greb det i Flugten, og kastede det tilbage igien; det foer igiennem Skioldet og Nordmanden, og ned i Marken. Otkel hug med Sværdet Gunnar efter Benet tæt neden for Knæet; Gunnar undviger Hugget ved et Spring, hugger til ham med Øxen, og igiennem ham. Nu kom Kolskeg til, og foer strax paa Halkel, og gav ham

Banehug med sit Sværd; og dræbte de dem nu alle Otte.

Et Fruentimmer løb hiem til Mørd, og bad ham skille dem ad. De Folk tør det være, sagde han, at jeg aldrig bryder mig om, de dræbes. Ikke skal du sige det, svarte han: der er din Frænde Gunnar, og din Ven Otkel. Altid kommer du med det samme og det samme, dit Drog! sagde han, og blev liggende rolig inde, medens de sloges.

Gunnar og Kolskeg drog hiem efter den Gierning; og reede de hart op langs med Flodbredden; da fløi Gunnar af Hesten, men blev staaende paa Benene. Haardt rider du nu, Frænde! sagde Kolskeg. Det samme lod Skamkel mig høre, svarte Gunnar, da jeg sagde, de reed mig over. Det har du nu hævnet, sagde Kolskeg. Ikke veed jeg, svarte Gunnar, om jeg derfor er umandigere end andre Mænd, fordi det er mig mere imod, end andre, at aflive Mennesker.

Syv og fyrgetyvende Capitel.

Nu hørtes dette vidt og bredt, og sagde mangen, at dette ikke var skeet snarere, end rimeligt var. Gunnar reed til Bergthorsval, og sagde Nial, hvad der var skeet. Meget har du bedrevet; men

du har og været særdeles opæsket. Hvorledes vil det nu gaae? spurgte Gunnar. Vil du, jeg skal sige dig forud, hvad endnu ikke er skeet? sagde Nial: Du rider til Things, og vil du der, ved Venners Raad og Bistand, høve stor Ære af denne Sag. Men det vil blive Ophav til mange Mandrab. Giv du mig nu gode Raad! sagde Gunnar. Det skal jeg, svaret Nial: Dræb du aldrig mere end eengang af samme Ætlæg, og bryd aldrig de Fordrag, som gode Mænd slutte imellem Andre og dig, og det mindst i slige Sager. Dette, sagde Gunnar, troede jeg, andre stode meer Fare for, end jeg. Kan saa være, svarte Nial, men skulde det dog hændes, da hold det ihu, at du har kun stakket tilbage at leve; ellers tør du blive en ældgammel Mand. Veed du og, spurgte Gunnar, hvad der vil blive din Bane? Vel veed jeg det; svarer Nial. Hvad da? spørger Gunnar. Hvad Alle mindst monne troe, gav Nial til Svar. Siden reed Gunnar hiem.

Der blev sendt til Gizzur hvide og Geir Gode, thi de havde at paatale Otkels Død. De kom da sammen, og talede om, hvorledes de dermed skulde gaae tilværks. Enedes de da, at Sagen maatte lovlig forfølges; men da Spørgsmaal var, hvo der skulde tage sig det paa, vilde ingen dertil. Saa tykkes mig, sagde Gizzur, at vi have kun tvende

Kaar: at enten een af os maa være Sagsøger, og maa vi da kaste Lod derom; eller og maa Manden blive ubødet. Og gierne kunne vi antage, at Sagen bliver vanskelig at røre ved; thi Gunnar er frænderig og venneſæl; men den af os, som Lodden ikke træffer, skal staae bi, og ikke lade af, før Sagen er bragt til Ende. De kastede da Lod, og tilfaldt det da Geir Gode, at forfølge Sagen. Kort derefter reed de vest over Aaen, og kom did, hvor Dræbningen havde været ved Rangaa, og grove Ligene op, og toge Vidner paa Saarene, og lyste da til, og stævnede ni Mand til Vidner.

Der blev dem sagt, at Gunnar var hiemme med 30 Mand. Geir Gode spurgte nu, om Gizzur vilde ride derhen med hundrede Mand. Ikke vil jeg det, sagde Gizzur, hvorvel vort Folk er meget ulige i Tal. De rede da hiem. Den Sag, der forestod, rygtedes over det heele Herred; og var det Ordet overalt, at Thinget vilde blive meget uroligt.

Otte og fyrgetyvende Capitel.

Nu kom de til Thinge. Gizzur hvide havde mange anseelige Høvdinger paa sin Side: Hlidværingerne og Rangingerne kom meget talrige, thi Gunnar var saa venneſæl, at alle vare rede at følge

ham. En Dag gik Mænd til Lovbierget, da stod Geir Gode op, og saggav Gunnar for Manddrab, først for Otkel, saa for Halbiørn hvide, saa for Odulf, og endelig for Skamkel; dernæst saggav han Kolskeg for Halkels Drab; og da han havde sluttet, rostes hans Veltalenhed meget. Han spurgte nu om de Anklagedes Værneting, og deres Hiemstavn. Derpaa gik Folk fra Lovbierget.

Det leed nu hen ad Thingtid, at Sagerne skulde paakiendes. De kom med stort Følge, hver paa sin Side. Geir Gode og Gizzur hvide stode syd for Rangingedomsted: Gunnar og Nial stode nord derfor.

Geir Gode indkaldte nu Gunnar at høre paa hans Eedsaflæggelse; og giorde han nu Eden; derpaa foredrog han sin Sag; saa lod han føre Vidner for Drabet; nu lod han Sandemændene tage Sæde; da indbød han Gunnar at giøre Indsigelse mod Sandemændene; endelig kaldte han dem frem at afgive Forklaring.

Da gik Sandemændene frem for Retten, og skiøde til Vidner, at de ei torde at vidne i Odulfs Sag, fordi Eftermaalsmanden var i Norge, og de i den Sag havde intet at skaffe; men om Otkels Sag vidnede de, og tillagde Gunnar udtrykkelig hans Drab. Nu kaldte Geir Gode Gunnar

frem at forsvare sig, og skiød til Vidner for Alt, hvad han havde frembragt.

Nu bød da Gunnar igien Geir Gode at høre paa hans Eed, og hvad Forsvar han i sin Sag kunde fremføre. Og aflagte han nu Eden, og førte da Vidner, at han havde undsagt Otkel for sine Naboer, for det Blodsaar, han havde givet ham med sin Spore, og giorde han da efter Goderetten Indsigelse, mod Geirs Paatale, og Dommernes Paakiendelse af denne Sag; og skulde den saaledes bortfalde. Ydermere erklærede han, at ville indstævne Geir for Lovbierget, fordi han havde vildet føre Vidner om Odulfs Drab, som ham var uvedkommende; og vilde han derfor æske ham landlyst.

Da sagde Nial: Ikke bør dette saaledes gaae; thi vil nu denne Sag blive ført med megen Hidsighed, da begge Parter, efter mit Tykke, have meget at svare for. Der hvile nogle Drab paa dig, som du ikke kan fralægge dig, og som du vil blive kiendt skyldig i! men mod Geir har du giort saadan Tiltale, som han maa blive lovfældet for; thi saa maa du tænke, Geir Gode! at end er den Landlysningssag ikke anlagt, der staaer dig fore; men ikke skal du undgaae den, lyder du ikke mit Ord.

Da sagde Thorolf Gode, der var paa Geirs og Gizzurs Side: Bedst synes det os for Freds Skyld, at Sagen bliver bilagt; men hvorfor tager

du saa liden Deel heri, Gizzur hvide! Mig tykkes, svarede Gizzur, at vor Sag vil have kraftig Bistand behov, og seer jeg, at Gunnars Venner staae ham nær; og monne det i denne Sag være bedst, at gode Mænd kiende deri, hvis Gunnar er dermed tilfreds. For Forlig har jeg stedse været, sagde Gunnar; endnu er her meget for Eder at paatale, hvorvel jeg synes mig at have været høiligen nød til, hvad jeg har giort.

Endelig blev det efter de forstandigste Mænds Raad Enden paa Sagen, at den hele Strid skulde voldgives, og Voldgiften overdrages sex Mænd; og blev da Sagen strax saaledes afgiort paa Thinge; at Skamkel skulde være ugild; at Otkels Mandebod skulde gaae op mod Sporehugget; men bødet blev for de Drab, der syntes det værd; og gav Gunnars Frænder Penge; saa at alle Drab bleve bødede paa Thinget; da gik Geir Gode, og Gizzur hvide til, og tilsagde Gunnar Fred. Han reed nu hiem af Thinget, takkede for sine Venners Bistand, og gav mange af dem Foræringer, og vandt sig megen Hæder. Nu sad han hiemme med Ære.

Ni og fyrgetyvende Capitel.

En Mand ved Navn Stærkodder boede paa Trihyrning, han havde en Hustru ved Navn Halbera, og med hende en Datter, Hildigunna, og tree Sønner, Thorgeir, Bork, og Thorkel, alle tree ustyrlige, haardsindede, og uomgiængelige Mennesker, der fornærmede manges Rettigheder. Stærkodders Søster Steinvør var gift med Egil paa Sandgil, de havde ogsaa tree Sønner: Kole, Ottar, og Hauk, store Karle af Væxt, trættekiære, meget ondskabsfulde Mennesker, og af samme Art som Stærkodders Sønner. Deres Søster var Gudrun Natsol, et overmaade vakkert Fruentimmer.

Egil havde taget to Nordmænd i Huset, den ene hedde Thorer, den anden Thorgrim. De vare nylig komne der til Landet; venneszelle og rige, vaabendiærve, og raske i alle Henseender. Stærkodder havde en Hest; den var rød, og troede man ikke, at nogen Hest kunde staae sig for den i Slagsmaal. Engang var Brødrene fra Sandgil paa Trihyrning. Der taltes meget om alle Mænd i Fliotslid; og kom det tilsidst paa Tale, om nogen torde sætte sin Hest mod Stærkodders; og der var de, der for at giøre Ære af dem, og snakke dem efter Munden, paastod, at det torde ingen, og ingen havde Mage til den Hest. Da svarte Hildigunna: Da veed jeg den

Mand, der vel torde sætte sin Hest mod Eders. Siig os da ham! raabte de. Gunnar har en brun Hest, svarte hun, den tør han sætte baade mod Eders og alle andres. I Fruentimmer synes altid, sagde de, at ingen er hans Mage; men om ogsaa Geir Gode, og Gizzur hvide uhæderligen have veget for ham, da er det ikke sagt, at vi vige ligeledes, I? langt værre! svarte hun; og blev nu en stor Trætte imellem dem. Stærkodder sagde nu: Jeg vil, I skal lade Gunnar være; thi svart vilde det blive Eder at gaae mod hans Lykke. Tillader du os, spurgde de, at byde ham Hestekamp? Det tillader jeg, sagde han, naar I ikke svige ham i Noget. Det lovede de.

De reed nu til Hlidarende. Gunnar var hiemme, og gik ud, Kolskeg og Hiott med ham; han tog vel imod dem, og spurgte, hvor de agtede dem hen? Nu ikke længere! svarte de: Os er sagt, at du har en god Hest, og ville vi byde dig ud paa en Hestekamp. Lidt er kun at sige om min Hest, svarte Gunnar; den er ung, og uforsøgt. Du vil dog tilstæde os at forsøge Kampen, sagde de: og meente Hildegunna, at du vilde være villig til atvove Hesten. Hvor kom I til at tale om det? spurgte Gunnar. Der var nogle, sagde de, som paastod, at ingen Hest torde vove sig imod vores. Jeg tør vove min, sagde Gunnar; dog synes mig, det var ilde sagt. Skal vi

da prøve? spurgte de. I vil troe, var Svaret, Eders Reise har faaet et godt Udfald, naar I her faae Eders Villie, men det forlanger jeg af Eder, at vi saaledes lade Hestene slaaes, at vi fornøie andre, og ikke komme selv i nogen Uleilighed, og at I ikke tilføie mig nogen Forhaanelse; thi giør I imod mig, som imod andre, da er der ingen Tvivl om, at jeg giør Eder Giengiæld, saa det vil tykkes Eder haardt at fordøie. Jeg giør efter, som man giør mig fore.

Nu reed de hiem. Stærkodder spurgte, hvorledes det var gaaet? De sagde; at Gunnar ikke havde ladt dem reise forgiæves, han lovede at vove sin Hest, dog da vi talte om, naar den Hestekamp skulde være, syntes det, at han ikke troede sig os voxen, og krympede sig. Det har man tit seet, sagde Hildigunna, at Gunnar er seen til at give sig i Fare, men haardnakket, naar han ikke maa slippe.

Gunnar reed til Nial, og fortalte ham Hestekampen, og hvordan Ordene vare faldne; men hvad mener du, spurgte han, der vil komme af den Hestekamp? Du tør have bedst Held, sagde Nial: men dog tor det blive mangens Mands Bane. Vil det ogsaa blive min Bane? spurgte Gunnar. Ikke just det, var Nials Svar, dog vilde de komme gammelt og nyt Fiendskab ihu, der ere dig imod, og kan du ikke andet end ligge under derved. Gunnar reed hiem.

Halvtredsindstyvende Capitel.

Imidlertid spurgte Gunnar sin Svigerfaders, Havskulds Død. Faa Nætter derefter blev Thorgerd, Thrains Hustru paa Griota, forløst med et Drengebarn. Hun sendte da Bud til sin Moder, og bad hende vælge, om Drengen skulde hedde Glum efter hendes Fader, eller Havskuld, efter Halgerds. Halgerd vilde, han skulde hedde Havskuld, og blev han kaldet saa.

Nu reed Folk til Hestekampen, og var der en stor Forsamling. Der var Gunnar, og hans Brødre, og Sigfussønnerne, Nial og alle hans Sønner; Stærkodder og Egil, og deres Sønner; og bade de Gunnar føre Hestene sammen. Gunnar samtykkede. Skarphedin sagde: Vil du, jeg skal ægge din Hest, Ven Gunnar! Ikke vil jeg det, sagde denne. Da er det dog passeligere, sagde Skarphedin; thi vi ere da begge urolige Mænd. Ikke vil I tale stort med hinanden, siger Gunnar, inden der bliver en Ulykke af, og det bliver senere med mig; skiøndt det dog bliver Alt det samme.

Nu bleve Hestene bragte sammen. Gunnar lavede sig til at ægge sin Hest, Skarphedin ledte den frem. Gunnar var i en rød Kiortel, havde et bredt Belte om, og en stor Hestestav i Haanden. Nu kom Hestene sammen, og bedes længe, saa ingen

behøvede at blande sig deri; og var det en stor Lyst at see.

Da lagde Thorgeir og Kol Raad op, at de vilde drive deres Hest frem, naar Hestene foer imod hinanden, og see, om Gunnar ikke skulde komme overende derved. Nu løb Hestene mod hinanden, og slog Thorgeir og Kol Hesten over Lænderne, Gunnar driver sin Hest frem imod, og traf det saa, at Thorgeir og Kol faldt baglænds, og Hesten ovenpaa dem. Da sprang de op, og foer paa Gunnar; han undviger dem, griber Kole, og kaster ham i Jorden, saa han laae i Afmagt. Thorgeir Stærkoddersøn slog nu til Gunnars Hest, saa han slog Øiet ud paa den; Gunnar hug til Thorgeir med sin Stok, saa han daanede. Nu gik Gunnar til sin Hest, og sagde til Kolskeg: Slaae du Hesten ihiel, at den ikke skal leve lemlæstet. Kolskeg hug Hovedet af Hesten. Da kom Thorgeir paa Benene, og vilde ind paa Gunnar; men man holdt ham tilbage, og blev der en stor Trængsel. Da sagde Skarphedin: Jeg er kied af det Slagsmaal; og er det meget mandeligere, at Mænd strider med Vaaben; og sang Skarphedin:

Trangt bliver her paa Thinge
I Langdrag Slagsmaal trækkes;
Mig keeder denne Klammer,
Hvor Mænd kun seent forliges,

Langt raskere man røres,
Hvor Vaaben farves røde
Jeg ungen Ulv langt heller
Dens Hunger stilt vil unde.

Gunnar var rolig, saa at een Mand holdt ham, og sagde ikke et ondt Ord. Nial prøvede paa Forlig eller Fred; Thorgeir sagde, han hverken vilde sælge eller tage Fred; men heller vilde have Gunnars Liv for Slaget. Kolskeg svarede: Fastere har Gunnar staaet, end at han skulde falde ved blotte Ord, og tør han saa fremdeles.

Nu reed man af Hestethinget hver til sit; og giorde de intet Angreb paa Gunnar; det gik saa et Aar. Paa Sommerthinget mødte Gunnar sin Maag Oluf Paa, der bød ham hiem til sig, men bad ham dog tage sig vare; thi de vil giøre os det Onde, de kan; sagde han: derfor drag du bestandig med stort Følge! og gav ham mange andre gode Raad, og indgik de det inderligste Venskab med hverandre.

Et og halvtredsindstyvende Capitel.

Paa det Thing havde Asgrim Ellidagrimssøn Sag med Ulf Uggesøn; det var en Arvesag. Det vederfoer Asgrim, som sielden skeede, at han havde forseet sig i at anlægge Sagen, thi han havde indkal-

det fem Vidner, isteden for ni, som han skulde, og havde de dette at indvende. Da sagde Gunnar: Jeg æsker dig til Holmgang, Ulf Uggesøn, hvis vi ikke maa nyde Fremme med lovlig Sag. Og monne Nial og min Ven Helge*) det mene, at jeg vil være dig til noget Forsvar i dine Trætter, Asgrim, naar de ikke er tilstæde. Ikke har jeg her med dig at giøre, siger Ulf. Dog maa det nu blive saa, sagde Gunnar. Faldt det da saa ud, at Ulf kom til at betale alle Pengene.

Da sagde Asgrim til Gunnar: Jeg byder dig hiem til mig i Sommer, og skal bestandig i alle Tvistigheder staae med dig, og aldrig imod.

Gunnar reed nu hiem fra Thinget. Noget efter mødte han Nial. Nial bad Gunnar tage sig vare; thi det var ham sagt, at de fra Trihyrning vilde overfalde ham; og bad han ham, aldrig at drage med faa Folk, og altid have sine Vaaben. Gunnar lovede ham det; og sagde: Asgrim havde indbudet ham til sig, og at han agtede at tage did i Høsten. Lad ingen vide, sagde Nial, inden du tager bort, hvorlænge du er borte, og tilbyder jeg dig, at mine Sønner skulde ride med dig; og overfalde de dig da ikke. De aftalte dette med hinanden.

*) Nials Søn, Asgrim Ellidagrims Svigersøn. (Cap. 17).

Nu gik det hen ad Sommeren mod de otte Uger (for Vinterens Begyndelse). Da sagde Gunnar til Kolskeg: Giør dig reisefærdig, vi vil tage i Besøg til Tungu. Skal vi da nu sende Bud til Nialsønnerne? spurgte Kolskeg. Nei! svarte Gunnar: de skal ikke i Fare for min Skyld.

To og halvtredsindstyvende Capitel.

Gunnar og hans Brødre reed sammen. Gunnar havde sit Sværd Olvisnaut. Kolskeg havde en Daggert, Hiørt var og fuldvæbnet. Asgrim tog vel imod dem, og vare de der i nogen Tid; da de nu yttrede, de vilde hiem, gav Asgrim dem gode Foræringer, og tilbød sig at tage hiem med dem østpaa. Gunnar sagde, det giordes ikke behov, og drog da Asgrim ikke med.

En Mand, ved Navn Sigurd Svinhoved, der boede paa Thiorsaa, kom ned til Trihyrning. Han havde lovet at udspeide Gunnars Reise; og sagde dem nu, at han var underveis, og at de aldrig kunde træffe bedre end nu, da han kun var selv tredie. Hvor mange Mand kunne vi behøve i Baghold? spurgte Stærkodder. Lidet blive Smaafolk mod ham, svarte Sigurd; og ikke raader jeg at have færre end tredive Mænd. Hvor skulde vi lægge os?

spurgte Stærkodder. Ved Knafahola, svarte Sigurd; der seer man ikke Bagholdet, før man er faldet deri. Tag du til Sandgil, sagde Stærkodder, og siig til Egil, at der maa berede dem femten Mand; femten andre skulde komme herfra til Knafahol. Nu sagde Thorgeir til Hildigunna: Denne Haand skal vise dig Gunnar død i Aften. Og jeg troer, svarer hun, du vil ikke bære Hovedet saa høit efter Træfningen. Fra Trihyrning tog Faderen, de tree Sønner, og elleve andre; de drog til Knafahol, og lagde dem der.

Sigurd Svinhoved kom til Sandgil, og sagde: Jeg er hidsendt fra Stærkodder, og hans Sønner, at sige dig Egil, at du og dine Sønner maa drage til Knafahol, at lure paa Gunnar. Hvor mange skal vi tage herfra? spurgte Egil. Femten med mig. Da sagde Kole: Nu agter jeg at prøve en Dyst med Kolskeg. Meget tager du dig da fore, svarte Sigurd.

Egil bad sine Norske tage med. De sagde, at de intet Udstaaende havde med Gunnar. Ogsaa, sagde Thorer Nordmand, maa her meget til, naar saa mange Folk skal ud imod tree Mand. Egil gik nu bort, og var vreed.

Ilde har min Datter brudt Spidsen af sin Stolthed, sagde Huusmoderen, at hun har taget dig til Mand, da du ikke tør følge din Maag, og

maa du være en feig Karl. Jeg skal drage med din Hosbond, sagde Thorer, men ingen af os kommer tilbage igien. Nu gik han til sin Fælle, og sagde: Modtag du mine Kistenøgler, ikke lukker jeg op med dem oftere; tag du, hvad du vil, af vor Eiendom; men reis bort, og tænk ikke paa at hævne mig; og reiser du ikke, vil det vorde din Bane. Nu reed Thorer Nordmand i Flok med dem.

Tree og halvtredsindstyvende Capitel.

Gunnar reed øster over Thiorsaa; kort fra Aaen blev han meget søvnig, og bad dem da hvile dem der. De giorde saa. Han faldt strax i Søvn, og led ilde i Søvne. Nu drømmer Gunnar, sagde Kolskeg. Jeg vil vække ham, sagde Hiørt. Ikke skal du det, svarte Kolskeg, han skal drømme i Ro.

Guunar laae meget længe, kastede Skioldet fra sig, og var det ham meget varmt. Kolskeg sagde: Hvad har du drømt, Frænde! Det har jeg drømt, svarte Gunnar, at jeg ikke var redet med saa lidet Følge fra Tungu, hvis jeg havde drømt det dengang. Jeg drømte, at jeg var redet Knafahol forbi; der tyktes mig at see mange Ulve, og satte de alle ind paa mig; men jeg snoede mig fra dem hen ad Rangaa, da syntes jeg, de kom om mig paa

alle Sider; jeg værgede mig, og skiød paa alle de fremmeste, indtil de gik saa nær paa mig, at jeg ikke kunne komme til Buen. Da tog jeg Sværdet, og hug med den ene Haand, og Øxen var i den anden, og skaanede jeg mig da ikke, og tyktes mig, jeg begreb ikke, hvad der beskiærmede mig. Dræbte jeg da mange Ulve, og du med, Kolskeg. Men Hiort havde de under sig, og søndersled hans Bryst, og havde en hans Hierte i Gabet. Og jeg syntes, jeg blev saa vred, at jeg hug Ulven tværtover, lige bag Boven, og derpaa syntes jeg, Ulvene bleve borte. Nu er mit Raad, Broder Hiort, at du rider tilbage til Tungu. Ikke vil jeg det, svarte Hiort: uagtet jeg veed min visse Død, følger jeg dig.

Nu reed de videre, og kom østpaa til Knafahol. Da sagde Kolskeg: Seer du, Frænde! mange Spyd stikke op ved Høiene, og Mænd i Vaaben. Ikke kommer det mig uventet, sagde Gunnar: at min Drøm sandes. Hvad er nu at raade? spurgte Kolskeg. Ikke troer jeg, du vil rømme for dem. Ikke skulle de spotte derover, sagde Gunnar, men lad os ride frem til Rangaa paa Næsset, der er noget Værn. Nu rede de ud paa Næsset, og redde dem der til Strid. Da de reed forbi, sagde Kole: Hvor løber du nu hen? Gunnar. Tal du om det, naar Dagen er til Ende! sagde Kolskeg.

Fire og halvtredsindstyvende Capitel.

Nu æggede Stærkodder sine Mænd frem, og de dreie ind ad Næsset til Brodrene. Sigurd Svinhoved kom først, og havde et rødt Skiold, og i den anden Haand en Daggert. Gunnar seer ham, og skyder til ham med sin Bue. Han holdt Skioldet i Veiret, da han saae Pilen i Luften, og gik Pilen igiennem Skioldet og ind i Diet, saa den gik ud af Nakken; og blev det første Drab. Nu skiød Gunnar sin anden Piil efter Ulfhedin, en af Stærkodders Folk, traf ham midt paa, og faldt han for Fødderne af en Bonde, og Bonden over ham; da greb Kolskeg en Steen, og slog Bonden i Hovedet, og blev det hans Bane.

Da sagde Stærkodder: Ikke duer os det, at han kan komme til sin Bue; lad os gaae vel og drabeligen frem. Nu æggede den ene den anden. Gunnar værgede sig med Bue og Pile, saalænge han kunde; derpaa kastede han dem, og tog Øxen og Sværdet, og hug og stak med begge Hænder; og strede de haardeligen længe; og dræbte Gunnar og Kolskeg mange Fiender. Da sagde Thorgeir Stærkoddersøn: Jeg har lovet at bringe Hildigunna dit Hoved. Ikke troer jeg, det er hende saameget derom at giøre, sagde Gunnar; dog maa du da

da komme nærmere. Da sagde Thorgeir til sine Brødre: Lad os løbe ind paa ham fra alle Sider, han haver intet Skiold, og have vi da hans Lod i Hænde. Børk og Thorkel løb frem, og vare hurtigere end Thorgeir. Børk hugger til Gunnar. Gunnar hug imod med Øxen, saa haardt, at Sværdet fløi Børk afhænde. Han saae nu paa den anden Side Thorkel i Begreb med at hugge; Gunnar stod noget skraat, han svinger Sværdet, og rammer Thorkel paa Halsen, saa Hovedet fløi af.

Kole Egilsøn sagde: Lad mig komme frem til Kolskeg, jeg har længe sagt, at vi vare hinandens Jævninge i Strid. Det maa vi nu prøve, sagde Kolskeg. Kole kastede et Spyd efter ham. Kolskeg havde fældet en Mand, og havde endnu dermed at skaffe, og kunde ikke dække sig med Skioldet. Og kom Spydet udvendig i Laaret, og gik igiennem. Kolskeg vendte sig hastig, og foer ind paa Kole, og hug ham med Sværdet i Laaret, og Foden af, og sagde: ramte jeg dig, eller ikke? Det giældede jeg nu, sagde Kole, at jeg var uden Skiold, og stod han noget paa den anden Fod, og saae paa Stumpen. Ikke behøver du at see paa det, sagde Kolskeg, det er, som du synes, Foden er af. Da faldt Kole død ned.

Da Egil seer dette, løber han ind paa Gunnar, og hugger til ham. Gunnar hugger imod med

Øxen, og rammer ham midt paa, hugger ham tildøde, og kaster ham i Rangaa. Da sagde Stærkodder: Usel er du, Thorer Nordmand, du sidder her, og din Husbond og Maag Egil er dræbt. Da sprang Nordmanden op, og var meget forbittret. Hiørt var bleven to Mænds Bane; Nordmanden løber ind paa ham, og hugger ham foran i Brystet. Hiørt faldt strax død til Jorden. Det saae Gunnar, og var snar tilhugs med Nordmanden, og hug ham midtover. Nu hugger han til Børk med Øxen, traf ham midt paa, og hug ham igiennem. Da hug Kolskeg Hovedet af Hauk Egilson! Gunnar hug Armen af Ottar i Albuen. Da sagde Stærkodder: Lad os nu flye, ikke have vi med Mennesker at giøre. Gunnar sagde: Striden vil synes Eder ond at fortælle, hvis man ikke kan see paa Eder, at I har været med. Nu løb Gunnar ind paa Faderen og Sønnerne, og hug dem Saar.

Nu skiltes de; og saarede Gunnar og hans Broder endnu mange, som de flygtede; og faldt der fiorten Mand, og Hiørt var den femtende. Gunnar førte Hiørt hiem paa sit Skiold, og blev han der jordet. Mange sørgede over ham, thi han var vennesalig.

Stærkodder kom og hiem, og helbredede Hildigunna hans og Thorgeirs Saar, og sagde: Meget

maatte I give til, at I ikke havde havt Udstaaende med Gunnar. Det maatte vi, sagde Stærkodder.

Fem og halvtredsindstyvende Capitel.

Stenvør i Sandgil bad Thorgrim Nordmand forestaae hendes Eiendomme, og ikke drage af Landet; men saaledes mindes sin Staldbroder og Frænde. Han sagde: min Fælle Thorer spaaede mig, at jeg vilde falde for Gunnars Haand, hvis jeg blev her i Landet; og tør han have vidst det forud, ligesom han vidste sin Død. Jeg vil give dig min Datter Gudrun, og al vor Formue, sagde hun. Ikke vidste jeg, du vilde kiøbe det saa dyrt, gav han til Svar. De afgiorde da, at han skulde have Gudrun til Ægte, og blev dette Giftermaal om Sommeren.

Gunnar reed til Bergthorsval, og Kolskeg med ham. Nial og hans Sønner vare udenfor, gik Gunnar imøde, og modtog ham vel. Jeg er kommen hid, at faae godt Raad af dig, sagde Gunnar. Det har du vel fortient, svarede Nial. Jeg er kommen i stor Ulykke, sagde Gunnar, og har dræbt mange Mennesker, og ønsker jeg at vide, hvad du vil have giort derved. Mange vil sige, svarede Nial: at du har været høilig nødsaget dertil; men nu maa du give

mig Tid at betænke mig. Nial gik nu ene bort, og lagde Raad op ved sig selv. Da kom han igien, og sagde: Nu har jeg udtænkt noget; og synes mig, som denne Sag maa drives med nogen Haardnakkenhed og Kraft. Thorgeir har besvangret min Slægtning Thorfind; og vil jeg overdrage dig Leiermaalssagen at paatale. En anden Landlysningssag overgiver jeg dig mod Stærkodder, der har begaaet Skovhugst i min Skov paa Trihyrning; og skal du sagsøge for begge Dele. Saa skal du drage did, hvor Dræbningen stod, og opgrave de Døde, og kalde Vidner paa Saarene; og erklære alle de Døde for ubode, fordi de droge ud i det Forsæt, at overfalde og dræbe dig, og dine Brødre. Og naar dette undersøges paa Thinget, og derimod skeer Indsigelse, fordi du haver slaaet Thorgeir i Forveien, og hverken maa føre din eller andres Sag, da skal jeg svare herpaa, at jeg paa Thingskaalthing har ind sat dig, at du baade kunde føre din Sag og Andres; og tør da dette Svar staae ved Magt. Du skal og tage til Tyrfing i Berlanes, og han skal overdrage dig Sag mod Aanund i Troldskov, som er Eftermaalsmand efter sin Broder Egil. Nu reed Gunnar først hiem, og nogle Dage senere rede Gunnar og Nialsønnerne hen, hvor Ligene laae, grov alle dem op, der vare jordede, og erklærede Gunnar dem da alle Ubodemænd for voldelig Over-

fald, og Anslag mod hans Liv. Derpaa reed de hiem.

Sex og halvtredsindstyvende Capitel.

Samme Høst kom Valgard den trædske udenlandsfra, og tog hiem til Hof. Thorgeir tog nu hen til Valgard og Mørd, og sagde, hvorledes Tingene stod, hvis Gunnar skulde have erklæret alle de Dræbte fredløse. Valgard sagde: Det maatte være Njals Raad, og dog var neppe Alt endnu kommet frem, hvad han havde raadet Gunnar. Thorgeir bad nu Fader og Søn om Bistand og Understøttelse. De undslog dem længe, men krævede tilsidst mange Penge derfor. Det blev da tillige aftalt, at Mørd skulde beile til Thorkatle, Gizzur hvides Datter. Han fik og Ja paa hende, og stod deres Bryllup ikke længe efter paa Mosfel.

Om Sommeren drog Valgard ud, som han pleiede; Mørd æggede Thorgeir til at sagsøge Gunnar. Thorgeir tog da til Aanund, og opæskede ham at paatale sin Broder Egils og hans Sønners Drab; da Thorgeir vilde lægge Sag an for sine Brødres Drab, og sine og Faderens Saar. Aanund erklærede sig aldeles rede dertil. De droge da hen, lyste Drabene til, og kaldte ni af de Omboende til Vidner.

Disse Tilberedelser spurgtes paa Hlidarende. Gunnar reed da til Nial at fortælle ham det, og spørge, hvad han nu vilde, han skulde giøre. Nu, sagde Nial, skal du stævne dem, der boe om Drabsstedet, og dine Naboer, og kalde Vidner i deres Nærværelse, og indstævne Kole, som din Broder Hiørts Drabsmand; thi det er ret; og siden skal du lægger Kole Drabene til, hvorvel han er død, kalde Vidner, og Sandemænd, og indstævne dem til Althing, at vidne, om Kole og hans vare tilstæde og med, da Hiørt blev dræbt. Du skal tillige stævne Thorgeir for Leiermaalssagen, og Aanund paa Tyrfings Vegne, og Stærkodder for Skovhugst.

Gunnar giorde Alt, som Nial havde raadet ham, og tyktes mange det en beundringsværdig Sagsanlæggelse. Nu gik Sagerne til Things. Gunnar tog derhen med Nialsønnerne, og havde han sendt Bud til sine Paarørende, at de med stort Følge skulde drage til Thinge, og lod dem vide, at Sagen vilde blive meget stridig. Der kom mangfoldige vestfra. Mørd reed til Things med Runolf fra Dal, og dem fra Trihyrning, og Aanund fra Troldskov.

Syv og halvtredsindstyvende Capitel.

Da Mørd og de øvrige kom til Thinge, gav de dem i Følge med Gizzur hvide og Geir Gode. Gunnar og Sigfussønnerne og Nialsønnerne vare alle i een Hob, og gik saa stærkt frem, at de, der mødte dem, maatte vogte sig for ikke at løbes omkuld; og var der ikke hele Thingtiden igiennem noget saa omtalt, som disse betydelige Sager. Gunnar gik til sine Paarørende, og tog Oluf Paa og de øvrige Frænder vel mod ham, og spurgte ham om Træfningen. Han fortalte dem den nøiagtig, og gav dem god Rede for Alt; tillige sagde han dem, hvad han videre havde giort i sin Sag. Det er meget, sagde Oluf, hvor trofast Nial staaer dig bi med Raad og Daad i Alt. Gunnar sagde, han kunde aldrig fuldtakke ham derfor; tillige bad han om deres Bistand. De sagde, den havde han vel fortient.

Nu kom Sagerne for, og førte hver sin Sag. Mørd spurgte, med hvad Ret den Mand sagsøgte Thorgeir, der i Forveien havde begaaet halsløs Gierning mod ham? Var du tilstæde paa Thingskaalthinget i Høst? spurgte Nial. Vel var jeg det, svarte Mørd. Du hørte da, blev Nial ved, at Gunnar bød ham fuldkommen Afgiørelse af Sagen, og fredhelligede jeg Gunnar til alle lovlige Sager. Det er saa, sagde Mørd; men hvoraf kommer det,

at Gunnar lyste Hiørts Drab over Kole, da Nordsmanden dræbte ham! Rigtigt var det, svarte Nial, da han vidnesfast kaarede ham til Drabsmand. Men hvorfor — spurgte Mord videre — stævnede Gunnar dem alle til Ubod? Ikke behøver du at spørge derom, gav Nial til Svar, da de droge ud paa Blodstyrtning og Manddrab. Ikke traf det Gunnar, sagde Mørd. Hiort og Kolskeg vare hans Brødre, svarte Nial, og af dem blev den ene dræbt, og den anden saaret. I have Loven for Eder, sagde Mord, dog er det ondt at taale.

Da gik Hialte Skiæggesen fra Thiorsdal frem, og sagde: Ikke haver jeg blandet mig i Eders Tvist; men jeg ønsker at vide, hvad du vil giøre paa mit Ord, og for mit Venskab. Hvad forlanger du? sagde Gunnar. At I skal voldgive alle disse Sager til gode Mænds billige Kiændelse, gav Hialte til Svar. Vil du da aldrig være mig imod, hvem jeg saa har Sag med? spurgte Gunnar. Det lovede Hialte. Derpaa handlede han med Gunnars Modstandere, og kom det da til, at de bleve alle forligte, og tilsagde hinanden indbyrdes Fred. Thorgeirs Leiermaals Sag gik op mod hans Saar, og Stærkodders Skovhugst mod hans; for Thorgeirs Brødre blev givet halv Bod; det halve faldt bort, formedelst deres voldelige Angreb paa Gunnar; Egils Drab skulde gaae op mod Tyrfings Sag, og Hiørts Drab

mod Koles og Nordmandens; for de øvrige blev bødet halv Bod. Denne Kiændelse affagde Nial, Asgrim Ellidagrimsføn og Hialte Skiæggesøn.

Nial havde mange Penge staaende hos Stærkodder og paa Sandgil. Dem gav han Gunnar alle til disse Boder, og havde Gunnar saa mange Venner paa Thinget, at han betalte den hele Mandebod der strax, og gav Foræringer til mange Hovdinger, der havde staaet ham bi; og havde han stor Ære af denne Sag, og alle vare enige, at ingen i Sydlandet var hans Lige. Nu reed han hiem af Thinge, og sad der i Ro; dog bare hans Modstandere megen Avind til hans Hæder.

Otte og halvtredsindstyvende Capitel.

Oikels Søn Thorgeir var en stor og stærk Mand, trofast, og redelig, men noget let at overtale; vennesæl mellem de bedste Mænd, og elsket af sine Frænder.

Hans Navne Thorgeir Stærkoddersøn kom til Mord, og sagde: Ilde er jeg tilfreds med Udfaldet mellem os og Gunnar; men da jeg har tilkiobt mig din Bistand, saa længe vi ere begge til, fordrer jeg, at du skal finde paa noget Raad, og ret gaae tilbunds; og siger jeg det ligefrem, da jeg veed, du

er en stor Fiende af Gunnar, og han af dig; og skal jeg lønne dig høilig derfor, hvis du seer dig vel fore. Altid lader det, som jeg var saa pengekiær, og ligesaa vil det nu; sagde Mord, og er det vanskeligt at mage, at du ikke bliver en Fredsforstyrrer eller en Ordbryder, og dog faaer din Sag frem. Men jeg har hørt, at Kolskeg har isinde at anlægge Sag for at faae en Fierdepart igien af Moeidarvalsgaard, der var givet din Fader i Sonnebod, og fører han denne Sag paa sin Moders Vegne, og er det og Gunnars Raad, at betale i Penge, og ikke at afhænde Jord. Nu vil vi bie, til det er skeet; da vil vi sige, at han bryder Forliget med Eder. Han har ogsaa taget Sædeland fra Thorgeir Otkelson, og saaledes brudt Forliget med ham. Tag du derfor hen til Thorgeir Otkelson, og faae ham i Samfund med dig, at angribe Gunnar; og hvorvel det vil slaae Eder noget feil hermed, før det vil lykkes Eder, at faae Magt med ham, saa skal I dog saa meget oftere binde an med ham. Jeg maa sige dig, at Nial har spaaet ham, og sagt ham forud om hans Liv, dersom han dræbte mere end eengang i et Ætlæg, og det skulde skee, at han brød et Forlig, der var sluttet derfor, vilde det blive hans Bane. Derfor maa du faae Thorgeir Otkelson med dig, da Gunnar har forhen dræbt hans Fader; og komme I da til Træfning med Gunnar, saa skaan du dig, og lad ham

gaae dygtig paa; og dræber da Gunnar ham, og har han da to Gange begaaet Drab i samme Ætleg; og fly da du af Striden. Skal dette blive hans Undergang, vil han bryde Fordraget, og derefter maa vi bie.

Nu tog Thorgeir hiem, og aabenbaarede sin Fader Sagen hemmelig, og aftalte de med hinanden, at de skulde tie med dette Anslag.

Ni og halvtredsindstyvende Capitel.

Noget efter tog Thorgeir Stærkodderson til Kirkjubo til sin Navne; og talede de ene sammen og hemmelig den hele Dag; og til Slutning gav Thorgeir Stærkodderson sin Navne et forgyldt Spyd, og tog nu hiem; og blev der et meget inderligt Venskab imellem dem. Paa Thingskaalthinget om Høst indløste Kolskeg Moeidarvals Jord, og Gunnar nævnte Sandemænd, og bød dem fra Trihyrning rede Penge eller anden Jord, efter lovlig Vurdering. Thorgeir tog Vidner paa, at Gunnar brød Forliget mellem dem, og sluttedes nu Thinget.

Der gik et Aar, Navnerne kom idelig sammen, og var der stor Fortrolighed imellem dem. Kolskeg sagde til Gunnar: Man siger mig, der er

meget Venskab imellem begge Thorgeirerne, og er det mange Folks Ord, at de ikke er at troe; og vilde jeg, du skulde tage dig vare. Min Dødstime kommer, hvor jeg saa er, sagde Gunnar, naar saa er mig bestemt; og talte de da ikke videre derom.

Gunnar befalede om Høsten, at de skulde arbeide een Uge hiemme, og den anden paa Øerne, og saaledes fuldbringe deres Høslet, og at alle skulle tage fra Gaarden, uden Fruentimmerne og han. Thorgeir fra Trihyrning drog til sin Navne, og talede de sammen, som sædvanlig. Thorgeir Stærkodderson sagde: jeg vilde, vi skulde tage Mod til os, og drage mod Gunnar. Saaledes have hidtil Træfningerne med Gunnar været, at faa have baaret Seiren derfra, sagde Thorgeir Otkelson; og tykkes det mig ondt, at hedde Fredsforstyrrer. De have brudt Forlig, og ikke vi, sagde Thorgeir fra Trihyrning; Gunnar tog dit Sædeland fra dig, og Mosidarval fra min Fader og mig. Og enedes de nu at overfalde Gunnar. Da sagde Thorgeir Stærkodderson, at Gunnar om faa Nætters Frist vilde være ene hiemme. Kom da du mig imøde med tolv Mand, og jeg skal have lige saamange med mig. Derpaa reed han hiem til Trihyrning.

Tredsindstyvende Capitel.

Da Karlene og Kolskeg havde været tree Dage paa Derne, fik Thorgeir paa Thrihyrning nys derom, og sendte Bud til sin Navne, at han skulde komme ham imøde paa Trihyrningaas. Derpaa tog han selv ud med 11 Mand, reed op paa Aasen, og biede der paa sin Navne. Gunnar var hjemme paa Gaarden. Navnerne kom ind i en Skov, da faldt der dem en Søvn paa, og maatte de lægge dem at sove, hang deres Skiolde paa Grenene, bandt deres Heste, og satte deres Værge hos sig.

Nial var den Nat paa Thorolfsfield, kunde ikke falde i Søvn, men gik ud og ind. Hans Sønnekone Thorhild spurgte ham, hvorfor han ikke kunde sove. Der staaer mig saa meget for Øine, sagde han: Jeg seer mange bistre Skygger af Gunnars Uvenner, og er det underligt: de synes rasende, dog fare de raadløst frem. Noget efter kom een til Dorren, stod af sin Hest, og gik ind; og var det deres Faarehyrde. Thorhild spurgte, fandt du Faarene? jeg fandt, hvad mere tør være, sagde han. Hvad var det? spurgte Nial. Jeg fandt fem og tyve Mand oppe i Skoven, de havde bundet deres Heste, og sov selv. Deres Skiolde havde de hængt paa Grene. Og saa nøie havde han givet Agt, at han sagde hele deres Væbning og Klædebragt. Nial

vidste da nøie, hvo hver af dem var, og sagde: Godt var Tyendehold, hvis der var mange som du; og skal du bestandig faae dette betalt. Men nu vil jeg sende dig et Ærende. Han var rede. Du skal, siger Nial, drage til Hlidarende, og sige til Gunnar, at han skal tage til Griota, og sende derfra efter Folk; jeg vil tage dem imøde, der er i Skoven, og skræmme dem bort. Dette er truffet lykkeligt, for det de ikke skulde have nogen Nytte af deres Reise, men tabe meget derved.

Faarehyrden reed afsted, og sagde Gunnar paa det nøieste om Alting. Gunnar tog da til Griota, og stævnede Folk til sig. Nial reed ud mod begge Thorgeirerne. Uforsigtigen ligge I her, sagde han: Hvad ere I uddragne for? Ikke er Gunnar en Mand, der er let at overvinde; og sandt at sige, er dette at staae ham stærkt efter Livet; thi skulle I vide, at Gunnar er i Begreb med at samle Folk, og vil han snart være her, og dræbe Eder, hvis I ikke ride herfra og hiem. De skyndte dem afsted, og bleve de meget rædde, og toge deres Vaaben, og stod paa deres Heste, og rede alt, hvad de kunde, ad Trihyrning til.

Nial tog Gunnar imøde, og bad ham ikke lade sine Folk adskilles; jeg, sagde han, vil tage hen at stifte Forliig, og ere de nu passelig rædde; og at de her stode dig efter Livet, skal ikke komme dem

paa mindre, da de alle ere derom, end hvad der vil blive at bøde for en af Thorgeirernes Drab, om det skulde indtræffe. Disse Penge skal ieg tage i Forvaring, og sørge for, at du kan have dem tilrede, naar du har behov at tage dertil. Gunnar takkede Nial for hans Deeltagelse.

Et og tredsindstyvende Capitel.

Nial reed til Trihyrning, og sagde Navnerne, at Gunnar ikke lod sine Folk gaae fra hinanden, før Sagen var afgiort med dem. De bøde Bod, hver for sig, og vare bange, og bade Nial, at han skulde paatage sig Forliget. Nial sagde, at han ikke vilde have med andet at giøre, end hvor ingen Sviig var under. De bad ham, selv at være Voldgiftsmand, og lovede de at holde, hvad han fastsatte. Nial svarte, det vilde han ikke, undtagen paa Thinget, og det i Foreening med de bedste Mænd. De samtykkede deri; da lagde sig Nial der saaledes imellem, at de gave hinanden Haand paa Fred og Forlig; og skulde Nial kiende i Sagen, og tage til Meddomsmænd, hvem han vilde.

Kort efter traf de Mord Valgardsøn; han talede meget paa, at de havde givet Sagen under

Nial, der var Gunnars store Ven, og sagde, det vilde ikke blive dem godt.

Nu ride Folk, som sædvanlig, til Althing. Der vare begge Parter. Nial æskede Taushed, og spurgte nu de bedste Mænd; som der vare tilstede, hvad Tiltale, de syntes, Gunnar havde mod Thorgeirerne, fordi de havde staaet ham efter Livet. De sagde, at saadan Mand syntes dem at have stor Ret. Nial spurgte, om han havde Tiltale til dem alle, eller om Formændene skulde svare for den hele Sag. De svarte, at det største Ansvar faldt paa Formændene; men dog laae der meget paa dem alle. Det monne mange sige, tog nu Mord Ordet, at ikke var Gunnar sagesløs, da han havde brudt Forliget med Navnerne. Ikke er det Brud af Forlig, svarte Nial, at den ene gaaer lovlig irette med den anden; thi med Lov skal man Land bygge, og med Ulov øde. Nu sagde Nial dem, at Gunnar havde budet Jord eller rede Penge for Moeiderval. Da tyktes Navnerne, at Mord havde sveget dem, og talede haardt imod ham, og sagde, at i dette deres Pengespild var han Skyld. Nial nævnede tolv Mænd til at dømme i Sagerne, og maatte da hver af dem, der havde været med, bøde 100 Øre Sølv, men hver af Thorgeirerne to hundrede. Nial tog disse Penge i Forvaring, og tilsagde da alle hin-

anden Fred og Sikkerhed, og sagde Nial dem Ordene for.

Gunnar reed nu af Thinge vest paa til Dal i Hiordarholdt, og tog Oluf Paa vel mod ham. Der var Gunnar en halv Maaned, han reed vidt omkring i Dalen, og tog alle imod ham med aabne Arme. Da de skiltes, sagde Oluf Paa: Jeg vil give dig tree Klenodier, en Guldring, en Kaabe, der har hørt Myrkiartan, Konge i Irland, til, og en Hund, der i Irland er mig given; den er stor, og saa god en Ledsager, som en rask Mand; ogsaa haver den Menneskeforstand; den giøer ad enhver, som den veed at være din Uven, men aldrig ad dine Venner. Og kan den see paa enhver, om det er din Ven eller ikke; og lader sit Liv for at være dig tro. Den hedder Sam. Derpaa sagde han til Hunden; nu skal du følge Gunnar, og være med ham, som du har været med mig. Strax gik Hunden til Gunnar, og lagde sig for hans Fod.

Oluf bad Gunnar tage sig vare, og sagde, han havde mange Avindsmænd. Det kommer af, lagde han til, at du nu ansees for en udmærket Mand over det hele Land. Gunnar takkede ham for hans Gaver, og hans gavnlige Raad, og reed hiem. Nu sad han hiemme nogen Tid, og det var roligt.

To og tredsindstyvende Capitel.

Nöget efter mødtes Navnerne, og Mørd; og vare de lidet enige; de tyktes, de havde tilsat mange Penge for Mørds Skyld, og havde intet derfor; og bad ham oplægge andre Raad, som kunde være Gunnar til Skade. Mørd lovede det; og er nu mit Raad, sagde han, at Thorgeir Otkelsson forlokker Gunnars Slægtning Ormhild; derved vil Gunnars Uvillie mod dig forøges, og skal jeg da sprede det Ry, at Gunnar ikke vil lade dig have giort det ustraffet. Ikke længe efter skulle I overfalde Gunnar, dog skulle I ikke hiemsøge ham; thi det tør ikke være raadeligt, saa længe den Hund er i Live. De afgiorde nu med hinanden, at det Anslag skulde fremmes.

Det gik nu hen ad Sommeren. Thorgeir kom idelig til Ormhild; det tyktes Gunnar ilde om, og var der megen Uvillie imellem dem. Følgende Vinter og næste Sommer blev de ved at holde Lønraad; Mørd og Thorgeir fra Trihyrning kom ofte sammen, og besluttede, at overfalde Gunnar, naar han reed ned til Derne, at see, hvad hans Folk bestilte. Engang blev Mørd vaer, at Gunnar tog did, og sendte nu til Trihyrning at sige Thorgeir, at nu var den bedste Leilighed til at overfalde Gunnar;

de giorde dem strax rede, og toge derfra tolv Mand stærke! da de kom til Kirkjubo, var der tretten andre; de besluttede da, at drage ned til Rangaa, og ligge der paa Luur efter Gunnar. Da Gunnar reed op fra Øerne, reed Kolskeg med ham. Gunnar havde sin Bue, og Pile, og Øxe; Kolskeg havde sit Sværd, og var fuldvæbnet.

Tree og tredsindstyvende Capitel.

Det traf, som Gunnar og Kolskeg reed op ad Rangaa, at der kom meget Blod paa Øxen. Kolskeg spurgte, hvad det monne betyde? Gunnar svarede, at denne Hændelse blev i andre Lande kaldet Saarregn, og havde Olver Bonde paa Hisings sagt ham, at det var Varsel for store Dræbninger. De rede nu, indtil de saae Folkene, der laae paa Luur ved Aaen, og havde bundet deres Heste. Her er Baghold, sagde Gunnar. Længe har de ikke været at troe, svarte Kolskeg; hvad gior vi nu? Vi vil ride dem rask forbi til Vadstedet, sagde Gunnar, og giore os der rede til Strid.

Det saae de andre, og vendte sig hurtig mod dem. Gunnar spænder sin Bue, tager sine Pile, spreder dem for ved sig, og skyder, saasnart de kom ham

paa Skud; og saarede han saaledes mange, og dræbte nogle. Da sagde Thorgeir Otkelsøn: Dette duer os ikke; lad os gaae haardelig ind paa ham. De giorde saa. Først gik Aanund favre, Thorgeirs Frænde. Gunnar hug til ham med Øxen, den ramte hans Skiold, kløvede det i to Dele, og gik saa igiennem Aanund. Ogmund Flotte løb bag paa Gunnar; det saae Kolskeg, hug begge Fødderne af Ogmund, og stødte ham ud i Rangaa, og det druknede han strax.

Nu blev Striden haard. Gunnar hug med een Haand, og stak med den anden. Kolskeg dræbte diærvelig nogle, og saarede mange. Da sagde Thorgeir Stærkoddersøn til sin Navne: Saare lidet er det at see, du haver en Fader at hævne. Ikke er jeg gaaet meget drabelig frem, svarede Thorgeir Otkelsøn, dog er ikke du gaaet i mit Fied; men ikke vil jeg taale dine Bebreidelser. Nu foer han meget forbittret ind paa Gunnar, og stak ham giennem Skioldet og Haanden. Gunnar dreiede Skioldet saa stærkt, at Spydstagen brødes. Nu saae Gunnar en anden komme sig paa Hug; ham hug han da Banesaar først, greb nu Øxen med begge Hænder; nu var Thorgeir kommet ham nær med hævet Sværd, Gunnar vender sig imod ham meget forbittret, hugger Øxen tvertigiennem ham, tager ham hurtig op derpaa,

og kaster ham i Rangaa; og drev han ned ad Vadstedet til, og fæstede der ved en Steen, og hedder det siden Thorgeirs Vad.

Lad os nu flye! sagde Thorgeir Stærkodderson: ikke vil os Seier undes i dette Færd. Da vendte de dem alle paa Flugt. Lad os nu forfølge dem, sagde Kolskeg, tag du Bue, og Piil, og tør du komme Thorgeir Stærkodderson paa Skud. Vor Pung tør blive tom, inden de ere bødede, som her ligge døde, sagde Gunnar. Ikke kommer du til at fattes Penge, sagde Kolskeg, og Thorgeir holder ikke op, før han bliver din Bane. Der skal staae nogle som han imod mig, før jeg skal være ræd, svarte Gunnar. Nu reed de hiem, og fortalte, hvad skeet var. Halgerd var glad ved disse Tidender, og roste meget, hvad de havde giort. Kan være, det er velgiort, sagde Ranveig; men værre bæres det mig for, end at jeg skulde troe, der kom noget godt af.

Fire og tredsindstyvende Capitel.

Disse Tidender spørges vide om; og sørgede mange over Thorgeir Otkelsons Død. Gizzur hvide reed hen, lyste Drabene til, og stævnede Vidner til Thinge. Nial og Gunnar kom sammen, og talte om Træfningen; da sagde Nial: tag dig nu vare,

nu har du dræbt to Gange i samme Ætlæg; hold dig nu det ihu, at det giælder dit Liv, om du ikke holder, hvad Forlig der bliver giort. Ikke agter jeg at afvige derfra, sagde Gunnar; men dog vil jeg have Eders Bistand fornøden paa Thinget. Jeg skal være dig tro til min Dødsdag, svarede Nial.

Nu leed det hen ad Thinge; de samlede stort Følge paa begge Sider, og blev det meget omtalt paa Thinget, hvad Ende denne Sag vilde faae. Gizzur hvide og Geir Gode talede med hverandre, hvo af dem der skulle paatale Drabet, og paatog sig Gizzur det da, og indstævnede Gunnar til Landlysning for Thorgeir Otkelsens Drab. Gunnar var stille, og talte lidet dertil. Da Sagen skulde paadømmes, forkastede Nial de fire af Gizzurs Vidner, og fordrede de fem andre at forklare, om ikke Navnerne havde lagt sig der i Baghold, for at dræbe Gunnar, hvis de kunde? Da disse eenstemmigen bekræftede dette, erklærede Nial denne Indsigelse for gyldig, og sagde, at han paa den Anklagedes Vegne vilde nedlægge den, hvis Modparten ikke vilde voldgive Sagen.

Da raadede mange Høvdinge til mindelig Afgiørelse, og blev det nu overdraget tolv Mænd at paakiende Sagen, og blev det da saa, at en Pengebod sattes, der skulde reent udbetales paa selve Thinget. Gunnar og Kolskeg skulde drage af Landet, og

være borte i tree Vintre; og hvis Gunnar ikke drog udenlands, naar han kunde, skulde det staae de Dræbtes Frænder frit at myrde ham.

Gunnar gav ikke tilkiende, at han var utilfreds med Kiændelsen, men spurgte Nial om de Penge, han havde givet ham i Forvaring. Nial havde giort Pengene frugtbringende, og talte ham dem alle til, og gik de lige op med de Boder, Gunnar havde at yde.

Nu tog man hiem. Nial og Gunnar reed sammen fra Thinge; da sagde Nial: Kom vel ihu, Staldbroder! at du holder dette Forliig, og mindes, hvad vi have talt tilsammen; og som din forrige Udreise var dig til stor Hæder, saa vil denne blive dig meget hæderligere, du vil komme hiem med megen Anseelse, og blive en ældgammel Mand, og vil da ingen Mand her være din Overmand. Men drager du ikke ud, men bryder dette Forlig, da vil du blive dræbt her i Landet; og er det sørgeligt at vide for dem, som ere dine Venner. Gunnar sagde, at han skulde ikke rygge Forliget; han reed nu hiem, og sagde, hvad afgiort var. Ranveig tyktes vel om, at han drog ud, saa at hans Fiender fik først med andre at skaffe.

Fem og tredsindstyvende Capitel.

Thrain Sigfusson sagde sin Hustru, at han agtede at drage ud den Sommer; hun samtykkede deri, og fik han Skibsleilighed hos Hogni den hvide. Gunnar og Kolskeg tingede sig med Arnfin den Vigverske. Nials Sønner Grim og Helge bad deres Fader om Orlov at drage af Landet. Vanskelig, sagde han, vil Eders Udfærd vorde, saa det bliver tvivlsomt, om I beholde Livet; dog tør I vinde Hæder og Agtelse; men ikke er at omtvivle, at der jo vil følge Uleiligheder af. De bade ham idelig om, at torde reise, og kom det da saa vidt, at han bød dem drage, hvis de vilde; de tingede sig da ombord hos Bard svarte, og Olaf Kettelsen; og taltes nu meget om, at saa mange af de bedste Mænd droge af Bøigden.

Gunnar havde tvende Sønner med Halgerd, den ene hedde Hogni, den anden Gran. Hogni tegnede til en kiæk Mand, var taus, vantroende, og sandru. Gran havde meget efter sin Moder; de vare da voxne. Gunnar lod sin og sin Broders Føring bringe om Bord, og var nu Skibet ladet; han tog nu til Bergthorsval og andre Gaarde, at søge sine Venner, og takke dem for Bistanden, der havde staaet ham bi. Anden Dagen laver han aarle til at tage til Skibet, og sagde da til alle, at han

nu tog reent bort; og syntes det mange haardt, skiøndt de ventede, han vilde engang komme tilbage.

Da han var færdig, omfavnede han alle sine, og fulgte de ham alle ud. Han sætter Øren løselig mod Jorden, svinger sig i Sadelen, og rider bort med Kolskeg. De rede frem mod Markarfliot, da Gunnars Hest snublede, og han sprang af; og saae han nu omkring til Hlide, og Gaarden paa Hlidarende, og sagde: Skiøn er Hlide, saa at jeg aldrig saae noget saa skiønt, Agren grøn, og Toften frugtbar, og vil jeg igien ride hiem, og ingensteds drage. Giør du ikke dine Fiender den Glæde, at du bryder Forliget, sagde Kolskeg; thi det monne dig ingen Mand tiltroe; og maa du det hoiligen tænke, at Alt vil gaae, saasom Nial har sagt. Ikke reiser jeg nogensteds, svarte Gunnar, og vilde jeg, du giorde ligesaa. Ikke skeer det, siger Kolskeg; ikke sviger jeg dette Forlig, og ikke noget andet, som mig er tiltroet; og var det den eneste Ting, hvorover vi kunne skilles; men siig til mine Frænder og min Moder, at ikke agter jeg at see Island mere; thi jeg vil faae din Død at spørge, Frænde! og frister da intet mig til at komme hiem. Nu skiltes de; Kolskeg reed til Skibet, og drog bort; Gunnar reed hiem til Hlidarende. Halgerd blev glad ved Gunnars Hiemkomst, hans Moder sagde lidet dertil.

Gunnar sad hiemme den Høst og Vinter, og havde ikke mange Folk hos sig. Vinteren gik nu hen, Oluf Paa indbød Gunnar med Halgerd at være hos sig, og give sin Moder, og Hogni, sin Søn, Gaarden i vare. Gunnar tyktes først vel derom, og samtykkede deri; men da Tiden kom, vilde han ikke.

Paa Thinget om Sommeren landlyste Gizzur og hans Venner Gunnar, og inden Thinget var hævet, stævnede han alle Gunnars Uvenner til Almannagia, Stærkodder fra Trihyrning, og hans Søn Thorgeir, Mørd og Valgard den trædske, Geir Gode og Hialte Skiæggesøn, Thorbrand og Asbrand Thorleiksønner, Eilif og Aanund hans Søn, Aanund fra Troldskov, og Thorgrim Nordmand fra Sandgil. Gizzur sagde: Jeg vil indbyde Eder, at vi i Sommer drage mod Gunnar, og dræbe ham. Hialte sagde: det har jeg lovet Gunnar her paa Thinget, da han giorde meest paa mit Ord, at jeg skulde ikke være i noget fiendtligt Foretagende mod ham, og skal saa være. Og gik nu Hialte bort.

De, der bleve tilbage, raadslog nu om at overfalde Gunnar, og gave hinanden Haand derpaa, og undsagde den, der traadde ud derfra. Mørd skulde holde Øie med, naar der bedst gaves Leilighed at overfalde ham, og vare de fyrgetyve Mand i

denne Forening; og meente de, det nu vilde blive dem let at overvinde Gunnar, da Kolskeg var borte, og Thrain, og mange andre af hans Venner.

Nu reed Folk fra Thinge. Nial tog hen til Gunnar, og sagde ham hans Landlysning, og det Overfald, der var besluttet imod ham. Det er vel giort af dig, at du advarer mig, sagde Gunnar. Nu vil jeg, sagde Nial, at mine Sønner, Skarphedin og Havskuld skulle tage hen til dig, og vil de vove deres Liv for dit. Ikke vil jeg, sagde Gunnar, at dine Sønner skulle lade Livet for min Skyld; og har du fortient andet af mig. Det hielper til ingen Ting, sagde Nial; Urolighederne vil vende sig did, hvor mine Sønner er, naar du er falden. Ikke er det usandsynligt, sagde Gunnar, men ikke vil jeg, det skal skee dem for min Skyld. Men det vil jeg bede dig om, at du vil have et Øie med min Søn, Hogni; Gran taler jeg ikke om, thi han gior ikke stort efter mit Sind. Nial lovede det, og reed hiem.

Der fortælles, at Gunnar reed til alle Forsamlinger og Lagthing; og torde aldrig hans Uvenner angribe ham, og varede det saaledes nogen Tid, at han drog om, som den, der aldrig var landlyst.

Sex og tredsindstyvende Capitel.

Næste Høst sendte Mørd Valgardsøn et Bud til Gizzur hvide og Geir, at Gunnar var ene hiemme, men hele hans Huusfinde maatte være nede paa Øerne til Høbiergning. Saasnart Gizzur hvide og Geir Gode hørte det, rede de østpaa over Aaerne, og over Sandgil til Hof. Derfra sendte de Bud til Stærkodder paa Trihyrning, og mødtes de da der samtlig, som skulde overfalde Gunnar, og holdt Raad, hvorledes man skulde gaae tilværks.

Mørd sagde, at de aldrig vilde komme over Gunnar uforvarende, med mindre de fik en Bonde fat fra næste Gaard, ved Navn Thorkel, og tvang ham at gaae med dem, at fange Hunden Sam, og lod ham ene gaae til Gaarden. De droge da østpaa ad Hlidarende, og sendte efter Thorkel; ham grebe de, og forelagde ham to Vilkaar, enten at lade sit Liv, eller lokke Hunden; han besluttede heller at frie sit Liv, og gik med dem.

Der var et Hegn nedenfor Hlidarende Gaard, der standsede de med Hoben; Thorkel Bonde gik ind i Gaarden. Hunden laae oppe i Huset; Thorkel lokkede den med sig i en Huulvei; da saae Hunden, at der nærmede sig Folk, og foer paa Thorkel, og greb ham i Underlivet. Men Aanund fra Trold-skov hug Hunden i Hovedet med Øxen, saa den gik

ind i Hiernen. Hunden gav et Bræl saa høit, at det forekom dem overordentlig og mageløst, og faldt den i det samme død ned.

Syv og tredsindstyvende Capitel.

Gunnar vaagnede i Sengkammeret, og sagde: Ilde handler man med dig, Sam, min Fostre! og tør det være vor Skiæbne, at der bliver kün stakket mellem vor Død. Gunnars Sengekammer vär blot bygget af Træ, og tækket med Bræder uden fra; og Glugger ved Sidebiælkerne, med Dreiespiæld for. Øverst oppe sov Gunnar, Halgerd, og hans Moder Ranveig.

Da de sammensvorne kom til Gaarden, vidste de ikke, om Gunnar var hiemme, og sagde, der maatte een gaae i Forveien til Huset, og see, hvad han kunde faae at vide. De andre satte dem ned paa Marken. Thorgrim Nordmand krøb op ad Sengkammeret. Gunnar seer en rød Kiortel for Gluggen, og hugger med Øxen ud midt igiennem; nu gik Fødderne fra Thorgrim, han tabte sit Skiold, og faldt ned af Taget; derpaa gik han til Gizzur, og de andre, der sad paa Marken. Gizzur saae paa ham, og sagde: Er Gunnar da hiemme? Det maa I vide, svarte Thorgrim, men at hans Øxe

er hiemme, har jeg faaet at vide; i det samme faldt han død om.

Nu søgte de til Huset, Gunnar skiød iblandt dem med Pile, og værgede sig vel; og udrettede de intet; da løb nogle op paa Huustaget, og vilde angribe derfra; men Gunnar skiød ogsaa paa dem med sine Pile, og udrettede de heller intet, og gik det saa en Tid. De hvilede dem nu, og angreb derpaa anden Gang. Gunnar skiød bestandig ud paa dem, og udrettede de intet endnu, og trak dem anden Gang tilbage. Da sagde Gizzur hvide: Lad os gaae bedre frem; ellers bliver det til Intet med os! De angreb nu tredie Gang, og blev ved; derpaa drog de dem tilbage igien. Nu sagde Gunnar: der ligger en Piil ude paa Taget, og er det af deres egne; den vil jeg skyde ud til dem, og er det dem en Skam, hvis de faae Skade af deres egne Vaaben. Giør ikke det, min Søn! sagde hans Moder, at du opægger dem, der alt have draget dem tilbage. Gunnar tog Pilen, og skiød ud iblandt dem, og traf den Eilif Aanundsøn, og blev han ilde saar; men han stod affides, og vidste de ikke, at han var saaret. Der kom en Haand ud med en Guldring om, sagde Gizzur, og tog en Piil, der laae paa Taget, og vilde de neppe hente Vaaben ude, ifald de havde nok inde; lad os derfor angribe paa ny. Lad os brænde dem inde! sagde Mørd. Det skal aldrig skee, sagde

Gizzur, skiøndt jeg vel veed, mit Liv er i Fare. Dog staaer det dig frit, at give os tienlige Raad; da du hár Ord for saa snedig en Mand.

Paa Marken laae Toug, som de idelig brugte til at giøre Husene fast med i Storm. Lad os tage dem, sagde Mord, og slaae om Bielkehovederne, og giøre den anden Ende fast om Stene, og med Vinder trække Taget af Sengkammeret. De toge nu Tougene, og iværksatte hans Forslag, og mærkede Gunnar det ikke, for de havde vundet hele Taget af Huset. Nu skiød han saa med sin Bue, at de aldrig kunne komme ham nær. Da raadede Mord dem anden Gang, at brænde Gunnar inde. Ikke veed jeg, sagde Gizzur, hvorfor altid du skal komme med, hvad ingen anden vil, og skal det aldrig skee.

I det samme springer Thorbrand Thorleiks Søn op paa Taget, og hugger Gunnars Buestræng over; Gunnar griber sin Øxe med begge Hænder, vender sig hurtig mod ham, hugger tvertigiennem, og kaster ham ned til Jorden. Da løber hans Broder Asbrand op, Gunnar hugger til ham med Øxen; han holder Skioldet for, Øxen gaaer igiennem Skioldet, begge hans Arme blev saar, og faldt han ned af Væggen. Nu havde Gunnar saaret otte Mand, og dræbt to; da fik han selv tvende Saar, og sagde Alle, at han hverken forandrede sit Ansigt ved Saar, eller i Døden.

Giv mig to Lokker af dit Haar, sagde han til Halgerd, og flet du og min Moder mig en Buestræng. Ligger der dig Magt paa? spurgte Halgerd. Der ligger mit Liv paa, svarte han, thi aldrig faae de mig overvundet, saalænge jeg kan bruge min Bue. Saa vil jeg nu, siger hun, huske dig den Kindhest, du gav mig; og bryder det mig ikke, om du værger dig længere eller kortere. Hver har noget, at giøre sig navnkundig ved, svarte Gunnar, og skal jeg ikke bede dig længe derom. Ilde giør du, sagde Ranvieg, og længe vil din Skam leve.

Gunnar værgede sig vel, og diærveligen, og saarede otte Mænd til, saa haardt, at mange laae for Døden deraf. Han værgede sig, til han faldt om af Træthed; de gave ham da mange svare Saar, dog kom han dem afhænde, og værgede sig endnu længe; endelig fik de ham dræbt.

Da sagde Gizzur hvide: En stor Kæmper have vi nu fældet, og haver det været saare vanskeligt; og vil hans Forsvar leve, medens Land bygges. Nu gik han at opsøge Ranveig, og sagde: Vil du unde vore trende Døde Jord, at de her kunne begraves? Saa meget heller, svarte hun, som jeg vilde unde Eder alle det. Det er at tilgive, sagde Gizzur, at du taler saaledes; thi du har tabt meget; og bød han, at ingen maatte rane, og ingen hærge.

Derpaa droge de bort, da sagde Thorgeir Stærkodderson: Ikke faae vi Fred at være hiemme paa vore Gaarde for Sigfussønnerne, hvis ikke du Gizzur eller du Geir bliver her sydpaa. Kan vel være, svarte Gizzur, og kastede de da Lod derom, og tilfaldt Loden Geir at blive der; han tog da til Od, og bosatte sig der. Han havde en Søn ved Navn Hroald; han var Slegfred, og hans Moder Biartey, en Søster til Thorkil Veile, der faldt ved Hestebækken paa Grimsnes. Denne Hroald roste sig af, at han havde givet Gunnar Banesaar. Thorgeir Stærkodderson roste sig og af, at han havde saaret Gunnar. Gunnars Drab rygtedes, og blev ilde omtalt allevegne, og sørgede mange over hans Død.

Otte og tredsindstyvende Capitel.

Nial tyktes ilde om Gunnars Død, Sigfussønnerne ogsaa. De spurgte, om Nial meente at paatale Gunnars Drab, eller lægge Sag an derfor. Han sagde, det kunde ikke skee, da Manden var fredløs; heller maatte man giøre Morderne noyen Vanære, ved at dræbe nogle Mænd til Hævn for ham.

De kastede Høi op over Gunnar, og satte ham opreist i Høien. Ranveig vilde ikke, at hans Øre maatte bringes derind, og sagde, at den skulde ene

han tage, der vilde hævne Gunnar; thi tog ingen den. Ved Halgerd var hun saa haard, at hun nær vilde dræbt hende, og sagde, hun havde voldet hendes Søns Drab; thi flygtede Halgerd til Griota, og Gran med hende. Der blev da skiftet imellem dem, saa at Hogni skulde beholde Hlidarende Gaard og Bo, og Gran have Fæstegaard.

Det hændtes paa Hlidarende, at en Hyrde og Tienestequinde, der vogtede Qvæg nær ved Gunnars Høi, syntes, de hørte ham være lystig og synge inde i Høien. De droge da hiem, og sagde Ranveig, Gunnars Moder, hvad hændet var. Hun bad dem, at melde Nial det. De drog da til Bergthorsval, og fortalte Nial det samme. Han lod sig det gientage tree Gange; derpaa talede han længe sagte med Skarphedin; denne tog sine Vaaben, og drog med de tvende Tyende til Hlidarende. Hogni, og Ranveig tog overmaade vel imod ham, og vare glade ved hans Komme, og bad Ranveig ham, at blive længe hos dem, hvilket han lovede. Han og Hogni ginge jævnligen ind og ud sammen. Hogni var en rask Mand, af gode Naturgaver, men mistænksom; og torde ingen sige ham, hvad skeet var.

En Aften vare Skarphedin og Hogni ude ved Gunnars Høi, paa den syd
re Side; det var klart

Maaneskin, dog kom der undertiden Skyer for; de syntes, Høien var aaben, og havde Gunnar vendt sig i Høien, og saae mod Maanen; de tyktes at see fire Lys brænde i Høien, og faldt der ingensteds Skygge. De saae, at Gunnar var lystig, og saae meget glad ud. Han qvad en Sang, og saa høit, at de nøie kunde høre, hvorvel de stode langt borte. Saaledes var Sangen:

Ringes rige Giver mødte
Regn af Saar, den uforsagte
Hognis Fader, han som ofte
Havde trættet Fiendetrætter,
Heller, sagde Hielmens Bærer,
Han, der kløved Skiolde mange,
Vallen død han vilde klæde,
Heller end forsagt at vige.

Derpaa lukkedes Høien igien. Vilde du troe dette Syn, spurgte Skarphedin, hvis Nial eller jeg fortalte dig det? Troe det vilde jeg, svarte Hogni, af Nials Mund, thi det siges, at han lyver aldrig. Der er meget ved sligt et Syn, sagde Skarphedin, da han selv har ladet sig see for os; og vilde han heller døe, end vige for sine Fiender; og gav han os samme Raad. Ikke kommer jeg nogen Vei, sagde Hogni, naar ikke du vil staae mig bi. Nu skal jeg komme Gunnars Adfærd ihu, gav Skarphedin til Svar, da eders Frænde Sigmund var fældet, og staae Eder bi af al min Evne. Det har

min Fader lovet Gunnar, naar du eller hans Moder skulde faae det behov. De vendte nu tilbage til Hlidarende.

Ni og tredsindstyvende Capitel.

Vi vil nu drage strax ud i denne Nat, sagde Skarphedin; thi spørge de, at jeg er her, ville de tage dem bedre vare. Dine Raad vil jeg følge, sagde Hogni. De toge da deres Vaaben, da alle Folk vare i Senge. Hogni tog Gunnars Øxe ned, og sang det høit i den. Da sprang Ranveig op meget forbittret, og sagde: Hvo tager den Øxe, som jeg haver bandlyst for enhver at røre? Jeg vil bringe den til min Fader, sagde Hogni: at han kan tage den med til Valhal, og bære den paa Vaabenthing. Heller vil du bære den selv, svarte hun, og hævne din Faders Død; thi Øxen har forudsagt en Mands Drab, om ikke fleres. Nu gik Hogni ud, og sagde Skarphedin de Ord, der vare faldne imellem ham og hans Farmoder.

De droge til Od. To Ravne fløi hele Tiden med dem. De kom ved Nattetid til Od, og drev Qvæget til Huus. Da løb Hroald og Tiørfe ud, og drev Qvæget op i Huulveiene, og havde

deres Vaaben med dem. Skarphedin sprang op, og sagde: Du behøver ikke at see dig om, det er, som dig synes; her er Folk; derpaa gav Skarphedin Tiorfe Banehug. Hroald havde et Spyd i Haanden; Hogni anfalder ham, Hroald støder efter Hogni. Hogni hugger Spydstagen over med Øxen, og gik Øxen igiennem Hroald. Nu gik de fra de Døde, og hen ad Trihyrning.

Skarphedin sprang op paa Taget, og rev Græstørv af, og troede de inde i Huset, at det var Qvæg. Thorgeir og Stærkodder tog deres Vaaben, og Klæder, og løb ud, og omkring Hegnet, men da Stærkodder saae Skarphedin, blev han bange, og vilde vende om. Skarphedin hugger ham ned op mod Giærdet; da kom Hogni Thorgeir imøde, og fældte ham med Øxen. Derfra reed de til Hof, og var Mørd ude paa Marken, og bad om Fred, og bød fuldkommen Fyldestgiørelse. Skarphedin sagde ham de fire Drab; og sang da følgende:

Vi have fældet fire
Fiendtlige Bueskytter;
Dem snarlig, Guldets Sanker,
Du Selskab faaer at giøre.
Ildraadig Skioldeskiæmmer!
Da, Karl! vi dig skal kue!
Giv, Guldets Sammenpuger!
Flux Gunnars Ætling Selvdom.

Samme Vei, som de fore, skal du gaae, sagde Skarphedin, eller give Hogni Selvdom, hvis han vil tage derimod. Hogni sagde, hans Agt var, intet Forlig at gjøre med hans Faders Banemænd. Dog modtog han Selvdommen omsider.

Halvfierdsindstyvende Capitel.

Njal underhandlede med Eftermaalsmændene efter Stærkodder og Thorgeir, at de skulde indgaae Forlig; og blev Herredsmode sat, og Voldgiftsmænd udnævnte; og blev Alt taget i Betragtning, Overfaldet paa Gunnar, endskiøndt han var landslyst, og alle de Pengebøder, der sattes, betalte Mord samtlig; thi de afgiorde ikke Sagen med ham, før den anden Sag var afgiort; og lode de dem gaae lige op, og blev saaledes Alt afgiort; paa Thinget blev megen Omtale derom; men tilsidst blev Geir Gode og Hogni forligte, og blev Forliget siden ved Magt, og Geir Gode boede i Hlid til sin Dødsdag.

Midlertid var Kolskeg kommen til Norge, og var i Vig om Vinteren; Sommeren efter foer han østpaa til Danmark, og anbefalede sig hos Dannerkongen Svend Tiugeskiæg, og nød der megen Hæ-

der. En Nat drømte han, at en Mand kom til ham med et lyst Ansigt, og vækkede ham; og sagde: Staae du op, og drag med mig. Hvad vil du mig? spurgte Kolskeg. Jeg skal skaffe dig en Hustru, og skal du da være min Ridder. Han syntes, at han sagde Ja dertil; derpaa vaagnede han.

Siden gik han hen til en Sandsiger, og sagde ham sin Drøm; og han raadde Kolskeg at fare til de sydlige Lande, og blive Guds Ridder. Han modtog nu Daaben i Danmark; noget derpaa fik han Tidende om Gunnars Drab; han havde da hverken Lyst at blive der, eller vende tilbage til Island; men drog østpaa til Gardarige, og var der en Vinter. Derpaa drog han derfra til Myklegaard, og gik der i Tieneste; og hortes det siden hiem, at han havde der taget sig en Hustru, og var Høvding over Væringerne, og blev der til sin Dødsdag; og holdt han saaledes, hvad han havde sagt Gunnar ved Afskeden, at han aldrig saae Island mere.

De ulige Hustruer

eller

Gunnars og Nials Endeligt.

Anden Part.

Nial.

Første Capitel.

Det er sagt, hvorledes Thrain Sigfussøn drog af Landet, paa samme Tid, som hans Ven og Frænde Gunnar var giort fredløs. Han kom til Hakon Jarl paa Hlade, der tog vel imod ham, da han hørte, han var en Paarørende af den navnkundige Gunnar. Thrain blev hos ham Vinteren over, og vandt hans særdeles Gunst, ved at overvinde og dræbe en navnkundig Sørøver, ved Navn Kole; og gav Jarlen ham et kosteligt Skib, som var bygget paa en ualmindelig Maade, og kaldes Gammen, fordi det var prydet med et Gamshoved. Med dette Skib fulgte Thrain Jarlen til et Møde, han paa Rigets Østgrændse havde med Kongen af Sverrig; og kunde da ingen holde det med Thrain og hans Gam i at seile. Derover fik Thrain mange Avindsmænd; men saae man da stedse, hvormegen Agt Gunnar bestandig stod i hos Jarlen; thi han lod svare ilde paa dem, der vilde tale ondt om Thrain. Næste Vaar spurgte Jarlen ham, om han vilde

vende tilbage til Island? Han havde dengang ikke bestemt sig endnu, da han først vilde høre derfra; men da man nu erfoer Gunnars Drab, raadde Jarlen Thrain til at blive hos sig i Norge; og blev han da hos Jarlen.

Andet Capitel.

Nials Sønner, Grim og Helge, vare dragne fra Island samme Sommer, som Thrain. De bleve af haarde Nordenstorme forslagne af deres Kaas; og faldt dem tillige saa stort Mørke paa, at de ikke vidste, hvor de vare. Tilsidst kom ind mellem saadanne Udyb, at de mærkede, de ikke kunde være langt fra Land. De spurgte nu Bard hvide, der førte Skibet, hvad Land der kunde være nærmest? Det kan, svarte han, efter de Vindskifter, vi have havt, være forskiellige, Orkenøerne, Skotland eller Irland.

Det klarede nu, og de saae i to Dage Land paa begge Sider, men lige for dem i Fiorden et stort Skiær; de kastede Anker udenfor det, da Veiret begyndte at lægge sig. Om Morgenen derpaa blev det stille; men nu saae de tretten Skibe løbe ud imod dem. De raadsloge nu om, de skulde sætte dem

til Modværge; men medens de endnu vare derom i Beraad, vare Vikingerne der, og gav dem Valget, enten at gaae fra Borde, og overlade dem Skib og Gods, eller at forsvare sig. Helge svarte: Det sidste! Kiøbmændene, der havde Gods paa Skibet, gave sig ynkelig derved; men Grim lod raabe Stridsraab, at Vikingerne ikke skulde høre Kiøbmændenes Jamren. Der begyndte nu en haard Strid; og vare begge Nials Sønner stedse, hvor Kampen var haardest. Nu saae de ti Skibe komme sydfra af al Magt roende op til dem. I det forreste Skib stod en Mand ved Masten i Silketrøie, med smukt udslaget Haar, en forgyldt Hielm paa Hovedet, og et guldbeslaget Spyd ihænde. Han spurgte, hvad dette var for en ulige Kamp, og hvo de Kiæmpende vare? Helge svarede, at Vikingerne vare tvende Skotter, Griotgard og Snekolf, Frænder af Melkolf Skottekonge; at deres Skib tilhørte Baard hvide, og at de selv vare Islændere, og Nial Thorgeirssøns Sønner. Navnkundige ere baade I og Eders Fader, svarte Høvdingen. Hvo er nu du? spurgte Helge. Jeg hedder Kaare Solmunds Søn, og er fra Suderø; var Svaret: hvad ønske I af mig? Din Bistand mod Vikingerne, svarte Helge. Denne tilsagde Kaare ham, og fornyedes nu Kampen. Kaare sprang over paa Snekolfs Skib; Denne hug efter ham med sit Sværd, Kaare sprang bag-

tænds over et Tværtræ, der laae over Skibet, Snekolfs Hug kom da i Træet, saa hele Sværdbredden gik deri. Nu hug Kaare til Sneekolf med saadan Magt, at han hug Armen af ham, og blev det strax Sneekolfs Banesaar. Griotgard kastede nu sit Spyd efter Kaare, men denne undveeg Spydet; i det samme kom Grim og Helge til, og Helge fældede Griotgard med sit Sværd. De beseirge nu de øvrige Skibe, skiænkede Vikingerne Livet, som de bade om, men tog hele Byttet, og lagde til Øerne med alle Skibene.

Tredie Capitel.

De fulgtes nu med Kaare til Sigurd Jarl paa Orkenøerne, hvis Hirdmand han var. Jarlen tog paa Kaares Ord vel imod dem, og giorde de ham alle tre lige Skiæl følgende Vaar, da de forhialp ham til en herlig Seier over tvende skotske Grever, der havde overfaldet Jarlens Besiddelser paa Fastlandet. Siden droge de med Kaare paa Viking, tilbragte da Vintren hos Sigurd Jarl, og gik saa til Norge til Hakon Jarl, hvor Kaare lovede at komme til dem, da han skulde bringe Jarlen Skat.

Helge og Grim kom til Norge til Sommermarkeds Tid, og traf de der Thrain Sigfussøn, som nu lavede sig til at vende tilbage til Island, og næsten var seilklar. Paa samme Tid var der i Norge en anden Islænder, som kaldtes Vigahrap, et ondt og farligt Menneske. Han var flygtet fra Island for Drab, og havde i Norge taget sin Tilflugt til Dalegudbrand, en nøie Ven af Hakon Jarl. Gudbrand havde et Tempel i Fællig med Jarlen, Mage til det i Hlade, og der aldrig aabnedes, uden naar Jarlen kom.

Dale Gudbrand tog vel mod Vigahrap, og syntes i Begyndelsen vel om ham, da han vidste at tale om mange Ting; men omsider bleve baade Gudbrand og Andre keede af hans kaade Mund. Ogsaa havde Hrapp altid meget med Gudbrands Datter Gudrune at snakke, saa Ordet gik, at han forlokkede hende. Gudbrand satte sin Datter tilrette for hendes Fortrolighed med Hrap; hun lovede Vedring; men det blev dog det samme. Gudbrand paalagde da sin Huusfoged Asvard at holde Øie med hende, hvor hun stod, og gik. Engang bad hun sig Forlov; at gaae for Fornøielse i Noddeskoven, Asvard gik med. Hrap søgte dem op, tog hende ved Haanden, og gik bort med hende. Asvard gik efter, og fandt dem liggende i Græsset. Han løftede sin Øxe, løb til, og hug Hrap efter Benene; Hrap dreiede sig hurtig

fra Hugget, saa det glippede, sprang hastig op, og greb sin Øxe. Nu vilde Asvard tage Flugten; Hrap hug Ryggen over paa ham, og han faldt død ned. Da sagde Gudrun: Nu har du giort det, at du ikke bliver længe hos min Fader; og dog er der det, som end vil tykkes ham værre; thi jeg er med Barn ved dig. Ikke skal han faae det at vide af nogen Anden, svarte Hrap: jeg vil nu gaae hiem, og sige ham begge Dele. Der kommer du ikke levende fra, sagde Gudrun. Det vil jeg prøve, svarte han, fulgte hende til de andre Fruentimmer, og gik hiem.

Gudbrand sad i Høisædet, og var der kun faa Folk i Stuen. Hrap gik frem for ham, og bar Øxen høit. Hvoraf er din Øxe blodig? spurgte Gudbrand. Jeg har rettet Ryggen paa din Foged, svarte Hrap. Det har ikke været til det gode, sagde Gudbrand, du har dræbt ham. Det har jeg, sagde Hrap. Hvad giorde du det for? spurgte Gudbrand. Du vil ansee det for Smaating, sagde Hrap, han vilde hugge Benet af mig. Hvad havde du da giort? spurgte Gudbrand. Hvad der ikke kom ham ved; svarte Hrap. Hvad var det da? blev Gudbrand ved. Vil du vide det, svarte Hrap, saa traf han mig hos din Datter; det syntes han ilde om. Staaer op, griber ham, og slaaer ham ihiel! raabte Gudbrand. Lidt seer du paa vort

Svogerſkab, ſvarte Hrap; men ikke har du Folk nok til, at det ſkeer ſaa ſnart. De reiſte dem nu, men han ſprang fra dem, og løb ad Skoven; de løb efter, men kunde ikke naae ham. Gudbrand ſamlede Folk, og lod Skoven randſage; men de fik ham ikke, da Skoven var ſtor og tyk.

Hrap fandt nu et Friſted hos en Skovmand, der hedde Tofi, en Karl, der lignede ham i alle Maader; men Hrap var ſielden hiemme, og fandt idelig Leilighed at komme til Gudrun, uden at Gudbrand eller hans Søn Thrand nogenſinde var iſtand til at faae ham fat, ſaa meget de end lurede paa ham. Gudbrand lod Hakon Jarl vide, hvormegen Fortræd han havde af Hrap, og lod Jarlen denne giøre fredløs, ſatte Penge paa hans Hoved, og lovede ſelv at komme og ſøge ham op. Det gik midlertid længe hen, da ham tyktes, de maatte kunde fange ham ſelv, ſaa uforſigtig, ſom han foer afſted.

Fierde Capitel.

Nu kom Hakon Jarl i Beſøg til Gudbrand. Dette fik Hrap at vide, og gik ſamme Nat til deres Gudehuus. Der ſaae han Thorgerd Horgabrud

sidde, i fuld Legemsstørelse, med en overmaade stor Guldring om Armen, og et Hovedtøi paa. Han slog da Hovedtøiet af hende, og tog Ringen. Nu saae han Thor paa Kærren, og tog en Ring fra ham, en tredie Ring tog han fra Irpa, slæbte dem alle ud, plyndrede dem, satte saa Ild paa Huset, brændte det, og gik derpaa bort. Det grydede alt ad Dag.

Som han gaaer over noget Agerland, springe sex Mand op i Vaaben, og gribe ham an; han værger sig vel; og faldt det saa ud, at han dræbte tree af dem, og gav Thrand Ulivs Saar; men to jog han ad Skoven, saa de intet Budskab kunde bringe Jarlen. Han gik nu til Thrand, og sagde: Det staaer nu til mig, at dræbe dig, om jeg vil; men ikke vil jeg det; og vil jeg see mere paa vort Svogerskab med dig, end I har giort med mig. Nu vilde Hrap været tilbage ad Skoven, da seer han Folk mellem Skoven og sig, trøstede sig til ikke at søge did, men lagde sig ned i noget Krat, og laae der en Stund.

Om Morgenen aarle gik Hakon Jarl og Dalegudbrand til Gudehuset, og fandt det brændt, og de tree Guder udenfor afklædte. Da tog Gudbrand tilorde: Megen Magt er givet vore Guder, da de ere gangne selv ud af Ilden. Ikke have Guderne giort det, svarte Jarlen: der maa En have sat Ild

paa Huset, og baaret Guderne ud. Ikke hævne Guderne sligt paa Stedet, men bortviist bliver den Mand fra Valhalla, og kommer der aldrig, som det har bedrevet.

I det samme kom fire af Jarlens Mænd løbende til, og bragte onde Tidender, at de paa Ageren havde fundet tree Mænd dræbte, og Thrand dødelig saaret. Hvo har giort det? spurgte Jarlen. Vigahrap! sagde de. Saa har han og brændt Gudehuset. Det, syntes de og, lignede ham. Hvor troe I nu, han er? spurgte Jarlen. De svarte, at Thrand havde sagt, han havde lagt sig i et Krat. Jarlen drog did at søge; men da var Hrap borte. Jarlen beskikkede da Folk til at søge om ham, og fandt de ham ikke; han var selv med at lede, bød derpaa sine Folk at hvile sig noget, gik ene bort fra de øvrige, og befalede, at ingen maatte følge ham. Han var da noget borte, faldt paa begge Knæ, og holdt Haanden for Øinene. Derpaa gik han tilbage til Sine, og sagde: Kom nu med! De gik med ham; han dreiede tvært af fra den Vei, de hidtil havde fulgt, og kom til en liden Dal, da sprang Hrap op lige for ved dem, og havde han nys skiult sig der. Jarlen æggede sine Mænd til at forfølge ham; men Hrap var saa rap til Fods, at de aldrig engang kunde komme ham nær.

Femte Capitel.

Hrap søgte nu lige til Hlade; der vare Thrain Sigfussøn, og begge Nials Sønner just seilfærdige; Hrap løb hen, hvor Nialsøunerne laae, og sagde: Rædder mig, I gode Mænd! Jarlen vil dræbe mig. Helge saae paa ham, og sagde: En Ulykkensmand er du, og var det bedre, at ikke modtage dig. Ønske vil jeg, sagde Hrap! at dig maa vederfares meget Ondt af mig! Mand er jeg da til, svarte Helge, at hævne det paa dig til sin Tid.

Nu vendte Hrap sig til Thrain Sigfussøn, og bad ham see til sig. Hvad er der med dig? spurgte Thrain. Jeg har brændt et Gudehuus for Jarlen, og dræbt nogle Mænd, svarte Hrap; og er han her strax; thi han er selv med at lede efter mig. Neppe sømmer mig det, svarte Thrain, saa meget Godt, som Jarlen har giort mig. Da viiste Hrap Thrain de Klenodier, han havde taget i Gudehuset, og tilbød sig, at give ham denne Skat. Thrain svarede, at han ikke tog derimod, med mindre Hrap tog Betaling derfor. Saa bliver jeg her staaende, sagde Hrap, og skal de dræbe mig for dine Oine, og du faae hver Mands Eftertale derfor.

Nu saae de Jarlen og hans Mænd komme; da tog Thrain imod Hrap, lod sætte en Baad ud,

og ham bringe til sit Skib. Nu er det et lykkeligt Fiælested, sagde Thrain, at Bunden er slaaet ud paa to Tønder, dem skal du krybe i. Han krob da i Tønderne, de bleve bundne sammen, og hidsede over Bord.

Nu kom Jarlen med sine Folk til Nialsønnerne, og spurgte, om Hrap havde været der? De sagde Ja. Han spurgte, hvorhen han havde taget Veien fra dem? De svarte, de havde ikke lagt Mærke dertil. Jarlen sagde: Stor Hæder skulde den have af mig, der sagde mig, hvor Hrap var. Grim sagde sagte til Helge: Hvorfor skulde vi ikke sige det? intet er mig visere, end at Thrain aldrig lønner os vel. Ikke skulde vi alligevel sige det, svarte Helge; thi det gielder hans Liv. Grim sagde: Kan være, at Jarlen lader Hævnen gaae ud over os; thi han er saa vred, at den maa gaae ud over nogen. Ikke skulle vi bekymre os derom, sagde Helge; dog ville vi lægge ud, og snart gaae i Søen. De lagde dem da under en Ø, og ventede der paa Bør.

Jarlen gik nu til Skibsfolket, og udspurgte dem alle; men alle lagde Dølgsmaal paa, at de vidste noget om Hrap. Da sagde Jarlen: Nu ville vi gaae til min Fælle Thrain, og vil han faae os Hrap, hvis han veed noget af ham. De toge nu et Langskib, og seilede ud til Kiøbmandsskibene. Thrain erfoer Jarlens Færd, stod op, og hilste

ham venlig. Jarlen tog derimod, og sagde: Vi søge om en Mand, ved Navn Hrap, en Islænder, der har giort os mangehaande Ondt; vi ville derfor bede Eder, at I udlevere os ham, eller sige os, hvor han er. Du veed, svarte Thrain, at jeg dræbte en Mand, du havde landlyst, og vovede mit Liv, og har du storligen belønnet mig derfor. Større Belønning skal du nu faae, sagde Jarlen. Thrain betænkte sig nu, og vidste ikke vel, hvad Jarlen meest maatte agte; dog benægtede han, at Hrap var der, og bad Jarlen selv søge. Jarlen giorde ikke meget derved, tog i Land, og gik ene fra de andre, og var meget vred, saa at ingen torde tale til ham.

Nu sagde Jarlen: Viser mig til Nialsønnerne; og skal jeg nøde dem til at sige mig Sandhed; da blev ham sagt, at de var lagt ud. Der er da ikke at giøre, sagde han: men ved Thrains Skib var der to Vandtønder, dem kan en Mand vel have været skiult i; og har Thrain skiult ham, tør han være i dem; og ville vi tage anden Gang ud til Thrain.

Siette Capitel.

Thrain seer, at Jarlen agter sig ud igien, og siger: Var Jarlen vreed sidst, da er han dobbelt saa vreed nu, og giælder det nu alle Mands Liv her paa Skibet. De lovede da alle at holde Tingen hemmelig, thi enhver var bange for sit Liv. De toge nu nogle Sække af Lasten, og lagde Hrap isteden, og oven paa ham andre Sække, der vare lettere. Nu kom Jarlen, som de havde faaet Hrap giemt. Thrain hilste ham vel; Jarlen besvarede hans Hilsen, men ikke strax. De saae, at han var overmaade vreed. Jarlen sagde til Thrain: Kom du frem med Hrap, jeg veed vist, at du har fordulgt ham. Hvor har jeg da skiult ham? Herre! spurgte Thrain. Det maa du vide, svarte Jarlen; men skal jeg giætte, troer jeg, du har skiult ham i Vandtønderne. Ikke vilde jeg, sagde Thrain, at du skulde skylde mig for Løgn; heller vilde jeg, du randsagede Skibet.

Nu gik Jarlen ombord, randsagede Skibet, og fandt intet. Frikiender du mig nu? spurgte Thrain. Langt fra, sagde Jarlen; men ikke veed jeg, hvorfor vi ikke finde ham. Jeg synes, jeg giennemskuer Alt, naar jeg er i Land, men naar jeg kommer her, seer jeg intet. Nu lod han sig roe i Land, og var saa vreed, at ingen maatte tale til ham.

Hans Søn Svend var med ham; et underligt Sindelag er det, sagde han, at lade uskyldige Folk undgiælde sin Vrede.

Jarlen gik nu eensom bort fra de øvrige, kom siden til dem igien, og sagde: Lad os roe ud til dem igien. Saa giorde de. Hvor kan han have været skiult? spurgte Svend. Ikke giør det nu noget til Sagen, svarte Jarlen: Nu tør han vel være borte derfra. Der laae to Sække ved Lasten; og tør Hrap have ligget i Lasten i deres Sted.

De seile ud igien, sagde Thrain; de tør atter agte dem ud til os. Nu maa vi faae ham op af Lasten, og lægge andre Ting isteden, men de løse Sække maa blive liggende. De giorde saa. Derpaa sagde Thrain; lad os svøbe Hrap ind i Seilet; det var rebet ved Raaen. Saa giorde de.

Nu kom Jarlen ud til Thrains; han var umaadelig forbittret, og sagde: Vil du nu frem med Manden, Thrain! og staaer nu din Sag værre end før. Thrain svarede: Jeg var længe kommet frem med ham, havde han været i min Varetægt. Hvor skulde han have været? I Lasten! sagde Jarlen Hvi søgte I da ikke der? spurgte Thrain. Det faldt os ikke ind, sagde Jarlen. Nu søgte de om ham, hele Skibet over, og fandt ham ikke. Vil du nu frikiende mig? sagde Thrain. Aldeles ikke! sagde Jarlen; jeg veed, du har skiult Manden, skiøndt

jeg ikke kan finde ham. Men heller vil jeg, at du skal handle som Nidding imod mig, end jeg mod dig; og tog han da til Land.

Nu troer jeg, sagde da Jarlen, at Thrain har skiult Hrap i Seilene. Da fik Thrain Bør, og gik tilsøes, og sagde, hvad længe efter har været et Mundheld: Lad nu Gammen tage Fart! ikke vil Thrain vige.

Thrain var ikke længe paa Søen, kom til Island, og tog hiem til sin Gaard. Hrap fulgde med ham, og var hos ham eet Aar; Vaaren derpaa gav Thrain ham en Gaard paa Hrapstad, og byggede han der. Dog holdt han sig meest op paa Griota; og blev anseet for at giøre Alting galt der; og sagde Folk, der var meget Venskab mellem ham og Halgerd, og at han havde lokket hende; men andre modsagde det. Gammen gav Thrain til sin Frænde Mord; alle Thrains Frænder ansaae hamsom deres Høvding.

Syvende Capitel.

Da Hakon Jarl saae, at Thrain var borte, sagde han til sin Søn Svend: Lad os tage fire Langskibe, og drage ud til Nialsønnerne, og dræbe dem; thi de monne have været Thrains Medvidere. Ikke

er det godt Raad, sagde Svend, at vende Brodden mod skyldfri Mænd, og lade den skyldige undkomme. Derfor vil jeg raade, sagde Jarlen. De gaae ud efter Nialsønnerne, opsøge dem, og finde dem under en Ø.

Grim var den første, der blev Jarlens Skibe vaer, og sagde til Helge: Her komme Hærskibe, og kiender jeg, det er Jarlen, og vil han ikke byde os Fred. Saa er sagt, svarede Helge, at saa er hver Mand kiæk, som han værger sig til, mod hvem saa end er. Det skulle og vi. Alle bade ham nu, at tage Anførsel, og grebe deres Vaaben.

Jarlen kom nu, og raabte til dem, og bød dem overgive sig. Helge svarede, at de vilde værge dem, saalænge de kunde. Jarlen bød alle dem Fred, der ikke vilde værge sig, Helge undtagen; men saa vennesæl var denne, at alle vilde døe med ham. Jarlen angriber dem med sine Folk; de værge dem vel, og vare Nialsønnerne stedse der, hvor Faren var størst. Jarlen bød dem ofte Fred, men de gav samme Svar, og sagde, de gave dem aldrig.

Da søgte fast ind paa dem Aslak fra Langø, og kom tree Gange op paa Skibet. Fast søger du hid, sagde Grim, og vel var det, om det dig vel maatte bekomme; da tog han et Spyd, og ramte ham under Struben, og blev det strax hans Bane. Nu dræbte Helge Jarlens Merkismand Egil. Da

angreb Svend Hakonsøn, og lod dem klemme imellem Skiolde, og bleve de saaledes tagne levende. Jarlen vilde nu strax lade dem dræbe; Men Svend sagde: Det maatte ikke skee, thi nu var det Nat. Da sagde Jarlen: Dræber dem da i Morgen; og binder dem fast i Nat. Det faaer da skee, sagde Svend: men ikke har jeg fundet kiækkere Mænd end disse; og er det stor Skade, at tage slige Mænd af Dage. De have dræbt to af vore kiækkeste Mænd, sagde Jarlen, derfor skal de dræbes. Des kiækkere vare de, sagde Svend: dog maa dette blive, som du vil; og bleve de da bundne, og lagte i Lænker. Derpaa faldt Jarlen i Søvn.

Da alle Folk sov, sagde Grim til Helge: Jeg vilde herfra, om jeg kunde. Lad os da see om noget Paafund, svarte Helge. Grim seer, at der ligger en Øxe med Eggen i Veiret; han gik strax dertil, og fik Buestrængen, han var bundet med, skaaret over, men blev ilde saaret i Haanden; nu løste han Helge. De listede dem nu fra Borde, og kom i Land, uden at Hakon blev det vaer; der brød de Lænkerne af sig, og gik til den anden Side af Øen. Det grydede nu ad Dag; de blev et Skib vaer, og kiendte, at Kaare Sigmundsøn var der. De opsøgte ham strax, sagde ham deres Vaande, viste ham deres Saar, og sagde, Jarlen sov nu. Ilde er det, sagde Kaare, at I skulde stædes i

Vaande for Ildgierningsmænds Skyld. Men hvad have I nu isinde? spurgte han. At overfalde Jarlen, og dræbe ham, sagde de. Ikke vil det lade sig giøre, svarede Kaare, skiøndt I ikke fattes Mod dertil; dog skulle vi først vide, om han er der endnu. De droge did; men var Jarlen da borte.

Ottende Capitel.

Nu drog Kaare til Hlade, at søge Jarlen, og bringe ham Skatten, han havde indsamlet til ham. Har du taget Nialsønnerne til dig? sagde Jarlen. Det har jeg, svarede Kaare. "Vil du udlevere mig dem?" "Det vil jeg ikke." "Vil du sværge: at du ikke har villet angribe mig med Nialsønnerne?" Da tog Erik Jarl tilorde: Ikke er det at fordre; stedse har Kaare været vor Ven, og skulde det ikke saa være gaaet, hvis han havde været tilstæde; Nialsønnerne var da intet Ondt vederfaret; men de skulde havt Straf, som dertil havde giort; og tykkes det mig nu sømmeligere, at give Nialsønnerne gode Gaver for den Qvide, de have udstaaet, og deres Saar. Saa bør det være, sagde Jarlen; men ikke veed jeg, om de vil modtage Forlig, og sagde Jarlen da, at Kaare skulde handle med dem derom.

Kaare spurgte da Helge, om han vilde modtage Fyldestgiørelse af Jarlen, eller ikke? Helge svarede: Jeg vil modtage den af hans Søn Erik; men ikke vil jeg have med Jarlen at skaffe. Dette sagde Kaare til Erik. Saa skal det være, svarte Erik, at han skal modtage Fyldestgiørelsen af mig, hvis ham saa tykkes bedre, og siig dem, at jeg byder dem hiem til mig, og skal min Fader ikke giøre dem Meen. Det modtoge de, og droge til Eriks, og vare hos ham, indtil Kaare var seilklar. Da droge de med ham først til Sigurd Jarl, og siden i Viking, paa Vilkaar, at han skulde vende med dem tilbage til Island.

Derhen kom de følgende Sommer, oa landede ved Eyre. Der fik de sig Heste, og rede til Bergthorsval; da de kom der, bleve de modtagne af alle med Glæde. De fik nu deres Gods hiem, og Skibet paa Land. Kaare var den Vinter hos Nial. Om Vaaren begiærede han Nials Datter Helga, og talede begge Brødre hans Sag, og blev hun ham tilfæstet, og Brylluppet bestemt, og Bryllupsgildet holdt fiorten Dage før Midsommer; og vare de den Vinter hos Nial; de kiøbte Land paa Dyrholmen øster i Mydal, og byggede der, og satte de en Huusfoged og en Huusholderske derover; selv vare de idelig hos Nial.

Niende Capitel.

Hrap boede paa paa Hrapstad, dog var han idelig paa Griota; og var han i Orde for at sætte Ondt i dem der. Thrain leed ham vel. Engang var Ketil fra Mark paa Bergthorsval; da talte Nialsønnerne om, hvad de havde udstaaet, og sagde, de kunde fordre Godtgiørelse af Thrain, naar de vilde. Nial sagde, det var bedst, at Ketil talte med sin Broder Thrain. Han lovede det; og gav de ham Frist til at tale derom.

Noget efter spurgte de Ketil om Udfaldet; men han sagde: Han vilde ikke sige stort af deres Samtale: thi det lod til, at Thrain syntes, jeg giorde formeget af mit Svogerskab med Eder, sagde han. De talede da ikke mere derom; men tyktes nu, at Sagen tegnede til at blive vanskelig, og raadspurgte deres Fader, hvorledes de skulde bære dem ad dermed, og sagde, de vilde ikke saaledes lade det henstaae. Nial svarte: Ikke er det saa usædvanligt. De vil synes uden Sag, hvis de dræbes; og er det mit Raad, at saamange muligt tale med dem derom, at det kan blive desflere vitterligt, naar de tale ilde dertil; og skal Kaare tale dem til, thi han er en sindig Mand; og vil da Misforstaaelsen med Eder tiltage, da de vil dynge onde Ord sammen, naar nogen bringer den Ting paa Bane; thi det er taabelige

Folk. Kan og være, at det vil siges, at mine Sønner ere sene til Daad; og skulle I taale det en Tid; thi Alt giver Trætte, naar det er fuldbragt; men lad dette ikke rygtes, før I agte at foretage Eder noget, hvis I ilde behandles. Havde I raadspurgt mig fra først, skulde det aldrig kommet i Omtale, og havde I da ingen Vanære havt deraf; men nu er det Eder til megen Ulempe; og tør det tage saa til med Eders Vanrygte, at I ikke faae Hielp derfor, før I give Eder i Fare, og gribe til Vaaben; og maa man derfor gaae varligen frem.

Engang talte Nialsønnerne til Kaare, at han skulde tage til Griota. Kaare svarte, at han vilde synes bedre om andet Færd, dog vilde han drage did, naar det var Nials Raad. Han drog da til Thrain, de talede om Sagen; og bleve de ikke enige. Da han kom hiem, spurgte Nialsønnerne ham, hvor det var gaaet. Han svarte, at han ikke vilde gientage Thrains Ord, da det var at vente, det vilde blive sagt, saa de kunde høre det selv.

Thrain havde femten stridbare Mænd paa sin Gaard, og reed der otte med ham, hvor han drog hen. Selv var han prægtig klædt, og reed bestandig i en himmelblaa Kappe, med forgyldt Hielm, og med Spydet Jarlensgave ihænde, og et smukt Skiold, og Sværd i Belte. Med ham var gierne Gunnar Lambson, og Lamb Sigurdson, og Gran

Søn af Gunnar paa Hlidarende; dog var som oftest Vigahrap ham nærmest; og fulgte ham meget tvende Brødre, Lodin og Tiørfe, af hans Huusfinde. Meest Ondt for Nialsønnerne satte Hrap og Gran, og voldte især, at intet blev budet til Bod.

Tiende Capitel.

Nialsønnerne talte ofte til Kaare, at han skulde drage med dem did, og skeede det omsider, og sagde han, det var godt, de fik Thrains Svar selv at høre, og giorde da de fire Nialsønner, og Kaare, som den femte, dem rede, og droge til Griota.

Der var en bred Forstue, hvor mange Mennesker kunde staae ved Siden af hinanden. En Kone stod ude, saae Nialsønnerne komme, og sagde Thrain det. Han bad sine Mænd gaae ud i Forstuen, og tage deres Vaaben. De giorde saa. Thrain stod midt i Døren; paa hans ene Side stod Vigahrap, og paa den anden Gran Gunnarsøn; paa begge Sider af dem stod de øvrige, thi de vare alle hiemme.

Skarphedin kom først op, saa Kaare, saa Havskuld, saa Grim, og saa Helge. Ingen hilste dem, da de kom. Skarphedin sagde: Alle ere vi

velkomne. Halgerd stod i Forstuen, og havde talt sagte med Hrap; hun sagde nu: Det siger Ingen af dem, her er, at I ere velkomne. Intet betyde dine Ord, svarte Skarphedin; thi enten er du en Skiændegiæst, eller en Skioge. De Ord skal du undgielde, før du tager hiem, svarte hun.

Helge sagde: Jeg kommer til dig, Thrain! at spørge, om du vil give mig nogen Erstatning for, hvad jeg udstod i Norge for din Skyld? Thrain svarte: Aldrig vidste jeg, at I Brødre vilde beregne Eders Mandsdomsgierninger i Penge; hvor længe skal ellers denne Pengekræven staae paa? Saa sige mange, svarte Helge, at du bør byde os Erstatning, da det gieldte dit Liv. Det viser nu Lykken, sagde Hrap, at det faldt saa ud, som det skulde; da I kom under Slaget, og vi ud. Liden var den Lykke, sagde Helge, at bryde Jarlen sin Tro, og faae dig for det. Synes du ikke, du har Erstatning af mig at fordre? spurgte Hrap. Jeg vil bøde dig, hvad jeg synes, du er værd. Lad os ikke have noget at skifte, svarte Helge; ikke torde du baade derved. Skift du ikke Ord med Hrap, sagde Skarphedin, men giv ham rød Belg for graa! Ti du stille, Skarphedin! sagde Hrap: Ikke skal jeg spare, at løfte min Øxe mod dit Hoved. Det faae vi nu prøve, sagde Skarphedin, hvo af os

skal bære Stene paa Hovedet af den anden. Tag I hiem, I Møgskiæglinger! sagde Halgerd, og skal vi saa bestandig kalde Eder herefter, og Eders Fader gamle Skiægløs. De tog ikke bort, før alle de nærværende havde giort dem skyldige i disse Ord, undtagen Thrain; han forbød sine Mænd at sige sligt.

Nu toge Nialsønnerne bort, droge hiem, og fortalte det til deres Fader. Toge I Vidner paa deres Mund? spurgte Nial. Nei ingen! sagde Skarphedin; vi agte ikke at forfølge denne Sag, uden ved Vaabenthinget. Det vil ingen nu troe, siger Bergthora, at I føre Værge. Lad du kun være, Huusmoder! at ægge dine Sønner, sagde Kaare, de tør være diærve nok desuden. Siden talte Faderen og Sønnerne, og deres Maag Kaare Solmundsen, længe sagte med hverandre.

Ellevte Capitel.

Nu blev der megen Omtale om deres Trætte, og tyktes alle at vide, at den ikke kunde saaledes neddysses. Runolf, Søn af Ulf Aargode, ofter i Dal, var en god Ven af Thrain, og havde budet ham hiem til sig, og blev det aftalt, han skulde komme østpaa, tree eller fire Uger efter, at Vinteren

var begyndt. Til dette Færd bød Thrain Hrap med sig, og Gran, Gunnar Lambsøn, og Lamb Sigurdsøn, Lodin og Thiørfe. Halgerd og Thorgerd skulde ogsaa være med; og bekiendtgiorde Thrain tillige, at han agtede at være paa Marka hos sin Broder Ketil, og sagde da, om hvormange Dage han vilde være hiemme.

De vare samtlig fuldvæbnede, rede øster over Markarfliot, og fandt der nogle fattige Koner, der bad dem hielpe sig over Floden. Det giorde de, reed saa til Dal, og blev der vel modtagne. De fandt Ketil fra Marka, og bleve der to Dage.

Runolf og Kekil bad Thrain, at han skulde giøre Forlig med Nialsønnerne; men han sagde, at han gav aldrig Pengebod, og svarede haardt, og lagde til, at han troede sig allevegne bered mod Nialsønnerne, hvor de saa mødtes. Kan saa være, svarte Runolf, men jeg er af den Mening, at ingen er deres Lige, siden Gunnar fra Hlidarende kom af Dage; og er det rimeligt, at dette vilde blive en af Parternes Bane. Thrain svarte, han var ikke bange for det.

Nu drog Thrain op til Marka, og var der i to Dage, siden tog han igien ned til Dal, og blev allevegne forløvet med sømmelige Gaver. Markarfliot var iislagt paa begge Sider, men i Midten

var aabent, dog var der Driviis hist og her. Thrain sagde, han agtede at ride hiem om Aftenen. Runolf raadde ham derfra, og sagde, det var forsigtigere, ikke at komme hiem til den Tid, han havde sagt. Det var Feighed, sagde Thrain, og vil jeg det ikke.

De Omløbersker, de havde hiulpet over Vandet, kom til Bergthorsval. Bergthora spurgte dem, hvor de var fra. De sagde: østfra, nedenfor Øfield. Hvo bragte eder over Vandet? spurgte Bergthora. "Meget stadselige Folk" "Hvem da?" "Thrain Sigfussøn og hans Følgesvende; men det syntes os værst, at sige dig, at de vare saa kaadmundede og ildtalende om din Mand og hans Sønner." Bergthora svarte: Mange vælge ikke selv deres Rygte. Siden tog de bort, og gav Bergthora dem Gaver, og spurgte, naar Thrain kom hiem? De svarte, at han vilde være fire eller fem Dage hiemmefra. Det sagde Bergthora siden sine Sønner, og sin Maag Kaare, og talede de længe hemmelig sammen.

Tolvte Capitel.

Samme Morgen, som Thrain reed østfra, vaagnede Nial aarle, og hørte Skarphedins Øxe

røre ved Bræddevæggen. Han staaer da op, og gaaer ud, og seer alle sine Sønner, og Kaare sin Maag, i Vaaben. Skarphedin var fremmerst, han var i blaa Kappe, og havde Skiold, og sin Øxe paa Skuldrene. Næst ham gik Helge, han var i en rød Kiortel, havde Hielm paa Hovedet, og et rødt Skiold med en Hiort i. Efter ham gik Kaare, han var i Silketrøie, havde Hielm og forgyldt Skiold, hvori var malet en Løve; alle vare de i farvede Klæder. Nial kaldte paa Skarphedin. Hvor vil du hen, Frænde? At søge Faar op! svarte han. Saa har det heddet engang før, sagde Nial: og da bedede I Mænd. Skarphedin lo, og sagde: hører I, hvad den Gamle siger, ikke er han uden Mistanke. Naar har du svart ham saa tilforn? spurgte Kaare. Da jeg dræbte Sigmund Hvide, Gunnars Frænde, sagde Skarphedin. For hvad? spurgte Kaare. Han havde dræbt Thord Sigurdsøn, min Fostre; var Svaret.

Nial gik hiem; de droge op i Raudaskrid, og blev der. Derfra maatte de see de andre, naar de droge østfra. Det var Solskin den Dag og klart Veir.

Nu reed Thrain med sine ned fra Dal langs Flodbredden. Lamb Sigurdsøn sagde: Der blinke Skiolde i Solskin fra Raudaskrid; der maa ligge Folk i Baghold. Saa vil vi dreie ned ad langs Flo-

den, svarte Thrain, og maa de da møde os, hvis de vil os noget. Og reed de da langs Floden nedad.

Skarphedin sagde: Nu har de seet os, siden de dreie af fra Veien, og er der nu intet andet for os, end at løbe mod dem, i det de komme ned. Mange ligge i Baghold, svarte Kaare, der ikke ere saaledes ulige af Mængde, som vi; de ere otte, og vi fem

De dreie nu ned langs Floden, og see den tillagt længere nede, og vil derover. Thrain tog Stade paa denne Iisbro, og sagde: Hvad mon disse Mænd vil? de ere fem, og vi ere otte. Lamb Sigurdsøn sagde: Saa troer jeg, at de vilde giøre et Forsog, om om der saa stod mange flere for dem. Thrain kaster Kappen, og tager Hielmen af med det samme. Som de løb ned langs med Floden, hendte det Skarphedin, at hans Skotvinde gik i Stykker, og standsede han for at giøre den tilrette. Hvorfor noler du, Skarphedin? spørger Grim. Jeg binder min Sko, svarer Skarphedin. Lad os løbe foran; sagde Kaare; ikke troer jeg, at Skarphedin vil være der senere, end vi. De rendte nu ned ad Iisbroen, og tog en stærk Fart.

Trettende Capitel.

Skarphedin sprang strax op, saasnart han var færdig, holdt Øxen Rimmigygi høit, og løb frem ad Floden til; men Floden var saa dyb, at den var vidt og bredt ikke at komme over. Paa den anden Bred var megen Iis, saa glat som Glas; og stod Thrain med sine midt paa Isen. Skarphedin giør et Spring, og tager Fart over Aabningen midt i Isen, standser ikke, men bliver ved i samme Fart. Isen var meget glat, og han foer afsted, saa hurtig, som Fugl kan flyve. Thrain var i Begreb med at sætte Hielmen paa. Nu naaede Skarphedin dem, huggede til Thrain med Rimmigygi, ramde ham i Hovedet, og klovede det ned til Kindtænderne, saa de faldt ned paa Isen. Dette skeede i saadant et Dieblik, at Ingen kom ham paa Hug. Han fløi afsted i samme Fart. Tiørfe skiød et Skiold for Fodderne af ham, han satte over det i et Spring, men blev paa Benene, og løb til Enden af Isen. Der kom Kaare og de andre ham imode. Det har du giort som en Mand, sagde Kaare. Nu er Raden til Eder, svarte Skarphedin. Det er den vel, svarte Helge.

Nu dreiede de om mod Thrains. Grim og Helge saae, hvor Hrap stod, og vendte dem begge mod ham. Hrap hugger efter Grim med sin Øxe. Det seer Helge, og hugger Hrap over Haanden, saa

den gik af, og Øren faldt. Der giorde du noget meget nyttigt, sagde Hrap; denne Haand har bragt mange Mennesker Saar og Bane. Det skal da nu faae Ende, sagde Grim, og stødte Spydet igiennem ham; da faldt Hrap død ned. Tiorfe vender sig mod Kaare, og kaster et Spyd efter ham. Kaare giør et Spring, og Spydet flyver forbi hans Fødder. Nu foer Kaare mod Tiorfe, og hug ham med Sværdet i Brystet, og ind i Underlivet; og blev det strax hans Død.

Da greb Skarphedin baade Gran Gunnarsøn, og Gunnar Lambsøn, og sagde: Her har jeg fanget to Hvalpe, hvad skal jeg giøre med dem? Det staaer til dig at dræbe dem begge, hvis du vil have Livet af dem, sagde Helge. Ikke nænner jeg at staae Hogni bi, og dræbe hans Broder, svarte Skarphedin. Den Tid tør komme, sage Helge, at du vilde ønske, du havde dræbt ham; thi aldrig bliver euten han dig tro, eller nogen af dem, som her er. Ikke er jeg ræd for dem, sagde Skarphedin. Derpaa gave de Gran Gunnarsøn og Gunnar Lambsøn, og Lamb Sigurdsøn, og Lodin Fred. Siden gik de til den Aabning, Skarphedin havde sat over, og maalte Kaare Springets Længde med sit Spydskaft, og var det tolv Alen. Nu tog de hiem. Nial spurgte om Nyt; de fortalte ham Alt, hvad der var foregaaet. Det er stort Nyt, sagde

Nial; og er det rimeligt, det bliver en af mine Sønners Død, om ikke mere. Gunnar Lambson bragte Thrains Liig med sig til Griota; og jordedes han der.

Fiortende Capitel.

Ketil paa Marka var gift med Thorgerd Nials Datter; som Thrains Broder, syntes han, han var i Forlegenhed, da han var hans Eftermaalsmand. Han reed da til Nial, og spurgte, om han bød nogen Bod for Thrains Drab? Nial svarede, han vilde bøde rundelig, og vil jeg, at du skal formaae dine Brødre, som have Bod at fordre, at de indgaae Forlig. Ketil sagde, han giorde det gierne; han reed da først hiem, noget efter stævnede han alle sine Brødre til Hlidarende, og raadslog med dem, og var Hogni med ham i det hele Raad, og blev det saaledes afgiort, at der skulde tages Voldgiftsmænd, og sættes et Møde; og blev bødet fuld Mandebod for Thrains Drab, og bekom alle de Bøder, som havde lovlig Adkomst dertil. Siden blev giort indbyrdes Fred, og Trygheden stadfæstet; og udbetalte Nial alle Pengebøderne vel og villig.

Nu var der nogen Tid roligt. Engang reed Nial op til Marka, og talede han og Ketil den hele

Dag sammen. Om Aftenen reed Nial hiem, og vidste ingen, hvad de havde raadslaaet om; Noget derpaa tog Ketil til Griota, og sagde til Thorgerd: Længe har jeg elsket min Broder Thrain høit, det skal jeg nu lade see; thi jeg tilbyder mig, at opfostre hans Søn Havskuld. Jeg sætter dig dig da de Vilkaar, sagde hun: Du skal understøtte denne Ungersvend i Alt, hvad du kan, naar han kommer til Skiœisaar, hævne ham, hvis han bliver dræbt, og skyde Penge til, naar han skal giftes; og skal du sværge mig dette. Han lovede hende det Alt; nu tager Havskuld hiem med Ketil, og er der nogen Tid.

Engang rider Nial op til Marka, og modtages vel; han var der Natten over. Om Aftenen kaldte han paa den unge Havskuld, og gik denne strax til ham. Nial havde en Ring paa, den viste han ham; han tog den, saae paa den, og satte den paa sin Finger. Vil du tage det Guld til Gave af mig? spurgte Nial. Det vil jeg, svarte Havskuld. Veed du, siger Nial, hvorledes din Fader kom af Dage? Jeg veed, svarte Drengen, at Skarphedin vog ham, og tør vi ikke ved at mindes, hvad er forligt, og bodet fuld Bod for. Det er bedre svart, end jeg spurgte, sagde Nial, og tør du blive en brav Mand. Vel tykkes mig om din Spaadom, svarte Havskuld, thi jeg veed, du er

fremsynet og sandru. Nu vil jeg tilbyde at være din Fosterfader, sagde Nial, hvis du vil tage derimod. Han svarte, at han gierne vilde tage mod denne Ære, og enhver anden, Nial vilde giore ham. Blev det da saa, at Havskuld tog hiem med Nial, som Fosterson. Han lod Drengen intet savne, og havde ham meget kiær. Nials Sonner forte ham an, og giorde ham Alt til Hæder. Nu leed det ad, at Havskuld voxte til. Han blev baade stor og stærk, og en meget smuk Mand at see til, haarfager, blid af Mæle, gavmild, meget from, en overmaade god Kiæmper, talte vel til Alle, og var vænnesæl. Nialsonnerne og Havskuld havde aldrig noget Udstaaende, hverken i Ord eller Gierning.

Femtende Capitel.

Paa Svinafield boede en Mand ved Navn Flose, Thord Freyrgodes Son; han var en ypperlig Hovding, stor og stærk, en overmaade nidkiær Mand, i hvad han foretog. Han havde fem Brodre, Thorgeir, Stein, Kolbein, Egil, og Stærkodder; den sidste var Floses Halvbroder. Stærkodder havde en Datter, ved Navn Hildigunna, hun var en anseelig Qvinde, deilig af Udseende, hun var saa

konstfærdig, at faa var hendes Lige; i øvrig var hun en meget hæftig og stolt Qvinde, dog ganske god, hvor Tingene gik med det gode.

En Dag sagde Nial til sin Fostersøn Havskuld: Jeg vilde beile for dig til en Hustru. Havskuld samtykkede deri, men spurgte, hvem han agtede at begiære? Hun hedder Hildigunna, og er en Datter af Stærkodder, Thord Freirsgodes Søn, svarte Nial. Hun, veed jeg, er det bedste Giftermaal for dig. See du dertil, Fostre! svarte Havskuld; min Beslutning skal være, som du vil. Saa vil vi begiære hende, sagde Nial.

Kort efter kaldte Nial Mænd at følge sig; og mødte Sigfussønnerne, og alle Nialsønnerne, og Kaare Solmundsøn; de rede til Svinafield, og bleve der venskabelig modtagne. Dagen derpaa talte Nial og Flose sammen i Cenrum; og vendte da Nial Talen saa, at han fik sagt Flose, han var kommen der at beile til Hildigunna, hans Slægtning. For hvem? spurgte Flose. For min Fostersøn Havskuld! svarede Nial. Det er velbetænkt, sagde Flose, og dog vove I meget begge. Men hvad siger du om Havskuld? "Godt maa jeg sige om ham, og skal jeg skyde Penge til, saamange som I finde sømmeligt, naar I vil tage denne Begiæring i Betragtning." Lad os kalde hende, sagde Flose, og vide, hvad hun synes om Manden.

Der blev nu kaldet paa Hildigunna, og kom hun strax. Flose sagde hende Tilbudet. Hun sagde dem, at hun var stolt, og vidste hun ikke, hvorledes hun skikkede sig for de Mænd, hun her fik at leve iblandt. Men det er ikke det mindste herved, at Manden intet Godord har, og har du lovet mig, ikke at give mig til godordsløs Mand. Det er alt nok, sagde Flose, naar du ikke vilde giftes med Havskuld, og vil jeg da ikke samtykke Giftermaalet. Ikke siger jeg det, svarte hun, at jeg ikke vil giftes med Havskuld, naar de skaffe ham Godord; men ellers giver jeg ikke mit Ja. Nial sagde: Saa vil jeg begiære, at denne Sag maa staae mig aaben i tree Aar. Flose svarte: Det skulde den. Det Vilkaar vil jeg lægge til, siger Hildigunna, hvis denne Beslutning tages, at jeg skal blive her østpaa. Nial sagde, at det vilde han lade Havskuld afgiøre; men Havskuld svarte, at han troede mange vel, men ingen saavel, som sin Fosterfader. De rede nu østfra.

Sextende Capitel.

Nial søgte om et Godord til Havskuld; men ingen vilde overlade sit. Nu leed Sommeren hen ad Althinget. Denne Sommer var der svare Træt-

ter før Thinget. Mange raadspurgte Nial, som de pleiede; men han gav i alle Sager, mod Formodning, saadan Betænkning, at baade Søgsmaal og Forsvar afvistes; og opkom derved stor Uenighed, da ingen Sag kunde blive afgiort, og reed Folk uforligte fra Thinge.

Det gik nu hen mod næste Thing. Nial reed til Thinge, og var Alt roligt der, da Nial talte til adskillige, at det var Tid at lyse deres Sager. Mange sagde, der vilde ikke komme meget udaf, naar man ikke kunde faae sine Sager frem, skiondt de vare stævnede til Althing; og vilde de heller søge deres Krav med Sværdeg og Od. Saa maa ikke være, sagde Nial, og er det ikke gavnligt, ikke at have Lov i Landet. Dog have I noget for Eder heri; og tilkommer det os, som kiende Lovene, og dem skulle styre, at forlige de Trættende, og stifte Fred; og er det da mit Raad, at vi Hovdinger samles at raadslaae derom.

De samledes, og fik Nial da den saakaldede Femterdem oprettet, hvorhen de Sager skulde indstævnes, der ikke for Fierdingsretterne kunde blive sluttede; og da nu i denne Anledning nye Godord oprettedes, udbad sig Nial, at der maatte tilstædes hans Fosterson Havskuld et af disse, og dette oprettes paa Hvitianes. Dette bevilgedes, og kaldtes Havskuld siden Hvitianesgode. Nial drog hiem fra

Thinget, og kort efter med sine Sønner til Svinafell, at tale med Flose om Frieriet. Flose sagde da, han skulde holde Alt, hvad lovet var, og blev da Hildigunna Havskulds Fæstemø, og Bryllupstiden bestemt.

Da Bryluppet var holdet, drog Havskuld og Hildigunna til Bergthorsval, og var der følgende Aar, og stod Alting vel mellem Hildigunna og Bergthora. Om Vaaren kiøbte Nial Jord i Vorsabo, og gav Havskuld, og da han flyttede did, antog Nial alle Tyende til ham; og stod det saa mellem dem i Alt, at ingen af dem var tilfreds med noget Raadslag, naar han ikke havde raadført sig med den anden derom. Havskuld boede længe paa Vørsabo saa, at den ene ansaae den andens Hæder som sin; og fulgte Nialsønnerne ham paa hans Færd; og saa indstændigt var deres Venskab, at de indbød hinanden til Giæst hver Høst, og gav hinanden store Foræringer, og gik det saaledes længe.

Syttende Capitel.

En Mand ved Navn Lyting boede paa Samstad, gift med Steinvøre, Thrain Sigfussøns Søster. Det var en stor og stærk Mand, riig, men

ond at omgaaes. Engang havde han Giæstebud paa Samstad. Havskuld Hvitianesgode, og Sigfussønnerne vare indbudne dertil, og kom alle. Der var og Gran Gunnarsön, Gunnar Lambson, og Lamb Sigurdson.

Havskuld Nialson, og hans Moder Hrodny havde en Gaard paa Holta, og reed han idelig mellem sin Gaard og Bergthorsval, og gik da hans Vei giennem Samstads Indhægning. Lyting havde to Brødre, den ene hedde Halstein, og den anden Halgrim, de vare begge høist urolige Mennesker, og vare de idelig hos deres Broder, thi andre kunne ikke komme tilrette med deres Sind.

Lyting var den Dag snart inde, snart ude, og gik da til sit Sæde. Da kom en Kone ind, som havde været ude, og sagde: Alt for langt borte var I, til at see den Storpraler ride forbi. Hvad for en Storpraler? spurgte Lyting. Havskuld Nialson, svarte hun, red dit Hegn forbi. Ofte rider han her igiennem, sagde Lyting, og ikke er det lidet ærgerligt; og tilbyder jeg dig derfor, Havskuld Hvitianesgode, at følge med, hvis du vil hævne din Fader, og dræbe denne Nialson. Ikke vil jeg det, svarte Havskuld Hvitianesgode, og vilde det være alt for ilde at lønne min Fosterfader Nial; men gid du aldrig trives for din Indbydelse! derpaa sprang han op fra Bordet, lod bringe sine Heste, og reed hiem.

Nu sagde Lyting til Gran Gunnarsøn, du var hos, da Thrain blev dræbt, og tør det være dig i Minde; ligeledes du Gunnar Lambsøn, og Lamb Sigurdsøn, og vil jeg nu, vi overfalde Havskuld Nialsøn i Aften, og dræbe ham. Nei! sagde Gran, ikke vil jeg overfalde Nialsønnerne, eller bryde det Forlig, som gode Mænd giorde. Ligeledes svarte de tvende andre, og Sigfussønnerne, og besluttede at ride bort. Da sagde Lyting, efter de vare borte: det vide alle, at jeg har ingen Bod faaet efter Thrain, min Maag, og skal jeg heller ikke helme, før der er kommet Blodhævn over ham. Derpaa kaldte han sine to Brødre, og tree af sine Karle, til at drage med sig. De drog ud, at lægge dem i Veien for Havskuld Nialsøn, og lurede paa ham norden for Gaarden i en Grav; og biede ham der til Midaften.

Da kom Havskuld ridende derhen ad; de sprunge alle op med deres Vaaben, og angrebe ham; han værgede sig saa vel, at de i lang Tid ikke kunde faae Magt med ham. Endelig, efter at han havde saaret Lyting i Haanden, og dræbt to af hans Folk, faldt han omsider. De havde givet ham sexten Saar, men de hug ikke Hovedet af ham. Nu tyede de hen i Skoven, østfor Rangaa, og forskak sig der.

Attende Capitel.

Selvsamme Aften fandt en Faarehyrde af Hrodnys Havskuld død, og kom hiem, og sagde Hrodny, hendes Søn var dræbt. Er han død? sagde hun: var Hovedet af ham? Det var det ikke, svarte han. Saa er det bedst, jeg seer ad selv! sagde hun, lav da du min Hest og Agetøi til. Han giorde saa, og drog de nu did, hvor Havskuld laae. Hun saae paa Saarene, og sagde: Det er, som mig bæres for; at han ikke er ganske død, og mon Nial helbrede større Saar.

De toge nu Liget, og lagde paa Vognen, og kiørte til Bergthorsval, og bragde det ind i Faarehuset, og lod det sidde opret til Væggen. De gaae derpaa begge til Huset, og banke paa. En af Huuskarlene kom til Dørren. Hun smutter strax ind ved ham, gaaer lige til Nials Sovekammer, og spørger: om Nial sov? Han svarer, at han havde sovet til nu; men nu var han vaagen. Men hvorfor — spurgte han — er du kommen her saa tidlig? Staae du op af Sengen fra min Medbeilerske — sagde Hrodny — og kom ud med hende og dine Sønner, at see din Søn Havskuld.

De staae nu op, og gaae ud. Lad os tage vore Vaaben med os, sagde Skarphedin. Nial svarte intet intet dertil; de løb da ind, og kom

bevæbnede ud. Hun fører dem an, til de komme til Faarehuset; hun gaaer ind, og beder dem komme efter, tænder en Lygte, og siger: Her er din Søn Havskuld! han har faaet mange Saar, og trænger han nu til at helbredes. Nial sagde: Dødstegn seer jeg paa ham, men ingen Livstegn; men hvorfor har du ikke viist ham dem sidste Tieneste; hans Næseborer staae aabne endnu. Det har jeg tiltænkt Skarphedin at giøre, svarte hun.

Skarphedin gik hen, og lukte hans Oine. Hvo, siger du, har dræbt ham? spurgte han nu sin Fader. Lyting fra Samstad, og hans Brødre have dræbt ham, svarte Nial. Dig overdrager jeg at hævne din Broder, Skarphedin! sagde Hrodny; og venter jeg, at du vil tee dig vel, skiøndt han ikke er ægtefød, og at du vil meest forfølge den Sag. Underligt er Eders Sind, sagde Bergthora; I have begaaet Drab, hvor der var kun liden Føie; men betænker og bepønser sligt, indtil der intet bliver af. Og vil Rygtet snart komme til Havskuld Hvitianesgode, og vil han byde Eder Forlig, som I vil tilstaae ham; og maa det nu strax sættes i Værk, hvis I vil. Skiællig ægger vor Moder os nu; sagde Skarphedin, og løb de nu alle ud. Hrodny gik ind med Nials, og blev der den Nat.

Nittende Capitel.

Skarphedin og hans Brødre stævnede nu op ad Rangaa til. Da sagde Skarphedin: Lad os staae stille, og lytte, og gaae sagte frem; thi jeg har hørt Folk tale oppe ved Aaen. Men vil du og Helge have med Lyting ene, eller med begge hans Brødre at giøre? De sagde, de heller vilde binde an med Lyting ene. Der er og større Fangst i ham ene, sagde Skarphedin, og vil det giøre mig ondt, om han undslipper; og trøster jeg mig bedst til, han ikke skal undgaae. Saa skal vi gaae paa, sagde Helge, hvis vi komme ifærd med ham, at han ikke skal slippe.

Nu gik de did, hvor de hørte Folk snakke, og saae Lyting og hans Brødre ved en Bæk. Skarphedin springer strax over Bækken, op paa en høi Sandbakke paa den anden Side; der stod Halgrim og hans Broder. Skarphedin hugger Halgrim over Laaret, saa Benet gik af; med den anden Haand griber han Halkel. Lyting stødte efter Skarphedin. Helge kom, og skiød sit Skiold for, og kom Stødet derpaa. Lyting tog en Steen, og kastede paa Skarphedin; nu slap Halkel løs; han vilde da op paa Sandbakken; men kunde ikke komme derop uden paa Knæ; Skarphedin hugger til ham med Øxen Rimmigygi, og hugger Ryggen over paa ham. Nu

flygter Lyting; Grim og Helge efter ham, og gav ham hver sit Saar; Lyting slap fra dem over Aaen, og saa til Hest, og foer afsted, til han naaede Vorsabo.

Havskuld Hvitianesgode var hiemme, og traf han ham strax. Lyting sagde ham, hvad skeet var. Det maatte du vente dig, sagde Havskuld; du har baaret dig rasende ad, og mon her sandes, hvad sagt er: at stakket er Drabsmandens Glæde. Og troer jeg nu, du finder det selv usikkert, om du kan frelse dit Liv, eller ei. Vist er det, svarer Lyting, at det var med Nød og Neppe, jeg slap. Dog vilde jeg nu, at du skulde faae mig forligt med Nial, saa jeg kunde blive ved min Gaard. Det skal jeg, svarte Havskuld.

Derpaa lod Havskuld sin Hest sadle, og reed med fem Mand til Bergthorsval. Da vare Nials Sønner komne hiem, og havde lagt dem at sove. Havskuld skyndte sig til Nial; og da han kom ham i Tale, sagde han; Jeg er kommet at bede for Lyting, min Maag; han har høilig forbrudt sig mod Eder, brudt Forlig, og dræbt din Søn. Nial svarte: Lyting vil troe sig allerede at have bødet meget ved sine Brødres Drab; men hvis jeg giør noget Vilkaar, giør jeg det for din Skyld, og siger jeg da det inden Forliget, at Lytings Brødre skal være faldne ubode; Lyting skal heller ingen Bod have for

sine Saar; men fuld Mandebod bodes for min Søns Drab.

Jeg vil, du skal dømme, sagde Havskuld. Det vil jeg giøre, som du vil, svarte Nial. Vil du, dine Sønner skal være tilstæde? spurgte Havskuld. Ikke er Forliget derfor desnærmere, svarte Nial; men de ville troligen holde, hvád jeg indgaaer. Da lad os afgiøre Sagen, sagde Havskuld; og du tilsiger ham Sikkerhed for dine Sønner. Det skal jeg, sagde Nial, og vil jeg, at han skal bøde 200 Øre Sølv for min Søns Drab; men kan han blive paa Samstad; skiøndt det syntes mig raadeligere, at han solgte sin Jord, og flyttede bort; ikke fordi jeg eller mine Sønner ville svige ham den tilsagte Fred; men mig tykkes, det tor hænde, at der opstaaer nogen i Bøygden, der tør blive ham farlig. Men at jeg ikke skal synes at giøre ham herredsflygtig, tillader jeg ham, at blive her i Egnen; dog paa hans eget Ansvar.

Derpaa tog Havskuld Hvitianesgode hiem. Nialsønnerne vaagnede, og spurgte deres Fader, hvo der havde været? Han sagde dem: det havde hans Fostersøn Havskuld. Har han bedet for Lyting? sagde Skarphedin. Det har han, svarte Nial. Det var ilde, sagde Grim. Ikke havde Havskuld skudt Skioldet for ham, sagde Nial, hvis du havde

dræbt ham, da det var dig overladt. Lad os ikke dadle vor Fader, tog Skarphedin til Orde.

Det bør siges derhos, at dette Forlig fra begge Sider blev holdt.

Tyvende Capitel.

Norge havde skiftet Hovding. Hakon Jarl var død, og Oluf Tryggesøn kommen i hans Sted; og blev Hakon Jarls Død, at Trællen Karker skar Halsen over paa ham, paa Rimol i Gaulardal. Tillige spurgtes der, at man havde skiftet Tro i Norge; de havde aflagt deres forrige Gudsdyrkelse, og Kong Oluf havde christnet Vestlandet, Hialtland, Orkenøer, og Færøer. Nu sagde mange, i Nials Paahør, at det var meget selsomt, at forsage fordums Tro. Da sagde Nial: Mig synes, som den nye Tro maa være meget bedre, og som den er lykkelig, der antager den; og komme der Mænd hid, som forkynde den, skal jeg vel fremme den Sag. Og gik han ofte eensom, og talte med sig selv.

Samme Høst kom til Gautavik i Berufiord et Skib, ført af Tangbrand, der var sendt af Kong Oluf med en Islænding ved Navn Gudlauf, at forkynde den christne Tro paa Island. De bleve vel

modtagne af Hall paa Sida, der lod sig døbe med alle sine, og antoge siden alt flere Høvdinger Christendom, og imellem dem Nial med alle hans; andre stode den med Vold og Magt imod, og kom det ofte til Strid; og drog Tangbrand tibage til Norge til Kong Oluf, og anklagede Islænderne for Udaad og Troldbom; og blev da Kongen saa vreed, at han vilde lade alle Islændinge, som i Norge vare, gribe, fængsle, og henrette. Da lovede Gizzur hvide, og Hialte Skieggeson, der begge havde antaget Christendommen, at de vilde drage over, at omvende deres Landsmænd; og fik de da, ved Hielp af Hall fra Sida vundet Thorkel Gode, Laugmand i Liosavatn, og blev Christendommen lovformelig indført paa Althinget, dog saa, at den gamle Tro for en Deel skulde taales.

Et og tyvende Capitel.

Det burde tilforn været sagt, at Havskuld Nialsøn, han, som blev dræbt af Lyting paa Samsted, havde en blind Søn, ved Navn Aanund. Han var nogle Aar derefter paa Thingskaal Thing, og lod sig lede omkring mellem Telterne. Da han nu kom til det Telt, hvor Lyting fra Samstad var

inde, lod han sig føre derind, og hen for Lyting. Da sagde han: Er Lyting fra Samstad her? Hvad vil du? spurgte Lyting. Jeg vil vide, sagde Aanund, om du vil byde mig nogen Bod for min Fader? Jeg er Slegfred, og har ingen Bod faaet. Lyting svarte: Fuld Mandebod har jeg bødet for din Faders Drab; og tog din Farfader og dine Farbrødre derimod; men mine Brødre bleve ubode; og er det baade saa, at jeg har handlet ilde, og at jeg er behandlet meget haardt. Ikke spørger jeg, sagde Aanund, om du har bødet dem; jeg veed, de ere forligte; jeg spørger, hvad du vil bøde mig? Slet intet! svarte Lyting. Ikke skiønner jeg, sagde Aanund, at det er ret for Gud, saa nær Hiertet, som du har hugget mig. Men det kan jeg sige dig, at dersom jeg var karsk paa begge mine Øine, skulde jeg enten have Mandebod, eller Blodhevn for min Fader. Nu skifte Gud os imellem!

Derpaa gik han ud, men som han kom i Teltdøren, vendte han sig indad igien; da oplodes hans Øine, og han sagde: Lovet være Herren! nu seer jeg, hvad han vil. Han løber nu ind i Teltet igien, til han kommer til Lyting, og hugger ham i Hovedet med Øxen, saa den gik i lige til Hammeren. Han trak den nu tilbage, Lyting faldt ned, og var død. Aanund gaaer nu ud i Teltdørren, og som han kommer paa samme Plet, hvor hans Øine vare

opladte, da lukkedes de igien, og han var atter blind, saa længe han levede.

Nu lod han sig lede hen til Nial og hans Sønner, og sagde dem Lytings Drab. Ikke kan du sagsøges derfor, sagde Nial; thi sligt er saare forudbeskikket; og er det os en Advarsel, hvis slige Tildragelser indtræffe, ikke at afvise saa Nærpaarørende. Siden bød Nial Lytings Frænder Forlig. Havskuld Hvitianesgode underhandlede med dem, at de modtoge halve Bøder formedelst den Tiltale, som Amund syntes at have til Lyting. Siden tilsagde de hinanden indbyrdes Tryghed, som af Lytings Frænder og blev tilsagt Amund. Nu reed Folk hiem fra Thinge, og var det da roligt længe.

To og tyvende Capitel.

Denne Sommer kom Valgard Trædske hiem. Han var endnu Hedning, men Mørd havde tillige-med Flose og flere Høvdinger ladet sig christne. Valgard var om Vinteren paa Hof hos sin Søn Mørd. Engang sagde han til denne: jeg har redet vidtomkring i Bøigden, og synes mig, jeg kan ikke kiende igien, at det er den samme. Jeg kom til Heitianæs, og der saae jeg mange Teltetofter, og megen

Tilberedelse; jeg kom paa Thingskaalthing, og der saae jeg alle vore Telte nedbrudte, hvoraf kommer saadant Vidunder? Her er oprettet nye Godord, og Femterdom, svarede Mord, og have Folk sagt dem fra Tinge hos mig, og til Things hos Havskuld. Ilde har du lønnet mig det Godord, jeg fik dig ihænde, svarte Valgard, naar du har handlet saa umandig dermed; og vil jeg, du skal betale dem saaledes derfor, at det bliver samtliges Bane, og det paa den Maade, at du sætter dem sammen, saa Nials Sønner dræbe Havskuld; og ere der mange Eftermaalsmænd efter ham, og tør da Nialssønnerne selv for den Sags Skyld blive dræbte. Det troer jeg ikke, jeg faaer udrettet, sagde Mord. Jeg skal gaae dig tilhaande med Raad, svarte Valgard; du skal byde Nialsønnerne hiem til dig, og give dem Foræringer til Afsked; og da først skal du komme frem med Bagvaskelsen, naar der er blevet stort Venskab mellem Eder, og de troe dig ligesaagodt som sig selv; og kan du saaledes tage Hævn over Skarphedin, fordi han aftvang dig Pengene efter Gunnars Drab; og naar alle disse ere døde, kan du først komme til Høvdingskab. De afgiorde da indbyrdes, at disse Raadslag skulde iværksættes.

Mord sagde: jeg vilde, Fader! at du skulde antage den christne Tro; du er en gammel Mand. Ikke vil jeg det, sagde Valgard: heller vil jeg, at

du forsager denne Tro, og seer, hvorledes det gaaer af. Det, sagde Mørd, han ikke vilde giøre. Valgard sønderslog da alle Mørds Kors og Helligdomme. Stakket efter blev Valgard syg, døde, og jordedes ved Hof.

Tree og tyvende Capitel.

Noget efter reed Mørd til Bergthorsval, og fandt der Skarpheding og hans Brødre. Han sledskede meget for dem, og snakkede med dem det meste af Dagen, og sagde, han vilde være meget indgaaet med dem. Skarphedin tog det Alt vel; men sagde, han havde ikke søgt det før. Og gik det saa, at han kom i saa nøie Venskab med dem, at ingen af Parterne ansaae noget Anslag for fyldest, uden den anden havde været paa Raad med. Nial syntes bestandig ilde om, at han kom der, og traf det idelig, at Mørd var ham til Besvær.

Engang kom Mørd til Bergthorsval, og sagde til Nialsonnerne: Jeg har lavet til et Gilde, og agter at drikke Arveol efter min Fader. Til det Gilde vil jeg byde Eder Niålsønner og Kaare, og lover, I skulde ikke drage hiem uden Gaver. De lovede at komme; han drog hiem, og redede Gildet, og

bad mange anseelige Mænd, og var der en talrig Forsamling. Nialsønnerne og Kaare kom did. Mørd gav Skarphedin en stor Guldhægte, og Kaare et Sølvbelte, og Grim og Helge gode Foræringer. De kom hiem, og roste disse Gaver, og viiste Nial dem. Han sagde, at de havde kiøbt dem dyre; og de skulde vogte dem, de ikke kom til at betale dem, som Giveren vilde.

Fire og tyvende Capitel.

Noget efter havde Nialsønnerne og Havskuld Hvitianesgode Giæstebud, og indbøde de Havskuld først. Skarphedin havde en brun Hest, fire Aar gammel, der var baade stor og smuk, det var en Hengst, men havde endnu ikke været til Hestekamp; denne Hingst og to Hopper forærede Skarphedin Havskuld, og alle gave de Havskuld Gaver, og udbad dem hans Venskab. Siden bød Havskuld dem hiem til sig paa Vorsabo, og giorde et kosteligt Gilde, og havde mange Giæster. Han havde ladet sit Storhuus tage ned; men han havde tree Udhuse, og der redebes Senge. Alle de indbudne kom; og gik Giæstebudet fuldkommen vel; og da de skulde tage hiem, gav Havskuld dem gode Gaver, og fulgte

Nialsønnerne paa Veien, tilligemed Sigfussønnerne og hele Forsamlingen, og aftalede de, at intet Ondt skulde komme dem imellem.

Noget efter kom Mørd til Vorsabo, og kaldede Havskuld ud til en Samtale. Stor Forskiel, sagde han nu, er der paa Nialsønnerne og dig; du gav dem gode Gaver, og de gav dig Gaver med megen Spot. Hvormed beviser du det? spurgte Havskuld. De gav dig en Hest, som de kaldte **Plaget**; og giorde de det til Spot mod dig; thi du tykkes dem ogsaa uforsøgt; ogsaa kan jeg sige dig, at de misunde dig Godordet, dette tog Skarphedin, da du ikke var til Things til Femterdomsstævne, og agter Skarphedin aldrig at lade Godordet fare. Ikke er det sandt, sagde Havskuld, jeg modtog det af ham i Landmodet i Høst. Det har da Nial skaffet dig, svarte Mørd; de har ogsaa brudt Forlig med Lyting. Det agter jeg ikke at regne dem til Onde, sagde Havskuld. Det kan du dog ikke sige imod, sagde Mørd, at da du og Skarphedin drog til Markarfliot, faldt der en Øxe ud af Skarphedins Belte, og havde han havt isinde at dræbe dig. Det var hans Vedøxe, sagde Havskuld, og saae jeg, da han tog den under sit Belte; og har jeg dig det i Korthed at sige, Mørd! at aldrig skal du sige mig saameget Ondt om Nialsønnerne, at jeg kan troe dig. Og dog, om saa skulde være, at du siger sandt, at enten maa

jeg dræbe dem, eller de mig, vil jeg meget taale Døden af dem, end tilføre dem noget Meen. Men desslettere Karl er du, at du har sagt det. Derpaa reed Mørd hiem.

Fem og tyvende Capitel.

Noget efter kom Mørd til til Nialsønnerne. Han talte meget med Brødrene, og med Kaare. Mig er fortalt, sagde Mørd,, at Havskuld skal have sagt, at du, Skarphedin, havde brudt Forliget med Lyting, og det mærkede jeg, at han troede, du havde staaet ham efter Livet, da I tog til Markarfliot; men dog tykkes mig det ikke mindre Anslag mod dit Liv, at han bad Eder til Giæst, og lod dig ligge i det Udhuus hele Natten igiennem, og agtede han at brænde dig inde. Men det traf, at Hogne Gunnarsøn kom den Nat, og blev der da ikke af deres Forehav; thi de vare bange for ham. Siden ledsagede han dig paa Veien med mange Folk, da agtede han igien at overfalde dig, og havde sat Gran Gunnarsøn og Gunnar Lambsøn ud paa at dræbe dig; men de bleve forsagte, og turde ikke gribe dig an.

I Førstningen sagde Nialsønnerne ham imod; men tilsidst kom de til at troe det, og blev der da Misforstaaelse imellem dem og Havskuld, og taltes

de ikke synderlig ved, naar de mødtes, og Havskuld viiste dem liden Yndest; og gik det saa en Tid.

Havskuld tog østpaa til Svinafel i Besøg om Høsten; og modtog Flose ham vel. Hildigunna var med. Flose sagde til Havskuld: Hildigunna siger mig, at der er liden Forstaaelse imellem dig og Nialsønnerne, og tykkes mig det ilde; og vil jeg tilbyde dig, at du ikke drager vestpaa mere; jeg vil give dig Bolig paa Skaptafield, og sende min Broder Thorgier at boe paa Vorsabo. Da vilde Folk sige, sagde Havskuld, at jeg flygter derfra af Frygt, og det vil jeg ikke. Men, svarte Flose, det er meget sandsynligt, at der vil flyde store Ulykker af. Det er ilde sagde Havskuld, thi heller vilde jeg være ubødet, end mange skulde lide for min Skyld.

Kort efter tog Havskuld hiem: Flose foræréde ham en Skarlagens Kappe, besat med Guldfryndser forneden. Havskuld sad nu paa Vorsabo, og var der nogen Tid roligt. Havskuld var saa venneſæl, at faa var hans Uvenner, dog varede Misforstaaelsen mellem ham og Nialsønnerne den hele Vinter.

Nial havde taget en Søn af Kaare, ved Navn Thord, at opfostre; ogsaa havde han opfostet Thorhal, en Søn af Asgrim Ellidagrimssøn; en rask Karl, og kiæk i Alt. Han havde saaledes lagt sig efter Loven, at han var den tredie Lovkyndige i Island.

Sex og tyvende Capitel.

Der var et tidligt Foraar det Aar, og saaede Folk deres Korn.

En Dag kom Mørd til Bergthorsval. Han gav sig strax i Tale med Nialsønnerne og Kaare. Mørd bagtalte Havskuld efter Sædvane, og havde mange nye Eventyr at fortælle om ham, og æggede Skarphedin og de øvrige diærveligen til at dræbe ham, og sagde, han torde komme dem i Forveien, hvis de ikke angreb ham strax. Jeg skal følge dit Raad, sagde Skarphedin, hvis du vil være med, og tage Deel deri. Det vil jeg gierne, svarte Mørd; og giorde de da en fast Aftale derom, og skulde han komme derhen den Aften.

Bergthor spurgte Nial: hvad tale de om derude? ikke er jeg i deres Raad, sagde Nial: og var jeg siælden udelukt, naar Raadene var gode. Skarphedin lagde sig ikke den Aften, hans Brødre og Kaare ikke heller. Ud paa Natten kom Mørd Valgardsøn, og tog nu Nialssønnerne og Kaare deres Vaaben, og reed bort. Da de kom til Vorsabo, biede de der nogen Tid ved Hegnet. Været var godt, og Solen staaet op.

Samme Tid vaagnede Havskuld Hvitianesgode; han drog sine Klæder paa, og kastede Kappen, han havde faaet til Gave af Flose, over sig; han tog en

Kurv Korn i den ene Haand, og sit Sværd i den anden, og gik ned til Hegnet at saae.

Skarphedin og de øvrige havde aftalt, at de vilde alle gribe ham an. Skarphedin sprang op neden for Hegnet; da Havskuld saae det, vilde han undvige; da løb Skarphedin til ham, og sagde: tænk ikke paa at undvige, Hvitianesgode! hugger til ham, og rammer ham i Hovedet. Havskuld sank i Knæ, og sagde, i det han faldt: Gud hielpe mig, og forlade Eder! Nu løb de alle til, og hug ind paa ham.

Da sagde Mørd: Der rinder mig et Raad i Hu. Hvad er det, spurgte Skarphedin: Jeg vil først tage hiem, og derfra til Griota, og sige dem, hvad skeet er, og tee mig ilde derover; og veed jeg da vist, hans Moder Thorgerd vil bede mig at lyse Drabet til, og vil jeg det giøre; thi det vil meget forspilde dem Sagen. Jeg vil ogsaa sende en til Vorsabo, for strax at faae at vide, hvad de der beslutte; og vil jeg lade, som jeg har Drabet fra dem. Giør du kun saa, sagde Skarphedin.

Brødrene og Kaare reed hiem, og da de kom der, sagde de Nial denne Tidende. Harmligt Nyt er dette, sagde Nial; og er sligt ilde at vide; thi en Sandhed er, at saanær gaaer mig dette, at jeg heller vilde have mistet to af mine Sonner, og Havskuld skulde levet. Det er at undskylde svarte Skarphedin: du er en gammel Mand, og er det at vente, at det

gaaer dig nær. Ikke gior det mindre dertil, end min Ælde, siger Nial, at jeg veed bedre end I, hvad her vil flyde af. Og hvad da? spurgde Skarphedin. Min Død, og min Kones, og alle mine Sønners! svarte Nial. Hvad spaaer du da mig? sagde Kaare. Vanskeligt vil det blive dem at gaae mod din Lykke, svarte Nial: thi vil du blive dem alle for stærk. Det var den eneste Ting, der gik Nial saa nær, at han aldrig kunde tale derom uden Graad.

Syv og tyvende Capitel.

Hildigunna vaagnede, og saae, Havskuld var ikke i Værelset. Hun sagde, haarde og ikke gode have mine Drømme været, see mig om Havskuld! De saae om ham i Huset, og fandt ham ikke. Hun havde nu klædet sig paa, og gik med to af Folkene, ned til Hegnet. Der finde de Havskuld dræbt; i det samme kom Mørd Valgardsøns Faarehyrde, og sagde, at Nialssønnerne nys var dragne derfra, og kaldte Skarphedin paa mig, sagde han, og lyste sig Drabet tilhænde. Mandsdaab vilde det været, sagde hun, havde min Mand været vidende derom. Hun tog nu Kappen, og tørte alt Blodet af dermed, og

svøbte det levrede Blod ind deri, og lagde den saaledes sammen, og ned i sin Kiste.

Nu sendte hun en til Griota, at sige dem Tidenden; men Mørd var der allerede, og havde bragt den; ogsaa var Ketil fra Marka kommen. Thorgerd sagde til Ketil: Nu er Havskuld død, som vi vide; og kom du nu ihu, hvad du lovede, da du tog ham til Fostre! Kan være, svarte Ketil: at jeg har lovet meget dengang; thi ikke ventede jeg, at de Dage skulde komme, som nu ere blevne; ogsaa er jeg selv kommen i Vaande, thi nær er Næsen Øinene, og jeg har en Datter af Niál til Hustru. Vil du, sagde Thorgerd: at Mørd skal lyse Drabet til? ikke veed jeg det, svarte Ketil, thi flere, tykkes mig, har han giort ondt end godt.

Nu talede Mørd med Ketil; da gik det ham som andre, at han tykkes Mørd monne være ham tro; og blev deres Beslutning, at Mørd skulde lyse Drabet til, og berede hele Sagen til Thinget.

Mørd tog nu ned til Vorsabo; derfra kom ni Mænd, af dem, der boede nærmest ved Drabsstædet. Han havde ti Mand med sig; han viste nu Bønderne Havskulds Saar, og tog Vidner paa disse; og nævnede Gierningsmand til hvert Saar, undtagen et; det lod han, som han ikke vidste, hvo havde givet Havskuld. Det var det, han gav ham selv; og lyste han Drabet Skarphedin tilhænde, men Saarene

hans Brødre og Kaare: Derpaa indstævnedes de ni Mænd, der boede Drabsstædet nærmest, til Althinger, og reed han saa hiem.

Han mødtes nu saagodt som aldrig med Nialsønnerne; og naar de mødtes, var det hemmeligt; og var det saaledes overlagt imellem dem.

Havskulds Drab spurgdes om alle Bøigder, og omtaltes ilde. Nialsønnerne drog til Asgrim Elidagrimsøn, og bad ham om Bistand. Det kunne I vente med Visshed, at jeg i alle Sager af Vigtighed vil staae Eder bi; men dog spaaer mit Sind mig ikke godt om denne Sag; thi her ere mange Eftermaalsmænd, og omtales dette Drab ilde i alle Egne. Nialsønnerne droge nu hiem.

Otte og tyvende Capitel.

Flose hørte Havskulds Drab; og var det ham til megen Bekymring og Vrede; dog var han meget stille derved; ham blev sagt, hvad Tilberedelser til Sagsanlæg der var skeet efter Havskulds Drab, og sagde han lidet dertil. Han sendte Bud til Hall paa Sida hans Maag, og til Halls Søn Liot, at de skulde komme med stort Følge til Thinge. Liot blev anseet for den, der vilde blive den bedste Høvding østpaa, og var ham spaaet, hvis han reed tre Som-

mere til Thinge, og kom uskadt hiem, skulde han blive den største og aarsælleste Høvding i sin Æt. Een Sommer var han redet til Things, og agtede sig nu anden Sommer did.

Ligesaa sendte Flose til flere sine Frænder og Venner; selv reed han til Hofdabrek, der boede Thorkel den prægtige, Søn af Thorkel den smukke. Flose bad ham ride til Thinge med sig; han lovede det, og sagde: Ofte har du været gladere, end nu, dog er det at undskylde, at saa er. Det er mig nu vederfaret, svarte Flose, at jeg vilde give al min Eiendom til, det ikke var hændet; er det og en ond Sæd, og vil ondt voxe deraf.

Siden reed han til Dal; der boede Runolf, Ulf Aatgods Søn. Til ham sagde Flose: Her kan vi faae Sandhed om Havskuld Hvitianesgodes Drab; du er en sandru Mand, og har Sagen fra første Haand; og vil jeg derfor troe Alt, hvad du siger mig, hvad Skyld der har været hos enhver. Ikke behøver jeg at godtgiøre det, svarede Runolf, at han er dræbt aldeles uskyldig, og er han død alle til Sorg, dog ingen, troer jeg, til større, end Nial hans Fostre. "Da vil Drabsmændene have Ondt ved at faae Bistand." Det vil de, sagde Runolf, hvis ikke noget Andet kommer imellem. Hvad er nu skeet i Sagen? spurgte Flose. Naboerne ere indkaldte, og Drabet tillyst, sagde Runolf. "Hvo giorde det?" "Mørd

Valgardsøn"! "Hvordan troer du ham"? Han er min Slægt, dog maa jeg sige sandt om ham, at flere har havt Ondt end Godt af ham; men det vil jeg nu bede dig, Flose, at du lader din Vrede hvile, og beslutter det, der vil komme mindst Ulempe af; thi Nial vil byde god Bod, og andre ypperlige Mænd ligesaa.

Da sagde Flose: riid du da til Thinge, Runolf! og skulle dine Ord veie meget hos mig; med mindre værre staaer os for, end der skulde. Runolf lovede at drage did; og reed nu Flose til Vorsabo.

Ni og tyvende Capitel.

Fra Dal reed Flose til Vorsabo. Hildigunna var udenfor, og sagde: Nu skulde alle mine Svende være ude, naar Flose rider ind til Gaarden; men Piger skulle giøre Værelserne rene tiælde, og brede Høisædet til Flose. Nu reed Flose ind paa Toften' Hildigunna kom ham imøde, og sagde Hil og Sæl Frænde! og er mit Hjerte glad ved dit Komme Her skulle vi, sagde Flose, spise Davre, og siden ride videre. Nu bleve deres Heste bundne, Flose gik ind i Stuen, og satte sig ned, kastede Høisædet need af Bænken, og sagde: Hverken er jeg Konge eller Jarl, og tør du ikke ved at lave et Høisæde til mig, og

tor du ikke ved at spotte mig. Hildigunna stod nær, og sagde: Det er ilde, hvis det mishager dig; thi dette have vi giort, af et oprigtigt Sind. Har du oprigtigt Sind mod mig, sagde Flose, vil det rose sig selv, hvis det vel er; men laste sig selv, er det ilde. Hildigunna loe af det, og sagde: Ikke er endnu noget værdt at mærke; nærmere vil vi faae med hinanden at giøre, inden du tager bort. Nu satte hun sig ned hos Flose, og talede de længe sagte sammen.

Siden blev Bordene satte frem, og Flose og hans Folk toede dem. Flose lagde nu Mærke til Haandklædet, og var det i en Las, og revet i Stykker i den ene Ende. Han kastede det da paa Bænken, og vilde ikke tørre sig derpaa, og skar af Borddugen, og tørrede sine Hænder derpaa, og kastede det til sine Folk. Siden satte han sig tilbords, og bad sine Folk spise.

Da kom Hildigunna ind i Stuen, og gik for Flose, og slog Haaret fra Øinene, og græd. Flose sagde: ilde tilmode er du, Frænke! da du græder; og dog er det vel, at du begræder en god Mand. Hvad Eftermaal eller Bistand skal jeg have af dig? sagde hun. Enten skal jeg forfølge din Sag ved Retten til det yderste, svarede Flose, eller jeg skal fremme et Forlig efter gode Mænds Tykke, og som os kan sømme. Havde Havskuld havt Eftermaal efter dig,

sagde hun, vilde han hævnet dig. Ikke fattes dig Grumhed, svarede Flose, og seer jeg vel, hvad du vil. Mindre, sagde Hildigunna, havde Arnor Ornulfsøn fra Forsarskov brudt mod Thord Freirsgode din Fader, og dog dræbte dine Brødre Kolbein og Egil ham paa Skaptafields Thing.

Nu gik hun ind i sit Sovekammer, aabnede sin Kiste, og fremtog den Kappe, Flose havde givet Havskuld, og hvori han var dræbt; og havde hun giemt alt Blodet deri. Hun kom ind igien i Stuen med Kappen, og gik taus hen til Flose. Flose havde nu afspiist, og Bordet var borttaget. Hun lagde da Kappen over Flose; alt Blodet løb ned af ham; hun sagde: Denne Kappe, Flose, gav du Havskuld; den vil jeg nu give dig igien; i den blev han dræbt. Jeg kalder nu Gud og Mennesker til Vidne, at jeg besværger dig ved din Christi Kraft og ved al din Mandsdom og Tapperhed, at du hævner alle de Saar, den Døde havde paa sig; og hedder du ellers hver Mands Nidding.

Flose kastede Kaaben af sig, slængte den i Skiødet paa hende, og sagde: du er en stor Plageaand, og vil du, at vi skulle foretage det, der vil bekomme os værst, og ere Qvinderaad farlige. Han bevægedes saaledes derved, at han snart var i sit Ansigt, som et Blod, og snart bleg som Hø, og snart sort som Døden.

Tredivte Capitel.

Nu reed Flose bort til Holtavad, og ventede der paa Sigfussønnerne, og andre af Sine. Paa Kellda boete Ingiald, Broder til Hrodny, Havskuld Nialsøns Moder. Hans Hustru var Throslaug, Floses Nærpaarørende. Flose sendte Bud til Ingiald, at han skulde komme til ham. Ingiald kom did med 15 Mand, alle hans egne Folk. Han var en stor og stærk Mand, taus, og overmaade kiæk, og meget gavmild mod sine Venner. Flose tog vel imod ham, og sagde: Stor Vaande er overkommet os Frænde; og er det vanskeligt at komme udaf; thi beder jeg dig, at du ikke undfalder min Sag, for disse Gienvordigheder er til Ende. Ingiald sagde: Jeg er her i stor Forlegenhed, formedelst mit Svogerskab med Nial, og hans Sønner, og andre vigtige Ting, som her komme imellem. Det meente jeg, svarte Flose, da jeg gav dig min Broderdatter, at du lovede mig at staae med mig ved enhver Leilighed. Det er og muligt, sagde Ingiald, at jeg saa giør; dog vil jeg først tage hiem, og derfra til Thinge.

Et og tredivte Capitel.

Sigfussønnerne hørte, at Flose var ved Holtevad; og rede de ham did imøde; og var der Ketil af Marka, og hans Brødre Lamb, Thorkel, Mørd og Sighvat Sigfussønner, med Gran Gunnarsøn, Gunnar Lambsøn, Lamb Sigurdsøn og Vebrand Hamundsøn. Flose reiste sig for dem, og hilste dem glædelig. De gik frem ad Aaen.

Flose fik paalidelige Efterretninger af dem, og vare de ikke forskiællige fra Runolfs paa Dal Da sagde Flose til Ketil: dig spørger jeg, hvor nidkiær du, og de andre Sigfussønner ere i denne Sag? Jeg vilde, svarte Ketil, der maatte blive Forliig; dog har jeg svoret, ikke at slippe denne Sag, førend den er bragt til Ende paa nogen Maade, og at sætte mit Liv derpaa. Du er en brav Mand, sagde Flose, og farer man altid vel med saadanne Folk. Da toge Gran Gunnarsøn, og Gunnar Lambsøn begge tilorde: vi ville, at der skal komme Landlysninger og Manddrab deraf. Ikke er det sagt, svarte Flose, at vi baade skifte og dele. Det var min Hu, sagde Gran, da de dræbte Thrain ved Markaflod, og siden Havskuld, hans Søn, at jeg aldrig vilde forliges med dem ved ærligt Forlig, thi jeg vilde gierne være hos, hvor de alle blev dræbte. Saa nær har du været, svarde Flose, at du kunde have hævnet

dem, havde du havt Mod og Mandbom dertil, og synes det, som baade du og mange andre nu æske, hvad I ville give mange Penge til, ikke at have været med i, naar det er skeet. Det seer jeg klarligen, hvis vi dræbe Nial og hans Sønner, da ere de saa betydelige Mænd og af saa stor Æt, at vi maa falde Mange tilfode, og bede dem om Bistand, inden vi komme til Forlig og udaf den Vaande; og maa I ogsaa troe, at mange ville vorde Staaddere, der nu eie stor Formue, og somme miste baade Formue og Liv.

Mørd Valgardsøn reed til Flose, og tilbød at følge ham til Thinge med alle Sine. Flose tog vel derimod; og rede de sammen til Thinge, og talede hele Dagen med hinanden, og vidste ingen om deres Raadslag.

To og tredivte Capitel.

Nial sagde til Skarphedin: hvad Raad have nu I Brødre og Kaare for Eder? Skarphedin svarde: lidet raade vi Drømme i vore Anliggender; dig ville vi dog sige, at vi ville ride til Asgrim Ellidagrimsøn, og derfra til Things. Men hvad har du isinde med din Reise, Fader! Nial svarte: til Thinge tager jeg; thi det sømmer mig, ikke at forsage Eders Anliggender, medens jeg lever; og venter jeg, at

mange ville der lægge et godt Ord for mig; og at jeg vil være eder noget til Gavn, og aldrig til Skade. Thorhall Asgrimsøn, Nials Fostre, var tilstæde. Nialsønnerne lo ad ham, at han var i en mørk Kaabe, og spurgte, hvorlænge han agtede at gaae med den; han svarede, kaste den skal jeg, naar jeg skal tage til Eftermaal efter min Fosterfader. Da vil du vise dig bedst, sagde Nial, naar der meest ligger Lag paa.

De rede nu hiemme fra, 30 i Tallet, flere Nials Frænder og Venner kom til dem underveis, blandt dem Hialte Skieggesøn, der tilsagde dem sin Bistand, og underrettede dem om Floses Forehavender. De sendte nu Thorhal foran til Tungu, at melde Asgrim Ellidagrimssøn deres Komme.

Han tog venligen mod dem; Hialte vilde ride bort under Paaskud, at der var alt for mange Giæster; men Asgrim tog hans Hest i Tømme, og sagde, han kom ikke bort; fulgte ham nu ind, og satte ham i Sædet hos Nial. Han satte sig nu selv hos, og spurgte Nial: hvad siger dit Sind dig om vor Sag? Ikke godt, svarte Nial: thi jeg frygter, at Lykken ikke er med dem, der har Deel deri. Men det vilde jeg, Ven! at du skulde sende Bud efter alle dine Thingmænd, og ride til Thinge med mig. Saa var min Agt, svarede Asgrim, og det lover jeg dig, at jeg aldrig skal forlade Eders Sag, saalænge jeg kan

faae nogle paa min Side. Alle de Tilstædeværende takkede ham, og sagde: det var ædelt talt. Der var de om Natten. Dagen derpaa kom hele Asgrims Følge. De ride nu alle tilsammen til Thinge, og opslaae der deres Telte.

Tre og tredivte Capitel.

Nu var Flose kommet til Thinget, og havde alle sine Telte fulde af Folk. Runolf var i sine Telte med Dalværingerne, Mørd med Rangingerne. Østfra kom næsten ingen anden end Hall af Sida; han havde stort Følge med, og gav sig strax i Flok med Flose, og bad ham giøre Forlig og Fred; thi Hall var en forstandig og godmodig Mand. Flose svarede vel dertil, men lovede dog intet bestemt. Hall spurgte, hvo der havde tilsagt ham Bistand? Flose nævnede Mørd Valgardsøn, og sagde, han havde begiært hans Datter til Hustru for sin Frænde Stærkodder. Hun er et godt Valg, sagde Hall; men ved Mørd er intet godt, og maa du erfare det, inden Thinget sluttes.

En Dag, da Asgrim og Nial havde talt længe hemmelig sammen, sprang Asgrim op, og sagde til Nialsønnerne: Gange maae vi at søge os Venner, at vi ei overvældes af Mængden; thi denne Sag vil

drives med Magt. Han gik da med Nialsønnerne, Kaare, og to andre deres Frænder. De kom først til Gizzur Hvides Telt; han tog vel mod dem, og lovede dem Bistand. De gik nu til Skapte Thorodsen, med lige Anmodning, men fik til Svar: at lidet havde han ventet, deres Fortrædeligheder skulde komme inden hans Vægge. Dette Svar tog Asgrim ilde op; og da nu Skapte spurgte: hvo den blege Mand var, med det ulykkelige Ansigt, der saa saae diærv og saa jættelig ud, blev Skarphedin opbragt, og svarte: jeg hedder Skarphedin, og har du seet mig ofte paa Thinge, og har jeg ikke behov at spørge om dit Navn: nu hedder du Skapte Thorodsen; men Borsatoll kaldte du dig, da du havde dræbt Ketil af Elda, og ragede dit Haar af, smurte dit Hoved ind med Beeg, og maatte kiøbe nogle Trælle til at give dig et Skiul under Jorden, inden Thorolf Loptsøn kunde i en Meelsæk faae dig stiaalet ud paa et Skib.

Ikke stort bedre gik det med Snorre Gode, som de dernæst kom til, da han giorde Skarphedin samme Spørgsmaal, og spaaede ham lidet Held, og et stakket Liv. Denne Giæld have vi alle at betale, svarte Skarphedin: men du burde før hævne din Fader, end spaae saadant om mig; og gik de da og derfra uden Bistand.

Hafur Rige, som de nu gik til, nægtede dem sin Bistand bestemt, men da ogsaa han vilde vide,

hvo den blege Mand var, der saae saa bister ud, som han var fød af Havets Klipper, svarte Skarphedin: spørg ikke, du Usling! hvo jeg er; thi vel gaaer jeg frem, hvor du staaer, og lidet vilde jeg rædes, om slige Karle kom mig imøde; men før skulde du søge din Søster Svanloga op, som Eidis Jernsax, og Studiakollur stial bort af din Stue, og du ikke har tordet kræve tilbage. Lad os gaae, sagde Asgrim, ikke er her Bistand at vente.

De kom nu til Gudmund rige, der gav et ikke ugunstigt Svar, som Asgrim takkede ham for; men nu spurgte ogsaa han: hvo den Mand var i deres Flok, der syntes ham frygteligere end nogen af de mange Mennesker, han havde seet, med det mørke Haar, det blege Ansigt, den høie Vært, der saae saa diærv, og saa drabelig ud, at det var bedre at have ham med sig end ti Andre, men havde derhos et ulykkeligt Udseende? Jeg veed, du mener mig, tog Skarphedin Ordet: og er der den Forskiel paa vor Ulykke, at jeg har ondt Rygte paa mig for Havskuld Hvitianesgodes Drab, som rimeligt er; men om dig har Thorkel Storord, og Thore Helgesøn giort Nidvers; og det piner dig.

Fire og tredivte Capitel.

De gik nu derfra; og spurgte da Skarphedin: hvor skal vi nu hen? til Liosvetningernes Telte, sagde Asgrim: til Thorkel Storord. Denne havde giort sig berømt udenlands, dræbt Røvere og Udyr, og var deraf bleven saa stolt, at han havde ladet sine Bedrifter skiære ud over sit Sengelukke og forved sit Høisæde. Han havde havt Strid paa Liosovatnsthing med Gudmund rige og hans Brødre, og da Liosavetningerne seirede, giorde han og Thor Hakonsøn Nidvers over dem. Han giorde sig til af, at der ingen Mand var i Island, som han ikke vilde gaae i Enekamp med, eller vilde vige for, og blev han derfor kaldet Thorkel Storord, at han ikke dyede sig enten i Ord eller Gierning, hvem han saa havde at giøre med.

Da de kom til hans Telt, sagde Asgrim til sine Fæller: I dette Telt er Thorkel Storord, en stor Kiæmpe, og vilde der ligge os stor Magt paa, at vi fik hans Bistand; men maae vi her gaae meget sindig tilværks, thi Manden er egensindig og vanskelig, og vil jeg nu bede dig Skarphedin, at du ikke blander dig i vor Tale. Skarphedin smilte og taug. De gik derind.

Thorkel sad midt paa Bænken, og alle hans Mænd paa begge Sider af ham. Asgrim hilste ham, og røgtede sit Ærinde. Hvad trænger I til min

Hielp, sagde han, da I have været hos Gudmund Rige, og maae han have lovet eder sin Bistand! Ikke har han lovet os nogen Hielp, sagde Asgrim. Uvennesæl tykkedes da Gudmund Eders Sag at være, sagde Thorkel; og det tør være saa; thi en megen ond Gierning er begaaet. Og veed jeg ikke, hvad der har bevæget dig til at kommè hid, at du skulde troe, at jeg skulde være mindre kræsen end Gudmund, og villig at tage Deel i slet Sag. Asgrim blev taus, og syntes, det tegnede ilde. Da sagde Thorkel: hvo er den store og frygtelige Mand, der er saa bleg og skarp, og seer saa ulykkelig og ond ud?

Jeg hedder Skarphedin — var Svaret — og er det Uret at overfalde sagesløs Mand med Hadingsord; aldrig er det vederfaret mig, at jeg har kuet min Fader, og kiæmpet mod ham, som du giorde ved din, og haver du lidet draget til Althing, eller syssel-sat dig med Thingsager; og troer jeg dig dueligere til din Huusgierning paa din Gaard i Oxa blandt dine faa Huusfolk. Og stod det dig bedre at stange dine Tænder, og faae Trævlerne ud af det Hestekiød, du spiste, inden du tog til Thinge; og saae din Hyre derpaa, og undredes, at du giorde saadan uchristelig Gierning.

Da sprang Thorkel op, var meget vred, greb sit Sværd, og sagde: det Sværd fik jeg i Sverrig, og dræbte en stor Kiæmper, og har siden fældet man-

gen Mand med; og saasnart jeg kan naae dig, skal det igiennem dig, og skal du have det for dine lumpne Ord.

Skarphedin stod hos med opløftet Øxe, smilte og sagde: Denne Øxe havde jeg ihænde, da jeg sprang tolv Alen over Markarflod, og fældte Thrain Sigfussøn, og stod der otte Mand hos, hvoraf ingen naaede mig, og har jeg endnu aldrig svinget Vaaben mod en Mand, at jeg jo har ramt ham. Derpaa foer han frem for sine Brødre og Kaare og ind paa Thor, og sagde: Vælg du nu et af to, Thorkel Storord! at du enten stikker Sværdet i Skeden, og sætter dig, eller jeg hugger dig med min Øxe i Hovedet, og kløver dig til Hærderne. Da satte Thorkel sig ned, og stak Sværdet ind; og fornærmede han dem aldrig enten før eller siden.

Asgrim og de øvrige gik nu ud. Hvor hen nu? spurgte Skarphedin. Til vort Telt, svarte Asgrim. Saa gaae vi nu hiem, sagde Skarphedin, trætte af at bede. Mangesteds har du været vel ordhvas, svarte Asgrim; men hvad Thorkel angaaer, synes mig, du ikke giorde ham andet, end han vel var værd!

De gik nu hiem, og sagde Nial, hvad forefaldet var. Det er, sagde han, for det [illegible] skal skee, som vil skee. Gudmund rige hørte, hvorledes det var gaaet mellem Skarphedin og Thorkel, og sagde: I

vide, hvad der har været med os Liosvetninger og har jeg aldrig liidt saa megen Skam eller Haan for dem, som nu Thorkel af Skarphedin; og er dette truffet overmaade vel; han sagde da til Einar Tværing sin Broder: du skal gaae med hele mit Følge, og staae Nialsønnerne bi, naar Sagen gaaer til Doms; og behøve de Bistand en anden Sommer, skal jeg hielpe dem selv. Einar lovede det, og lod Asgrim det vide. Der er ikke mange Mennesker Gudmunds Lige i Høimodighed, sagde Asgrim, og berettede det siden til Nial.

Fem og tredivte Capitel.

Anden Dag mødtes Asgrim, Gizzur hvide, Hialte Skieggesøn, og Einar Tværing; der kom og Mørd Valgardsøn, han havde da givet Sagen fra sig, og overdraget Sigfussønnerne den. Da sagde Asgrim: jeg har kaldet Eder, fordi jeg vilde give Eder Underretning, hvorledes det staaer med vor Sag. Det er eder bekiændt, at Mørd har anlagt Sagen; men det forholder sig saa, at Mørd har været med ved Havskulds Drab, og givet ham det Saar, som ingen var nævnet til; og synes mig, at denne Sag paa lovlig Grund maa afvises. Det vil vi strax fremsætte, sagde Hialte. Ikke vil det være raadeligt,

faldt Thorhal Asgrimsson ind, ikke at fare i Londom hermed, til Sagen skal tildoms; faae de at vide, at Sagen har været ulovlig anlagt, kan de paa denne Maade bierge Tingene, at de sende en hiem herfra, og kalde Vidnesbyrd, og lade det lyse til Thinge, og er da Sagen ret anlagt. En forstandig Mand er du, Thorhal! sagde de, og skal dit Raad giælde. De gik nu hver til sit.

Sigfussønnerne lyste Sagen til paa Lovbierget, og spurgte om Bopæl og Thinglag; og om Fredagsaften skulde Sagen gaae til Doms. Det var imidlertid stille paa Thinget; Mange handlede om Forliig imellem dem; og var Flose vanskelig, og de andre endnu meget ordrigere; og syntes det at tage en uvenlig Vending.

Nu kom det til, at Sagen skulde gaae til Doms, og gik da hele Thingforsamlingen derhen. Flose og hans Følge stod Syd for Rangingeretten; Nord for den stod Asgrim Elidagrimsson med Nials Venner. Nialssønnerne, og Kaare, og deres Frænder vare sammen ved Teltet; de sad alle i Vaaben, og var deres Hob uangribelig.

Nial bad Dommerne sætte Retten. Sigfussønnerne førte nu Sagen paa sædvanlig Maade, tilbød Nials Sønner at høre paa deres Eed, siden sagde de Sagen frem, derpaa lod de føre Tillysnings Vidner, nu bad de Sandmændene sætte dem, og op-

fordrede til at giøre Indsigelse mod dem; da stod Thorhal Asgrimsøn op og skiød til Vidne, og forlangte Sagen afviist, da det fandtes, at den havde lyst Sagen, der selv var strafskyldig efter Loven, og var fredløs. Om hvem siger du dette? spurgte Flose. Mørd Valgardsøn drog ud med Nialsønnerne at dræbe Havskuld, svarede Thorhal, og gav han ham det Saar, hvortil ingen Gierningsmand blev opgivet, da der førtes Vidner paa Saarene, og kunne I ikke modsige, at Sagen er ugyldig.

Sex og tredivte Capitel.

Da stod Nial op, og sagde: det beder jeg Hal af Sida, og Flose, og alle Sigfussønnerne og alle Vore, at de ikke gaae bort, men høre, hvad jeg har at sige. Det giorde de. Det synes, sagde han da, som denne Sag bliver afviist, og er det rimeligt; thi af ond Rod er det oprundet. Jeg vil underrette Eder, at jeg elskede Havskuld mere end mine egne Sønner; og da jeg spurgte, han var dræbt, syntes mig mine Øines sødeste Lys udslukt; og heller vilde jeg have mistet alle mine Sønner, og han maattet levet. Og nu besværger jeg Eder alle, at det maa undes mig, at faae Havskulds Drab forliigt paa

mine Sønners Vegne; og vil jeg lade dem dømme, som bedst ere dertil.

Hafur og Einar talede hver for sig, og bad Flose, lade sig forlige, og lovede ham deres Venskab derfor. Flose svarede godt; men lovede det dog ikke. Da sagde Hal fra Sida: Vil du nu holde Ord, og unde mig min Bøn, som du fordum lovede mig, da jeg hialp din Frænde Thorgrim bort af Landet, da han havde dræbt Hal hin rode Det vil jeg, min Maag! sagde Flose; thi ikke vil du forlange, uden hvorved min Hæder vil vinde. Da vil jeg, sagde Hal, at du strax bilægger Sagen, og lader gode Mænd kiænde deri; og vinder du dig saaledes gode Mænds Venskab. Giver jeg da Eder tilkiænde, sagde Flose, at jeg paa min Maag Hals og andre gode Mænds Ord vil giøre det, at han og nogle af de bedste Mænd lovligen valgte paa hver Side afgiøre Sagen; og tykkes mig Nial at være værd, at vi unde ham dette.

Nial og de andre Tilstædeværende takkede ham, og dem alle, og sagde, Flose havde teet sig vel. Flose sagde: Nu vil jeg nævne mine Voldgiftsmænd; først nævner jeg min Maag Hal, Asfur fra Breide, Sort Asbiørnson, Modolf Ketilson, Hafur den vise, og Runolf fra Dal: og er det eenstemmigt, at disse ere de dueligste af alle mine; og bad han nu Nial nævne sine Voldgiftsmænd. Han nævnede da

først Aegrim Elidagrimsſen, ſaa Hialte Skieggeſon, Gizzur hvide, Einar Tværing, Snorro Gode, og Gudmund rige. Siden gav Nial og Floſe og Sigfusſønnerne hverandre Haand; og ſtadfæſtede Nial med Haandſlag for alle ſine Sønner og ſin Maag Kaare, Alt hvad de tolv Mænd dømte; og kunde man ſige, at hele Forſamlingen paa Thinget blev glad derover. Da blev der ſendt Bud efter Snorro og Gudmund, thi de vare i deres Telte; og blev da vedtaget, at Dommerne ſkulde ſidde i Lovretten, og alle andre gik bort.

Syv og tredivte Capitel.

Snorre Gode ſagde ſaa: Nu ere vi her tolv Dommere, ſom denne Sag er voldgivet til; og vil jeg nu bede Eder alle, at vi ingen Hindring giøre i denne Sag, at de jo maa blive forligte. Gudmund ſagde: vil I dømme nogen herved flygtig eller landslyſt? Nei! ſagde Snorro, thi det falder ofte ilde ud, og er deraf kommet Manddrab og Fiendſkab. Men dømme vil jeg i ſaa ſtor Pengebod, at ingen Mand her i Landet ſkal have været dyrere end Havſkuld. Hans Ord fandt godt Bifald.

Siden talte de om Sagen, og blev ikke enige, hvo førſt ſkulde opgive, hvor ſtor Pengeboden ſkulde

være; og kom de da til at kaste Lod derom, og faldt det i Snorros Lod at bestemme.

Ikke skal jeg sidde længe over det, sagde Snorre: og vil jeg nu sige Eder min Kiændelse, at jeg vil lade Havskuld bøde med tredobbelt Mandebod, det er sex hundrede Øre Sølv, og skulle I nu forandre det, hvis I finde det for meget eller for lidet. De svarede, at de vilde intet forandre deri. Det skal og følge, sagde Snorre: at alle Pengene skulle udbetales paa Thinget.

Da sagde Gizzur hvide: dette tykkes mig neppe at kunne skee; thi de monne have lidet at bøde for dem med. Gudmund rige sagde: Jeg veed, hvad Snorre vil; det vil han, at alle vi Voldgiftsmænd skulle skyde til, efter som hvers Høimodighed er til, og ville da mange giøre det efter. Hal fra Sida takkede ham, og sagde, han vilde gierne give dertil saameget, som den, der gav meest. Det samtykkede alle Voldgiftsmændene. Derpaa gik de bort, og aftalte de indbyrdes, at Hal skulde forkynde Dommen paa Lovbierget. Derpaa blev ringet, og alle gik did. Hal af Sida stod op, og sagde: Den Sag, vi have havt at paakiænde, ere vi blevne vel enige om, og have vi bestemt sex hundrede Ører Sølv; og skulle vi Voldgiftsmænd tilskyde det Halve, og alt betales her paa Thinget. Og det er min Bøn til samtlige Almue, at de i Herrens Navn give nogen Part dertil.

De svarede alle vel. Hal kaldte da Vidner paa Forliget, at ingen skulde rygge det. Nial takkede dem for Voldgiftsdommen. Skarphedin stod hos, taug, og smilte.

Otte og tredivte Capitel.

Folk gik nu fra Lovberget hiem til deres Telte, og Voldgiftsmændene sammenkom paa Kirkegaarden med de Penge, de havde lovet at skyde til. Nialsønnerne og Kaare kom med deres Penge, og var der hundrede Ore Sølv; Nial gav sine Penge dertil, det var det andet Hundrede; siden bleve alle disse Penge baaren sammen i Lovretten, og gav Folk saameget til, at der ikke fattedes en Pending. Da tog Nial en Silkekaabe og Støvler, og lagde oven paa Dyngen. Derpaa bad Hal ham at gaae efter sine Sønner, og vilde han selv gaae efter Flose, at de paa begge Sider kunde tilsige hinanden Fred og Tryghed.

Da gik Nial hiem til sit Telt, og sagde til sine Sønner: Nu er vor Sag kommet paa god Vei; nu ere vi forligte, og alle Pengene samlede; vi skulle nu træde sammen paa begge Sider, og tilsige hinanden Fred og Tryghed; og vil jeg nu bede Eder, mine Sønner! at I ikke forstyrre det. Skarphedin strøg sig over Panden, og smilte.

De gik nu alle til Lovretten. Hal kom til Flose, og sagde: gaa du nu til Lovretten; alle Pengene ere nu rigtig betalte, og samlede paa et Sted. Flose bád da Sigfussønnerne følge med sig, og gik de alle, og stod paa den østlige Side. Nial og hans Sønner gik paa den vestlige. Skarphedin gik til Middelbænken, og stod der. Flose gik hen, og tog Pengene i Dieſyn, og sagde: Det er mange og skionne Penge, og rundelig udbetalt, som venteligt var. Nu tog han Silkekaaben, og svingede den, og spurgte: hvo der maa have givet den til? Ingen svarte ham. Han svingede nu Kaaben anden Gang, og spurgte, hvo der havde givet den til? og smilte; og svarede ingen. Flose sagde da: er der ingen, der veed, hvem dennne Dragt har hørt til, eller tør ingen sige mig det? Skarphedin sagde: hvo, mener du, har givet det til? Vil du vide det, vil jeg sige dig, sagde Flose: ar jeg troer din Fader, gamle Skiægløs, har givet det til; mange, der saae ham, vide ikke, om han er Qvinde eller Mand.

Det er slet sagt, svarte Skarphedin, at haane en ældgammel Mand, hvad aldrig nogen brav Karl hidtil har giort. Vel maa I og vide, at han er en Mand, thi han har havt Sønner med sin Hustru; og have faa af vore Frænder ligget ubødede ved vor Gaard, uden vi jo have hævnet dem. Og tog saa det ene Ord det andet, indtil Flose sparkede Penge-

hoben omkuld, og sagde, han tog ingen Pending deraf; men enten skulde Havskuld være ugild, eller de skulde hævne hans Død. Og vilde da Flose ingen Fred give, og ingen tage, men sagde til Sigfussønnerne: lad os nu gaae hiem, og staae alle for een Mand; og gik de da alle bort. Da sagde Hal: for meget Ulykkens Mænd var de, som her have Deel i.

Nial og hans Sønner gik hiem til deres Telte. Han sagde: Nu kommer det, mit Sind længe har sagt mig, at denne Sag vilde falde os tung. Ikke det, sagde Skarphedin: de kan aldrig søge os efter Landslov. Derfor vil det skee, svarte Nial, der vil vorde os værre.

De, der havde givet Penge til, talede nu om, at tage dem tilbage. Den Skam vil jeg ikke have paa mig, sagde Gudmund rige, at jeg tager igien, hvad jeg har givet enten her eller andensteds. Det er vel sagt, svare de andre, og vilde da ingen tage noget deraf. Det er mit Raad, sagde da Snorre Gode, at Gizzur hvide og Hialte Skieggesøn forvare Pengene til næste Althing. Der er noget, der siger mig, at det ikke vil vare længe, før vi tør tage dertil. Hialte tog da Halvdelen i Forvaring, og Gizzur det andet; og gik nu Folk hiem til deres Telte.

Ni og tredivte Capitel.

Flose stævnede alle Sine op i Almannagia, og mødte der selv. Da de vare alle der forsamlede, og vare fem Snese, sagde han til Sigfussønnerne: Hvad kan jeg giøre for Eder i denne Sag, der vil være meest efter eders Sind? Da svarte Gunnar Lambsøn: ikke ere vi nøiede, før alle Brødrene Nialssønner ere dræbte. Flose sagde: det vil jeg love Sigfussønnerne, ikke før at opgive denne Sag, end en af Parterne bukker under for den anden; og vil jeg vide, om her er nogen, der ikke vil være med i denne Sag. De lovede alle at ville. Da sagde Flose: træder da alle til mig, og sværger en Eed, at ingen vil unddrage sig Sagen. Alle gik nu til Flose, og aflagde Eden. Vi ville og alle give Haand paa, sagde Flose: at den skal have forbrudt Gods og Liv, der træder ud fra denne Sag, før den er til Ende. Saa giorde de.

Nu sagde Flose til Sigfussønnerne: tager Eder nu en Høvding, hvo Eder synes meest beqvem; thi een maa, troer jeg, være over det Hele. Ketil af Marka svarte: skal Valget tilfalde os Brødre, da ville vi hastig kaare, at denne Byrde paalægges dig; og er dertil mange Grunde; du er en Mand af stor Æt, en anseelig Høvding, diærv og forstandig;

og troe vi, at du vil paatage dig denne Sag for vor Tarvs Skyld.

Flose sagde, det er rimeligst, at jeg samtykker, hvad I bede mig om, og vil jeg da sige Eder, hvad Adfærd vi skulle bruge; og er det mit Raad, at hver Mand rider hiem af Thinget, og farer i Sommer til sin Gaard, medens Høsletten staaer paa; og vil jeg selv ride hiem, og være hiemme i Sommer. Men Søndagen, før de otte Uger er til Vinter, lader jeg mig synge en Messe hiemme, og rider siden vester over Lomagnups Sand; og skal hver Mand have to Heste. Ikke vil jeg have større Følge med os, end vi, som have nu giort Eed; thi vi ere nok, naar vi holde Eeden vel. Jeg rider Søndagen og Natten med, og anden Dag i Ugen skal jeg inden Midaften være paa Trihyrningsaas; og skulle alle være der, som ere medsvorne til denne Sag, og er nogen ikke didkommen, der er indtraad heri, da skal han ikke bøde derfor uden ved Livet, hvis jeg maa raade.

Da sagde Ketil: hvor kan det gaae til, at du rider om Søndagen hiemmefra, og kommer anden Dag i Ugen til Trihyrningsaas? Jeg rider op ad Skaptatunge, svarte Flose, og nordom Øfield Jøkel, og ned ad Godeland, og skeer det da, naar jeg rider skrap. Og vil jeg nu sige Eder alle mine Forehavender: at naar vi ere samlede, skulle vi ride til Bergthorsval med alle Folkene, og angribe Nial-

sønnerne med Ild og Sværd; og ikke gaae derfra, før de alle ere døde. Og skulle I holde bisse Anslag hemmelige, thi det gjælder alle vores Liv. Lad os nu søge vore Heste, og ride hiem.

De gik da alle til deres Telte. Flose lod sine Heste sadle, uden at vente paa Nogen, og reed hiem. Han vilde ikke træffe sin Maag Hal, thi han troede at vide, at Hal vilde fraraade alle store Foretagender.

Nial reed hiem fra Thinget med sine Sønner, og vare de hiemme den Sommer. Engang spurgte han Kaare sin Maag, om han ikke vilde tage østpaa til Dyrholm til sin Gaard. Kaare svarede: ikke tager jeg østpaa; thi eens Lod skal overgaae dine Sønner og mig. Nial takkede ham, og sagde, sligt ventedes af ham. Der var bestandig henved 30 vaabendygtige Folk paa Bergtholsval med Gaardens Karle at regne.

Fyrgetyvende Capitel.

Engang kom Hrodny Havskuldsdatter, Moder til Havskuld Nialsøn, til Kelda. Hendes Broder Ingiald tog vel imod hende; hun modtog ikke hans Hilsen, men bad ham gaae ud med sig. Ingiald giorde saa; og gik de begge uden for Hegnet. Da

tog hun sin Broders Haand, og de satte dem begge. Er det sandt, spurgte hun, at du har svoret en Eed, at drage mod Nial, og dræbe ham og hans Sønner. Sandt er det, svarte Ingiald. En mageløs Nidding er du da, sagde hun, da Nial tre Gange har frelst dig fra Landlysning; det staaer nu saa, svarte Ingiald, at det giælder mit Liv, om jeg ikke giør det. Ikke saa! sagde hun: du lever ligevel, og vil kaldes desbedre Mand, naar du ikke sviger ham, du burde være bedst.

Nu tog hun en Linhue op af Lommen, den var overblodt, og i Stykker; hun sagde: denne Hue havde Havskuld Nialsøn din Søstersøn paa sit Hoved, da de dræbte ham. Dessslettere tykkes det mig af dig, at staae med saadanne, som ere dem beslægtede. Saa kan og være, svarte Ingiald, at jeg ikke bliver mod Nial, hvad der saa kommer deraf; dog veed jeg, at de vil søge Hevn over mig derfor. Hrodny sagde: du kunde nu giøre Nial og hans Sønner stor Bistand, hvis du sagde dem alle disse Raadslag. Ikke giør jeg det, siger Ingiald: thi da bliver jeg hver Mands Nidding, naar jeg siger, hvad de betroede mig. Men det er Mandsfærd, at forsage denne Sag, da jeg veed, vis Hævn er ivente. Men siig du til Nial og hans Sønner, at de tager dem vare hele denne Sommer; thi det er dem raadeligt; og at de have mange Folk.

Siden tog hun til Bergthorsval, og sagde Nial hele denne Samtale. Nial takkede hende, og sagde, hun havde giort vel, thi af Ingiald vilde det være større Misgierning at overfalde ham end af alle andre. Hrodny drog nu hiem, og Nial sagde sine Sønner hendes Tale.

Paa Bergthorsval var en Kiærling, som hedde Seun, hun var mangkyndig, og fremsynet; men nu var hun meget gammel; og kaldte Nials Sønner hende: Gamletossen, for det hun snakkede saa meget; og dog traf somt af det ind.

Det hændte en Dag, at hun tog en Prygl i Haanden, og gik op om Huset til en Stak; hun slog paa Stakken, og ønskede alt Ondt over den, saa usel den var. Skarphedin loe, og spurgte, hvorfor hun førte Krig med den Stak? Kiærlingen sagde: Denne Stak vil blive taget, at tænde med, naar Nial min Husbond, og Bergthora min Fostre skal indebrændes; derfor kast den i Vandet, eller brænd den op som snarest. Ikke vil vi det, siger Skarphedin; thi andet Tønder vil de faae, hvis dette ødelægges, naar saa skal være. Kiærlingen sladdrede hele Sommeren om Arvestakken, at de skulde bære den ind; men blev det bestandig forsømt.

Et og fyrgetyvende Capitel.

Paa Reykia boede Runolf Thorstensen, han havde en Søn, det hedde Hildiglum. Han gik ud en Søndagnat, da der var 9 Uger til Vinter. Han hørte et stort Brag, saa han syntes, baade Himmel og Jord skialv. Han saae nu mod Vesten, og syntes, han saae der en ildfarvet Ring, og i Ringen en Mand paa en askegraa Hest, der foer hurtig forbi, thi han reed skrapt, og havde en luende Brand ihænde. Han reed ham saa nær, at Glum kunde tydelig see ham, han var sort som Beeg. Han sang med høi Røst følgende Vise:

Hist jeg rider
Riimfrostmanket
Sluddedækket
Ildebringer,
Ild i Ende,
Eddret Midte;
Og saa er Floses Raad
Som Kiæppen farer,
Og saa er Floses Raad,
Som Kiæppen farer.

Da syntes Hildiglum, at Rytteren kastede Branden ad Fieldene i Østen; og forekom det ham, som der opsteeg saa stærk en Ild, at han syntes, han ikke kunde see Fieldene derfor, og som han saae Manden ride østpaa ind i Ilden, og der blive borte.

Derpaa gik han ind i sit Kammer, og faldt i en langvarig Afmagt, men kom dog til sig selv igjen, kunde erindre alt, hvad der var baaret ham for, og sagde det til sin Fader. Faderen bad ham da berette det til Hialte Skieggesøn. Hildiglum tog da ved, og mældte det til Hialte; han sagde, at Hildiglum havde seet Troldrid; og er det bestandig, inden noget stort spørges.

To og Fyrgetyvende Capitel.

Flose giorde sig færdig at tage hiemme fra to Maaneder før Vinter; og stævnede til sig alle sine, som havde lovet ham Bistand, og tilsagt ham Folgeskab. Enhver af dem havde to Heste og gode Vaaben. De kom alle til Svinafel og var der om Natten. Aarle om Søndagen lod Flose sig synge en Messe, og gik derpaa til Bords. Han sagde til alle sine Huusfolk, hvad hver havde at tage vare, medens han var borte. Derpaa stod han til Hest.

De reed først vest paa ad Sand til. Flose bad dem først ikke ride altfor stærkt i Forstningen; de kunde nok komme, hvor de skulde alligevel; og hvis nogen af dem behøvede at opholde sig, de da ville bie alle. De reed vestpaa til Skogahverf, og kom til Kirkjubo. Flose bad alle gaae i Kirke og giøre deres

Bøn; det gjorde de; derpaa stod de til Hest igien, og reed ad Bierget til Fiskavatn, noget derforbi, og stævnede saa vestpaa ind ad Sanden, lod saa Øfield Jøkel ligge paa venstre Haand, og derpaa ind ad Godaland; ogsaa til Markafløt, og kom om Mandag Eftermiddag til Trihyrningsaas, og biede der til Midaften. Der mødtes de da alle undtagen Ingiald fra Kelda. Sigfussønnerne talede meget haardt mod ham; Flose bad dem ikke laste Ingiald, naar han ikke var tilstæde; men dog, sagde han, skulle vi betale ham derfor til sin Tid.

Tre og Fyrgetyvende Capitel.

Fra Bergthorsval vare Grim og Helge tagne til Hola, hvor deres Børn opfostredes. De sagde til deres Moder, at de ikke kom hiem den Aften. Paa Hola vare de hele Dagen. Der kom fattige Koner, som sagde, de vare komne langveisfra. Brødrene spurgte dem da, hvad Nyt? De sagde, at de intet Nyt derfra havde at fortælle; dog var der en Nyhed, de kunde sige. Brødrene spurgte, hvad det var, og bad dem ikke fordølge det? De sagde: vi komme ned fra Fliothslide, og saae vi der, alle Sigfussønnerne vare fuldvæbnede; de stævnede op ad Trihyrningsaas, og vare 15 i Flok; vi saae og Gran Gunnar-

søn og Gunnar Lambsøn, og vare de fem sammen; de stævnede samme Led; og kan man nu sige, at Alt er paa Færde og paa Flugt her i Herredet. Helge Nialsøn sagde: saa kommer Flose østfra, og drage de samtlig ham imøde; og skulle da Grim og jeg være, hvor Skarphedin er. Det skulle vi, sagde Grim, og droge de nu hiem.

Samme Aften sagde Bergthora til sine Tyender: Nu skulle I vælge Eder Aftensmad, saa hver faaer det, han har meest Lyst til; thi denne Aften tør være den sidste, jeg sætter Mad for mine Folk. Det vil vi ikke haabe, sagde de. Det bliver dog saa, svarte hun; og kan jeg sige Eder noget mere derom, hvis jeg vil; og kan det være eder et Tegn, at Grim og Helge komme hiem i Aften, inden Folk har spiist dem mætte til Nadver; og naar dette skeer, saa vil mere komme efter, som jeg siger. Derpaa satte hun Mad paa Bordet.

Da sagde Nial: Underligt kommer det mig nu for; jeg synes, jeg seer hele Stuen rundt, og Gavlvæggene er borte; og baade Bord og Mad er lutter Blod: Alle forbausedes meget herover undtagen Skarphediu; han bad Folkene ikke sørge, eller bruge andre heslige Lader, som Folk kunde faae at tale om; og paaligger det os mere end andre, at vi tee os vel, og er det at vente af os, sagde han.

Grim og Helge kom hiem, inden der var taget af Bordet, og overraskedes mange meget derved. Nial spurgte, hvorfor de kom saa hurtig tilbage? De sagde da, hvad de havde hørt. Nial sagde, at ingen skulde lægge sig at sove, men alle være vagtsomme.

Fire og Fyrgetyvende Capitel.

Flose sagde til Sine: Nu ride vi til Bergthorsval, og komme der inden Nadvere. Saa giorde de; der var en Dal mellem Høiene; der ride de hen, binde deres Heste, og opholde dem, til langt ud paa Aftenen. Da sagde Flose: lad os nu gaae til Gaarden, men i Klynge, og langsomt, og see, hvad de beslutte

Nial stod med sine Sønner, og Kaare, og alle Husets Folk, opstillede udenfor, og vare de henved tredive. Da standsede Flose, og sagde: Nu skulle vi give Agt, hvad Beslutning de tage; thi jeg troer saa, at dersom de blive udenfor, faae vi aldrig Magt med dem. Da er vor Færd slet, sagde Gran Gunnarsøn, hvis vi ikke tør angribe dem. Det skal ikke saa være, sagde Flose, og skulle vi giøre Angreb, uagtet de staae ude; men saa monne vi faa

det at giælde, at ikke mange skulle kunne sige, hvor Seieren var.

Nial sagde til sine: See I og, hvormange Folk de have. De have baade mange og diærve Folk, sagde Skarphedin: men dog standse de nu, fordi de troe, det ikke vil løbe godt af for dem at angribe os. Derfor er det ikke, svarte Nial, og vil jeg, at Folkene skal gaae ind; thi ilde fik de Magt med Gunnar fra Hlidarende, og var han ene mod dem, og her ere stærke Bygninger, ligesom der var, og faae de dem ikke saa snart indtagne. Det er ikke saaledes at forstaae, sagde Skarphedin, Gunnar angrebe Høvdinge, der vare saa ædle, at de heller vilde drage bort med uforrettet Sag, end brænde ham inde; men disse gribe os strax an med Ild, naar de ingen anden Vei kan komme; thi de vil giøre Alt for at faae Magt med os; de mene, som ikke saa urimeligt er, at det bliver deres Død, hvis vi undkomme; og er jeg slet ikke tilbøielig til, at lade mig indebrænde, som Ræven i Hulen.

Nu gaaer det, som saa ofte, sagde Nial, at mine Sønner vil raade mig, og ikke lade mig raade; det giorde I ikke, da I var yngre; og lykkedes eders Anslag da bedre. Lad os giøre, som vor Fader vil, sagde Helge, det vil være os tienligst. Ikke veed jeg det saavist, sagde Skarphedin, thi nu er han udlevet; men vel vil jeg giøre min Fader det til Villie

at brænde inde med ham; thi ikke er jeg ræd for min Død.

Derpaa sagde han til Kaare: lad os nu følges vel ad, Maag! saa at den ene ikke skilles fra den anden. Saa er min Agt, svarte Kaare: men er os anderledes bestemt, vil det faae sin Fremgang; og kan jeg ikke giøre noget dertil. Hævn da du os, sagde Skarphedin, som vi Dig, hvis vi overleve. Saa skal det være, sagde Kaare.

Fem og Fyrgetyvende Capitel.

Nu gik de ind, og stillede dem op i Døren. Nu er de Dødsens, sagde Flose, da de er gaaet ind, lad os nu gaae saasnart mod Huset, og stille os for Døren saa mandstærke, og holde Vagt, at ingen kommer bort, enten Kaare eller Nialsønnerne; thi det blev vor Bane. Floses Folk gik nu hen, og stillede dem rundt om Huset, i Tilfælde, at der skulde være nogen Løndør; og nu gik Flose med sine mod Huset.

Hroald Øssurson løb til, hvor Skarphedin stod, og stødte efter ham. Skarphedin huggede Spydet af Skaftet for ham, og derpaa til ham selv, og kom Øxen i Skioldet, og drev hele Skioldet ind paa Hroar, saa at Forhiørnet af Øxen hug Ansigtet af ham, og han faldt baglænds om død. Ikke slap

han fra dig, Skarphedin! sagde Kaare! og er du vor Kiækkeste. Ikke veed jeg det saa vist, svarte Skarphedin, og lo. Kaare, og Grim og Helge saarede mange med Spydkast, og Flose og hans Folk kom ingen Vei.

Da sagde Flose, vi have lidt stort Mandetab paa mange af vore; mange ere saarede, men den dræbt, hvem vi mindst vilde ønske; og have vi nu seet, at vi ikke overvinde dem med Vaaben; og ere nu mange, der ikke gaae paa saa diærvelig, som de lod, og dog vare de, der æggede os meest. Dette siger jeg meest til Gran Gunnarson, og Gunnar Lambson, som lod meest uforsonlige. Og maae vi nu fatte andet Raad, og have vi to at vælge iblandt; som ikke ere gode noget af dem; det ene, at drage vor Vei, og er det vor Død; det andet at sætte Ild paa, og brænde dem inde; og er det stort Ansvar for Gud, da vi selv ere christne Mænd; og dog maa vi gribe dertil.

Sex og fyrgetyvende Capitel.

De toge nu Ild, og giorde et stort Baal uden for Doren. Da sagde Skarphedin: I giore Ild paa, Karle! skal her nu laves Mad? Det skal der, sagde Gran Gunnarson, og skal du ikke trænge til hedere

Bagerovn. Du lønner mig, som du er Mand til, svarte Skarphedin; jeg hævnede din Fader; og du seer mere paa det, der mindre kommer dig ved.

Nu kastede Fruentimmerne Valle paa Ilden, og slukkede den for dem, andre kom med Vand. Kol Thorstensøn sagde til Flose: der falder mig et Raad ind; jeg har seet et Træloft i Sovekammeret, lad os sætte Ild derpaa, og faae det i Brand ved den Stak, der staaer nedenfor Gaarden. De tog da Stakken, og kastede i Ilden; og mærkede de inde i Huset det ikke, før hele Taget stod i lys Lue.

Nu giorde Flose og hans Folk et stort Baal uden for alle Dørene, og begyndte da Fruentimmerne inde i Huset at give sig ilde. Nial sagde til dem: Værer ved godt Mod, og tager ikke saa rasende afsted, thi dette er et kort Uveir, og troer, at Gud er saa miskundelig, at han ikke lader os lide baade her og hisset. Slige og andre Trøstetaler holdt han til dem. Nu kom hele Huset i Lue. Da gik Nial til Døren, og sagde: Er Flose saa nær, at han kan høre min Røst? Flose sagde: han kunde høre den. Nial sagde: vil du indgaae Forlig med mine Sønner, eller tillade Nogen at gaae ud? Flose svarede: ikke vil jeg giøre Forlig med dine Sønner, og skal det nu faae Ende mellem os; thi ikke gaaer jeg herfra, før de alle ere døde; men Qvinder, Børn, og Tyende vil jeg tilstæde Bortgang.

Nial gik da ind, og sagde til Folkene: lad nu alle dem gaae ud, som det er tilladt; og gaae du ud, Thorhalla Asgrimsdatter, og med dig de andre, som maa. Anderledes skilles vi nu, Helge! sagde Thorhalla, end min Tanke i lang Tid har været; men jeg skal egge min Fader og mine Brødre at hævne det Manddrab, som her skeer. Vel fare du! sagde Nial: thi du er en god Hustru! Derpaa gik hun ud, og mange med hende.

Astrid af Diuparbakka sagde til Helge: gaae du ud med mig! jeg vil kaste en Qvindekaabe over dig, og give dig et Klæde om Hovedet. Han afslog det først, men endelig giorde han det paa deres Bøn. Astrid bandt et Klæde om Hovedet paa ham, men Thorhild, Skarphedins Kone, kastede Kaaben om ham, og gik han ud midt imellem dem, og gik da Thorgerd Nialsdatter, og hendes Søster, og mange andre ud.

Men da Helge kom ud, sagde Flose: høi og bredskuldret er hun, som der kom: tager hende fat, og holder paa hende. Da Helge hørte dette, kastede han Kaaben, under den havde han et Sværd, han hug til en Mand, traf hans Skiold, hug det Nederste af det, og Foden af Manden. Da kom Flose til, og hug Helge paa Halsen, saa Hovedet faldt af.

Nu gik Flose til Døren, kaldte paa Nial, og sagde: han vilde tale med ham og Bergthora. Nial

kom. Jeg vil tilbyde dig Bortgang, Nial Bonde! sagde Flose: thi du brænder uforskyldt inde. Ikke vil jeg gaae ud, sagde Nial, thi jeg er en gammel Mand, og lidet skikket til at hævne mine Sønner; og ikke vil jeg leve med Skam. Da sagde Flose til Bergthora; gaa du ud, Huustro! thi dig vil jeg for ingen Deel indebrænde. Bergthora svarte: Ung blev jeg givet Nial til Hustru, og har jeg lovet ham, at vi skulle dele Skiæbne med hinanden. De gik nu begge ind.

Bergthora sagde: hvad skulle vi nu? Vi skulle gaae til Hvile, sagde Nial, og lægge os; længe har jeg været kiær efter Hvile. Da sagde hun til Drengen, Thord Kaaresøn: Dig skal de bære ud, og skal du ikke indebrænde. Du har lovet mig, Bedstemoder, sagde Barnet, at vi aldrig skulde skilles, saalænge jeg vilde være hos dig; og mig synes meget bedre at være med dig og Nial, end overleve Eder. Hun bar nu Drengen til Hvile. Nial sagde til sin Huussvend, nu skal du see, hvor vi lægge os, og hvorledes jeg skikker os til Hvile; thi ikke agter jeg at røre mig herfra, enten jeg saa lider af Røg eller Hede! du kan da kiænde, hvor vore Been ere at opsøge. Det lovede Huussvenden.

Der var nys slagtet en Oxe, og Huden laae der; den bad Nial Huussvenden lægge over dem; saa giorde han. De lagde dem nu begge ned i Værelset,

og Barnet imellem dem, signede sig og Barnet, og gave dem Gud i Volds, og var det de sidste Ord, der hørtes af dem. Da tog Huussvenden Huden, og bredte over dem, og gik derpaa ud af Huset.

Syv og fyrgetyvende Capitel.

Ketil af Marka tog mod Huussvenden, og hialp ham ud. Han spurgte omhyggelig om sin Maag Nial; og Huussvenden sagde ham hele Sandheden. Da sagde Ketil: saare harmeligt er det os bestemt, at vi skulle have saa megen Ulykke med hinanden.

Skarphedin saae, da hans Fader lagde sig, og hvorledes han skikkede det omkring sig; da sagde han, tidlig gaaer vor Fader til Sengs; og er det rimeligt, thi han er en gammel Mand. Da tog Skarphedin og Kaare, og Grim Brandene saa hurtig, som de faldt ned, og kastede dem ud blandt Floses; og gik det saa en Tid; de andre kastede Spyd ind til dem; men de greb dem alle i Flugten, og kastede dem tilbage. Da bød Flose Sine holde op at kaste; thi tungt vil alt Vaabenskifte blive os mod dem, sagde han; vi kan vel bie, til Ilden faaer Overmagt.

De giorde saa. Nu faldt Stortømmeret, og Rafterne med; da sagde Skarphedin: Nu maa min

Fader være død; jeg har hverken hørt ham støn ne eller hoste. De gik nu ud i Enden af Stuen; der var faldet Tværtømmer ned, som var brændt midt over. Kaare sagde til Skarphedin: løb du her ud; jeg skal hielpe dig op, og siden springe bag efter; og kan vi da begge komme bort, naar vi bære os saaledes ad; thi her bærer al Røgen hen. Du skal springe først, sagde Skarphedin, og jeg følger strax i Hælene paa dig. Ikke er det raadeligt, sagde Kaare: jeg slipper nok ud andenstеds, hvis det ikke lykkes her. Det vil jeg ikke, sagde Skarphedin: spring du ud først, og jeg kommer strax efter. Det er hver Mands Pligt, at frelse sit Liv, naar Leilighed er, sagde Kaare, og vil jeg giøre saa; men dog tør vi adskilles nu, saa vi aldrig sees oftere; thi slipper jeg ud af Ilden, har jeg ikke i Sinde til at springe igien i den til dig; og maa da hver fare sin Vei. Min Glæde er, hvis du kommer bort, Maag! sagde Skarphedin, at du maa hævne mig. Da tog Kaare en flammende Træstok i Haanden, og løb ud hen ad Tværbielken, og slyngede han da Branden ud fra Taget, og faldt den imellem dem, der vare udenfor; de løb da til Side; nu stod alle Klæderne og Haaret paa Kaare i lys Lue. Han springer nedfra Taget, og løber langs med Røgen. Da sagde en, der stod nærmest: sprang der ikke en ned fra Taget? Vist ikke, sagde en anden: det er Skarphedin, der kaster

Brande efter os. Siden gjorde de dem ingen videre Mistanke. Kaare løb, til han kom til en Bæk; dem kastede han sig ned i, og slukkede Ilden paa sig. Siden løb han langs Røgen til en Grøft, og hvilte sig der, og kaldes den siden Kaares Grav.

Otte og fyrgetyvende Capitel.

Skarphedin løb nu langs Tværbielken efter Kaare, men da han kom, hvor den var meest forbrændt, gik den i Stykker under ham, og faldt ned. Skarphedin kom ned paa Fødderne, løb strax anden Gang til, og gik op ad Væggen, da faldt Sidebielken ned paa ham, og han styrtede tilbage. Nu seer jeg, hvor det vil hen, sagde Skarphedin, og gik frem langs Sidevæggen.

Gunnar Lambsøn sprang nu op paa Væggen, saae Skarphedin, og sagde, græder du, Skarphedin? Ikke det, svarte han, men sandt er det, det svier mig i Øinene; men er det, som jeg synes, at du leer? Det er ganske rigtigt, sagde Gunnar; og har jeg ikke leet for nu, siden du slog Thrain paa Markaflod. Der har du en Mindegave, sagde Skarphedin, tog den Kindtand, han havde hugget ud paa Thrain, op af Lommen, kastede efter Gunnar,

og tamte ham i Diet, saa det laae ude paa Kinden. Da faldt Gunnar ned af Taget.

Nu gik Skarphedin til sin Broder Grim, de tog hverandre i Haand, og trampede Ilden ned; men da de kom midt i Stuen, faldt Grim død om. Da gik Skarphedin til Huusenden; der blev et stort Brag; Taget faldt ned, Skarphedin kom imellem det og Gävlvæggen, og kunde ikke røre sig til nogen Side.

Flose og hans Mænd vare ved Ilden til høit op paa Morgenen. Da kom en ridende til dem. Flose spurgte om hans Navn? han hedde Garmund, og sagde, han var en Frænde af Sigfussønnerne. Her have I giort en stor Daad, sagde han. Folk vil kalde det baade en stor og en ond Gierning; sagde Flose og er her nu ikke ved at giøre. Hvormange anseelige Folk ere her omkomne? siger Garmund. Her omkom Nial, og Bergthora med alle deres Sønner, Thord Kaaresøn, og Kaare Solmundsøn; men ikke vide vi nøie, om der ere flere, der ere os ubekiændte. Du siger en Mand død, sagde Garmund, som vi have snakket med i Morges. Hvem var det? spurgte Flose. Kaare Solmundsøn mødte jeg og min Nabo Bard i Morges, sagde Garmund, og lod Bard ham faae sin Hest; og var Haaret og Klæderne svedne paa ham. Havde han noget Værge; spurgte Flose. Hun havde sit Sværd Fiorsvafni, sagde Garmund, og var den ene Eg bleven blaa; og meente Bard og jeg, at den

vist var bleven blød; men Kaare sagde, han skulde hærde den i Sigfussønnernes og de øvrige Mordbrændres Blod. Hvad sagde han om Skarphedin? spurgte Flose. Baade han og Grim levede, da de skiltes ad, svarte Garmund; men nu troede han dog, de maatte være døde.

Da sagde Flose, du haver bragt os en Tidende, som ikke mon byde os Hvile; thi en Mand er nu undkommet, der i alle Ting kommer Gunnar fra Hlidarende nærmest. Dette skulle I nu betænke, Sigfussønner, og andre Brandmænd, at saa meget Eftermaal vil der blive for denne Mordbrand, at det vil koste mange Hovedet, og andre Alt, hvad de eie. Og formoder jeg nu, at I Sigfussønner tør ikke blive paa Eders Gaarde; og er det meget venteligt; thi vil jeg indbyde eder alle østpaa til mig, og lade een Lod ramme os alle. De takkede ham for hans Tilbud, og sagde, de vilde tage derimod.

Da sang Modolf Ketilson en Vise:

En Støtte staaer tilbage
Af Nials Huus det stolte,
Da Sigfus diærve Sønner,
De Stærke brændte inde.
Nu Golmers Søn har gieldet,
Ild gik af høie Sæde;
Til Hævn for Havskuld kiække,
Den hærged rige Bolig.

Andet maae vi rose os af, end at vi have brændt Nial inde, sagde Flose; det er os ingen Ære.

Ni og fyrgetyvende Capitel.

Flose gik op paa Gavlen med Glum Hildesson, og nogle andre; da sagde Glum, mon Skarphedin er død? Andre sagde, han maatte være død for længe siden; stundom blussede Ilden op, og stundom slukkedes den atter, da hørte de midt i Ilden synge:

Ei mon Mellas Afkom,
Midjungs Ægtefæller,
Hede Taarer hæmme,
Her hvor Fiender juble.
Frit dem Udaad fryde,
Rolig jeg fortrøstes;
Og har Blod og Bane,
Deres Spor betegnet.

Mon Skarphedin sang den Vise levende eller død? spurgte Gran Gunnarsøn. Derom kan jeg intet formode, svarte Flose. Lad os nu opsøge Skarphedin, og de øvrige indebrændte, blev Gran ved. Ikke skal det skee, sagde Flose: og er du og dine Lige taabelige Mennesker; der samles nu Folk over hele Herredet, og den, der nu nøler, mener jeg, vil da blive saa ræd, at han ikke veed, hvor han skal tye hen, og er det mit Raad, at vi alle ride bort

saasnart muligt. Han gik derpaa i Hast med alle sine til deres Heste.

Flose spurgde Gairmund: Mon Ingiald være hiemme paa Kelda? Gairmund sagde: han troede det. Den Mand, sagde Flose, har brudt Ed og Tro og Love mod os. Hvad Kaar ville I give ham? spurgte han Sigfussønnerne: vil I tilgive ham, eller skulle vi nu overfalde, og dræbe ham? overfalde ham, og dræbe ham! svarede de alle.

Flose sprang nu paa sin Hest, og de andre ligesaa, og reed de bort. Han reed foran, og tog Veien op ad Rangaa, og langs med Aaen. Der saae han en Mand ride ned ad den anden Aabred, og kiændte, det var Ingiald fra Kelda. Flose kaldte paa ham. Ingiald standsede, og vendte sig mod Aaen. Du har brudt dit Ord til os, og forbrudt Formue og Fred, sagde Flose, og ere nu Sigfussønnerne her, og vil dræbe dig; men jeg synes, du har været i Forlegenhed; og vil jeg skiænke dig Livet, hvis du vil overdrage mig Selvdom. Jeg vil ride til Kaare først, inden jeg giør det, svarte Ingiald: men Sigfussønnerne vil jeg svare, at jeg ikke er meere ræd for dem, end de ere for mig. Da sagde Flose: bi da nu, hvis du ikke er ræd. Jeg bier! sagde Ingiald.

Thorstein Kolbeinsson, en Broderson af Flose, reed ham nu forbi med et Spyd i Haanden. Han

var blandt de kiækkeste af Floses Mænd, og i megen Agt. Flose tog Spydet fra ham, og kastede efter Ingiald, og det gik paa venstre Side igiennem Skieldet neden for Haandtaget, og kløvede det reent, og Spydet gik ind i Laaret nedenfor Knæskallen, og derfra i Sadelsiælen, og blev der siddende. Ramte jeg dig? spurgte Flose. Ramte mig, giorde du, svarte Ingiald, men det kalder jeg en Rift, og intet Saar. Ingiald rykkede nu Spydet ud af Saaret, og sagde til Flose; bi du nu mig, hvis du ingen Kiærling er. Han kastede nu Spydet tilbage over Aaen. Flose seer, at Spydet sigter midt paa ham, og trækker Hesten tilbage. Spydet fløi da forved Floses Hest, og traf ham ikke, men ramte Thorstein midt paa, og faldt han strax død af Hesten. Nu foer Ingiald ad Skoven, og de naaede ham ikke.

Da sagde Flose til Sine: Vi have nu liidt et Tab; og kunne vi nu, da dette er hændet os, indsee, hvor slet Lykke vi have. Thi er det mit Raad, at vi ride ad Tribyrningsaas, og kan vi derfra see, hvem der rider igiennem hele Herredet; thi udentvivl samle de nu mange Folk; og troe de vist, vi have redet ostpaa fra Tribyrningsaas ad Fliothslid, og derfra nordpaa ad Fiældene, og saa oster til Herredet; og vil den største Hob ride did efter os; og nogle fare og ost paa mod Seliolantsmule, skiøndt de vel ansee det for mindre rimeligt; og er derfor mit

Raad, at vi ride op i Trihyrningsfield, og bie tre Solemærker der.

Halvtredsindstyvende Capitel.

Da Kaare havde udhvilt sig i Grøften, gik han, til han mødte Baard, og talede sammen saaledes, som Gairmund fortalte Flose. Derpaa reed han til Mørd, og fortalte ham, hvad skeet var, som gik ham meget nær. Andet, sagde da Kaare, er mandeligere her, end at græde; og bad Mørd samle Folk og komme med sig til Holtvad. Derpaa reed han til Thjorsaadal til Hialte Skieggesøn, som han kom op mod Thjorsaa, saae han en ride stærkt efter sig. Kaare biede Manden, kiændte, det var Ingiald fra Kelda, og saae, han var ganske blodig om Laaret. Han spurgte da Ingiald, hvo der havde saaret ham, og hvor det var skeet? Flose, svarte Ingiald: ved Rangaa, og kastede han Spydet over Aaen til mig. Giorde du noget til Giengield! sagde Kaare. Jeg kastede Spydet tilbage, sagde Ingiald, der kom en Mand imellem, og døde strax. Veed du ikke, spurgte Kaare, hvo det var, der kom imellem? Jeg syntes, det var Floses Brodersøn, Thorstein, svarte Ingiald. Til Lykke! sagde Kaare; og reed de nu begge til Hialte Skieggesøn, og sagde ham, hvad skeet

var. Han tog sig det meget nær, og sagde, man maatte endelig ride efter dem, og dræbe dem alle. Derpaa samlede han Folk, og opbød Almuen.

Nu reed han og Kaare med deres Folk at møde Mord Valgardsøn, og mødtes de ved Holtevad; der var Mord med mange Folk; da sendte de Speidere til alle Sider; nogle af disse kom til Holt, sagde Thorgeir, hvad der var forefaldet, og spurgte ham, om Floses ikke var redet derigiennem? Vel er jeg ingen stor Høvding, svarte han, men ikke var det Flose raadeligt, at ride mig under Øie, efter han havde dræbt min Farbroder Nial og mine Sødskendebørn; og er for Eder intet bedre at giøre, end at vende tilbage; thi I tør have søgt langt borte, hvad nær var. Og siger til Kaare, at han kan tage strax til mig, og være hos mig, om han vil; og vil han ikke drage østpaa, da skal jeg have Tilsyn med hans Gaard paa Dyrholm, om han saa vil; og at jeg vil staae ham bi, og ride til Althinget; og veed han sikkert, at vi Brødre ere de nærmeste Eftermaalsmænd; og agte vi saa at forfølge Sagen, at der skal blive Landlysninger, hvis vi maa raade, og siden Mandehævn. Jeg tager ikke med Eder, da jeg veed, det nytter ikke, og monne de nu være allervarsomst.

De reed nu tilbage til Hof, og taltes der om, at det var en Skam for dem, de ikke havde fundet

Floses. Mørd syntes det ikke. Mange æggede dem, at de skulde drage til Fliotshlide, og tage alle deres Eiendomme, der havde været med; dog blev det overladt Mørd at afgiøre det. Han sagde, det var ikke hans Raad; thi naar deres Gaarde ere i Behold, vil de komme at see til deres Eiendomme, og Hustruer, og tør I der kunne fange dem med Tiden. De lod da al Mængden adskilles.

Flose og hans Folk saae fra Fieldene, hvor de vare, alt, hvad der foregik. Han sagde nu: lad os nu tage vore Heste, og ride herfra; thi nu er os det bedst. Sigfussønnerne spurgte, om det turde være dem raadeligt, at tage til deres Gaarde, at beskikke dem. Mørds Mening er, svarte Flose, at I vil besøge Eders Hustruer, og er det min Formodning, at det er hans Raad, eders Eiendomme skal staae urørte; derfor er mit Raad, at vi ikke skilles ad, men alle drage østpaa med mig. De fulgte alle dette Raad, og droge med ham til Svinafell. Han sendte strax Folk ud, at samle Levnetsmidler, saa intet skulde mangle. Flose roste sig aldrig af denne Daad; men ingen Frygt spoeredes dog hos ham; og blev han hiemme den Vinter til efter Juul.

Et og halvtredsindstyvende Capitel.

Kaare bad Hialte drage hen, at opsøge Nials Been; thi det, sagde han, vil alle gierne troe, hvad du siger, og synes. Hialte sagde, han vilde gierne bringe Nials Been til Kirken. De rede femten Mand derfra, drog østpaa over Thiorsaa, og samlede der Folk til sig, saa de med Nials Naboer bleve hundrede Mand. De kom til Bergthorsval ved Middagstid. Hialte spurgte Kaare, hvor Nial mon ligge. Kaare viste dem dertil, og var der megen Aske at bortrodde; derpaa fandt de dem under Oxehuden, og var det, som den var skrumpet af Ilden. De tog Oxehuden op, og laae de alle ubrændte derunder. Da lovede alle Tilstædeværende Gud, og tyktes det at være et stort Underværk. Da blev Barnet taget op, som havde ligget mellem dem; paa ham var brændt en Finger, som han havde rakt ud under Huden.

Nu blev Nial og Bergthora udbaarne, da gik alle Mænd til at see deres Liig. Hialte sagde: hvad tykkes Eder om disse Liig? De svarede: vi ville oppebie din Kiændelse. Hialte svarte: Ikke skal jeg mangle Frimodighed her. Bergthoras Liig synes mig, som man kunde vente, men dog godt; men Nials Liig og Aasyn synes mig saa skinnende, at jeg aldrig har seet nogen død Mands Ansigt Magen, alle sagde: de syntes saa.

Derpaa søgte de om Skarphedin. Da viste Gaardens Folk dem did, hvor Flose hørte Visen synge, der var Taget faldet mod Gavlen, og sagde Hialte, de skulde lede der. Det giorde de, og fandt Skarphedins Liig; han stod op til Gavlen; og vare Fødderne brændte af ham lige til Knæet; men alt det øvrige paa ham var ubrændt; han havde bidt sig i Læberne; hans Øine vare aabne og ubrustne; sin Øxe havde han hugget saa fast i Gavlen, at den var gaaet ind til midt paa Jernet, og var dette derfor ikke blevet blødt af Ilden. Den blev da brækket ud. Det er et ualmindelig godt Værge, sagde Hialte, og tør faa fortiene at faae det. Jeg seer Manden dertil, sagde Kaare. Hvo da, spurgte Hialte. Thorgeir Skorargeir sagde Kaare, ham agter jeg nu for den ypperste Mand i den Æt. Derpaa blev Skarphedin ført af Klæderne, thi af dem var intet brændt. Han havde lagt sine Hænder over Kors, den høire øverst. Man fandt tvende Mærker paa ham, et mellem Hærderne, og et paa Brystet; begge brændte korsviis; og meente man, at han havde giort det selv; alle sagde, at mindre frygtelig var Skarphedin død end levende; thi ingen var bange for Liget.

De søgte nu Grims Liig, og fandt det midt i Stuen; ligeover for ham under Sidevæggen laae Thord den frigivnes Liig; i Væverstuen fandt de

Ki..ingen Seums, og tre andre; i alt fandt de ni Mennesfers Liig, og bragte dem alle til Kirken. Derpaa red Hialte hiem og Kaare med ham. Der kom Hævelse i Ingialds Fod; han tog da til Hialte, og blev helbredet, dog haltede han bestandig siden.

Nu tog Kaare til Asgrim Elidagrimson; ham havde hans Datter Thorhalla alt bragt Budskab om Mordbrænderiet. Og blev Thorhall Asgrimsson saa oprørt, da han hørte sin Fosterfader Nials Død, at hele hans Ansigt svulmede, og Blodet foer ud af begge hans Øren, og kunde ikke standses, før han faldt i Afmagt deraf; da han kom til sig selv, sagde han, at han havde teet sig umandig; men det vilde jeg, lagde han til, at jeg paa nogle af dem, der brændte min Fosterfader inde, fik hævnet, hvad nu er mig hændt. Asgrim tog meget kierlig mod Kaare, og indbød ham at blive hos sig. Det modtog Kaare, og oplagde de flittigen Raad om at forfølge og hævne Drabene; og gik Gizzur hvide dem deri trolig tilhaande. Kaare kunde ingen Søvn faae i sine Øine om Natten; og talte om Dagen ikke saa ofte om Nogen, som om Nial, Skarphedin, Bergthora, og Helge; dog talte han aldrig ilde om sine Uvenner, og ublod sig aldrig med Trudsler imod dem.

Kaare Solmundsøn

eller

Blodhævneren.

Efter

Brennunnials Saga.

Første Capitel.

En Nat hændte sig paa Svinafel, at Flose lod ilde i Søvne. Glum Hildisson vakte ham, og varede det længe, inden han fik ham vaagen. Da sagde Flose, kald mig paa Ketil fra Marka. Ketil kom. Jeg vil fortælle dig min Drøm, sagde Flose; giør saa! svarte Ketil. Jeg drømte, siger Flose, at jeg var paa Lomagnup, og gik ud, og saae op til Fieldpynten; og den aabnedes, og en Mand kom ud af Fieldet, han var klæd i Geddeskind, og havde en Jernstav ihænde. Han gik frem, og kaldte paa mine Mænd, først paa nogle og siden paa andre, og nævnte dem ved Navn. Først kaldte han paa min Frænde Grim røde, og Arne Kolsøn; saa forekom mig et underligt Varsel, jeg syntes, han nu kaldte paa Eyolf Bolverksøn, og Hall fra Sidas Søn, Liot, og sex andre. Saa taug han en Stund. Saa kaldte han paa fem af vore, og deriblandt Sigfussønnerne,

dine Brødre; og siden andre, og mellem dem var Lamb, og Modulf, og Glum: Saa kaldte han paa tre, og tilsidst paa Gunnar Lambson, og Kol Thorstenson. Derpaa gik han til mig. Jeg spurgte ham, hvad Nyt? Han sagde, han havde Nyt at fortælle. Jeg spurgde ham da om hans Navn; han hedde Jerngrim; hvor han skulde hen? til Althinget. Hvad han skulde der? først kuldkaste Vidnerne, saa Domsmen, og derpaa rødde Valplads til Kamp.

Nu raabte han saa høit, at mig syntes, Alt skialv deromkring, og han slog i Jorden med sin Stav, og der blev et stort Brag; saa gik han ind i Fieldet, og mig paakom en Rædsel. Nu vil jeg, du skal sige mig, hvad du mener, min Drøm betyder.

Min Anelse er, siger Ketil, at alle de, der kaldtes, staaer Døden fore, og er det mit Raad, at vi for nærværende Tid ikke siger Nogen om denne Drøm. Flose sagde, at det saa skulde være.

Nu leed det hen af Vinteren til efter Juul. Flose sagde da til sine Mænd: Nu mener jeg, at vi skulle drage hiemme fra; thi ikke troer jeg, vi ville have længer Fred. Lad os derfor drage ud om Bistand, og tør det nu sandes, hvad jeg sagde Eder, at vi komme til at bønfalde Mange, inden denne Sag kommer til Ende.

Andet Capitel.

Nu lavede de dem alle til at drage ud: Flose tog Langbraag paa, da han agtede at gaae til Fods. Han vidste da og, at de andre vilde finde dem bedre i at giøre ligesaa. Først gik de til Hall fra Sida paa Tvatta; Flose var gift med hans Datter Steinvor; og tog han meget vel imod dem. Flose sagde: jeg vil bede dig, Maag, at du vil med alle dine Thingmænd drage til Thinge med mig. Nu er skeet, hvad sagt er, svarte Hall, at stakket er Drabsmandens Glæde, og er der nu den i din Flok, der hænger med Hovedet, og der æggede til det Værste, inden det skete. Men min Bistand er det min Skyldighed at yde dig, overalt hvor jeg kan. Flose svarte, hvad Raad giver du mig, som det nu staaer? Hall sagde: du skal drage heelt nordpaa indtil Vapnafiord, og bede alle Høvdinge om Bistand; og tør du have dem alle behov, inden Thinget sluttes.

Flose opholdt sig der tre Nætter, og hvilte sig; og drog saa til Breddal. Der boede Halbiørn, den stærke; og blev Flose meget vel modtaget. Halbiørn spurgte, hvor langt Flose agtede sig nordpaa i Fiordene? han sagde, at han vilde til Vapnafiord. Flose tog derpaa en Pung af sit Belte, og sagde, han vilde give Halbiørn den. Halbiørn tog mod Pengene; men sagde, han havde ingen Gave forskyldt

af Flose; og dog vil jeg vide, blev han ved, hvorledes du vil, jeg skal giengielde dig? Ikke behøver jeg Penge, sagde Flose, men jeg vilde, at du skulde ride til Thinge med mig, og staae mig bi i min Sag, skiøndt jeg hverken har Fordring derpaa for Slægtskabs eller Svogerskabs Skyld. Halbiørn svarede: det vil jeg vide dig, at jeg drager til Thinge med dig, og staaer dig bi i din Sag, som du var min Broder. Flose takkede ham. Halbiørn spurgte meget om Indebrændingen; og de sagde ham Alt omstændelig.

Tredie Capitel.

Over Breidalsheden drog Flose til Rafnkelstad; der boede Rafnkel Thorerson. Flose blev vel modtaget der, og bad Rafnkel om Følgeskab og Bistand Rafnkel undslog sig længe; men det kom dog til, at han lovede, hans Søn Thorer skulde ride did, med alle deres Thingmænd, og være paa samme Side, som hans andre Samthingsgoder. Flose takkede ham, og tog til Berfestad. Der boede Holmstein Spakbersason; han tog overmaade vel mod Flose, og da denne bad ham om Bistand, gav han til Svar, at han havde skyldt ham den længe.

Derfra drog de til Valthiofstad; der boede Sorle Brodhelgeson, Biarnes Broder, gift med Thordis,

en Datter af Gudmund hin rige paa Modruval. De blev vel modtagne der; men om Morgenen bad Flose Sorle, at han vilde ride til Althing med dem, og tilbød ham Penge. Ikke veed jeg det, sagde Sorle, da jeg ikke veed vist, hvem min Maag Gudmund den Rige staaer med, thi jeg agter at staae dem bi, han holder med. Jeg mærker af dit Svar, at du har Qvindeherskab, sagde Flose; stod op, og bad dem tage deres Klæder og Vaaben. De droge da bort, og fik der ingen Bistand.

De droge nu frem neden for Lagarfliot over Heden til Niardvik, der boede to Brødre, Thorkel den vise, og hans Broder Thorvald, Sønner af Ketil Tidrandsøn og af Yngvilde, Thorkel den Hoiviſes Datter. De toge vel mod Flose; han sagde dem da sit Ærinde, og bad dem om Hielp; men de vægrede dem, indtil han gav dem tre Mark Sølv hver for deres Bistand; da lovede de at hielpe Flose.

Deres Moder Yngvilde var hos, da de lovede at ride til Althing; hun græd; Thorkel spurgte: hvad hun græd for? Mig drømte, svarte hun, at din Broder Thorvald var i en rød Kiortel, og syntes den mig saa trang, som den var syet paa ham; og tyktes mig, han var i røde Hoser omvundne med røde Bræmmer. Det var mig tungt at see, da jeg vidste, han var saa i Vaande, og jeg kunde ikke hielpe ham. De loe, og sagde det var taabeligt Snak,

og at hendes Baas ikke skulde være deres Thingriid til Hinder. Flose takkede dem meget.

Fierde Capitel.

Flose drog nu ad Vapnafiord, og kom til Hof. Der boede Biarne Brodhelgesøn, der tog med aabne Arme mod Flose. Denne tilbød ham Penge for sin Bistand. Aldrig, svarte Biarne, har jeg solgt min Manddom eller Bistand for Penge; men nu, da du trænger til min Hielp, vil jeg handle mod dig som Ven; drage til Thinge med dig, og staae dig bi, som du var min Broder. Saaledes lader du Alt hvile paa mig, sagde Flose; og dog var jeg mig sligt ventende af dig.

Derfra droge de til Krosvig. Thorkel Geitissøn var en stor Ven af Flose; denne sagde Thorkel sit Ærinde. Thorkel sagde, det var hans Skyldighed at giøre Alt, hvad der stod til ham, og ikke undfalde hans Sag, og gav han Flose gode Gaver ved Afskeden. Derfra droge de til Holmstein Spakbersesøn. Flose sagde ham, at Alle vel havde taget sig af hans Tarv og Ærinde, uden Sorle Brodhelgesøn. Holmstein sagde, det kom af, at han ingen trættekier Mand var; og gav han Flose gode Foræringer.

Flose drog nu tilbage til Thvatta, til sin Maag Hall; der var han fiorten Dage med sine Mænd, og hvilede sig. Han spurgde Hall, hvad han nu raadde ham at foretage, eller beslutte. Hall svarte: Mit Raad er, at du bliver hiemme paa din Gaard med Sigfussønnerne, men at de sende Folk hiem, at passe deres Gaarde. Tager nu først hiem; men naar I ride til Thinge, rider da alle i Flok, og adsplitter ingensteds eders Skare. Lad da Sigfussønnerne ride hen, at see til deres Hustruer. Jeg rider og til Thinge med min Søn Liot, og alle vore Thingmænd, og giør dig den Bistand, jeg formaaer. Flose takkede ham, og fik gode Foræringer af Hall til Afskeed. Han reed nu hiem til Svinafel, og blev der det øvrige af Vinteren, og næste Sommer, alt indtil Thingtiden kom.

Femte Capitel.

Thorhal Asgrimsøn og Kaare Solmundsøn reed en Dag til Mosfel, at giæste Gizzur hvide; han tog meget venlig imod dem. Engang da Gizzur talte med dem om Nials Indebrænding, sagde han, det var en stor Lykke, at Kaare var undkommet, da qvad Kaare:

Hielmkløvers Hvæsser undveeg
Harmfuld, du Sværdets Fører!
Elfvedens Strømme inde
I Nials gamle Bolig,
Imedens Oddens Herrer,
I Luerne fortæredes.
Mænd giemme nu i Minde
Min Tale, Smertens Udtryk.

Tilgiveligt er det, sagde Gizzur, at den Sag ligger dig i Minde; og skulle vi nu ikke tale mere derom. Kaare sagde, han vilde ride hiem. Nu vil jeg sige dig mit Raad, sagde Gizzur: du skal ikke ride hiem; men dog skal du drage herfra, østpaa under Øfield til Thorgeir Skorargeir og Thorleif Krak; de skulle ride med dig, thi de ere Hovedeftermaalsmændene her; og med dem deres Broder Thorgrim den store. I skulle ride til Mørd Valgardssøn, og sige ham fra mig, at han skal sagsøge Flose for Helge Nialsons Drab; og hvis han siger noget derimod, da skal du giøre dig overmaade vred, og lade, som du vil sætte ham din Øxe i Hovedet; tillige skal du forkynde ham min Vrede, hvis han undslaaer sig for denne Sag, og sige, at jeg vil sende Bud efter min Datter Thorkatla, og lade hende tage hiem til mig; thi det vil han ikke tillade, da han elsker hende som sin Øiesteen. Kaare takkede ham for hans Raad, men talede ikke til ham om hans Bistand; thi han troede, at Gizzur hvide som i alt andet vilde handle som en Ven.

Kaare reed nu østpaa op til Holt. Thorgeir tog meget kiærlig imod dem, og fortalte dem om Floses Færd, og hvor megen Bistand han havde fundet i Østfiord. Kaare sagde, det var undskyldeligt, at han søgte saa manges Hielp, da han havde saa mange at svare. Desbedre, svarede Thorgeir, jo værre de færdes i alt; des haardere skulle vi gaae paa dem.

Kaare sagde nu Thorgeir Gizzurs Raad. De rede da østfra til Rangarval til Mørd Valgardsøn. Han tog vel imod dem. Kaare sagde ham hans Maag, Gizzur Hvides, Budskab; Mørd vilde ugierne dertil, og sagde, det var værre at binde an med Flose ene, end med ti Andre. Kaare svarte: her viser du dig, som han ventede, thi du er baade ræd og hiertelos; men dig vil og det skee, som billigt er, at Thorkatla skal hiem til sin Fader. Hun giorde sig strax rede, og sagde, hun længe havde været villig at skilles fra Mørd. Nu forandrede han slux sine Tanker og sit Sprog, bad dem ikke være vrede, og tog sig strax Sagen paa. Da sagde Kaare: Nu haver du paataget dig Sagen; gaae nu uforsagt frem; thi det giælder dit Liv. Mørd sagde, han skulde af al sin Evne stræbe at føre denne Sag vel og mandig ud.

Siette Capitel.

Mørd indstevnede nu paa lovlig Maade tvende Vidner paa, at Thorgeir Thorerson overgav ham Sagen mod Flose, som Helge Nialsøns Drabsmand; fem Vidner paa, at han i Følge deraf anklagede Flose som Helges Drabsmand i voldeligt Overfald, og ni Vidner paa, at Helge var død af de Saar, Flose i dette Overfald havde givet ham. Nu, sagde Mørd, er Sagen anlagt, som I begiærte, nu beder jeg dig, Thorgeir Skoratgeir, at du kommer til mig, naar du rider til Thinge, og ride vi da begge tilsammen hver med sin Hob, og holde os paa det bedste samlede; thi min Hob skal være rede til Thingets Begyndelse, og skal jeg i alle Dele være Eder tro. Dermed vare de vel tilfreds, og blev det edeligen bekræftet, at ingen skulde skilles fra den anden, før Kaare vilde, og hver skulde vove sit Liv for den Andens. De skiltes nu som Venner, med Løfte, igien at mødes til Thingtid.

Nu reed Thorgeir østpaa, men Kaare vestpaa, indtil han kom til Asgrim paa Tungu. Han blev særdeles vel modtaget, og sagde Asgrim alle Gizzurs Raadslag, og Sagens Anlæg. Saa ventede jeg af ham, sagde Asgrim, at han vilde tee sig vel, og har han nu ladet det see; men hvad har du hørt østfra om Flose? Kaare svarte: han er draget heelt

østpaa indtil Vapnafiord, og have næsten alle Høvdinge lovet ham deres Bistand og Følgeskab til Thinge; de vente dem og Hielp af Reikdalingerne, og Liosvatningerne og Oxfiordingerne. De talede meget derom.

Nu leed Tiden hen ad Althinget. Thorhal Asgrimsøn fik saa svar en Byld paa sin Fod, at den over Anklen var saa tyk og hoven, som et Qvindelaar; og kunde han ikke gaae uden ved Stok. Han var stor af Væxt, og stærk af Kræfter; mørkladen af Ansigt og Haar, varsom i sin Tale, men dog iilsindet. Han var den tredie Lovkyndig i Island. Nu skulde man ride til Thinge. Asgrim sagde til Kaare, du skal ride til Thingets Begyndelse, og tielde vore Boder, og min Søn Thorhal med dig; du vil fare bedst og omhyggeligst med ham, da han er lam paa Foden; og vi trænge meest til ham paa dette Thing. Med Eder skulle tyve Mænd ride. Der redebes nu til deres Færd, og droge de til Thinge, og tieldede deres Boder, og ordnede Alt vel.

Syvende Capitel.

Flose reed østfra, og de hundrede Mand, der havde været ved Indebrændingen, med ham. De drog først til Fliothshlide, der saae Sigfussønnerne

til deres Eiendomme, og opholdt dem der om Dagen. Om Aftenen reed de vester over Thiorsaa, og sov der om Natten. Om Morgenen tidlig tog de deres Heste, og reed frem en Stund. Flose sagde til sine Mænd: Nu vil vi ride til Asgrim paa Tungu til Davre, og giøre ham Haan. De fandt det velgiort, og reed, til de vare kort fra Tungu. Asgrim stod ude, og nogle Mænd med ham. Saa snart de fra Huset kunde see denne Hob, sagde Asgrims Mænd: det maa være Thorgeir Skorargeir. Ikke troer jeg det, svarte Asgrim, disse Mænd fare frem med Latter og Skraal; men slige Nials Frænder, som Thorargeir er, lee ikke, før de have nogen Hævn over Indebrændingen. Og troer jeg langt anderledes, hvad I maaskee ville finde usandsynligt; og er min Tanke, at det tør være Flose, og Mordbrænderne med ham; og tør de agte at haane os, og skulle vi nu gaae ind. De giorde saa.

Asgrim lod nu Huset feie og tiælde, og sætte Borde frem, og bære Mad ind; han lod bringe Sæder langs Bordene ligesaa lange som Bænkene paa den anden Side i alle Stuer. Flose reed ind paa Toften, og bad sine Mænd staae af, og gaae ind. De giorde saa. Flose gik nu ind i Stuen, Asgrim sad paa Bænken. Flose saae, at Alt var rede, hvad de behøvede. Asgrim helste dem ikke, men sagde til Flose: Bordene ere satte, at de, der

trænge til Mad, kan spise. Flose gik tilbords med alle Sine, og satte deres Vaaben op til Væggene. De, der ikke kunde faae Rum paa Bænkene, sad paa Sæderne foran; men fire Mand stod bevæbnede forved, hvor Flose sad, og spiste. Asgrim taug under Maaltidet, og var saa rød i sit Ansigt som Blod. Da de vare mætte, tog Fruentimmer af Bordene, og nogle kom ind med Vandfade. Flose tog sig det saa magelig, som han var hiemme. En Bulöxe laae i et Hiørne af Bænken; Asgrim tog den med begge Hænder, løb op paa Bænketrinet, og hug efter Hovedet paa Flose. Glum Hildisson fik Øie paa, hvad han havde for, sprang strax op, og rev Øxen udaf Hænderne paa Asgrim, og vendte Æggen imod ham; thi han var stærk af Kræfter; da sprang mange flere op, og greb Asgrim fat; men Flose sagde: at ingen maatte giøre Asgrim noget Ondt; thi vi have tærget ham for stærkt; og han giorde blot, hvad han burde, og viste han derved, at han var uforsagt. Da sagde Flose til Asgrim, her skilles vi nu ved heelt Skind, vi mødes paa Thinge, og skulle der optage Sagen forfra. Det tør skee, svarte Asgrim, og vilde jeg, at I maatte fare sagtere, naar Thinget er tilende. Hertil svarede Flose intet; men gik ud med Sine, stod til Hest, og reed bort.

I Beiteval kom mange Hobe til dem. Der iblandt var Hall fra Sida, og alle Østfiordinger. Flose tog vel imod dem, og fortalte dem sine Færd, og hvad der var forefaldet imellem ham og Asgrim. Mange roste det, og sagde, det var kiækt giort. Da sagde Hall: Jeg synes ikke saa vel om det, som I; mig synes, det var en uoverlagt Adfærd; deres Formærmelser vilde de nok have husket, om de end aldrig vare blevne mindede derom; men større Fare staae de, der saa haardelig tærge Andre. Man mærkede da, at Hall fandt dette meget ildegiort.

De rede nu alle samlede derfra, indtil de kom til Øvremarken, der stillede de deres Folk i Orden, og rede saa ned paa Thinget. Flose havde ladet sig tielde en indhegnet Bod, inden han tog til Thinge; Østfiordingerne rede til deres Telte.

Ottende Capitel.

Thorgeir Skorargeir reed østfra med mange Folk. Begge hans Brødre, Thorleif Krak, og Thorgrim den store vare med ham. De kom til Hof til Mørd Valgardsføn, og blev der, til han var rede. Mørd havde samlet hver vaabenfør Mand af Sine, og de fandt ham uforsagt til Alt. Nu rede de, til de kom over Aaerne vestpaa; der oppebiede de Hialte

Skiæggesøn; han kom, da de havde biet en stakket Tid. De tog vel mod ham; og reed de siden alle tilsammen indtil de kom til Reikia i Biskopstungu, og der oppebiede de Asgrim Ellidagrimssøn. Han kom dem nu imøde, og reed de da vest over Broaa.

Asgrim sagde dem nu Alt, hvad der var forefaldet med ham og Flose. Det vilde jeg ønske, sagde Thorgeir, at vi maatte komme til at prøve deres Manddom, inden Thinget var tilende. Nu reede de til Beitevol, der mødte dem Gizzur hvide med et overmaade stort Følge; og talede de nu sammen. Derpaa rede de ind paa Ovremarken, stillede der deres Folk i Orden, og rede saa til Thinge. Flose og alle hans Mænd grebe til Vaaben; og var det nærved, at det var kommet til Kamp. Men Asgrim og hans Følge gave ingen Leilighed dertil, og rede til deres Telte; og var det nu roligt den Dag, saa de intet havde med hverandre at giøre. Der var kommet Høvdinger fra alle Landets Dele, og der havde aldrig været et saa folkerigt Thing i Mands Minde.

Niende Capitel.

En Mand, ved Navn Ejolf Bolværksøn, var i overmaade stor Anseelse, og af de allerlovkyndigste, saa han blev anseet for den tredie Lovkyndige paa

Island. Han var en meget smuk Mand af Udseende, stor og stærk; og ventede man en ypperlig Høvding af ham; men han var pengekiær, som andre hans Frænder.

En Dag gik Flose til Biarne Brodhelgesøns Telt. Biarne tog vel imod ham, de skikkede dem til Sæde, og talede meget tilsammen. Da sagde Flose: Hvad Raad skulle vi nu gribe til? Biarne svarede: Jeg anseer det nu for vanskeligt at raade; dog synes mig raadeligst, at du søger Bistand; thi der drages en stor Styrke sammen mod Eder; og vil jeg sporge dig, Flose! om der er nogen udmærket Lovkyndig i Eders Følge? thi I have tvende Kaar: enten at byde Forlig, som er det bedste, eller at forsvare Sagen lovlig, dersom I kan finde Indsigelser. Endskiøndt det vil synes en trodsig Fremgangsmaade, troer jeg dog, I bør vælge den Vei; da I hidtil er gaaet voldelig frem, sømmer det nu ikke, at I giver Kiob. Lovkyndige, som du spurgte om, sagde Flose, kan jeg strax sige dig, der er ingen af mellem vore; og ingen veed jeg, at haabe paa, uden Thorkel Geitissøn, din Frænde. Ikke vil vi nævne ham, skiøndt han er lovkyndig, svarede Biarne; og er han saa forstandig, at ingen tør frygte for at have ham til Værge, og vil han staae dig bi, som den bedste, thi han er overmaade kiæk; men jeg vil sige dig, at det bliver den Mands Død, der forsvarer Mordbrands-

sagen; og det under jeg ikke Thorkel min Frænde. Maa I derfor søge andensteds. Flose sagde, at han vidste ikke, hvo de største Lovkyndige vare. Biarne svarte, Ejolf Bolværksøn hedder en Mand, der er størst Lovkyndig i Vestfiord; men ham maa du give mange Penge, hvis han skal tage sig af Sagen; dog det ville vi ikke agte paa. Ogsaa ville vi gaae bevæbnede til alle Lovmøder, og tage os saa godt vare, vi kan; dog skulle vi ikke angribe vore Modstandere først, med mindre vi maa stride for vor Frelse. Men nu vil jeg gaae med dig, at søge Bistand; thi mig synes, som vor Ro ikke vil vare længe.

De gik nu til Oxfiordingernes Telt, hvor de snart naaede deres Ønske, saa til Kol, Vigaskuts Søn og Eivind Thorkelsøn; de undslog dem længe; men endelig kom det dog til, at de modtog tre Mark Sølv, og lovede da at tage sig af Sagen. Nu gik de til Liosvetningernes Telt, og dvælede der nogen Tid. Flose bad dem om Bistand; men de vare vanskelige og ubevægelige. Da sagde Flose med megen Vrede: Ilde er det med Eder; hiemme i Herredet ere I gierrige, og uretfærdige, og ville ikke paa Thinget være til Hielp, endskiøndt Folk trænger dertil. Og tør det overmaade meget lægges eder til Last paa Thinge, og dadles, hvis I ikke mindes de Fornærmelser, og Hadingsord, som Skarphedin hiemsøgte Eder Liosvetninger med.

Siden talte han sagte med dem, og bød dem Penge for Bistand, og lokkede dem saa med favre Ord, at de bragtes til at love ham Hielp, og viste dem saa nidkiære, at de sagde, de skulde gaae i Kamp for Flose, om saa skulde giøres behov. Da sagde Biarne til Flose: til Lykke! du er en dygtig Høvding, og en rask Mand, og diærv, og hykler kun lidet for Folk.

Tiende Capitel.

Derpaa drog de bort vest over Aaen, og til en indhegnet Bod. De saae mange Folk uden føre. Der var een, som havde en Skarlagenskaabe paa, og et Guldbaand om Hovedet, og en sølvbeslagen Øxe i Haanden. Biarne sagde: det træffer godt, her er nu Ejolf Bolværksøn, hvis du vil hen til ham, Flose. De gik da til ham, og helste; Ejolf kiendte strax Biarne, og tog vel mod ham. Biarne tog Ejolf ved Haanden, og gik op med ham i Almannagia; Biarnes og Floses Folk fulgte dem; Ejolfs gik ligeledes med ham. De bad deres Mænd blive oppe paa Skrænten af Fieldrevnen, og holde Vagt; Flose, Biarne og Ejolf gik hen, hvor Stien gaaer ned til det øvre Gab. Flose sagde, der var godt at sidde,

da man kunde see saa langt omkring; de satte dem da ned der, og vare ikke uden fire.

Nu sagde Biarne til Ejolf: Vi ere komne hid at søge dig, Ven! thi vi behøve meget din Bistand overalt. Ejolf svarte: her er nu Mænd nok at vælge iblandt paa Thinget; og var det eder ikke tungt at finde dem, der kunde styrke Eder mere end jeg. Det ikke, svarte Biarne: der er mange Dele, hvori ingen her paa Thinget er over dig. Forst det, at du er af stor Æt, som alle de, der ere komne af Regner Lodbrog, ogsåa have dine Forfædre hyppig havt med store Anliggender at giore baade paa Thinge, og hiemme i Herredet, og have idelig havt Overmagt deri; derfor synes det os rimeligt, at du bliver ogsaa seiersæl ligesom dine Frænder.

Vel taler du, Biarne! svarte Ejolf; men lidet tiltroer jeg mig heraf. Da sagde Flose: ikke behøves disse Omveie til det, os er i Hu; vi vil bede dig, Ejolf, at du staaer os bi i vor Sag, og gaaer til Doms med os, og giver Agt paa, hvad Indsigelser der kunde være, og fører dem frem paa vore Vegne, og gaaer os tilhaande i Alt, hvad her paa Thinget kunde falde fore.

Da sprang Ejolf vred op, og sagde, at ingen Mand skulde tage sig det til, at have ham til Giæk, eller sætte ham i Fare for sin Skyld, naar han ikke var nødsaget dertil; og seer jeg nu, sagde han, hvor

I vilde hen med de fagre Ord, som I før brugte til mig

Halbiørn stærke tog ham fat, satte sig mellem ham, og Biarne, og sagde: ikke falder Træet ved første Hug, Ven! bliv her siddende hos os. Da drog Flose en Guldring af sin Haand: denne Ring vil jeg give dig, Ejolf, for dit Venskab og din Bistand, og sees det saa, at jeg ikke vil giække dig; og bør du saameget heller modtage Ringen, som her ingen er paa Thinge, hvem jeg har giort slig en Gave. Ringen var saa god og vel giort, at den var tolv-hundrede Alen værd. Halbiørn satte Ringen paa Ejolfs Haand. Ejolf sagde: det er nu timeligt, at jeg tager Ringen, da du er saa gavmild; og kan du være sikker paa, at jeg tager din Sag, og giør, hvad fornødent er. Biarne sagde: nu tee I Eder vel paa begge Sider, og ere her nu Mænd tilstæde, der kunne være Vidner, som jeg og Halbiorn, at du paatager dig Sagen.

Nu stod Ejolf og Flose op, og gave hinanden Haand. Da modtog Ejolf Værgemaalet af Flose efter Loven; og sagde da til Flose og Biarne: Nu har jeg paataget mig Sagen, som I bade mig; nu vil jeg, at I holde dette hemmeligt for det første; og hvis Sagen skulde komme for Femterdom, da skulle I vel vogte Eder for at sige, at I have kiøbt mig til denne Bistand.

Nu gik Flose og Biarne hiem til deres Telte. Ejolf gik til Snorre Godes Telt, og satte sig ned hos ham, og de talte meget sammen. Snorre Gode tog Ejolfs Haand, trak Ærmet op, og saae, han havde en stor Guldring paa Haanden. Snorre spurgte er den Ring kiøbt, eller en Gave? Ejolf syntes ikke meget om Spørgsmaalet, og kunde ikke finde Svar. Snorre sagde: jeg seer vel, at du har taget Skienk, og maatte denne Ring kun ikke vorde din Bane! Ejolf sprang op, gik bort, og vilde ikke tale derom. Snorre sagde, da Ejolf stod op: Rimeligere er det, at du, til dette Thing er sluttet, lærer, hvad du her har faaet. Ejolf gik til sit Telt.

Ellevte Capitel.

Nu taler Asgrim Ellidagrimssøn med Gizzur Hvide, Kaare Solmundsøn, Hialte Skieggesøn, Mørd Valgardsøn og Thorgeir Skorargeir. Ikke behøves her at tale sagte, sagde Asgrim; thi vi ere her idel Mænd, som vide hverandres Hemmeligheder; thi vil jeg spørge Eder, om I vide noget om de andres Anslag? mig synes, som vi igien bør tage vor Sag i Overveielse. Gizzur hvide svarede: Snorre Gode har sendt en Mand til mig, og ladet mig sige, at Flose havde faaet megen Bistand af Nordlændin-

gerne; og at hans Frænde Ejolf Bolværkſøn havde faaet en Guldring af en, og foer i Løn dermed; og ſagde Snorre da ſin Mening, at Ejolf Bolværkſøn maatte være udſeet til, at føre Sagen paa Thinget, og torde Ringen derfor være ham givet. De bleve alle enige om, at ſaa maatte være. Da ſagde Gizzur til dem: Nu har Mord Valgardſøn min Maag taget ſig det paa, ſom tyktes alle det vanſkeligſte, at tiltale Floſe, og vil jeg nu, at I ſkifte de øvrige Sager mellem Eder; thi det vil nu være nær for Haanden, at lyſe Sagerne til paa Lovbierget.

Asgrim ſagde, at ſaa ſkulde ſkee: og ville vi bede dig, blev han ved, at du ledſager os ud at begiære Biſtand. Gizzur ſvarte, at han vilde gaae dem tilhaande, og valgte nu de forſtandigſte Mænd af deres til at følge med; der var Hialte Skiæggeſøn, og Asgrim, og Kaare, og Thorgeir Skorargeir.

Nu ſagde Gizzur hvide: vi ville førſt gaae til Skapte Thorodſøns Telt. Saa giorde de. Gizzur hvide gik førſt, ſaa Hialte, ſaa Kaare, ſaa Asgrim, ſaa Thorgeir Skorargeir, og hans Brødre. De gik ind i Teltet. Skapte ſad paa Bænken; og da han ſaae Gizzur hvide, ſtod han op for ham, og tog vel imod ham og dem alle, og bad Gizzur ſidde hos ſig. Saa giorde han. Gizzur ſagde nu til Asgrim: nu ſkal du førſt anmode Skapte om Biſtand, og jeg ſkal lægge til, hvad mig ſynes fornødent.

Vi ere komne til dig, Skapte! siger da Asgrim, at bede dig om Huldskab og Bistand. Skapte svarte: Vanskelig forekom jeg Eder nys, da jeg ikke vilde tage Deel i Eders Uroligheder. Nu er det en anden Sag, tog Gizzur Ordet; nu er det Eftermaal efter Nial Bonde, og hans Hustru Bergthora, der bleve sagesløs indebrændte, og tre Sønner af Nial, og mange andre gode Mænd; og vil du aldrig lade det skee, at du ikke skulde staae Eftermaalsmændene bi, eller forsage dine Frænder og Maage. Men det var mig i Hu, svarte Skapte — da Skarphedin lod mig høre, at jeg havde selv indsmurt mit Hoved med Beeg, og skiult mig under Jorden, og han sagde, jeg havde været saa ræd, at Thorolf Loptsøn fra Eyre maatte bringe mig i en Meelsæk ud paa sit Skib, og saaledes hielpe mig til Island — at jeg ikke vilde være hans Eftermaalsmand. Ikke er sligt nu at mindes, sagde Gizzur hvide: thi død er nu den, som sagde det; og vil du vist staae mig bi, om du end ikke vil giøre det for Andres Skyld.

Da sagde Skapte: denne Sag vedkommer ikke dig, med mindre du vil selv indblande dig deri med. Nu blev Gizzur saare vred, og sagde: Uliig er du din Fader; thi skiøndt han syntes noget tvetydig, stod han Folk dog altid bi, hvor man meest trængte til ham Ulige af Sind ere vi, svarte Skapte: I synes Eder at have giort store Bedrifter, du Gizzur

hvide, da du overvandt Gunnar fra Hlidarende, men Asgrim, fordi han dræbte sin Fostbroder Gauk. Faa lade os høre det Gode, naar de vide Ondt med os, sagde Asgrim; men det maae mange sige, at ikke dræbte jeg Gauk, før jeg var nødt dertil. Det er noget at undskylde, at du ikke er os til Bistand; men uundskyldeligt er, at du siger os Fornærmelser; og vil jeg ønske, at du, inden dette Thing sluttes, maa have største Vanære af denne Sag, og ingen bøde dig denne Skam.

Tolvte Capitel.

Nu stod Gizzur, og alle de øvrige op, og gik ud, og kom til Snorre Godes Telt. Snorre sad paa Bænken i Teltet. De gik derind; han kiændte dem strax, stod op, og bød dem alle velkommen, og lod dem sidde hos. Der spurgtes nu om almindeligt Nyt? da sagde Asgrim til Snorre: derfor ere vi, jeg og min Frænde Gizzur komne, at vi vilde bede dig om Bistand. Snorre Gode svarer: Du siger, hvad dig er at tilgive, da du bør tage Eftermaal efter slige Frænder, som du har havt; og have vi faaet mange gavnlige Raad af Nial, skiøndt faa nu komme det ihu: men ikke veed jeg, hvad Bistand I meest synes at behøve. Asgrim svarer: Meest trænge vi,

hvis det kommer til Kamp her paa Thinget, til raske Karle, og gode Vaaben. Snorre sagde: Saa er det og, at der ligger Eder megen Magt derpaa; og er det rimeligt, at I ville forfølge Sagen med Iver, og de forsvare den ligesaa, og ingen lade den Anden skee Ret; det ville I da ikke taale af dem, og gribe dem an; og er der da heller ikke andet for, thi da ville de giøre eder Skiændsel for Mandsdrab, og Haan for Frændetab. Og erfaredes da, at han aldeles æggede dem frem. Da sagde Gizzur hvide: vel taler du, Snorre, og viser dig stedse bedst og høvdingsværdig der, hvor der ligger meest Magt derpaa.

Asgrim sagde: jeg ønsker at vide, hvad Bistand du vil yde os, hvis saa gaaer, som du siger: Vise skal jeg eder det Venskabstegn, svarte Snorre, hvorpaa hele Eders Hæder beroer; men ikke gaaer jeg med til Doms. Men kommer det til Kamp paa Thinge, da angriber ikke Eders Fiender, med mindre I alle ere høist uforfærdede; thi store Kiæmpere ere imod Eder; men skulle I blive trængte tilbage, da skulle I lade Eder drive hidad mod os; thi jeg skal da have opstilt mine Folk her, og være rede at staae Eder bi; men gaaer det tvertimod, og de maa vige; da er min Mening, at de ville troe at finde et Forsvarssted paa Almannagia; og hvis de naae det, faae I aldrig Magt med dem; men jeg paatager

mig at stille mine Folk derfor, og formene dem det Værnested. Men ikke gaae vi efter, hvor de da vende dem langs Aaen, enten Nord eller Syd paa. Og naar I af deres Hob da have fældet saamange, at mig tykkes, I kunne bestride Pengeboderne, saa at I dog beholde Eders Godord og Eders Bopæl i Herredet, skal jeg løbe til med alle mine, og stille Eder ad. Og da skulle I giøre det paa mit Ord, at I holde inde med Kampen, saafremt jeg giør saa, som jeg nu haver lovet.

Gizzur takkede ham høilig, og sagde, at alt dette, hvad han havde sagt, var til alle deres Tarv. Nu gik de alle ud. Hvorhen skulle vi nu gaae? spurgte Gizzur. Til Nordlændingernes Telte, gav Asgrim til Svar; og gik de da ud.

Trettende Capitel.

Og da de kom ind i Telten, saae de Gudmund hin rige sidde, og tale med Einar Konalsson, hans Fostre. Han var en forstandig Mand. De traadde nu frem for ham. Gudmund tog overmaade vel imod dem, og lod giøre Plads for dem i Teltet, at de kunde alle komme til Sæde. Nu spurgte han dem, hvad Nyt? Ikke behøve vi at sige dette i Skiægget, svarte Asgrim: Vi komme at bede dig om

kraftig Bistand, Gudmund! Han spurgde: have I været hos andre Høvdinge tilforn? De sagde, de havde været hos Skapte Thorodsøn, og Snorre Gode, og meldte ham tillige i Fortrolighed, hvorledes enhver af dem havde teet sig. Da sagde Gudmund: nylig førte jeg mig lidet ædelt op mod Eder, og var jeg eder da ubevæglig; men skal jeg nu desmindre giøre Eder Vanskeligheder, jo mere uvillig jeg dengang var; og skal jeg nu gaae til Doms med Eder, med alle mine Thingmænd, og yde Eder, hvad Bistand jeg kan; og gaae i Kamp paa Eders Side, hvis det giøres behov, og vove mit Liv med Eders. Ogsaa skal jeg saaledes giengielde Skapte, at Thorstein Holmud, hans Søn, skal i Kampen være med os; thi han trostes ikke til Andet, end at giøre, hvad jeg vil, da han har min Datter Jodis til Ægte; og vil da Skapte vist skille os ad.

De takkede ham, og talte siden længe sagte, saa ingen Andre hørte det. Da bad Gudmund dem, ikke at bønfalde flere Høvdinge, og sagde han, det at være uædelt; lad os nu, sagde han, vove derpaa med de Folk, vi nu have. I skulle gaae væbnede til alle Lovmøder; men dog ikke begynde Kamp, som det nu staaer. De gik da alle hiem til deres Telte; og var dette i Begyndelsen lidet bekiændt; og gik nu Thinget saaledes hen.

Fiortende Capitel.

En Dag gik Folk til Lovbierget, og saaledes forbeeltes Hovdingerne, at Asgrim Ellidagrimssøn, Gizzur Hvide, Gudmund Rige, og Snorre Gode, stode ovenfor ved Bierget, men Østfiordingerne nedenfor. Mørd Valgardsøn stod hos sin Maag Gizzur Hvide, han var den meest veltalende af Alle; Gizzur sagde nu, han skulde lyse Drabssagen til, og bad ham tale, saa de godt kunde høre. Mørd lyste da til, at han anklagede Flose for Helge Nialsøns Drab, efter som ham Sagen af Thorgeir Thorersøn var overdraget; og blev der paa Lovbierget et stort Raab, fordi Mørd talte saa vel og diærvelig. Derpaa satte Mørd sig ned, og hørte Flose høit opmærksom til, men ikke mælede et Ord.

Nu fremstod Thorgeir Skorargeir, og anklagede Glum Hildessøn, fordi han havde sat Ilden paa Huset i Bergthorsval, og brændt Nial og Bergthora inde. Kaare Solmundsøn anklagede Kol Thorsteinssøn, Gunnar Lambsøn, og Gran Gunnarsøn, og var det Alles Sigende, at han talte overordentlig vel; ogsaa de øvrige anklagede hver Sine, og talede alle vel. Siden lyste andre deres Sager til, og gik det langt ud paa Dagen; og vendte da Folk tilbage til deres Telte.

Ejolf Bolværkſøn gik til Teltet med Floſe; de gik øſt om Teltet. Floſe ſagde til Ejolf: ſeer du nogen Indſigelſe mod disſe Sager? ingen! ſiger Ejolf. Hvad Raad er da nu? ſpurgte Floſe. Et Raad vil jeg give dig, ſvarte Ejolf; du ſkal afhænde dit Godord, og give det til din Broder Thorgils, og du ſøge Thinglag hos Aſkel Gode, norden for Reikiadal; og naar de ikke vide dette, da kan være, at det bliver dem til Meen; thi de ſagſøge dig ved Øſtfiordingsdom, men de ſkulde giort det ved Nordlændingsdom, og dette overſee de udentvivl; og bliver der da en Femterdoms Sag imod dem, naar de anklage for en anden Dom, end det rette Værnething; og ſkulle vi da anlægge den Sag imod dem, naar det kommer til det yderſte. Kan vel være, ſagde Floſe, at vi nu faae Ringen betalt. Ikke veed jeg det, ſagde Ejolf; men lovligen ſkal jeg ſtaae Eder bi, ſaa man ſkal ſige, at der ikke var noget mere at vente. Men ſend nu Bud efter Aſkel; Thorgils ſkal ſnart komme til dig, og een Mand med ham. Kort efter kom Thorgils, og modtog han da Godordet; nu kom og Aſkel, og meldte da Floſe ſig ind i Thinglag hos ham; og var dette i Begyndelſen ikke uden Vitterlighedsmændene bekiendt. Og var der nu Alt ſtille, indtil Retten ſkulde ſættes.

Femtende Capitel.

Nu lider det hen ad, at Sagen skulde til Doms. De giorde dem nu rede paa begge Sider, og væbnede dem, og bare hver sit Krigermærke paa Hielmene. Da sagde Thorhal Asgrimson: gaae nu ikke for overilende frem, Fader! men ordner alt paa det bedste; og hvis I komme i nogen Vanskelighed, da lader mig det vide, som snarest, og jeg skal være paa Raad med Eder. Asgrim og de øvrige saae paa ham, og han var saa rød i Ansigtet som Blod; og der brød store Draaber, som Hagl, ud af hans Øine. Han bad dem bringe sig hans Spyd, det havde Skarphedin givet ham, og det var et kostbart Vaaben. Da de gik bort, sagde Asgrim: ikke var min Søn Thorhal vel tilmode, da han blev tilbage i Teltet, og ikke veed jeg, hvad han har for. Nu skulle vi gaae til Mord Valgardson, og fremfor Alt forfølge Drabssagen, thi større Vinding er der i at fælde Flose, end mange Andre.

Asgrim sendte da Bud til Gizzur hvide, og Hialte Skieggeson, og Gudmund rige, de kom nu alle tilsammen, og gik strax til Østfiordingedommen, og gik de sonden for Domstedet. Men Flose og alle Østfiordingerne med ham gik Norden for Domstedet; der var og Reikedalingerne og Ørfiordingerne, og med dem Ejolf Bolværkson. Flose rakte sig over til

Ejolf, og sagde: Her gaaer det vel; og tør hænde, at det ikke bliver langt fra, hvad du giættede. Lad os holde det ved os selv, svarte Ejolf: kan være, at det tør blive os til Nytte.

Mørd begyndte nu at føre sin Sag, og opfordrede alle dem, der havde Landlysningssager at føre, at kaste Lod om, hvis Sag først skulde foretages, og traf da Lodden paa ham selv. Nu begyndte han at føre de lovbefalede Vidner, at Sagen var ham lovligen overdraget, og af ham modtaget; men strax var Ejolf paa Floses Vegne rede med Indsigelse mod to af disse, fordi den ene havde holdt Mørd over Daaben, og den anden var hans Frænde i tredie Led. Nu sagde hele Forsamlingen, at Sagen var forspildt for Mørd. Da tog Asgrim Ordet, og sagde til denne, ikke er Sagen afgiort endnu, skiøndt det tykkes dem at have giort god Fremgang; nu maa der Bud til min Søn Thorhall at høre, hvad han mener herom.

Det skede. Jeg skal mage det saa, sagde Thorhal, da han havde hørt Tingen, at dette skal ikke forspilde Eders Sag, og raadte han da Mørd Valgardsøn at erklære Indsigelsen ugyldig, da Vidnerne kun vare Sagføreren, men ikke Sagsøgeren beslægtede. Nu sagde alle, at Thorhall havde udrettet store Ting, og at Giendrivelsen var langt over Indsigelsen. Flose sagde til Ejolf, troer du det at være

Lov; det troer jeg, svarte Flose, og have vi feilet heri; dog skulle vi end forsøge dette med dem: Han giorde da en ny Indsigelse mod to af Sandemændene, fordi de vare Indsiddere, og ikke Bønder. Dette, sagde Ejolf selv, vilde være ham meget uventet, hvis det kunde afvises; og troede alle, at Fordelen nu blev paa den Anklagedes Side, og roste Ejolf, som den, der i Lovkyndighed ikke havde sin Lige.

Der blev da atter sendt Bud til Thorhall, der forespurgte sig om de tvende forkastede Sandemænds Kaar, og oplyste, at de vare lovgilde begge, da den ene levede af sin Hiord, skiøndt han selv ingen Jord eiede, og den anden havde en Trediedeel Gaard skiøndt intet Qvæg. Da Mørd fremførte dette paa Thinge, blev der et stort Raab, og alle sagde med een Mund, at det stod ilde med Floses og Ejolfs Forsvar, og at Anklagerne seirede. Nu spurgte Flose Ejolf, om dette var rigtigt! Ejolf svarede, at han ikke var kyndig nok til at vide det med Visshed; de sendte da Bud hen at spørge Lagmanden Skapte; han lod dem svare, at det var efter Loven, skiøndt faa kun vidste det.

Ejolf spurgte nu Sigfussønnerne, om der var noget mod de andre Vidner at sige; de opgav, at fire ikke vare de, der lovligen burde været kaldte, da andre boede Stædet nærmere. Ejolf nedlagde da Indsigelse mod disse fire, og opfordede nu de øvrige fem til at erklære, at de nu intet Vidnesbyrd kunde af-

give, da de ikke vare det vedbørlige Antal af Ni; og sagde han derhos, at, dersom Thorhall her kunde finde Raad, vilde han seire i Alt. Ogsaa troede nu alle igien, at det var ude med Mørds Tiltale, og mod denne Indsigelse intet at giøre. Men Asgrim sagde til Mørd: ikke vide de nu, hvoraf de giøre dem til, før vi have hørt fra min Søn Thorhall; thi mig har Nial sagt, at han saaledes har lært ham Lov, at han skulde findes den lovkyndigste Mand i Island, hvis det skulde komme til Prøve.

De sendte da atter til Thorhall med Budskab om, hvad der var forefaldet. De have af Lykke at sige, sagde Thorhall, hvis de ingen Vanære heraf faae. Gaa og siig Mørd, at han skal føre Vidner, og giøre Eed paa, at den største Deel er lovligen kaldet; dette Vidnesbyrd kan han fremlægge for Retten, og faaer da Sagen sin Fremme; men selv bøder han 3 Mark, for hver, der urigtig er kaldet; dog kan han derfor ikke søges paa dette Thing.

Da nu Mørd giorde saa, som ham Thorhall havde raadet, blev igien megen Larm, og de sagde, at Mørd førte sin Sag vel, men at Flose og hans foer kun med Lovtrækkeri og Uretfærdighed. Flose spurgde Ejolf, om Mørds Fremgang var rigtig; Ejolf sagde, han vidste det ikke vist, men at Lagmanden maatte afgiøre det. Da sendte de Thorkel Geitisson hen at melde ham det, og spørge, om det

var saa, som Mørd havde sagt. Skapte svarede: der er nu flere store Lovkyndige til, end jeg tænkte; og maa jeg blot sige, at det er saa ret i alle Maader, at jeg ikke kan sige derimod. Dog troede jeg, at jeg var den eneste, der vidste dette, efter at Nial er død; thi at han vidste det, veed jeg. Thorkel gik da tilbage til Flose med dette Svar.

Sextende Capitel.

Nu førte da Mørd sine Vidner paa selve Drabet, og Overfaldet, og opfordrede derpaa den Anklagede til Forsvar. Da sagde Flose: nu smiler det mig ihu, Ejolf, at de skal studse, og kløe dem i Hovedet, naar du kommer frem med din Indsigelse.

Ejolf Bolværksøn traadde da for Retten, kaldte Vidner, og paastod, at det var lovlig Grund til Afviisning, at de have anlagt Sagen ved Østfiordingsdommen, da Flose har givet sig i Thinglag hos Askel Gode, og var her Dievidner paa begge Dele, at Flose har afhændet sit Godord til sin Broder Thorgils, og at han siden har givet sig under Askel Godes Thing. Han førte nu Vidner paa, hvad han havde sagt, og nedlagde Indsigelse mod Sagens Optagelse til Doms, paa Grund af, at Mørd ikke havde anlagt Sagen ved dens rette Værnething.

Imedens nu de øvrige Tiltaler mod Mordbrænderne gik frem; sendte Asgrim Bud til Thorhall; og lod ham vide, hvorledes Sagen stod. Thorhall sagde: for langt var jeg nu borte; thi ikke skulde det gaaet saa, havde jeg været med; og seer jeg nu, at de agte at stevne Eder til Femterdommen for ulovlig Behandling. De agte og at kaste Mordbrandssagen overende, og mage, at den ikke kan paadømmes; thi saa er nu deres Adfærd, at der ingen Ulov er, de jo ville giøre. Skynd du dig derfor til vore, og siig, at Mørd skal stevne dem begge, Flose og Ejolf, at de have givet og taget Stikpenge for Retten, og tiltale dem paa deres Fred. Endvidere skal han stevne dem, fordi de have ført Vidner, der ikke kom deres Sag ved, og derved have brudt Thingfreden; siig dem, at jeg siger, at naar to fredløse Sager ere mod een Mand, skal han landlyses; og skulle I des hurtigere anlægge Eders Sag, at I derfor kunne faae dem tiltalte og dømte.

Sendemanden bragte Asgrim og Mørd dette Budskab; de gik da til Lovbierget, og giorde nu Mørd i alle Maader, som Thorhall havde sagt, stævnede Flose til at have forbrudt sin Fred, fordi han havde givet Ejolf Penge for hans Bistand paa Thinget, og Ejolf, fordi han havde taget derimod; og dem begge, fordi de havde ført Vidner Sagen

uvedkommende; de gik nu til Lovstævne, thi der sattes da Femterdommen.

Da Asgrim og Mørd vare bortgangne fra Østfiordingedommen, kunde Dommerne ikke enes, hvorledes de skulle dømme, thi nogle vilde dømme Flose med, og andre Mørd; og maatte Flose og Ejolf da forlange, at det skulde komme til Vefang, og sinkede de dem dermed, medens Stævningerne skete.

Kort derpaa blev der sagt Flose og Ejolf, at de begge vare stevnte to Gange ved Lovbierget for Femterdommen. Da sagde Ejolf: til lidet Held have vi dvælet her, da de have forekommet os, med at stevne før vi; og har her Thorhalls Snedighed viist sig, og har han ikke sin Lige i Klogskab. Nu have de det forud, at deres Søgsmaal gaaer for vort; der kom dem og Alting an paa. Dog ville vi gaae til Lovbierget, og lægge Sag an mod dem; skiøndt lidet vil komme derudaf for os. De gik nu til Lovbierget, og stevnede Ejolf der for ulovlig Fremgang. Derpaa gik de til Femterdommen.

Da Mørd og Asgrim kom did, nævnte Mørd sine Vidner, og indkaldte de Anklagede at høre hans Eed, Anklage, og Beviser. Men i Femterdommen skulde der være Sandemænd overværende ved Eeden, og siden beedige den selv. Mørd nævnte da Vidnerne, og sagde: Jeg kalder eder til Vidner, at jeg aflægger Femterdoms-Eed; og beder saa Gud hielpe

mig i dette og det andet Liv, som jeg saa skal føre denne Sag, som jeg bedst, rettest, og lovlig veed; som jeg troer Flose at være vitterlig skyldig i denne Sag, da Beviis er derfor, og som jeg ikke i denne Sag har underkiøbt Retten ved Penge, og heller ikke skal underkiøbe den; og som jeg i denne Sag ingen Penge har taget, og ingen skal tage, hverken for Lov eller Ulov.

Denne Mørds Eed bekræftede de tvende Sandemænd; han gik nu videre i at føre sin Sag og sine Vidner, saa at Flose og Ejolf intet vidste at sige til Forsvar; og opfordrede han nu Dommerne til at afsige Dommen. Nu mindede Gizzur hvide ham, at han havde forglemt, af de fire Tylvter Dommere, at udtage sex, og opfordre Vederparterne, at udtage ligesaa mange; da der ikke maatte sidde uden trende Tylvter til Doms. Mørd vilde da rette denne Feil, navngav de sex, hvis Aftræde han forlangte, og opfordrede sine Vederparter til at giøre ligesaa; men disse, som have mærket, at han havde giort dette for silde, undslog dem derfor; og lod da Mørd dømme i Sagen.

Nu nedlagde Ejolf sin Indsigelse mod Dommens og hele Sagens Gyldighed paa Grund af det ulovlige Antal af Dommere; og skulle vi nu, sagde han, bringe vore Sager for Femterdommen, og faae vore Modstandere under Tiltale. Da sagde Gizzur

hvide til Mørd: ilde har du forseet dig, at du skulde giøre dette vrangelig, og er det et stort Uheld; hvad Raad er der nu for os, Asgrim Frænde! Nu skulle vi sende Bud til min Søn Thorhall, svarte Asgrim, og erfare, hvad Raad han har at give os.

Syttende Capitel.

Snorre Gode hørte, hvorvidt Sagen var kommen; han lod da sit Folk stille i Orden mellem Almannagia og det indhegnede Telt; og sagde sine Mænd forud, hvad de havde at giøre. Sendemanden kom til Thorhall Asgrimsøn, og sagde ham, hvorhen det var kommet, at Mørd Valgardsøn og de øvrige skulde tiltales, men Drabssagen var kuldkastet. Da han hørte dette, blev han saa oprørt, at han ikke kunde faae et Ord frem; han sprang op af Sædet, og greb Skarphedins Spyd med begge Hænder, og stødte det igiennem sin Fod; ved Spydet hang Kiødet og Edderkiernen, thi han havde stødt Hul paa sin Byld; men der løb saa meget Blod og Raadd ud, at det flød som en Bæk hen af Gulvet. Han gik nu ud af Teltet uden at halte, og saa stærkt, at Sendemænden ikke kunde følge ham; og ilte han nu, indtil han kom til Femterdommen; da mødte han Grim røde, Flosés Frænde;

og i det de mødtes, stødte Thorhall til ham med sit Spyd; det traf Skioldet, kløvede det, og gik igiennem Grim, saa at Odden kom ud mellem Skuldrene. Da kastede Thorhall ham af Spydet.

Dette saae Kaare Solmundsøn, og sagde til Asgrim: hid er din Søn Thorhall kommet, og har veiet sin Mand, og er det en stor Vanære, hvis han ene skal have Mod til at hævne Mordbranden. Det skal heller ikke saa være, siger Asgrim, og vil vi strax vende os imod dem. Nu blev der et stort Raab over hele Folket, og derpaa hørtes Hærskrig! Flose og hans Mænd vendte dem nu og mod deres Modstandere, og æggede hver Sine af al Magt.

Kaare Solmundsøn vendte sig did, hvor Arne Kolssøn, og Halbiørn hin stærke stod; da Halbiørn saae Kaare, hug han ham efter Foden, men Kaare gav et Spring i Veiret, og Halbiørn hug feil af ham. Da vendte Kaare sig mod Arne Kolssøn, og hug til ham, og ramte ham i Axelen, og kløvede Axelbenet og Halsbenet, og gik Hugget ind i Brystet; og faldt Arne strax død til Jorden. Saa hug han til Halbiørn; Hugget kom i Skioldet og gik igiennem det, og hug Tommeltaaen af ham; Holmstein kastede et Spyd efter Kaare; han greb Spydet i Flugten, og kastede det tilbage, og dræbte det een af Floses Folk.

Thorgeir Skorargeir kom did, hvor Halbiørn stærke var. Thorgeir hug til ham saa fast med begge Hænder, at Halbiørn faldt, og havde Ondt ved at komme paa Benene igien, og flygtede da. Nu mødte Thorgeir Thorvald Thrymkettelsøn, og hug til ham med Øxen Rimmigygi, der havde været Skarphedins. Thorvald holdt Skioldet for. Thorgeir hug i Skioldet, og kløvede det; og det forreste Hiørne af Øxen ramte Thorvald i Brystet, og gik ned i det hule, og faldt Thorvald strax, og var død.

Asgrim Ellidagrimssøn, hans Søn Thorhall, Hialte Skiæggesøn, og Gizzur hvide, brød ind, hvor Flose og Sigfussønnerne, og flere af Nordbrænderne var. Der stod en meget haard Kamp, og faldt den saa ud, at hine trængte stærkt frem, og Flose og hans drog dem tilbage. Gudmund den rige, Mord Valgardsøn, og Thorgeir Skorargeir brød ind, hvor Oxfiordinger og Østfiordinger, og Reikedalinger stod, og var der en meget haard Kamp.

Kaare Solmundsøn kom did, hvor Biarne Brodhelgesøn var i Spidsen. Kaare tog et Spyd op af Jorden, og kastede efter ham, og kom det i Skioldet, og havde Biarne ikke kastet dette fra sig, var Spydet gaaet igiennem ham. Han hug nu til Kaare, og sigtede efter Foden; men Kaare trak Foden til sig, og stod paa et Been, saa Biarne hug feil af ham. Nu hug Kaare igien til Biarne, da sprang

en Mand frem, og skiød sit Skiold for ham. Kaare kløvede Skioldet fra øverst til nederst, og Odden fik fat i Laaret, og skrammede hele Benet, saa Manden faldt strax om, og kom sig aldrig deri, saalænge han levede. Kaare greb nu Spydet med begge Hænder, vendte sig mod Biarne, og stødte efter ham. Han saae ingen anden Frelse, end han maatte kaste sig tvert ned paa Jorden for at undgaae, og saa snart han kom paa Benene igien, rømte han.

Thorgeir Skoratgeir, og Gizzur hvide greb an, hvor Holmstein Spakbersesøn og Thorkel Geitissøn vare fore; og gik det saa, at Holmstein og hans maatte vige, og maatte de da høre mange Haanord af Gudmund Riges Mænd. Thorvald Thorvesøn fra Liosovatn fik et stort Saar, han blev truffen i Armen af et Spyd, og meente man, at det var kastet af Haldor, Gudmund riges Søn; og fik han aldrig denne Skade siden helbredet. Nu blev der en stor Trynge; men skiøndt her er fortalt om nogle Bedrifter, er der dog mange flere, som man intet Sagn har om.

Attende Capitel.

Flose havde sagt til sine Mænd, at de skulde søge Tilflugt paa Almannagia, hvis de kom i Knibe;

thi der kunde de kun angribes fra een Side. Men den Hob, som var med Hall fra Sida, og hans Søn Liot, havde trukket sig bort ved Asgrims og Thorhalls Angreb, og draget ned langs Draaens østre Bred. Hall sagde, her skeer en stor Ulykke, da hele Thingforsamlingen kiæmper. Jeg vilde, min Søn Liot, vi skulde see os om Bistand, skiøndt det af mange vil regnes os til Onde, og da adskille dem. Bliv da du ved Broenden, jeg vil gaae til Teltene og samle mere Folk. Liot sagde, hvis jeg seer, at Flose og hans behøve Hielp af vore Mænd, løber jeg strax til med dem. Det kan du giøre, som du synes, svarede Hall, men jeg beder dig, at du bier mig.

Nu tog Floses Folk Flugten, og flygtede de alle østpaa over Draaen, men Asgrim og Gizzur og alle deres gik efter. Floses trak dem hen mellem Aaen og det forskandsede Telt. Der havde Snorre Gode opstilt sine Folk saa tæt, at de ikke kunde komme frem; han raabde da til Flose, hvi fare I saaledes afsted? eller hvo er efter Eder? Ikke spørger du saa, svarte Flose, fordi du ikke veed det tilforn; men hvorfor formener du os at søge Tilflugt paa Almannagia? Ikke er det min Skyld, siger Snorre; men sandt er det, at jeg veed, hvis Skylden er, og det skal jeg sige dig, om du vil: det er Thorvald Kroppinskieg,

og Kol. De vare da begge døde, og havde været de største Ildgierningsmænd i Floses Skare.

Nu sagde Snorre til Sine, giører nu saa, at I anfalde dem med Hug og Stik, og drive dem bort herfra, saa vil de kun kort holde Stand her, naar de ogsaa trænges nedenfra. Dog skulle I da ikke forfølge dem, men lade dem kiæmpes indbyrdes.

Thorstein Holmud var, som før er sagt, en Søn af Skapte Thorodsøn; han fulgte sin Maag Gudmund rige i Striden. Saasnart Skapte fik dette at høre, gik han til Snorre Godes Telt, og vilde søge Bistand til at adskille Kampen. Men da han næsten var kommen til Teltedøren, var Kampen hæftigst; Asgrim og hans Mænd ginge nu op derved; da sagde Thorhall til Asgrim, der er nu Skapte Thorodsøn, Fader! Jeg seer det, Søn! svarte Asgrim, og kastede sit Spyd efter Skapte; det ramte ham paa Benet, hvor Læggen var tykkest, og gik igiennem begge Been. Skapte faldt ved Spydkastet, og kunne ikke reise sig. De vidste da ikke andet Raad, end at de slæbte ham langshen ad Jorden hen i en Skindhandlers Telt. Asgrims Mænd trængte paa saa fast, at Flose og hans Mænd maatte trække dem tilbage sydmed Aaen, til Modruvallingernes Telte.

Der stod ved et Telt en Mand, ved Navn Sølve, der havde kogt Mad i en stor Kiedel, og just taget Maden op af Kiedelen; men Sodden var i den

stærkeste Kaag. Han saae, hvor Østfiordingerne flygtede, og vare just komne ligeover for ham. Han sagde da: Mon da alle disse Østfiordinger ere saa feige, som flygte her? og ligesaa godt som de andre render Thorkel Geitisøn; og er det en stor Usandhed om ham, at Mange sige, han er idel Mod; nu løber ingen stærkere end han. Halbiørn stærke var i Nærheden, og sagde: Ikke skal du have det at sige, at vi ere alle feige; greb ham, løftede ham op, og satte ham paa Hovedet i den kogende Kiedel; og døde Sølve strax. Da satte man haardt ind paa Halbiørn, og maatte han da tage Flugten. Flose kastede et Spyd efter Brun Haflidasøn, og ramte ham midtpaa, og blev det hans Bane. Han var i Gudmund riges Skare. Thorstein Hlennasøn tog Spydet ud af Saaret, og kastede det igien efter Flose; det traf ham i Foden, og blev han meget saaret, og faldt derved, men stod op igien, og drog de dem nu til Vatsfiordingernes Telte.

Liot og Hall kom nu med alle deres over Aaen østfra, og da de alt var ved Gabet, blev et Spyd kastet fra Gudmund Riges Skare, og ramte det Liot midt paa, og faldt han strax død ned, og blev det aldrig bekiendt, hvo dette Drab havde giort.

Flose drog sig nu op om Vatsfiordingernes Telte; da sagde Thorgeir Skorargeir til Kaare: der er nu Ejolf Bolværksøn, hvis du vil betale ham for Rin=

gen. Ikke tykkes mig, det er af Veien, svarte Kaare, rev et Spyd fra en Mand, og kastede efter Ejolf; det traf ham midtpaa, og gik tvertigiennem ham, og faldt da Ejolf strax død ned til Jorden.

Nittende Capitel.

Nu blev der nogen Sagtning i Striden. Da kom Snorre Gode til med sin Skare, og var da Skapte i Følge med ham; og løb de mellem de Stridende, og kunde disse da ikke komme til at kiæmpes, da kom ogsaa Hall fra Sida til, og vilde skille dem; der blev da giort Fred, og skulde den holdes hele Thinget igiennem. Da bleve Ligene førte til Kirke, og de Qvæstede forbundne.

Anden Dagen efter gik Folk til Lovbierget. Hall af Sida stod op, og forlangte at høres; det blev ham tilstaaet; han sagde saa: her har været haarde Tildragelser med Mandefald og Trætte; kan være, at man vil finde mig umandig; thi jeg vil nu bede Asgrim, og de øvrige, der forestaae den Sag, at de vil unde os billigt Forliig; og brugte han herom mange vakkre Ord. Kaare Solmundsøn sagde, skiøndt alle de øvrige slutte Forliig, indgaaer jeg det aldrig; thi I ville lade de Mord, her ere skete, gaae op mod Mordbranden; men det taale vi ikke. Det samme

sagde Thorgeir Skorargeir. Da stod Skapte Thorodsøn op, og sagde: bedre havde det været, Kaare! ikke at undrømme fra din Maag, og nu ikke undslaae dig for Forliig.

Da qvad Kaare en Sang, hvori han lod Skapte høre, hvad ham var vederfaret i Striden; ogsaa Snorre Gode revsede ham paa samme Maade. Nu tog Hall fra Sida Ordet: Alle vide, hvad Haan jeg har liidt ved min Søn Liots Død; og mene mange, at han mellem alle dem, som her ere omkomne, var meest værd; men det vil jeg giøre, at her kan skee Forliig, at jeg vil ingen Bod æske for min Søn, og dog skiænke dem Tryghed og Fred, der ere mine Modstandere. Og beder jeg dig, Snorre Gode! og de andre ypperste Mænd, at I ville drage Omsorg for, at der bliver Forliig mellem os. Nu satte Hall sig, og blev hans Tale beundret med høi Roſt, og alle prisede meget hans Godhed.

Da stod Snorre Gode op, og talede langt og smukt, og bad Asgrim og Sagens øvrige Hovedmænd, at de vilde indgaae Forliig. Asgrim sagde: Saa var min Tanke, da Flose hiemsøgte mig, at jeg aldrig vilde giøre Forliig med ham; men nu, Snorre Gode! vil jeg forliges paa dit og andre vore Venners Ord. Det samme sagde Thorleif Krak, og Thorgrim den Store; og opmuntrede af al Magt deres Broder Thorgeir Skorargeir til at lade sig ligeledes forlige;

men han undslog sig derfor, og sagde: han skulde aldrig forsage Kaare. Da tog Gizzur hvide til Orde: Nu maa Flose vælge, om han vil indgaae Forliig, endskiøndt Nogle ikke ville tage Deel deri. Flose svarte, at han vilde indgaae det; og synes mig, sagde han, at det er desbedre, jo færre gode Mænd jeg har imod mig.

Gudmund rige sagde: Jeg vil for min Deel med Haandslag love Bod for de Drab, her er skeet paa Thinget, saa at Mordbrandssagen ikke skal bortfalde. Det samme sagde Gizzur hvide, og Hialte Skieggesøn, Asgrim Ellidagrimssøn og Mørd Valgardson. Saaledes kom Forliget i Stand. Da blev Sagen givet tolv Mænd i Hænde; og var Snorre Opmand for Voldgiftsmændene, og de øvrige gode Mænd med ham.

Forst blev Drabene lignede imod hinanden, og nu sat Pengebod for, hvad der overblev; saa afgiorde de og Mordbrandssagen; for Nials Drab skulde erlægges tredobbelt Mandebod, og dobbelt for Bergthora; Skarphedins Drab skulde gaae op mod Havskuld Hvitianesgodes; dobbelt Mandebod skulde gives for hver af de to Brødre, Grim og Helge, og enkelt for hver af de andre, der vare indebrændte; om Thord Kaaresøns Drab blev intet sat. Flose blev tillige landsforviist med alle Mordbrænderne; dog skulde de ikke romme Landet den Sommer, uden

de selv vilde; men hvis de ikke vare borte, inden tre Vintre vare forbi, skulde han og alle Mordbrænderne være fredløse; og kunde deres Landlysning lyses til, paa Høst- eller Vaarthing, ligesom man selv vilde. Flose skulde være tre Vintre landflygtig; Gunnar Lambsøn, Gran Gunnarsøn, Glum Hildessøn og Kol Thordsen aldrig faae Hiemlov.

Tyvende Capitel.

Man spurgte Flose, om han vilde lade dømme Bod for hans Saar; men han sagde, han tog ikke Pengebøder for sig selv. Ejolf Bolværksøn skulde ligge ubødet paa sine Kroglove og Uretfærdigheder. Dette Forliig blev nu stadfæstet med Haandslag, og vel holdet siden. Snorre Gode fik store Gaver af Asgrim og hans, og havde han stor Hæder af den Sag. Skapte fik Bod for sit Saar. Gizzur Hvide, Hialte Skieggesøn, og Asgrim Ellidagrimsøn bød Gudmund hin Rige hiem til dem; han tog imod Indbydelsen; og gav de ham hver sin Guldring. Gudmund hin Rige drog nu hiem nordpaa, og havde Almeenpriis for hans Adfærd i denne Sag. Thorgeir Skorargeir lovede Kaare, at han skulde følge med ham hiem; dog reed de først med Gudmund nordpaa indtil Fieldene. Kaare gav Gudmund et Guldspænde

og Thorgeier et Sølvbelte; og vare begge meget kostbare Gaver; og skiltes de ad i største Venskab, og forekommer Gudmund ikke mere i denne Fortælling.

Kaare og Thorgeir rede nu sydned fra Fieldene ad Bøygderne til, og saa til Thjorsaa. Flose og alle Nordbrænderne med ham reed til Fliotshlide; da lod han Sigfussønnerne beskikke deres Eiendomme. Nu hørte Flose, at Thorgeir og Kaare vare redne nordpaa, med Gudmund den rige: og troede Nordbrænderne, at Kaare maatte have isinde at være i Nordlandet. Da bad Sigfussønnerne om, de maatte tage østpaa under Øfield at hente deres Penge; thi de havde Penge udestaaende østpaa ved Hofdabrek. Flose tillod dem det, men bød dem dog, tage sig vare, og være saa kort borte, de kunde. Flose reed nu op om Godeland, og saa ad Fieldet, og nordfor Øfiord Jokel, og holdt ikke op, før han kom til Hiem østpaa til Svinafel.

Det er tilforn sagt, at Hall fra Sida havde ladet sin Søn være ubødet, og det for Forligets Skyld; men nu bødede hele Thingforsamlingen til ham; og blev det ikke mindre end otte hundrede Lod Sølv, som var firedobbelt Mandebod; men alle de øvrige, der havde staaet med Flose, fik ingen Bøder for deres Skade; og vare de saare ilde tilfreds dermed.

Et og tyvende Capitel.

Sigfussønnerne bleve tvende Nætter hiemme; den tredie Dag rede de østpaa til Røverfield, og var der om Natten, og vare de femten i Alt, og vare de aldeles uden Frygt for sig, og rede derfra høit op ad Dagen; og agtede dem til Hofdabrek den Aften; de hvilede da i Kiælingadal, og tog dem der en lang Søvn.

Samme Dag reed Kaare Solmundsøn, og Thorgeir Skorargeir østpaa over Markafliot, og saa til Selialandsmule; her traf de nogle Fruentimmer. Disse kiendte dem, og sagde: Mindre gantes I end Sigfussønnerne; men dog fare I uvarligen frem. Thorgeir sagde: Hvi sige I saa om Sigfussønnerne, eller hvad vide I om dem? De var i Nat paa Røverfield, sagde de, og agtede dem i Aften til Mydal; og syntes det os godt af dem, at de vare rædde for Eder, og spurgte, naar I monne komme hiem! Nu gik Fruentimmerne deres Vei; men de andre pidskede paa deres Heste. Thorgeir sagde: hvad skulle vi nu tage os fore? eller hvad har du i Sinde? Vil du, vi skal ride efter dem? Kaare svarte: ikke skal jeg raade derfra; men mere kan jeg ikke sige; thi ofte hænder det, at de naae et langt Liv, som man med Munden har dræbt. Men jeg veed, hvad du har i Tanke; du tiltænker dig otte Mand at fælde;

og er dog det mindre, end du er vant til, da du slog de syv i Sofkiærene, og hidsede dig ned til dem i et Reeb; men I Frænder ere saa tilsinds, at I vil vinde Eder Hæder af Alt. Nu kan jeg ikke giøre mindre, end være hos dig til Vitterlighed; og skulle da vi to ene ride efter dem; thi jeg seer, at det er din Agt.

De rede nu østderfra, og kom ikke til Holt; thi Thorgeir vilde ikke, at hans Brødre skulde faae Skyld for, hvad der kunde skee. De toge da ad Mydal, der mødte de en Mand, der havde Tørvekurve paa Hesten. Han tog til Orde: vel faa Folk har du hos dig nu, Thorgeir Fælle! Hvorfor det? spurgte Thorgeir, Thi, siger han, bæres eder nu Bytte i Hænde. Her reed Sigfussønnerne igiennem, og sove nu den hele Dag østpaa i Kerlingedal; thi de agte dem ikke længere i Aften end til Hofdabrek.

De reed nu deres Vei østpaa ad Arnastakhede, og hændtes dem intet, indtil de kom til Kerlingedalsaa; der var høit Vande; de reed nu langs Aaen, thi de saae Heste med Sadler ovenfor. De reed nu til, og saae, at der sov nogle Mænd i en liden Dal, og deres Spyd stod neden for dem. De tog Spydene, og kastede ud i Aaen. Nu sagde Thorgeir: Vil du, at vi skal vække dem? Ikke sporger du derom, svarte Kaare, fordi du ikke i Forveien har besluttet hos dig selv, ikke at overfalde sovende Mænd,

eller begaae et skiændigt Drab. Nu raabte de paa dem; de vaagnede da Alle, og greb til deres Vaaben; og de to angreb dem ikke, før de vare fuldvæbnede.

To og tyvende Capitel.

Thorgeir Skorargeir vendte sig did, hvor Thorkel Sigfusson stod; i det samme løb en Mand bag ved ham; men inden denne kunde giøre ham nogen Skade, svingede Thorgeir med begge Hænder Oxen Rimmigygi, og ramte den Mand, der stod bag ham, med Oxehammeren i Hovedet, saa at Hierneskallen knustes i smaa Stykker. Han er dræbt! sagde Thorgeir: Manden faldt og strax om, og var død. Nu svingede han Oxen fremad, og hug Thorkel i Axlen, saa han hug Armen reent af.

Mod Kaare kom Mørd Sigfusson, Sigmund Lambson, og Lamb Sigurdson. Lamb løb bag Kaare, og kastede et Spyd efter ham; men Kaare fik Øie paa ham, og sprang i Veiret med vidtaabne Been; nu kom Spydet i Jorden, og Kaare sprang paa Spydskaftet, og brækkede det i Stykker; han havde et Spyd i den ene Haand, og et Sværd i den anden, men intet Skiold; med høire Haand stødte han da til Sigmund Lambson, og Stødet kom i

Brystet, og Spydet gik ud mellem Skuldrene, og faldt han da, og var strax død. Med den anden Haand hug han til Mørd, og ramte ham i Hoften, og hug nu og Ryggen over, saa Manden strax faldt død om. Da snoede Kaare sig paa Hælen som en Top mod Lamb Sigurdsøn, som ikke fandt andet Raad end at flygte.

Midlertid vender Thorgeir sig mod Leidolf stærke, og hug de til hinanden paa eengang, og var Leidolfs Hug saa stærkt, at han hug det Stykke bort af Skioldet, han ramte. Men Thorgeir førte Øxen Rimmugygi med begge Hænder, det bagerste Hiørne kom i Skioldet, og sonderhug det; men det forreste traf Kravebenet, kløvede det, og gik lige ned i Brystet. I det samme kom Kaare til og hug det halve Laar og Benet af Leidolf. Denne faldt da om, og var død.

Da sagde Ketill af Marka: lad os løbe til vore Heste; thi vi kunne ikke staae os for disse Mænds Overvold. De løb da til Hestene, og sprang op paa dem. Thorgeir sagde: skal vi forfølge dem! vi tør endnu faae dræbt nogle. Den rider bagest, sagde Kaare, som jeg ikke vil dræbe; det er Ketil af Marka; thi vi have tvende Søstre til Koner; og har han teet sig bedst i vore Tvistigheder.

Tre og tyvende Capitel.

De stode nu paa deres Heste, og rede til Holt. Thorgeir lod sine Brødre flytte østpaa til Skov, thi der havde han nok en Gaard, og han vilde ikke, hans Brødre skulde kaldes Fredsbrydere. Selv holdt han sig siden mandstærk, saa at der aldrig var færre end 30 drabelige Karle hos ham. Der var da stor Glæde og tyktes Mange, at Thorgeir og Kaare havde indlagt dem stor Ære; og huskede Folk meget paa deres Angreb, da de rede to mod femten Mand, dræbte fem, og jog ti paa Flugt.

Ketil red med Sine, alt hvad de kunde, indtil de naaede Svinafel, og sagde, deres Færd havde været uheldigt. Flose sagde, det havde været at vente, og er det en Advarsel, sagde han, at I skulle ikke fare saa herefter.

Flose var overmaade munter, og god at giæste, og siges der, at de fleste Gaver, der egne en Hovding, vare blevne ham til Deel. Han var hiemme den Sommer, og næste Vinter.

Efter Juul kom Hall fra Sida, østfra, med sin Søn Kol. Flose var glad ved hans Besøg. De talede ofte om Trætten. Flose sagde, at de havde svarligen bødet. Hall svarte, at han havde noget nær giettet, hvad Udfaldet vilde blive. Flose spurgde da, hvad han nu ansaae for raadeligst. Jeg raader,

svarte Hall, at du forliger dig med Thorgeir, dersom du kan bringe det dertil, om han endog bliver vanskelig med alle Vilkaar. Troer du, det er da forbi med Drabene? spurgde Flose. Ikke troer jeg det, svarte Hall, men med færre har du da at giøre, naar Kaare er ene; men hvis du ikke giør Forliig med Thorgeir, bliver det din Bane. Hvad Forlig skulle vi byde ham! spurgde Flose! Haardt vil det Vilkaar tykkes Eder, svarte Hall, som han vil antage; thi ene da vil han forlige sig, naar han ikke skal bøde for, hvad han har bedrevet, men faaer sin Tredie-deel af Bøderne for Nial og hans Sønner. Det er haarde Vilkaar, sagde Flose. Men ikke ere de dig haarde, svarte Hall, thi ikke har du at paatale Drabet efter Sigfussønnerne; det tilkommer deres Brødre, og Hamund halte efter sin Søn. Men du kan nu komme til Forliig med Thorgeir; thi jeg vil ride derhen med dig, og vil Thorgeir modtage mig nogenlunde vel. Men ingen af dem, som disse Tiltaler tilfalde, tør blive paa sin Gaard i Fliotshlide, naar han er uden for Forliget; thi det bliver deres Bane, som efter Thorgeirs Sindelag er at vente.

Nu sendtes Bud efter Sigfussønnerne, og foredrog de dem da denne Ting; og løb nu paa Halls Forestillinger deres Raadslagning saaledes af, at de fandt, at Alting var, som han sagde dem, og de vilde gierne indgaae Forliig.

Gran Gunnarsøn og Gunnar Lambsøn sagde: Det staaer til os selv, naar Kaare er ene tilbage, at han ikke skal være mere uræd for os, end vi for ham. Ikke skulle I sige saa, svarte Hall; og tør det komme Eder dyrt at staae, at have med ham at skaffe; og monne I komme haardelig til at bøde, før den Sag kommer til Ende. Og endtes saa deres Samtale.

Fire og tyvende Capitel.

Hall fra Sida, og Kol hans Søn, rede syv i Følge vest over Lamagnupssand, og saa over Arnastakshede, og holdt ikke op, før de kom til Mydal. De spurgde der, om Thorgeir skulde være hiemme, og dem blev sagt, at han var hiemme. Der spurgtes, hvor Hall agtede sig hen! Hen til Holt! svarte han: de sagde, han torde have et godt Ærinde. Han blev der nogen Tid, at Hestene kunde hvile sig; derpaa tog de dem igien, og reed til Solhem om Aftenen, og blev der om Natten; Dagen efter reed de til Holt.

Thorgeir og Kaare og deres Mænd vare udenfore; thi de kiendte Halls Færd; han reed i en blaae Kappe, og havde en liden sølvbeslagen Øxe i Haanden. Da de kom paa Toften, gik Thorgeir imod ham, og hialp ham af Hesten; og omfavnede de ham begge,

og fulgte ham ind mellem dem i Stuen, og satte ham i Høisædet, og spurgte ham om Nyt. Han var der om Natten.

Morgenen efter talte Hall til Thorgeir om Forliget, og sagde, hvad Kaar de bød ham, og talte mange vakre og gemodige Ord derom. Thorgeir svarer: Vitterligt tør det være, at jeg ikke vilde indgaae noget Forliig med Mordbrænderne. Det var da en heel anden Sag, sagde Hall; I vare da vrede fra Kampen, og have I efter den Tid afgiort meget med Drab. Saa maa I tykkes, sagde Thorgeir: og hvad Forliig byde I Kaare? Sømmeligt Forliig vil bydes ham, sagde Hall, naar han vil indgaae Forliig. Kaare sagde: det vil jeg bede dig, Thorgeir, at du giør Forliig; thi din Lod kan ikke blive bedre end god. Ilde tykkes det mig, var Thorgeirs Ord, at slutte Forliig, og forsage dig, med mindre du modtager ligedanne Kaar, som jeg. Ikke vil jeg giøre Forliig, svarte Kaare, og skiøndt jeg tilstaaer, at vi have hævnet Mordbranden, siger jeg dog, at min Søn er uhævnet, og mener jeg, at det er sligt, som jeg ene kan afgiøre.

Men Thorgeir vilde ikke indgaae Forliig, før Kaare sagde, at han vilde være ilde tilfreds, hvis han ikke giorde det. Da gav Thorgeir Haand paa, at Flose og hans skulde have Fred ved Forligsmødet, og Hall gav igien det Ord, han havde modtaget af

Flose og Sigfussønnerne. Men da de skiltes, gav Thorgeir Hall en Guldring, og en Skarlagens Kaabe, og Kaare en Sølvmaane med fire Guldkors paa. Hall takkede dem meget for Gaverne, og reed bort med største Hæder.

Han reed nu lige til Svinafel, Flose tog vel imod ham. Hall sagde ham Alt om sit Ærende, og om hans og Thorgeirs Samtale, og at Thorgeir ikke vilde indgaae Forliig, før Kaare sagde, han vilde være utilfreds, hvis han intet Forliig indgik; og dog vilde Kaare intet slutte. Flose sagde: kun faa ere Kaares Liige; og helst vilde jeg være saaledes tilsinds, som han.

Hall og hans blev der nogen Tid, siden reed de vestpaa til den fastsatte Tid til Forligelsesmødet, og mødtes paa Hofdabrek, som Aftalen havde været. Thorgeir kom dem da imøde vestfra. De talede om deres Forliig. Alt gik, eftersom Hall havde sagt. Thorgeir sagde inden Forliget, at Kaare skulde være bestandig til hans, hvis han vilde; og skal der ingen giøre den anden noget Ondt i mit Huus; og vil jeg ikke skulle kræve Bod af enhver; jeg vil, at Flose skal være mig ansvarlig, og han inddrive Bøder hos sine Boygdemænd. Og vil jeg, at alt det, der blev afgiort paa Thinget om Mordbranden, skal samtlig holdes; og vil jeg, at Flose skal bøde mig min Tredie-part uden Afbræk. Flose indgik det strax Alt;

Thorgeir eftergav hverken Landslysning, eller Herredsforviisning.

Nu reeed Flose og Hall hiem østpaa. Da sagde Hall til Flose: Hold du nu vel disse to Forliig, Maag! baade med din Udenlandsreise og Valfart, og Pengebøderne. Da vil du ansees for en kiæk Mand, hvorvel du er kommet i dette Vovespil, naar du rask efterkommer alle Vilkaar. Flose sagde, at saa skulde skee. Hall reed nu hiem østpaa, og Flose til Svinafel, og var hiemme siden.

Fem og tyvende Capitel.

Thorgeir Skorargeir reed hiem fra Forligsmødet. Kaare spurgte, om Forliget var kommet istand? Thorgeir sagde, de vare fuldkommen forligte. Nu tog Kaare sin Hest, og vilde ride bort. Ikke behøver du at ride herfra, sagde Thorgeir, thi det blev afgiort i vort Forlig, at du skulde kunne være her idelig, om du vilde. Ikke skal det være saa, Maag! svarte Kaare: thi naar jeg da begaaer et Drab, saa vil de sige, at du er paa Raad med mig, og det vil jeg ikke have. Men det vil jeg, at du skal give mig Haand paa, at du tager min Eiendom i dit Værge, og holder den dig og min Hustru Helge Nials Datter, og vore tre Døttre tilhænde; da vil det ikke blive

borttaget af mine Fiender. Thorgeir samtykkede Kaares Begiæring, og modtog da med Haandslag Kaares Eiendom.

Derpaa reed Kaare bort, han havde to Heste, og sine Vaaben og Klæder, og nogle rede Penge, Guld og Sølv. Han reed nu vest for Selialandsmule, og op mod Markarfliot, og saa op i Thorsmark. Der er tre Gaarde, som alle hedde Mørk. Paa den mellemste boede en Mand, der hedde Biorn, og kaldtes Biorn hvide: hans Fader havde været Nials Moders, Asgerds, Frigivne. Han havde en Hustru ved Navn Valgerd, hendes Moder var en Søster af Hamund, Fader til Gunnar paa Hlidarende, Biorn havde faaet hende for sine Penges Skyld, og holdt hun ikke meget af ham, skiøndt de havde Børn sammen. De var rige Folk.

Biorn var en Storpraler, det syntes hans Hustru ilde om; han var skarpsynet, og snar tilfods. Kaare kom did som Giæst; de toge mod ham med aabne Arme. Han var der Natten over. Om Morgenen sagde han til Biorn; jeg ønsker, at du tager mig til Huse; jeg synes, jeg er kommet vel her; ogsaa vil jeg gierne have dig med paa Togt; du er skarpsynet og rask til Fods; og jeg mener, at du er driftig til diærv Færd. Hverken savner jeg et klart Syn, eller Diærvhed, eller nogen anden Manddom, svarte Biorn. Men du er kommen hid, tænker jeg,

da hver Tilflugt er søget til for dig; dog paa din Begiæring, skal jeg ikke behandle dig, som Hverdagsfolk; og sikkerlig være dig til Bistand i Alt, hvad du begiærer.

Trold komme efter dit Skryd og Pral! tog Konen Ordet: og gid det blot ikke være Ord mellem Eder, eller Snak. Gierne vil jeg forsyne Kaare med Mad, og hvad andet Godt, jeg veed, der kan være ham til Gavn; men paa Biørns Diærvhed skal du ikke lide; thi jeg frygter, at dig vil skee andet, end han siger. Biørn svarte: tit har du ført mig i ondt Ord; men jeg trøster mig, at hvis jeg kommer paa Prøve, jeg ikke skal vige for Nogen; og er Beviis herpaa, at Faa kun tærge mig, da ingen tør.

Kaare var der nogen Tid hemmelig; og var der kun faa vidende derom. Nu troede Folk, at Kaare var redet nordpaa Landet at giæste Gudmünd den Rige; thi Kaare lod Biørn sige til hans Naboer, at han havde truffet Kaare paa Veien, og han var derfra redet op ad Godeland, saa nordpaa til Gasesand, og saa til Gudmund hin Rige paa Modruvall; og rygtedes det da over alle Bøygder.

Sex og tyvende Capitel.

Flose reed nu til sine Mordbrands Staldbrødre. Ikke tør det due for os, sagde han, at holde os længe i Ro, og maa vi nu tænke paa, at drage ud, og betale vore Bøder, og opfylde vort Forliig, som Mænd, og søge os Skibsleilighed, hvor hver synes bedst. De bad ham, sørge for dem alle. Han sagde: vi ville ride østpaa til Hornafiord; der ligger et Skib, som hører Ejolf Thrønder til; han vil tage sig en Kone, men kan ikke faae nogen, uden han holder op at fare. Vi ville kiøbe ham det Skib af; thi vi have liden Føring, og mange Folk; Skibet er stort, og kan rumme os alle.

Kort efter rede de da østpaa, og kom til Biørnenæs i Hornafiord, der traf de Ejolf Thrønder; thi han havde opholdt sig der den Vinter. De og Flose bleve vel modtagne, og var der om Natten. Om Morgenen handlede Flose med Skipperen om Skibet. Han sagde, han vilde ikke være uvillig til at sælge Skibet, naar han fik for det, hvad han vilde. Flose spurgde, hvori han vilde have Betaling derfor? Østmanden svarte, han vilde have Jord for det, og der var ham i Nærheden, og sagde Flose om hans Handel med Bonden, han var hos. Flose svarte, han skulde mage det saa, at de skulde komme til Ening, og siden kiøbe ham Skibet af. Østmanden

blev glad herved. Flose bød ham Jord i Borgarhavn. Østmanden talte nu med Bonden om Giftermaalet, saa Flose var hos. Flose lagde da sit Ord i med, saa de blev enige; han gav nu Østmanden Jord i Borgarhavn, og fik hans Haandslag paa Skibet derfor, og tillige tyve hundrede i Varer i Kiøbet.

Flose reed nu tilbage; han var saa vennesæl mellem Sine, at han fik Vare tillaans eller givende, ligesom han vilde. Han reed nu hiem til Svinafell, og var der en Tid. Nu sendte han Kol Thorstenson og Gunnar Lambsøn østpaa til Hornafiord; de skulde blive ved Skibet, og udrede det, og tielde Boder, og sække Vare, og sørge for, hvad der behøvedes.

Sigfussønnerne gave nu Flose tilkiende, at de vilde ride vestpaa til Fliotshlide, at see til deres Gaarde, og hente Vare, og hvad de ellers behøvede; da nu Kaare ikke var at befrygte, siden han var nordpaa, som sagt er. Flose svarede, ikke veed jeg, hvorvidt de Rygter ere sande, som her gaae om Kaares Færd; mig tykkes ofte, at det findes usandt, hvad der berettes langt nærmere fra. Mit Raad er, at I drage mange sammen, og ikke nogen skilles ad, og tage eder saa vel vare, som muligt; og erindre dig nu den Drøm, jeg fortalte dig, Ketil fra Marka! og som du bad mig holde hemmelig; thi mange ere der med i Eders Færd, af dem, der opraabtes da.

Ketil svarede: Alt maae gaae med enhver, som forud er ham bestemt, men velmeent er din Advarsel. Og talede de nu ikke mere derom.

Nu giorde Sigfussønnerne dem færdige med de Mænd, som skulde være i Følget, og vare de tilsammen atten; og rede de nu bort; men inden de drog bort, omfavnede de Flose til Afskeed. Han bød dem fare vel, men sagde, han saae ikke oftere somme af dem, der nu reed bort. De lode dem ikke afskrække, og reed deres Vei.

Flose havde bedet dem, at hente ham Vare i Medelland, og bringe østpaa, og ligeledes i Landsbrot og Skogahverf. De reed nu ad Skaptartunge, og Fieldene, nord om Øfields Jøkel til Godeland, og saa ned i Thorsmark Skoven. Biørn saae dem komme ridende, og skyndte sig dem imøde. De hilste venlig paa hinanden. Sigfussønnerne spurgde om Kaare Solmundsøn. Jeg har truffet Kaare, svarte Biørn, men det er alt længe siden. Han reed da nordpaa ad Gasesand, og agtede sig til Gudmund rige; og forekom det mig nu, som han snarere var bange for Eder, og syntes han mig nedslaaet og forladt. Da sagde Gran Gunnarsøn: Mere skal han frygte os herefter, som han først ret skal faae at vide, hvis han kommer i Kast med os. Vi ere nu ikke bange for ham, da han er forladt af alle Sine. Ketil fra Marka bad ham tie, og ikke komme med

store Ord. Biørn spurgte, naar de kom tilbage? Henved en Uge blive vi paa Fliotshlide, sagde de, og føiede til, naar de vilde ride til Fields.

Derpaa skiltes de; Sigfussønnerne reed til deres Gaarde, bleve vel modtagne af deres Folk, og var der henved en Uge. Biørn kom hiem, traf Kaare, og sagde ham Alt om Sigfussønnernes Færd, og deres Forehavende. Kaare sagde, at han her havde viist ham megen Trofasthed. Jeg skulde troe, sagde Biørn, at det var mere at frygte af en anden end af mig, naar jeg lovede nogen min Bistand eller Omsorg, at det da skulde slaae ham feil. Hans Hustru sagde: Det kan være slemt nok, om du endog ikke blev en Forræder. Derpaa blev Kaare der sex Nætter.

Syv og tyvende Capitel.

Nu siger Kaare til Biørn: Vi skulle ride øst om Field og ned i Skaptatunge, og drage hemmelig om Floses Thingmandsbøygd; thi jeg agter at giøre min Udreise østfra i Alptafiord. Biørn sagde: det er et meget farligt Vovestykke; og som faa torde have Mod til, uden du og jeg. Hustruen sagde: dersom du ledsager Kaare ilde, da maa du det vide, at du aldrig oftere kommer i min Seng, og at vore Frænder

skulle skifte vor Bo. Rimeligere er det, Kone! sagde han, at Andet tør hændes, end at det volder vor Skilsmisse; thi jeg skal vise, hvor kiæk og drabelig en Mand jeg er i Vaabenskifte.

De rede nu om Dagen ad Östfieldene nordom Jøkelen, og aldrig ad Alfarveien, og ned i Skaptatunge, og forbi alle Gaardene til Skaptaa, og ledde deres Heste ind i en Dal, og der var de paa Luur, og havde sørget for, de var ikke at see. Kaare sagde til Biørn; hvad skal vi tage os for, hvis de ride her om til os fra Fieldet af? Er der ikke to Ting, svarer Biørn: enten at tage neden om nordpaa langs Bakkerne, og lade dem ride forbi; eller bie, om der skulle komme nogle bag efter, og anfalde disse. De talte meget herom, og sagde Biørn snart, at han vilde flygte alt, hvad han kunde, og snart, at han vilde bie, og tage imod dem; og havde Kaare megen Gammen deraf.

Sigfussønnerne reed hiem den Dag, de havde sagt Biørn. De kom til Mark, og bankede der paa Døren, og vilde besøge Biørn. Hans Hustru gik til Døren, og hilsede paa dem. De spurgte strax om Biørn. Hun sagde, han var redet ned under Öfield, og østpaa under Selialandsmule, og til Holt, for han havde der Penge at kræve ind, sagde hun. Det troede de, da de vidste, han havde Penge udestaaende.

Derpaa reed de øster i Fieldet, til de kom til Skaptatunge, og reed need mod Skaptaa, og lod Hestene hvile der, hvor Kaare tænkte; der deelte de da deres Hob, og Ketil fra Marka reed østpaa, og otte Mand med ham; men de Andre lagde dem til at sove, og blev ikke neget vaer, før Kaare og Biorn kom over dem.

Der gik et lidet Næs ud i Aaen; der gik Kaare frem, og bad Biorn staae bag sig, og ikke vove sig for langt, men giøre ham, hvad Gavn han kunde. Det var min Tanke, sagde Biørn, ikke at have nogen Mand til mit Forsvarsskiold; men dog er det nu kommet did, at det maa være efter dit Raad; men med min Klogskab og min Hurtighed kan jeg dog være dig til Gavn, og vore Fiender ikke uskadelig.

Nu stod de andre op alle, og løb mod dem; og var Modolf Ketilson hurtigst, og stødte med et Spyd efter Kaare. Han havde sit Skiold for sig, og kom Spydet deri, og blev siddende. Kaare dreiede da Skioldet saa stærkt, at Spydet gik i Stykker; han trak nu sit Sværd, og hug til Modolf. Modolf hug imod, Kaares Sværd traf Hialtet af hans, sprang af, i Haandledet paa Modolf, saa Haanden gik af, og faldt til Jorden med Sværdet; da gik Kaares Sværd ind i Siden paa ham, og imellem Ribbenene. Da faldt Modolf, og var strax død.

Gran Gunnarson greb et Spyd, og kastede efter Kaare. Kaare satte Skioldet ned, saa det blev staaende i Jorden, greb med venstre Haand Spydet i Flugten, kastede det tilbage efter Gran, og tog sit Skiold i venstre Haand igien. Gran holdt Skioldet for sig; Spydet kom i Skioldet, gik igiennem, og ramte Gran i Laaret nedenfor Smaatarmene, og giennem det og ned i Jorden; og slap han ikke fra Spydet, førend hans Vaabenbrødre trak det ud, og hialp ham af dermed, og dækkede ham i en liden Dal til med Skiolde.

En Mand sprang nu frem, og vilde hugge Benet af Kaare, og kom paa Siden af ham. Biørn hug Haanden af ham, og skiød sig strax bag Kaare, saa de ikke fik giort ham nogen Skade. Kaare svingede nu Sværdet mod denne Mand, og hug ham midt over. Da løb Lamb Sigfusson til Kaare, og hug til ham med Sværdet. Kaare holdt Skioldet paa Skraa for, og beed Hugget ikke derpaa. Nu stødte Kaare til ham med sit Sværd neden for Brystet, at det gik ud mellem Hærderne; og blev det hans Bane.

Da løb Thorleif Geirleifs Søn mod Kaare, og agtede at angribe ham fra Siden; han fik Øie paa Thorleif, svingede Sværdet imod ham, og hug ham tvert over Skuldrene, saa han hug ham sønder. Strax efter hug han Gunnar fra Skaala, en anseelig

Mand, Banehug. Biorn havde saaret tre Mand, der havde søgt at fælde Kaare, og var dog aldrig saalangt fremme, at han havde været i nogen Fare for dem; og blev hverken han eller Kaare saaret i denne Træfning. Men alle de andre, der undkom, vare qvæstede.

De løb da til deres Heste, og drev dem ud i Skaptaaen, alt det de kunde, og vare saa rædde, at de hverken kom til nogen af Gaardene, eller vovede at sige, hvad der var skeet. Kaare og Biorn raabte efter dem, da de reede. De toge østpaa ad Skogahverf, og hvilede ikke, før de naaede Svinafel. Flose var ikke hiemme, da de kom, og blev derfor ikke søgt efter Drabsmændene; alle syntes hines Færd overmaade vanærende.

Kaare reed til Skaale, og lyste der Drabene til, som sine; han sagde dem, at Eieren af Gaarden og fem andre var faldne, og Gran saaret; og at det var bedst, at bringe ham i Huus, hvis han skulde leve. Biorn sagde, han havde ikke nænnet at dræbe ham, skiondt han var det vel værd; men fik til Svar, at faa raadnede for hans Haand. Han svarte, at nu stod det til ham, at lade raadne saa mange af Sidamænd, han vilde; hvilket de tykkedes ilde om. Kaare og Biorn rede nu bort.

Otte og tyvende Capitel.

Kaare spurgde Biorn: hvad skulle vi nu tage os til? Lad mig nu prøve din Klogskab! Synes dig, svarte Biorn, at der ligger megen Lag paa, at vi ere saa kloge, som muligt. Ja! svarte Kaare: det er vist. Da er Raadet snart at tage, sagde Biorn: Vi skulle giække dem alle som Tosser; vi skulle lade, som vi ville ride nord til Fields; saa skulle vi dreie ned langs Skaptaa, og skiule os, hvor os synes sikkerst, medens de lede ivrigst om os, saafremt de sætte efter os. Saa skal vi giøre, sagde Kaare, og var det forud min Tanke. Du maa da erfare, svarte Biorn, at jeg ligesaa lidt er uden Klogskab, som uden Kiækhed.

De reed nu, som de havde foresat dem, langs Skaptaa. Hvor Aaen faldt mod Sydost, der dreiede de ned langs det mellemste Løb, indtil de kom til Merindelland, til en Mose, som kaldes Kinrgelmyre, da der er forbrændte Klipper rundt om. Kaare sagde nu, Biorn skulde passe paa deres Heste, og holde Vagt, da han blev søvnig. Biorn passede Hestene, og Kaare lagde sig ned, og sov meget kort, inden Biorn vakte ham, og havde da samlet Hestene, saa de var ved Haanden. Han sagde nu til Kaare: Meget trænger du dog nu til mig; den var nu løbet fra dig, der ikke var saa modig i Hu, som jeg; thi nu ride

dine Fiender mod dig; og maa du nu giøre dig rede. Kaare gik da under en fremhængende Fieldklint. Hvor skal nu jeg staae? sagde Biørn. Der er to Ting at vælge i, sagde Kaare: det ene, at du staaer bag mig, og har Skioldet at dække dig med, om det kan være dig til noget Gavn; det andet, at du sætter dig paa din Hest, og rider herfra, alt det du kan. Det vil jeg ikke, sagde Biørn; og er der mange Grunde til. Først at det kan være, nogle kaade Tunger ville sige, at jeg løber fra dig af Modløshed, hvis jeg rider min Vei; og for det andet, at jeg veed, hvad Fangst jeg vil være dem, og at der vil ride to eller tre efter mig; og bliver jeg dig da til intet Gavn eller Hielp. Heller vil jeg staae hos dig, og værge mig, saalænge det mig undes.

Det varede ikke længe, inden der blev drevet Lastheste frem om Mosen, og var der tre Mand med dem. Kaare sagde: de see os ikke. Vi vil lade dem ride, sagde Biørn. De reed da forbi, og sex andre kom frem, og sprang strax alle af Hestene, og vendte dem mod Kaare og Biørn. Først løb Glum Hildissøn frem, og stødte til Kaare med sit Spyd. Kaare dreiede sig bort paa Hælen, og Glum stødte feil, og Stødet gik i Bierget. Det seer Biørn, og hugger strax Glums Spyd af Skaftet; Kaare hug til Glum, der stod paa Skraa, og ramte Sværdet ham i Laaret, og hug Benet af oppe derved; saa Glum døde

paa Stædet. Da løb Vebrand og Asbrand Thorbrandssønner mod Kaare. Kaare løb mod Vebrand, og stødte Sværdet igiennem ham, siden hug han begge Arme af Asbrand. I det samme blev Kaare og Biørn begge qvæstede.

Da løb Ketil fra Marka til Kaare, og stødte efter ham med Spydet. Kaare hop op i Veiret, og Spydet kom i Jorden. Kaare sprang nu paa Spydskaftet, og brækkede det, og slog derpaa sine Arme om Ketil; Biørn løb til og vilde dræbe ham. Kaare sagde: vær rolig! jeg giver Ketil Fred, og om saa skulde være, at jeg skulde faae hans Liv i min Magt, skal jeg aldrig aflive ham. Ketll svarte intet, og reed bort efter sine Stalbrødre, og sagde dem, som ikke vidste deraf, hvad hændet var. De sagde det til Mændene i Bøygden, som strax giorde et stort Hærløb, og foer langs med alle Vandfald, og saa langt nordpaa i Fieldene, at de vare tre Dage ude at søge. Siden vendte de om til deres Hiemstavn. Men Ketil og hans Følge rede til Svinafel, og bragte Budskabet did. Flose talte lidet om deres Færd; men sagde dog, det var uvist, om Enden var endnu; og har Kaare ikke sin Lige i nogen Mand, som nu er paa Island, lagde han til.

Ni og tyvende Capitel.

Biørn og Kaare rede til Sand, og lode deres Heste blive under Havrebakken, og skare Havren af til dem, at de ikke skulde døe af Sult. Kaare var saa snu, at han reed bort, just som de holdt op med at søge; han reed om Natten op efter Bøigden, og siden til Fields, og saaledes samme Vei tilbage, som de havde redet østpaa, og holdt ikke op, for de kom til Midmark. Da sagde Biørn til Kaare, nu maa du være min store Ven for min Kone; thi hun vil ikke troe et Ord af, hvad jeg siger, og derpaa kommer mig dog Alting an; derfor løn mig nu for det gode Følgeskab, jeg har ydet dig. Saa skal skee, svarte Kaare; derpaa rede de hiem til Gaarden. Hustruen spurgde dem da om Nyt, og tog vel imod dem. Biørn svarede: Urolighederne ere snarere tagne til, Kone! Hun svarede lidet dertil, og smilte. Da sagde hun: hvordan har Biørn været dig, Kaare! Han svarte: bar er broderløs Bag; og var Biørn vakker mod mig; han saarede tre Mænd, og er selv saaret; og var han mig overmaade hielpsom i Alt, hvad han kunde.

De var der tre Nætter; derpaa reed de til Thorgeir paa Holt, og sagde ham den samme Tidende; thi han havde intet hørt derom før. Thorgeir takkede Kaare, og saae man da, at han var glad der

ved. Han spurgte nu Kaare, hvad der endnu var ugiort, som han agtede at opnaae? Kaare sagde: jeg agter at dræbe Gunnar Lambsøn, og Kol Thorsteinson, hvis jeg kan faae Ram dertil; have vi da dræbt 15 Mand, med de fem, vi to dræbte. Men en Bøn har jeg nu at bede dig om, siger Kaare. Thorgeir lovede at vide ham, hvad han bad om. Det ønsker jeg, at du tager denne Mand, som hedder Biørn, til dig, han har været med mig ved Drabene; og skifter du Gaard med ham, og faaer ham en Gaard i fuld Stand her hos dig, og holder du saa din Haand over ham, at ingen faaer sig hævnet paa ham; som er dig let efter dit Hovdingskab. Skal skee, sagde Thorgeir, og gav han Biørn en Gaard i fuld Stand paa Asolfsskala, og han tog selv Gaarden i Mark. Thorgeir flyttede Biørns Bo og alt hans Bohave til Asolfsskala, og afgiorde alle Sager for ham, og fik ham vel forliigt med Alle; og syntes Biørn da en langt anseeligere Mand end nogensinde før.

Kaare reed nu derfra op til Tungu til Asgrim Ellidagrimsson; han tog overmaade vel mod Kaare. Kaare sagde ham om alt det, der var forefaldet ved Drabene. Asgrim bifaldt det høilig, og spurgte, hvad Kaare nu havde fore? Kaare svarte: jeg agter at drage ud af Landet efter dem, og saaledes forfølge

og dræbe dem, naar jeg kan faae dem fat. Asgrim sagde, at ingen var hans Lige i Kiækhed.

Han var nogle Nætter der, saa reed han til Gizzur hvide, der modtog ham med aabne Arme. Kaare opholdt sig der nogen Tid; da sagde han til Gizzur, at han vilde drage til Eyra. Gizzur gav Kaare et godt Sværd, da de skiltes ad. Nu reed han ned til Eyra, og fragtede han sig der ombord hos Kolbein Svarte; han var en Orkenøer, og en gammel Ven af Kaare, en meget diærv og uforsagt Mand; han modtog Kaare med aabne Arme, og sagde, at een Lod skulde komme over dem begge.

Tredivte Capitel.

Flose reed østpaa til Hornafiord, og fulgte ham de fleste af hans Thingmænd, og bragde deres Vare østpaa, og hvad andet Gods og Føring, de skulde have med. Siden lavede de til Reisen, og giorde Skibet rede, og blev Flose ved Skibet, til de vare færdige. Og da de fik Bør, gik de i Søen; og vare længe ude, og havde haardt Veir; og bleve de da aldeles vildfarende. Nu var det engang, at de fik tre store Styrtninger efter hinanden; da sagde Flose, at de maatte være nær Land, og det var Brændinger. Men det var en stærk Taage, og

Væiret fog saaledes til, at der kom et stort Sneefog over dem, og de vidste ikke af, før de drev paa Land en Nat, og biergedes Folkene; men Skibet sloges reent i Stykker, og af deres Gods fik de intet reddet.

Nu maatte de see at giøre sig Ild paa; da det blev Dag gik de op paa en Høi, da var Veiret godt. Flose spurgde, om nogen Mand kiændte dette Land. Der var to Mand, der havde faret tilforn, og sagde, de kiændte det tilfulde; og ere vi komne til Orkenøerne og paa Rossey Bedre Landested kunde vi truffet, sagde Flose; thi Grim og Helge Nialssønner, som jeg slog, vare Sigurd Jarls Hirdmænd.

Nu søgte de dem et Skiul, og bredte Mos over sig, og laae saaledes en Stund; men ikke længe derefter sagde Flose: ikke skulle vi ligge her længe, at Indbyggerne ei blive det vaer. De stod da op, og giorde efter hans Raad. Da sagde Flose til sine Folk: Vi skulle gaae at give os i Jarlens Vold; thi os tiener intet Andet, da Jarlen dog har vort Liv i sin Magt, hvis han vil staae os derefter.

De gik nu alle bort derfra. Flose sagde, at de ikke skulde sige nogen Mand noget om deres Færd, for han havde sagt det til Jarlen. De gik da, til de fandt Folk, som viste dem til Byen; nu kom de for Jarlen; og Flose, og alle de øvrige, hilste ham. Jarlen spurgte, hvo de var. Flose nævnede sig, og sagde, fra hvad Bøygd i Island han var. Jar-

len, der havde hørt om Indebrændingen, kiændte Folkene strax. Hvad siger du mig om min Hirdmand Helge Nialsøn? spurgde han Flose. At jeg har hugget Hovedet af ham; gav Flose til Svar. Griber alle disse! sagde Jarlen; det skede strax. I det samme kom Thorstein Sidahalls Søn, hvis Søster Steinvor var gift med Flose. Han var Sigurd Jarls Hirdmand; og da han saae Flose grebet, gik han for Jarlen, og bod for Flose Alt, hvad han eiede. Jarlen var længe overmaade vred; men omsider kom det ved gode Mænds Overtalelse tilligemed Thorsteins — thi han var meget vennesæl, og gik derfor mange i Forbøn med ham — saavidt, at Jarlen blev forligt, og gav Flose og dem alle Fred; og fulgte Jarlen deri Stormands Skik, at Flose kom i den Tieneste hos ham, som Helge Nialsøn havde havt. Flose blev nu Sigurd Jarls Hirdmand, og kom snart i megen Yndest hos Jarlen.

Et og tredivte Capitel.

Kaare og Kolbein Svarte løb ud fra Eira fiorten Dage sildigere end Flose fra Hornafiord. De havde god Bør, og vare kun kort paa Søen. De landede paa Fredarø, som ligger mellem Hetland og Orkenøerne. En Mand ved Navn David Hvide tog

Kaare i sit Huus, og sagde ham om hele Flofes og de øvriges Færd Alt, hvad han havde faaet at vide. Han var en stor Ven af Kaare, og var Kaare hos ham om Vinteren.

Nu fik de Tidende om alt, hvad foregik vestpaa i Rossey. Sigurd Jarl indbød sin Maag Gille Jarl fra Suderø. Han var gift med Svanlaug, Sigurd Jarls Søster. Da kom til Sigurd Jarl en Konge fra Irland, der hedde Sigtryg, en Søn af Oluf Qvaran. Hans Moder hedde Kormlød, hun var det smukkeste af alle Fruentimmer, og den ypperste i Alt, hvad hun ikke havde af sig selv; men det var Folkesagn, at hun var ilde begavet med Alt, hvad hun selv havde erhvervet sig. Hun havde været gift med en Konge, der hedde Brian, og vare de nu skilte. Han var den bedste af alle Konger; og hans Kongesæde var i Connaugt i Irland. Hans Broder var Ulf Skrække, en stor Kiæmpe og Kriger. Brians Fostersøn hedde Kerthialfadr; han var en Søn af Kong Kylve, der havde havt mange Krige med Kong Brian, og maattet flygte af Riget for ham, og gaae i Kloster. Men da Kong Brian gik til Rom, da fandt han Kong Kylve, og giorde Forlig med ham, og tog hans Søn Kerthialfadr til sig, og agtede ham meer end sine egne Sønner. Denne var nu fuldvoxen, og overmaade kiæk.

Kormlød var ikke Moder til nogen af Brians Sønner, og var blevet saa forbittret paa ham efter deres Skilsmisse, at hun vilde gierne have ham dræbt. Kong Brian eftergav sine Landslyste de samme Forbrydelser tre Gange; men forbrød de dem oftere, lod han dem dømme efter Lovene; og kan man deraf see, hvilken Konge han var. Kormlød æggede meget sin Søn Sigtryg til at dræbe Kong Brian; hun sendte ham nu til Sigurd Jarl, at bede ham om Bistand. Kong Sigtryg kom inden Juul til Orkenøer, ligeledes Gille Jarl, som sagt. Giæsterne sad saaledes, at Kong Sigtryg sad midt i Høisædet, og paa hver Side af Kongen sad en af Jarlerne; indvendig sad Kong Sigtrygs og Gille Jarls Mænd, men uden for Sigurd Jarl sad Flose, og Thorstein Sidahalls Søn; og vare alle Pladser besatte.

Kong Sigtryg og Gille Jarl vilde høre, hvorledes det var gaaet ved Indebrændingen, og hvad siden var forefaldet; da fik man Gunnar Lambsøn til at fortælle denne Tildragelse, og blev der sat en Stol til ham.

Til samme Tid kom Kaare, og David hvide til Hrosey, uden at nogen ventede dem; de gik strax i Land, og lod nogle Faa vogte Skibet. Kaare og hans Mænd gik strax til Jarlens Gaard, og kom til Hallen, som de sad til Driks, og traf det just, at Gunnar var i Begreb med at fortælle om Inde-

brændingen. De stode uden for, og lyttede til — det var selve Juledag. Kong Sigtryg spurgte: hvorledes taalte Skarphedin Brændingen? først længe godt! sagde Gunnar, dog kom det saavidt, at han græd; og saaledes fordreiede han Alt, hvad han fortalte, og løi meget. Det behagede ikke Kaare; han løb da ind med draget Sværd, og sang:

Kiække Kiæmper prise
(Thi hvor kan de vide
Hævnen, Havets Sønner
Høsted). Nials Mordbrands
Ilde os ei lykkes,
Ildbevæbnet Skare
Denne Daad at giælde;
Dem nu Ravne æde.

Nu løb han ind i Hallen, og hug Gunnar Lambson paa Halsen, saa Hovedet fløi hen ad Bordet for Kongen og Jarlerne, og Bordet var i eet Blod, og ligeledes Jarlernes Klæder.

Sigurd Jarl kiændte Manden, som havde giort Drabet, og sagde: tager Kaare og dræber ham! Kaare havde været Sigurd Jarls Hirdmand, og var den venneszelleste af alle; heller stod ingen op, skiøndt Jarlen saa befalte. Kaare sagde: det monne mange sige her, at jeg havde giort denne Daad for dig, at hævne din Hirdmand. Flose sagde: ikke giorde Kaare dette sagesløs; han har intet Forliig indgaaet

med os; og giorde han her, hvad han burde. Kaare gik bort, og forfulgtes ikke; han kom til sit Skib og sine Mænd. Da var Veiret godt, og de seilede strax sydpaa til Katanes, og op i Trosvig til en anseelig Mand, ved Navn Skiegge, og vare de der meget længe.

Paa Orkenør rensede de Bordene, og bar den Døde ud. Jarlen blev sagt, at Kaare var seilet sydpaa til Skotland. Sigtryg Konge sagde: dette var en stor Kiæmper, der saa drabeligen udførte dette, og betænkte sig ikke. Sigurd Jarl svarede: ingen Mand er Kaares Lige i Hurtighed og Diærvhed. Nu gav Flose sig til at berette Tildragelsen med Indebrændingen, og lod han alle skee Ret, og troedes han da og af alle.

To og tredivte Capitel.

Sigtryg Konge rygtede sit Ærende for Sigurd Jarl, og bad ham drage med sig til Kamp mod Kong Brian. Jarlen var længe uvillig dertil, men endelig kom det saavidt, at han samtykkede det; dog med det Ord, at han skulde have Kongens Moder til Ægte, og blive Konge i Irland, hvis de fældede Brian. Alle raadede Sigurd fra at tage Deel deri; men forgiæves. De skiltes da saaledes ad, at Si-

gurd Jarl lovede at være i Ledtoget med; og Kong Sigtryg tilsagde ham sin Moder og Kongedømmet; og blev saa aftalt, at Sigurd Jarl med hele sin Hær skulde komme til Dublin, Palmesøndag.

Kong Sigtryg drog da sydpaa til Irland, og sagde sin Moder Kormlød, at Jarlen havde indgaaet det, og hvad ham derimod var lovet. Hun lod vel tilfreds dermed, men sagde dog, de maatte have mere Forstærkning. Sigtryg spurgde: hvor den var at vente. Hun sagde, der ligge Vikinger ude vestfor Mano, og have tredive Skibe, og ere de saa drabelige, at intet kan staae dem imod, den ene hedder Uspag; den anden Broder. Dem skal du drage imøde, og intet undlade for at faae dem paa din Side, hvad de saa begiære.

Kong Sigtryg drog nu ud at opsøge Vikingerne, og fandt dem under Mano. Han rygtede da sit Ærende; men Broder undsleg sig, indtil Sigtryg lovede ham Kongedømme og sin Moder. Og skulde dette gaae saa tyst, at Sigurd Jarl intet deraf fik at vide. Han skulde og komme Palmesøndag til Dublin.

Kong Sigtryg drog hiem til sin Moder, og sagde hende, hvorvidt det var. Siden taltes Uspag og Broder ved; og berettede Broder da Uspag hele sin Samtale med Kong Sigtryg, og bad ham drage med sig til Kamp med Kong Brian, og sagde: at der

laae ham megen Magt paa. Ufpag fagde, han vilde ikke ftride mod faa god en Konge. De bleve da begge vrede, og fkilte deres Magt fra hverandre. Ufpag havde ti Skibe, og Broder tyve. Ufpag var en Hedning, men en overmaade forftandig Mand; han lagde fine Skibe inde i Sundet, og Broder laae uden for. Broder havde været Chriften, og indviet Messedegn; men han havde kaftet fin Tro, og blev en Gudsbefpotter, og offrede nu til hedenfke Vætter; og var en overmaade ftor Troldmand, og havde en Ruftning, hvorpaa intet Jern beed. Han var baade ftor og ftærk, og havde faa langt fort Haar, at han bandt det ned under fit Belte.

Tre og tredivte Capitel.

En Nat kom der et ftort Gny over Broder og hans Mænd, faa de vaagnede Alle, og fprang op, og foer i Klæderne. Der regnede fydende Blod ned over dem; de dækkede dem nu med Skioldene; dog bleve mange brændte. Det Vidunder holdt ved til Dag; og var een Mand omkommet paa hvert Skib. De fov nu om Dagen. Anden Nat blev atter Gny; de fprang igien op; nu foer Sværdene felv ud af Balgen, og Øxer og Spyd fløi i Væiret, og ftreed; og Vaabnene føgte faa faft ind paa dem, at de maatte

forsvare dem, og blev dog mange saarede. Og døde atter een Mand af Skib; og vedblev dette Vidunder til Dag. Og sov de da igien følgende Dag. Tredie Nat blev et ligesaa farligt Gny; nu fløi der Ravne mod dem, der syntes at have Jernnæb, og Jernkløer; og angreb Ravnene dem saa fast, at de maatte værge dem med Sværdene, og skiærme dem med Skioldene, og det varede atter til Dag; og var igien een Mand kommet af Dage paa hvert Skib.

De sov nu en liden Stund; men da Broder vaagnede, kunde han med Møie drage sit Væir, og befoel dem at sætte Baaden ud; thi jeg vil til Uspag, sagde han. Han gik da i Baaden, og nogle Mand med ham, og da han traf Uspag, sagde han ham, hvad der havde baaret sig ham fore, og bad ham sige, hvad det maatte have at betyde. Uspag vilde ikke sige ham det, før han tilsagde ham Fred. Broder lovede ham da dette; men Uspag trak det dog ud til Nat, thi Broder giorde aldrig Drab om Natten. Uspag sagde da: at Blod regnede ned over Eder, da skulle I udgyde mange Mænds Blod, baade Eders og Andres; og at I hørte stort Gny, det bebuder eder Livets Forliis, og skulle I alle brat døe; men at Vaabnene søgte ind paa Eder, det betyder Kamp; og at Ravnene anfaldt Eder, det betyder Diævlene, som I troe paa, og som skal slæbe Eder til Helvedes Pine.

Broder blev nu saa vred, at han ikke svarede et Ord, foer strax hiem til Sine, og lod hele Sundet spænde med Skibe, og dem giøre fast ved Landet med Toug, og agtede om Morgenen at dræbe Uspag og alle hans Mænd. Uspag saae hele deres Anslag, da lovede han at antage Christendommen, og drage til Kong Brian, og følge ham til sin Dødsdag. Derpaa greb han til det Raad, sætte alle Seil til, stage sig frem langs Landet, og hugge Broders Landtoug over, da tog dennes Skibe igien til at drive sammen, thi Folkene sov.

Uspag seilede nu ud af Fiorden, og østpaa til Irland, og kom da til Konnaugth. Her sagde Uspag Kong Brian Alt, hvad han havde faaet at vide, og fik Daaben, og gav sig til Kongens Mand. Nu lod Kongen samle Folk over alt sit Land, og skulde hele Hæren komme til Dublin henimod Palmesøndag.

Fire og tredivte Capitel.

Sigurd Jarl giorde sig rede til at drage fra Orkenør. Flose tilbød at drage med ham; men Jarlen vilde det ikke, da han havde sin Valfart at giøre. Da tilbød Flose femten af sine Mænd til Toget; og det modtog Jarlen. Flose drog nu med Gille Jarl til Suderø. Med Sigurd Jarl drog Thorstein Sida-

halls Søn, Ravn hin røde, og Erling fra Strømø. Harek, vilde Jarlen ikke, maatte drage med; men lovede at lade ham faae første Tidende om, hvad der skede. Jarlen kom med alle Sine paa Palmesøndagen til Dublin; der var og Broder Viking kommen med hele sin Hær. Broder forskede ved Trolddom, hvorledes Kampen vilde gaae; og saa lød Svaret, at dersom de streed om Fredagen, skulde Kong Brian falde, men seire; men hvis de streed inden den, skulde alle de falde, der vare imod ham. Da sagde Broder, at de ikke skulde stride før Fredagen. Om Torsdagen reed en paa en abildgraa Hest til Kormløds Mænd, han havde en Pigkiæp ihænde, og talte længe med dem

Kong Brian kom med hele sin Hær til Borgen; om Fredagen drog Hæren ud derfra, og opstiltes Hærene paa begge Sider. Broder Viking var paa den ene Fløi af Hæren, og Kong Sigtryg paa den anden, Sigurd Jarl var i Midten.

Kong Brian vilde ikke stride om Fredagen; og blev der slaaet en Skioldborg omkring ham, og Hæren opstilt forved den. Ulf Skrække var i den Fløi af Hæren, som Broder Viking stod imod; paa den anden Fløi var Uspag og hans Sønner, mod hvem Sigtryg stod; men i Hærens Midte var Kerthialfadr, og blev Banneret baaret for ham.

Nu anfaldt Hærene hinanden, og blev der en overmaade haard Kamp; Broder Viking brød igiennem Fiendens Hær, og fældte alle dem, der fremmerst stode; paa ham beed ikke Jern. Ulf Skrække vendte sig da imod ham, og hug trende Gange til ham saa fast, at Broder faldt hver Gang til Jorden, og var det alt det, han kunde komme paa Benene igien, men saa snart han kom op, flygtede han, og bort i Skoven.

Sigurd Jarl havde en haard Kamp med Kerthialfadr. Denne gik saa fast frem, at han fældede alle de forreste, giennembrød Sigurd Jarls Led lige til Banneret, og dræbte Bannerføreren. Jarlen fik nu en anden Mand til at føre Banneret, og blev da en haard Kamp. Kerthialfadr nedhug atter denne, og en efter den anden, af dem, som nærmest var. Da sagde Sigurd Jarl til Thorstein Sidahalls Søn at føre Banneret. Thorstein vilde tage det, da sagde Amund hvide: bær du ikke Banneret; thi alle blive dræbte, som det bære. Rafn røde! sagde Jarlen: bær du Banneret. Bær du dit Diævelskab selv! svarte Rafn. Da er det bedst, sagde Jarlen, at Mand og Sæk følges ad; tog han da Banneret af Bannerstagen, og stak det mellem sine Klæder. Kort efter blev Amund hvide dræbt; da blev og Jarlen giennemboret af et Spyd.

Uſpag havde ſlaaet ſig igiennem hele den Fløi af Hæren, han var bleven meget qvæſtet, og begge hans Sønner dræbte. Kong Sigtryg flygtede for ham; da brød Flugten ud over den hele Hær. Da de andre flygtede, blev Thorſtein Sidghalls Søn ſtaaende, og bandt ſin Skotvinde. Da ſpurgte Kerthialfadr ham, hvi han ikke løb ſom de andre? ikke naaer jeg dog mit Hiem i Aften, ſvarte Thorſtein, da jeg har hiemme i Island. Da gav Kerthialfadr ham Fred. Ravn røde blev drevet ud i en Aa; der ſyntes han, han ſaae Helvedes Piinsler paa Bunden, og tyktes, at Diævlene vilde trække ham til ſig. Da ſagde Ravn: to Gange, Peder Apoſtel! har din Hund løbet til Rom, og vilde løbe tredie Gang, hvis du tillader. Da ſlap Diævlene ham; og kom da Ravn over Aaen.

Nu ſaae Broder Viking, at Kong Brians Folk forfulgte de Flygtende, og var der faa ved Skioldborgen; da ſprang han ud af Skoven, og ſplittede hele Skioldborgen, og hug til Kongen. Kongens Søn Tact greb for ſig med Haanden; men Broder hug Haanden af ham, og Hovedet af Kongen; og Kongens Blod kom paa Sønnens Saar, og luktes dette ſtrax. Da raabte Broder Viking høit: Mand ſige Mand, at Broder fældede Brian. Nu løb man efter dem, der forfulgte de Flygtende, og ſagde dem, Kong Brian var faldet.

Flux vendte Ulf Skrække og Kerthialfadr tilbage, sloge Ring om Broder og hans Mænd, og fældede Ved trindt omkring dem. Da blev Broder levende fangen. Ulf Skrække ristede Bugen op paa ham, og ledte ham om en Eeg, og drog saaledes Indvoldene udaf ham; og døde han ikke, før de vare alle uddragne. Alle hans Mænd bleve dræbte. Siden tog de Kong Brians Liig, og stædde det til Jorden; og var Kongens Hoved voxet fast til Kroppen igien. Femten af Nordbrænderne faldt i Brians Kamp, der faldt og Haldor, en Søn af Gudmund rige, og Erling af Strømø.

Fem og tredivte Capitel.

Langfredags Morgen hændte det paa Katanes, at en Mand ved Navn Daurud gik ud. Han saae tolv Mand at ride tilsammen til en Høi, og forsvandt de der alle. Han gik til Høien, og saae ind ad et Gab, der var, og saae, at der var Fruentimmer inde, der havde opslaaet en Væv. Isteden for Vægte havde de Mandehoveder, og Menneskearme til Islæt og Garn, og Sværd til Skede, og Piil til Skytte: de sang denne Sang, som han lærte:

Vidt udbredes,
Førend Valfald,
Pile-Skyen;
Blodet skyller.
Nu for Vaaben
Væv opstilles,
Randverks Møer med
Rødblaa Islæt
Stridsmandsvæven
Venlig fylde.
Af Mandsindvold,
Væven væves;
Mande-Hovder
Haardt paabindes,
Spyd blodstænkte
Er til Skede;
Jern er Spolen,
Skytten Pile,
Seirvæv denne
Slaaes med Sværde.
Sværdets Ofre
Sangrid snare,
Hildr og Hiortriml
Gaae at væve,
Spydskaft knuses,
Skiolde briste,
Hielmekløver
Rustning hærjer.
Væver, væver
Darraudsvæven,

Unge Konge,
Før den eied,
Frem vi gange
Mellem Flokken,
Frem til Venners
Vaabenskifte.
Væver, væver
Darraudsvæven!
Vi da Kongen
Følge ville.
Blodge Skiolde
Skal du skue,
Gunr og Gondul
Kongen følge.
Væver, væver
Darraudsvæven,
Hvor de kiækkes
Vaaben klirre.
Liv her ikke
Lader spares!
Valen raade
Valens Møer.
Øde Udnæs
Hvo beboede,
Denne Strækning
Styre skulle;
Vældig Konge
Døden venter.
Alt for Sværdet
Jarl er segnet.

Irer skulle
Sorger ramme,
Der vil aldrig
Aldrig glemmes;
Væv er vævet,
Rød er Valen,
Trindt om Lande
Leding farer.
Rædsomt er nu
Rundt at skue,
Blodig svæver
Sky i Luften,
Blod af Faldne
Luften farver,
Før vor Spaadom
Skal opfyldes.
Vel vi synge
Ungen Konge
Mangen Seirsang;
Held, hvo synger!
Hvo den hører
Han den nemme!
Kampmøsangen
Folket synge.
Nu vi ride,
Her vi rødde,
Sværd vi drage
Bort vi svæve.

De reve da Vævene ned, og i Stykker, og tog hver med, hvad hun havde ihænde. Daurud gaaer nu fra Gabet, og hiem; de staae paa deres Heste, og ride sex syd, og sex nord paa.

Et lignende Syn viste sig for Brand Gneistesøn paa Færø. I Island paa Svinafel kom paa Langfredag Blod ned ad Præstens Messehagel, saa han maatte tage den af. I Tvatta syntes en Præst paa samme Dag at see et Svælgdyb aabne sig tæt ved Altret, og saae deri mange græsselige Syner, saa at det varte længe, inden han kunde forrette Gudstienesten.

Paa Orkenøerne hændte det, at Harek tyktes at see Sigurd Jarl, og nogle Mand med ham; da tog Harek sin Hest, og reed Jarlen imøde. Folk saae, at de mødtes, og reed bag en Høi; men de blev aldrig siden seete og ingen Levninger fandtes af Harek.

Gille Jarl paa Suderø drømte, at der kom en Mand til ham, der hedde Hersind, og sagde, han var kommen fra Irland. Jarlen syntes, han spurgte ham om Nyt. Da sang han denne Vise:

Jeg var, hvor Stridsmænd strede,
Sværd gialdt i Irers Rige,
Der mødtes mange Skiolde,
I Hielmdøn hvined Malmet;

Der saae jeg Striden haarde,
I Kamp Jarl Sigurd falde;
Og Baneblodet strømme,
Før Brian faldt og seired.

Flose og Jarlen talte meget om denne Drøm. En Uge efter kom Ravn røde, og sagde dem den hele Tidende om Brians Slaget, Kongens og Sigurd Jarls, og Broders, og alle Vikingernes Fald. Flose spurgte: hvad siger du mig om mine Mænd? De faldt der alle, sagde Ravn; men din Maag Thorstein tog Fred af Kerthialfadr, og er nu hos ham.

Flose sagde Jarlen, at han maatte bort, da han havde sin Valfart at afgiøre. Jarlen bød ham drage efter sit Tykke, og gav ham Skib, og hvad han behøvede, og meget Sølv. De seilede da til Bretland, og opholdt dem der en Tid.

Sex og tredivte Capitel.

Kaare Solmundsøn sagde til Skiegge Bonde, at han ønskede, han vilde lade ham faae et Skib. Skiegge Bonde gav Kaare et Langskib fuldkommen tiltaklet. Kaare, og David hvide, og Koibein Svarte gik ombord derpaa. De seilede nu syd for Skotlandsfiorden; der fandt de Mænd fra Syder-

gerne; de sagde Kaare Tidender fra Irland, og at Flose og hans Mænd vare dragne til Bretland. Men da Kaare hørte dette, sagde han til Sine, at han vilde holde sydpaa ad Bretland, at møde Flose og hans; og bad han da dem, der tyktes det bedre, at forlade hans Følge, og sagde, at han ikke vilde drage nogen omkring ved Sviig, endskiøndt han endnu ikke troede at have nøksom hævnet sin Harm paa Floses. Alle valgte at følge ham. Han seiler da sydpaa til Bretland, og lægger der ind i en Lønvaag.

Den Morgen gik Koll Thorsteinson til Byen at kiøbe Sølv; han havde brugt meest Hadingsord af Mordbrænderne. Koll havde talt meget med en riig Kone, og var det fuldt afgiort, at han skulde have hende, og bosætte sig der. Samme Morgen gik Kaare ind i Byen, han kom, som Koll talte Sølvet. Kaare kiændte ham, og løb til med draget Sværd, og hug ham paa Halsen, saa Hovedet fløi af, og var det i med at tælle, og sagde ti, i det det røg af Kroppen.

Kaare sagde: siig det til Flose, at Kaare Solmundsøn har dræbt Koll Thorsteinson, og lyser jeg mig dette Drab tilhaande. Derpaa gik han paa sit Skib, og sagde sine Medseilere Drabet. De seilede nu nordpaa til Bervik, og oplagde der deres Skib, og drog op til Hvideborg i Skotland, og var hos Melkolf Jarl et Aar. Men da Flose hørte Kols

Drab, lod han Liget jorde, og gav mange Penge til hans Grav; men lod aldrig noget haardt Ord falde mod Kaare.

Flose drog nu sydpaa, og tiltraadde sin Valfart, og blev ved at gaae, indtil han kom til Roms By; der nød han saa megen Hæder, at Paven gav ham selv Afløsning; og gav han mange Penge derved. Han drog nu østpaa tilbage, og opholdt sig i mange Stæder, og kom til anseelige Mænd, og nød megen Hæder af dem. Vintren derpaa var han i Norge, og opholdt sig hos Erik Jarl indtil sin Hiemfart; og fik mange Levnetsmidler af ham; og behandledes hæderligen af mange andre Mænd; seilede saa tilbage til Island, og kom til Hornafiord, og drog nu hiem til Svinafel, og havde han da afgiort alle sine Bøder, baade med Udvandring og Pengebod.

Syv og tredivte Capitel.

Sommeren derpaa drog Kaare til sit Skib, og seilede sydom, og tiltraadde sin Valfart i Normandiet, og gik til Rom, og hentede Afløsning, og drog siden vestpaa hiem, og tog sit Skib i Normandiet, og seilede nordom til Dover i England; siden seilede han vest om Skotland, og saa nord for Skot-

landsfiorden, indtil han kom til Trosvig paa Katanes til Skiegge Bonde. Han gav nu Kolbein og David Byrdingen; og seilede Kolbein dermed til Norge, men David blev tilbage paa Fredarø. Kaare var den Vinter paa Katanes; imidlertid døde hans Hustru Helga Nialsdatter i Island. Sommeren derpaa drog Kaare hiem. Skiegge gav ham en Byrding. Der skulde 18 Mand med; de bleve seent færdige, men gik dog i Søen, og vare længe ude; omsider naaede de Ingoldshoved. Der blev Skibet aldeles sønderslaget; men Folkene biergedes. Uvæiret blev ved. De spørge nu Kaare, hvad Raad de skulde gribe til; han gav det Raad, at drage til Svinafel, og prøve Floses Giæstmildhed.

De gik da under Uvæiret til Svinafel. Flose var i Stuen; han kiændte Kaare, da han treen ind, sprang op ham imøde, omfavnede ham, og satte ham i Høisædet hos sig. Han indbød Kaare at blive der Vintren over; Kaare tog derimod, og giorde de nu fuldkomment Forliig. Flose gav Kaare sin Broderdatter Hildigunna, som Havskuld Hvitianesgode havde havt, og boede de først paa Breide. Med Helge Nials Datter havde Kaare tre Døttre, Thorgerd, og Ragneid, og Valgerd, og en Søn Thord, som brændte inde med Nial. Med Hildigunna fik han tre Sønner Stærkodder, Thord og Flose.

Der siges, at Brandflose kom saaledes af Dage; at han reiste ud, da han var gammel, at hente sig Huustømmer, og var han i Norge den Vinter. Om Sommeren blev han silde seilklar; da Folk sagde, at hans Skib var slet, svarte Flose, at det var godt nok til ham, som var gammel, og snart skulde døe, og ladede han Skibet, og gik i Søen; og hørtes aldrig siden til det Skib.

Og sluttes hermed Brennunnials Saga.

Oplysninger og Anmærkninger

over

nogle i ovenstaaende Fortællinger forekommende Navne, Udtryk o. d. l.

Da en Hovedhensigt med disse Fortællinger var, at giøre det læsende Publikum mere fortroligt med den nordiske Oldtids Aand, Sæder og Carakterer, ved at forelægge tro Copi af en almeenerkiændt Mesterskildring af disse, blot med Udeladelse af det, hvad for den danske Læser enten maatte aldeles savne al Interesse, eller maaskee endog svække den, har jeg hist og her seet mig i Forlegenhed med Udtryk, Talemaader o. d. l., der ikke uden Nationalcoloritens Forvanskning kunde borttages eller ombyttes, men der dog paa den anden Side maatte befrygtes, at være den med den islandske Litteratur ubekiændte Læser fremmede, og stundum uforstaaelige. Maaskee havde denne Vanskelighed bedst været afhiulpet ved oplysende Noter umiddelbar under Texten; men da jeg frygtede, de i et Skrift af denne Natur vilde have et alt for usædvanligt Udseende, forekom det mig beqvemmere at kaste dem bagved, saaledes som f. Ex. bag

efter Balders Død, saavel i Udgaven af Ewalds samlede Skrifter, som i d. sk. V. S. Samlinger, 11 Stykke, er skeet; dog med den Forskiel, at isteden for den alphabetiske Orden, som er iagttaget der, Anmærkningerne her følge paa hinanden i samme Orden, som Stæderne, hvortil de høre, i Bogen, hvortil ved hosføiet Sidetal henvises, saa at Læseren ved eet Diekast kan overtyde sig, om den Oplysning, han maatte troe fornøden, i Anmærkningerne er meddeelt eller ei, uden at have behov at giennemløbe dem alle.

Gunnar.

S. 9. En Madingskniv (Agnsax), er en stor tilbagekrummet Kniv, som bruges at flække Fiskene med.

S. 12. Skytsaander (Fylgier), af disse antoges hvert Menneske at have ni, hvoraf hver havde sin egen Dyrskikkelse, efter Menneskets særegne Sindelag og Væsen.

S. 15. Berømt Drabsmand, vilde efter vore Udtryksmaade hedde: berømt som en meget drabelig Mand.

S. 20. Vanddøbt (Vatin ausin), bruges her for at betegne, at det var den hedenske Daab, hun fik, og hun altsaa ikke christnedes; som da og Christendommen først langt senere indførtes.

S. 24. En heel Mand er du med Liig, i Sagaen: ikke er du ringe med Liig, havde maaskee bedre hedder: Ikke er du vov til at slaae Folk ihiel.

S. 34—35. Da til en tro Fremstilling af den Tids Aand og Sæder ogsaa hører, at giøre Læseren nogenledes kiendt med de Sange, som vare saa nøie indflettede deri, har jeg hist og her prøvet at fordanske nogle af de forekommende Sangdigte, saavel i den mig mulige Overeensstemmelse med Originalens Versart, som og, saavidt det var mig giørligt, med Bibehold af de brugte Omskrivninger, hvori (s. Olassen om Nordens gamle Digtekunst, IV Cap. §. 33) Skialdene søgte saa betydelig en Deel af Poesiens Væsen; men tillige troet her at burde anføre, og oplyse de Omskrivninger, der torde være danske Læsere paafaldende, som her: Den hvide Traadstyrerinde, istæden for den skiønne Qvinde, eller ved hendes Navn, Unna; saaledes Skattesanker, istæden for den rige Mand, Mørd.

S. 36. Det er ingen Mands Gienfærd (Fylgie), uden Gunnars. I Overeensstemmelse med ovenstaaende Note, om Fylgiernes Dyreskikkelser, er det, i Forening med den Skildring, som S. 27 er givet af Gunnar, let at indsee, hvorledes Havskuld ved Drømmen om den store og stærke Biørn, hvis Mage ikke fandtes, maatte komme til at tænke paa ham.

S. 45. En Stavnlee, en Baadshage.

S. 46. Ravn Frænde. Efter en Note til den arnæmagnæanske Udgave af Nialssaga paa Latin skulde Gunnar have kaldet Kolskeg saa, deels i Anledning af hans Navn, deels da han maaskee og virkelig har havt sortSkiæg. Synes endskiøndt denne Forklaring noget tvungen, leder

dog Antagelsen af de øvrige Læsemaader ikke til nogen naturligere. Ørnens rige Maaltid, Rov for Bølgen, er naturligviis de mange dræbte, der kastes over Bord, Ulvebækken, er Blodet, som Ulvens kiæreste Drik, og Vaabenthinget, Kampen, hvor Vaaben afsige Dommen.

S. 47. At Fiskens Slette er Havet, og Vikingens Ganger Skibet, er let at see; Sigar er et af Odins Tilnavne; og hans Regn, Blodregnen, betyder følgelig Kamp.

S. 38—49. Flygtig Gnist, betyder Værge; thi — siger en Note i nysanførte Udgave — Sværd og Ild have adskillige Medнavne tilfælles, og kunne altsaa samtlige deres Benævnelser bruges i Flæng om hinanden. Vargens Mætter, betyder Halgrim, der havde fældet mange, hvis Liig vare blevne Ulvens Rov.

S. 50. Hetheby, Slesvig.

S. 51. Serkland, Afrika.

S. 73. Vedgik Drabet for ham. Jeg vil blot eengang for alle anmærke, at efter deres Begreber et Drab blev til æreløst Snigmord, naar Drabsmanden ikke, saasnart det var begaaet, formelig vedkiendtes det.

S. 76. Dit Varsel. Ogsaa her forekommer Ordet Fylgie, og i en Variant, som jeg har fulgt, dauda Fylgia, som betegner et Dødsbud, et Varsel.

S. 83—84. Høgens Herskerinde, eller som man endnu nærmere kunde givet det: Du med Høg paa Hænde, betegner efter Middelalderens Skikke, høi, ædelbaaren Qvinde. Svaners Vænges Vidie! Svaners Vænge, er naturligviis Havet; og saavel dette som Træerne høre til Omskrivningerne paa Fruentimmer. Guldets Giver, betegner den rige og gavmilde Gunnar.

S. 125. De otte Uger (før Vinteren). Islænderne inddeelte oprindelig Aaret i to Dele, Vinter og Sommer, og begyndte Vinteren Løverdagen mellem 18 og 24 October, og Sommeren Torsdagen mellem 18 og 24 April; og siger Graagaasen derom: Den femte Dag i Ugen, (Torsdagen) skal være første Sommerdag, derfra skal regnes 4 Dage og 3 Maaneder, hver Maaned paa 30 Dage, til Midsommer; men fra Midsommer 3 Maaneder, hver paa 30 Dage, til Vinter; Løverdag skal være første Vinterdag; men derfra skal regnes 6 Maaneder til Sommeren."

S. 145. Hundrede Øre Sølv. Om denne paa den Tid for Manddrab almindelige Pengebods Beløb, findes i den skiønne arnæmagnæanske Udgave af Christnisaga, en fortreflig Afhandling, udentvivl af den udødelige Erichsen, og viises der med Graagaasens Vidnesbyrd, at hundrede Øre Sølv regnedes da lige med 420 Alen Vadmel, Værdiens anden sædvanlige Maalestok, hvilket atter bestemmes at være lige med 2 en halv Mark Sølv, eller 20 Rigsdaler (naturligviis grov dansk Courant), i nyere

Penge. I Anledning af denne Mandebods ringe Værdi, tilføies: at i de hedenske og første christne Tider, regnedes Manddrab heller til Ære, end Brøde; men henimod Midten af tolvte, og indtil Midten af trettende Aarhundrede, tog Bøderne saaledes til, at da for en Almuemands Drab betaltes 14, 20 ja 28 Mark Sølv, og det treedobbelte eller mere for en Stormands.

S. 155. *Allmannagia*, en Fieldkløft i Nærheden af Thingvolden (s. Blodhævneren S. 325), Navnet betyder et Svælg, hvor hele Folket samles, eller kan rummes heelt.

S. 164. **Ringes Giver, Høgens Fader, Hielmens Bærer**, er naturligviis samtlig Omskrivninger paa Gunnar.

S. 166. **Guldets Sanker**, er naturligviis et ligesaa passende Navn til Mørd, der for Penge havde baaret Tvinstiold mod sin Moder unnas Forsvarer, som ildraadig Skioldeskiæmmer, for hans øvrige Forhold, saavel ved Mordbrændingen, som her. **Gunnars Ætling**, er Hogni.

Nial.

S. 171. **Gam**, det gamle danske Ord paa Grib.

S. 177. En Skovmand, kaldes en Fredløs, som maa søge Tilflugt tilskovs og fields, da ingen tør huse ham. (s. Arn. isl. Retterg. S. 187.)

S. 178. Thorgerd Horgabrud, os bekiærdt som Hakon Jarls besynderlige Skytsgudinde; Irpa, ligeledes en Gudinde, hendes Søster.

S. 186. Merkismand, Bannerfører.

S. 205. I Anledning af, hvad her og i det Følgende siges om Godord, torde denne Oplysning, uddraget af Arnesens islandske Rettergang, være paa sit Sted. Strax ved Landets første Beboelse indrettede adskillige af de norske Anførere saavel en offenlig Gudsdyrkelse, som en Slags Rettergang, for deres Følge; og kaldte disse Anførere sig i Følge heraf Goder ɔ: Præster, eller Godordsmænd, og det dem underliggende Enemærke kaldtes da deres Godord, Sogn; i Begyndelsen var hverken Indretningen almindelig, eller deres Tal fastsat, indtil hen i det tiende Aarhundrede, da 12 saadanne beskikkedes i Nordfierdingen, som den største, og ni i hver af de tree Andre. I Begyndelsen var nu denne Værdighed, som grundede sig paa Landnam, arvelig paa Sværdsiden, og indskrænket til ovennævnte Tal; men snart begyndte deels nogle af de mægtigste Undergivne, at unddrage sig deres Goder, og indrette nye Godord selv; deels maaskee deelte og undertiden Arvingerne selv det Godord, som fra først af udeelt tilfaldt den ældste, og kom det, som vi her see, efterhaanden saa vidt, at en anseelig Mands Datter ansaae det under

sin Værdighed at ægte godordsløs Mand; og at enhver, som var kommen til nogen Rigdom og Anseelse, ved Kiøb, Afstaaelse, eller paa andre Maader, søgte at komme i Besiddelse af et Godord, hvilket naturligviis altmaatte blive vanskeligere, efter som Medbeilerne bleve flere. Nu var efter den gamle Indretning paa Althinget fire Fierdingsretter, der i øverste Instants skulle paadømme de Sager, der fra Fierdingstingene indstævnedes dertil; men da disse kun havde en saare kort Tid, at sidde i, blev det, især ved alle de Krogløve, der mere og mere fik Indpas i den islandske Rettergang, stedse umuligere at faae Sagerne paakiændte der, og gav dette Nial Anledning til at foreslaae Oprettelsen af en Femterdom, en almindelig Landsoverret, som alle de Sager, der ved Fierdingsretterne ikke kunde blive afgiorte, m. fl. henlagdes under, og for nu at faae denne besat, tillige Forøgelsen af Godordenes Antal; og fik da ved denne Leilighed Nial et nyt Godord oprettet for sin Fostersøn, Havskuld paa Hvitianes, hvorunder en Deel af Mørd Valgardsons Thingmænd gav sig, hvilket var en Hovedaarsag til dennes følgende dødelige Fiendskab, saavel mod Havskuld, som mod Nial.

S. 216. Thingskaalthing, var eet af Islands fire Vaarthing, hvoraf et holdtes i hver Fierding.

S. 219. *Og der saae jeg alle vore Telte nedbrudte.* Da Thingene holdtes under aaben Himmel, vare paa Thingstederne opsatte Hytter eller Boder, til-

hørende hver sin Slægt, og derefter betegnede med sær-deles Navne.

S. 220. Hof, er det gamle Navn paa Afgudstempel.

S. 257. Arvestakken. Arven (Alfine), vorer i Island, og bruges til Foderurt.

S. 272. Fiørsvafin, ɔ: som dysser Livet i Søvn.

S. 273. Golnirs Søn, betyder Nial, hvis Fader Thorgeir havde Tilnavnet Golnir.

S. 274. Mellas Afkom og Midjiungs Qvinder, betegne begge Jetterne.

Blodhævneren.

S. 288. Som hans andre Samthingsgoder — Samthingsgoder kaldtes de, som hørte til eet og samme Thinglav, hvoraf hver Fierding atter indbefattede tree, Nordfierdingen undtagen, der var deelt i fire.

S. 292. Hielmkløvers Hvæsser, betyder Kaare. Elfvedens Strømme, Elletræets Sved, betyder Ilden, dens Strømme altsaa Luerne; Oddens (Sværdets) Herrer, Stridsheltene, Nials Sønner.

S. 304. Tolv hundrede Alen; see Forklaringen over hundrede Øre Sølv, S. 387.

S. 305. Jeg seer, du har taget Skiænk. Saade den, der enten selv bestak Dommerne, eller ved Penge formaaede en anden at føre hans Sag; og den, der tog Penge, blev landflygtige, og deres Eiendomme confiskerede. S. Arnesens islandske Rettergang, 10 Cap.

S. 314. Og har hver sit Krigermærke paa Hielmen. Om dette har været Hielmbuske, eller hvad andre Mærker — siger en Note til Nialas latinske Udgave — vides ikke; men de synes enten brugte, at hvert Parti kunde kiende sine fra de fiendtlige, eller maaskee blot at være baarne paa Hielmene, naar de gik i Kamp, men ikke i det mindste sædvanlig ellers. Og anmærkes derfor her, som noget usædvanligt, at man tog dem paa, da man gik i Retten, og ikke til Kamp.

S. 314. Holdt Mørd over Daaben, bedre maaskee, havde været Fadder ved Mørds Daab.

S. 320. At det skulde komme til Vefangseed. Naar Dommerne ikke kunde enes om nogen endelig Dom, maatte de samtlig, hver for sin Kiendelse, aflægge Vefangseed: at de havde dømt efter bedste Skiønnende; og gik da Sagen for Femterdommen.

S. 324. Thorkel Rhymkettelsøn, er den samme, om hvem hans Moder Yngvilde havde havt den blodige Drøm. (S. 289.)

S. 330. Kaare Sølmundsøns Nidvise, som i Fortællingen er udeladt, da jeg den Tid ingen Vei kunde komme med dens Fordanskning, hedde omtrent saaledes:

Hvorfor! du Sværdets Svinger
Mig spotte, at jeg flygted?
Til Skøguls skarpe Hagel
For mindre giældt paa Skiolde.
Du her, da Hialtets Tunger
En Høisang lydt istemte,
Selv, rædde Rødskiæg, tyede
Ad Teltet efter Redning.

Da Kampens Sønner savned
Lyst Striden at afbryde,
(Lidt Skialden Skiold misbrugte)
Faldt Skapte mangt til Hinder.
Da Kokkens Seller slæbte
Den Sqvaldrer langsad Jorden,
— Kun Frygt det foraarsaged —
Til fattig Uslings Teltbod.

Stor Gammen og stor Glæde
Havelgens Styrmænd giordes —
Ved — høie Heltegierning, —
Grims, Helges, Nials Mordbrand.
Nu Svinafieldets Seller
Fuld vel det synes torde,
Naar Thinget tager Ende,
Som anden Vei det tyede.

Sværdets Svinger, er blandt de almindelige Benævnelser paa en Mand, om endog Sværdets Brug ikke var hans Sag.

Skøgul, er en af Valkyrierne, og hendes Hagl paa Skioldene følgelig Vaabengny og Kamp.

Hialters Tunger, ere Sværdklingerne, og deres Høisang Kampen.

Den rædde Rødskiæg, som tyede til Teltet under Kampen, er Skapte, der altsaa burde saameget mindre lade Kaare høre, at han havde forladt Nial og hans Sønner i Flammerne.

Skialden, der lidet misbrugte Skioldet, er Kaare selv, der i den Kamp, som dens Sønner — de Stridende — ikke havde Lyst at afbryde, og hvor Skapte kom saa ilde an, lidet havde tænkt paa sit Forsvar, men kun paa sine Venners Blodhævn. De sidste fire Linier af denne Strophe ere en Beskrivelse af, hvad der hændte Skapte. (s. S. 327.)

Havelgen, er, som vi alt i Edda see, blandt de tropiske Navngifter — for at tale med gamle Resenius — som de gamle Poeter gemeenligen have brugt, om et Skib; dens Styrmænd ere naturligviis Sømænd, og altsaa Mænd i Almindelighed, om de end aldrig pløiede Søen, her Flose og hans Vaabenbrødre, som siden kaldes Svinafieldets Seller, fordi de, især efter Mordbranden, havde deres stadige Tilhold hos

Flose, da de af Frygt ikke torde være i deres Hiemstavn.

Snorro Godes Nidvers har jeg ikke dristet mig at fordanske, da Commentatorerne selv egenlig kun ere enige om', at de ikke kunne eenes om deres Mening.

S. 346. Østmanden; med dette Navn betegnedes Nordmændene i Island.

S. 364. Havets Sønner, som ellers betyder Mænd i Almindelighed, betegner her i Særdeleshed Kaare, og Thorgeir, og hvo ellers havde ladt ildbevæbnet Skare, Floses Medskyldige i Nials Mordbrand, giælde den Daad.

S. 367. Vætter, Dæmones.

S. S. I Henseende til dette Vidunder og de øvrige Varsler, og Jertegn for og efter Briansslaget, henvises til Indledningen for væd første Bind af Prof. P. E. Müllers Sagabibliothek — et Værk, der ikke hør være nogen Ven af nordisk Litteratur og Archæologie ubekiendt, — samt hvad siden i Udtoget af Niala er erindret.

S. 370. I tredie Bind af sin Danmarks Historie, S. 437, anmærker Suhm, at det var formedelst Langfredagens Hellighed Kong Brian undslog sig for at tage Deel i Slaget; men at han midlertid dog kan have havt andre gyldige Aarsager dertil, da han den Tid var 88 Aar." Hvorledes i øvrigt Suhm sammesteds kan komme

til at sige, at Nials Død sættes, i hans Saga førend Christendommen kom ind paa Island, er uforklarligt, da det 101—6 Capitel i Sagaen, udtrykkelig handler om Religionsforandringen, og den Deel, Nial selv tog deri.

S. 372. Navn Rødes Ord om Apostelen Peders Hund, der løb to Gange til Rom, synes at staae i Forbindelse med et da gangbart Ordsprog, som jeg ikke har kunnet kommet paa Spór af.

S. 374. Dette er den bekiendte Sang, som Bartholin i sit Værk de causis contemtæ a danis adhuc gentilibus mortis, har meddeelt paa Latin, Herder derefter i sine Volkslieder behandlet paa tydsk, under Navn af die Todesgöttinnen, og Sandvig i sine Sange af det ældste Tidsrum fordansket. Da den forekom mig alt for caracteristisk til at udelades, har jeg stræbt, i Overeensstemmelse med mine ovenangivne Grundsætninger, at meddele en ny Oversættelse deraf, saa nær Originalens Versart og Tone, som mig muligt.

S. S. o. fl. Valfald. De af Valkyrierne Udseetes Fald. Randvers Møer, betegner, i Følge Noterne til den latinske Niala, Kampgudinderne, skiøndt Udledningerne af Udtrykkets Etymologie ere forskiellige; den rødblaae Islæt, er Menneskeindvolde. Sangrid, Hildr, og Hiortriml, tree af de vævende Diser. Darraudsvæven, oversættes hos Sandvig ved Spydstagsvæven, hvilket og i Johnsons Anmærkninger til Niala finder Medhold, dog med tilføiet Tilstaaelse, at denne Forklaring havde sin Vanskelighed; jeg har her fulgt en

anden af Commentatorerne, Gunnar Pauli, der ligefrem har antaget, at Diserne kaldte Væven efter Darraud, som saae dem væve den, og som skulde høre og lære deres Sang. Gunnr og Gøndul, ere tvende Valkyrier. Ved dem, der beboede øde Udnæs, maa formodentlig forstaaes Indbyggerne af Meath; i det mindste blev, efter Suhms Beretning, Melachlin, Konge af Meath og Brians Bundsforvandt, Irernes Overkonge efter dennes Død.

S. 378. Baneblodet, Blod af Banesaar.

S. 379. En Lønvaag, en afsides ubesøgt Havbugt. Hvidtborg i Skotland har jeg hverken under dette Navn, eller under Navnet Leucopolis, som den latinske Oversættelse bruger, kunnet opdage.

Ligesom jeg med en, jeg tør gierne sige, ærbødig Varsomhed, har vovet at foretage de faa uundgiængelige Forandringer og Forkortninger i et Oldtidsværk, som Pr. P. E. Müller med Føie erklærer at have Fortrinnet for alle de øvrige Sagaer, saavel i Henseende til Fortællingens Plan, som Caracterernes Tegning, der end mere forhøies ved den dialogiske Form; saaledes har jeg og troet det en Vinding for vort Sprog, naar man, saameget giørligt var, uden at støde mod Nutidens billige Fordringer, bevarede det gamle nordiskes Aand, Gang og Tone. Gierne tilstaaer jeg, at man maaskee ikke faa

Steder sporer, at jeg er for ny en Lærling i det islandske, til at have det inde tilfulde; men des inderligere ønsker jeg i dettes overbærende Modtagelse at finde Opmuntring til at fortsætte Foretagendet, og i et følgende Bind levere en Samling af mere forskiellige og afverlende Smaasagaer, der fra flere Sider kunne giøre os kiendte med det gamle Nordens saa interessante Aand, Sæder og Caracterer. Maatte da mit Held i dette Arbeide voxe i samme Forhold, som min Lyst tiltager, jo mere jeg kommer ind deri, tør jeg giøre mig det Haab, at man ikke skulde fortryde, at have værdiget mig en saadan Opmuntring.

Bakkeh. den 28 September 1819.

R. R.

Rettelser og Trykfeil.

S. 12	L. 13.	Skysaander	læs	Skytsaander.
— 40	— 2.	har	—	han
— 41	— 4.	Kulda	—	Kelda
— 66	— 6.	med med	—	det ene med udslettes
— 68	— 2 nedfr.	til	—	til
— 116	— 1.	frem	—	frem
— 122	— 5.	sev	—	see
— 134	— 7.	hvis	—	da
— 171	— 2 nfr.	svare	—	saare
— 190	— 2.	paa paa	—	det ene paa udelades
— 200	— 1 nfr.	intet intet	—	det ene intet gaaer ud
— 211	— 7.	dem	—	den
— 218	— 2 nfr.	Heitianæs	—	Hvitianæs
— 221	— 4 nfr.	Storhuus	—	Stuehuus
— 223	— 1.	meget	—	meget heller
— 228	— 17.	han tykkes	—	ham tyktes
— 229	— 3.	Althinger	—	Althinget
— 243	— 11.	Thor	—	Thorkel
— 277	— 5.	talede	—	talede de
— 185	— 3 nfr.	Eiolf	—	Eiolf
— 293	— 17.	Faber	—	Fader
— 328	— 1.	Østfordinger	—	Østfiordinger
— 351	— 12.	Men dog	—	Dog

